

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 1

2013 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI İLE 2011 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU TASARISI PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU GÖRÜŞME TUTANAKLARI

BAŞKAN: Lütfü ELVAN (Karaman)
BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)
SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)
KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

-----O-----

05.11.2012

İ Ç İ N D E K İ L E R

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Gümrük Müsteşarlığı

Rekabet Kurumu

.....
Diyanet İşleri Başkanlığı

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı

S Ö Z A L A N L A R

BİRİNCİ OTURUM.....	3
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize).....	3
REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI	10
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul)	12
ADİL KURT (Hakkâri).....	15
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	17
HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa).....	19
MEHMET ALİ SUSAM (İzmir)	21
MEHMET GÜNAL (Antalya)	23
HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli)	25
İKİNCİ OTURUM	27
KAZIM KURT (Eskişehir)	27
MUSTAFA KALAYCI (Konya).....	28
MUSA ÇAM (İzmir).....	30
HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir)	33
MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana).....	35
MEHMET YÜKSEL (Denizli).....	35

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 2

AYDIN AĞAN AYAYADIN (İstanbul)	37
SORULAR VE CEVAP	39
ERCAN AKÇAY (Manisa).....	39
ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep)	40
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul)	41
VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis).....	41
ADİL KURT (Hakkâri).....	41
MEHMET GÜNAL (Antalya)	42
KAZIM KURT (Eskişehir)	42
MUSA ÇAM (İzmir).....	42
İZZET ÇETİN (Ankara).....	42
MEHMET ALİ SUSAM (İzmir)	43
SALİH KOCA (Eskişehir).....	43
HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli).....	43
AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul).....	44
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	44
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize).....	44
REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI	53
PROGRAMLAR VE ÖNERGELER.....	54
ÜÇÜNCÜ OTURUM	55
BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat).....	55
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	60
CELAL DİNÇER (İstanbul)	62
ADİL KURT (Hakkâri).....	63
MEHMET GÜNAL (Antalya)	66
AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul).....	68
UĞUR AYDEMİR (Manisa)	70
DÖRDÜNCÜ OTURUM.....	73
İHSAN ÖZKES (İstanbul)	74
EKREM ÇELEBİ (Ağrı).....	77
KAZIM KURT (Eskişehir)	78
ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul).....	79
MUSTAFA KALAYCI (Konya).....	81
MEHMET YÜKSEL (Denizli).....	83
MÜSLÜM SARI (İstanbul)	86
MUSA ÇAM (İzmir).....	87
HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir)	90
SORULAR VE CEVAP	92
MUSA ÇAM (İzmir).....	92
ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul).....	92
MÜSLİM SARI (İstanbul)	92
MEHMET GÜNAL (Antalya)	93
İHSAN ÖZKES (İstanbul)	93
BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat).....	93
ADİL KURT (Hakkâri).....	101
BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat).....	102
PROGRAMLAR VE ÖNERGELER.....	103
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul)	104
MÜSLİM SARI (İstanbul)	104
Kapanma Saati: 00.20	105

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 3

5 Kasım 2012 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.06

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Karaman)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)

KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

---0---

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın, yazılı ve görsel basınımızın çok değerli temsilcileri; hepinizi Başkanlık Divanı adına saygıyla selamlıyorum.

6'ncı Birleşimin Birinci Oturumunu açıyorum.

Gündemimizde Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bütçe ve kesin hesabı, Gümrük Müsteşarlığı kesin hesabı ile Rekabet Kurumu bütçe ve kesin hesabı bulunmaktadır.

Şimdi, sunumunu yapmak üzere Sayın Bakana söz vereceğim ancak Sayın Bakanım, siz sunuşunuzu yapmadan önce bürokrat arkadaşlarınız ayağa kalkıp kendilerini takdim ederlerse Komisyon üyelerimize çok memnun oluruz.

(Bakanlık bürokratları kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri; Bakanlığımın 2013 bütçesini sunmadan önce hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, yeni yapısıyla, ülkemizin dünyanın en kolay ve en güvenli ticaretinin yapıldığı bir ülke hâline getirmeyi hedeflemiş bulunmaktadır. Dolayısıyla konuşmamda ifade edeceğim, hayata geçirdiğimiz projeler, tasarladığımız projeler, yaptığımız tüm uygulamalar en kolay, en güvenli ticaret hedefine yöneliktir. Bunun da altını özellikle çizmek istiyorum.

İç ticaretten dış ticarete geniş bir yelpazede görev yapmakta olan Bakanlığımız, gerçekten gümrük ve ticaret alanında rekabeti, girişimciliği ve ekonomik büyümeyi teşvik eden, piyasa aktörlerinin kurumsal yapılarını güçlendiren, üreticileri ve tüketicileri koruyan, etkin, hızlı ve insan odaklı hizmet sunan politika ve uygulamaları geliştirmek, yürütmek ve denetlemek misyonuyla görev yapmaktadır.

Bu açıdan Bakanlığımızın anatomik yapısından söz etmek istiyorum. Bakanlığımızda hizmet birimleri olarak ülkemizde 135 hudut kapısı ve 147 gümrük müdürlüğü bulunmaktadır. Seksen bir ilde kurulma çalışmaları sürdürülen il ticaret müdürlüklerimiz, 2013 yılı itibarıyla hizmet vermeye başlayacaklardır.

Hemen şunu ifade edeyim: Bakanlıkların birleşmesinin gerçekleştirildiği tarihten bu yana Bakanlığımızın ticaret kısmının illerdeki hizmetlerini yürüten bilim, sanayi ve teknoloji il müdürlüğüdür. Yıl sonu itibarıyla, Teşkilatlanma Yasası'na göre, biz müdürlüklerimizi oluşturmuş olacağız.

Bakanlığımızın insan kaynağına göz attığımızda, 2.036'sı merkezde, 8.983'ü taşrada, 523'ü döner sermaye ve 7'si yurt dışı teşkilatlarında olmak üzere toplam kadrolu personel sayımız 11. 549'dur.

2012 yılının ilk yarısında merkez ve taşra teşkilatlarımıza (B) grubu kadrolarında 932 atama yapılmış ve 1.500 personelin atama süreçleri de şu ay itibarıyla devam etmekte, sanırım bu ay sonunda veya aralık ayı başında onların atama işlemleri de tamamlanmış olacaktır.

Yine Bakanlığımızın anatomik yapısı çerçevesinde baktığımızda, diğer bir başlık olarak mevzuatlarımızı yeniliyoruz. Gerçekten kamu kuruluşları arasında bir kıyaslama yaptığımızda Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, hızlı ticari anlayış ve çok kesin rekabet şartlarının dünyada cereyan ettiğini de dikkate aldığımızda, mevzuatında çok hızlı değişim, dönüşüm gerçekleştirilen bir Bakanlık durumundayız ve bu bağlamda, 2012 yılının ilk on aylık döneminde Bakanlığımız tarafından hazırlanan 10 kanun... “10 kanun nereden geçti?” diyebilirsiniz. Tabii, bunlar, uluslararası sözleşmeler, gümrük ve idari yardımlaşma anlaşmalarının onaylanması, hepsi bu kapsamda. 19 Bakanlar Kurulu kararı, 27 yönetmelik, 25 tebliğ, 50 genelge ve 2 yönerge olmak üzere on aylık süre içerisinde 134 mevzuat düzenlemesi gerçekleştirilmiş ve yürürlüğe girmiştir.

Değerli Başkan, değerli üyeler; gümrükler, yasal ticareti kolaylaştırarak rekabet gücünü artıran kurumlardır. Bu noktadan hareketle, dünyanın en güvenli ve en hızlı işleyen gümrük idarelerini oluşturarak müteşebbislerimizin rekabet gücünü arttırmak üzere hizmetlerimizi etkin bir biçimde aralıksız, kesintisiz sürdürmekteyiz.

Gümrük işlem sürelerini kısaltıyoruz. 2012 yılının ilk altı aylık döneminde, ithalatta işlem gören gümrük beyannamelerinin yüzde 72'sinin işlemleri ilk yirmi dört saat içerisinde tamamlanmaktadır. İhracat beyannamelerinin ise

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 4

yüzde 76'sının işlemleri ilk yarım saat içerisinde sonuçlandırılmakta, genel olarak baktığımızda ise ihracat beyannamelerinin yüzde 96'sının işlemleri ilk yirmi dört saat içerisinde sonuçlandırılmaktadır.

Gümrük ve ticaret işlemlerinin basitleştirilmesine yönelik hedeflerimizle ilgili bazı verilerle, yeni uygulamaya başladığımız ve önümüzdeki dönemde hayata geçirmeyi planladığımız çalışmaları da kısaca sizlerle paylaşmak istiyorum.

Onaylanmış Kişi Statü Belgesi: Yine hepinizin bildiği gibi, güvenilir ticaret erbabıyla alakalı geliştirdiğimiz bu kavramla, bu statüyü kazanmış müteşebbislerimiz, tacirlerimiz, gümrük işlemlerini çok seri, çok daha zaman tasarrufu sağlanmak suretiyle gerçekleştirmektedirler ve bunların sayısı bugüne kadar 1.273 olarak gerçekleşmiş bulunuyor ve bu statüyü kazanmış olan müteşebbislerimizin faaliyetleri yani gümrükteki işlemleri hemen, anında gerçekleştirilen bir durum arz etmektedir.

Bir diğer uygulamaya geçmeyi planladığımız -ki önümüzdeki ay içerisinde bunun lansmanını, tanıtımını yapacağız ve uygulama yönetmelikleri, yönergeleri de yürürlüğe girecek- Yerde Gümrükleme ve Yetkilendirilmiş Yükümlü Uygulaması. Bu son derece önemli. Yetkilendirilmiş yükümlü, gümrük yükümlülüklerini yerine getiren, düzenli kayıt tutan, mali yeterlilik, emniyet ve güvenlik standartlarına sahip bulunan ticaret erbabına verilen bir statüdür. Ülkemizde, demin de ifade ettiğim gibi, 14 Aralık 2012'de yürürlüğe girecek ve bunun tanıtımını, lansmanı o gün yapılacak, kamuoyuyla paylaşacağız ve bu uygulama başladığı andan itibaren gümrükteki işlemlerimiz daha hızlı ve rekabet gücü artırılmış olarak seyrini sürdürecektir.

Hayata geçireceğimiz, geçirmekte olduğumuz diğer bir projemiz -o da bugünlerde- Ortak Transit Sistemine Geçiş. Avrupa Birliği, Avrupa Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında Ortak Transit ve Tek İdari Belge Sözleşmesi'ne Türkiye'nin katılımı için yasal prosedürler tamamlanmıştır. Yeni bilgisayarlı transit işlemlerine geçiş uluslararası uygulamalarına 1 Aralık 2012 tarihinde geçmiş olacağız ve ülkemizin Ortak Transit Sözleşmesi'ne taraf olmasıyla birlikte, taşımacılarımız, Avrupa Birliği'ne yönelik taşımalarda, belge kullanmaksızın elektronik olarak ve alternatiflerine göre daha düşük maliyetle teminat kullanarak transit taşıma işlemlerini gerçekleştirebileceklerdir. Yani Londra'dan yola çıkmış olan bir tır, bir taşıma aracı, güzergâhlarda elindeki bu transit belgesini kullanmak suretiyle, teminat vesaire ayrıca yatırma külfetine katlanmaksızın varış yerine ulaşabilecektir. Böyle bir uygulama. Bunu da, demin de ifade ettiğim gibi, 1 Aralık tarihinde yürürlüğe koyacağız.

Diğer bir uygulamamız -ki 1 Ocak 2012 tarihinden bu yana uygulamaktayız, gümrüklerde yeni bir uygulamadır- yeni özet beyan uygulamasıdır ve bu uygulamayla, hava ve deniz yolunda kullanılan 540 bin özet beyanın elektronik ortamda düzenlenmesi ve bu uygulamaya sonucu sektör açısından yıllık 1 milyon TL'lik bir maliyet tasarrufu sağlamış bulunmaktayız.

Diğer bir uygulamamız -ki bu devam ediyor yaygın bir şekilde- kâğıtsız beyan. Kâğıtsız beyan uygulamasına tüm gümrük idarelerimizde geçilmiştir. Gümrük idaresince güvenilirliği onaylanmış firmaların, ihracatta gümrük beyannamesini elektronik ortamda gümrüğe göndermek suretiyle işlemlerini gerçekleştirdiği bir uygulamadır ve üzerinde yoğun bir şekilde çalışmamızı sürdürdüğümüz çok önemli projelerimizden bir tanesi de Tek Pencere Projesi'dir.

Değerli Başkan, değerli üyeler; bildiğiniz gibi, tek pencere, gümrük işlemlerinin tamamlanabilmesi için diğer kamu kurum ve kuruluşlarına müteşebbislerin gerek evrak gerekse doküman göndermek suretiyle zaman kaybı olmaktadır ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarından gümrük işlemlerini tamamlamak için geri dönüşlerin beklenmesi gerçekten büyük zaman kaybına ve zaman kaybı da elbette ki maliyetlerin yükselmesine yol açmaktadır. Tek pencere sistemi, müteşebbislerin diğer kamu kurum ve kuruluşlarından temin edecekleri belge ve bilgilerin bir noktadan elektronik ortamda iletmelerini sağlamak, geri dönüşlerinin de aynı noktada, aynı yerden alabilmelerine imkân sağlayan bir uygulamadır ve bu projeye alakalı diğer kamu kuruluşlarıyla da elbette ki entegre bir çalışma yürütmemiz gerekiyor. Bu çalışmayı da sağlayacak Başbakanlık genelgesi yayınlanmış ve Bakanlığımızın koordinesinde ilgili kuruluşlarla bu projeyi yürütüyoruz. Bunu gerçekleştirdiğimiz zaman gümrüklerdeki bekleme süreleri bir hayli azalmış olacaktır.

Değerli Başkan, değerli üyeler; hepiniz yine bilmektesiniz ki gümrük kapılarını modernize ediyoruz ve gerçekten gümrük kapılarını, geliştirdiğimiz yap-işlet-devret yöntemi çerçevesinde, özel sektörle birlikte, kamu-özel sektör iş birliği içerisinde kapılarımızı yeniliyoruz, modernize ediyoruz ve bu çerçevede yenilenme çalışmaları devam eden 9 gümrük idaresi bulunmaktadır. Bunlar: Akçakale, Karkamış, Öncüpınar, Yayladağı, Ali Rıza Efendi, Türkgözü, Pazarkule, Dereköy ve Erenköy Lojistik Merkezi ve gümrük tesisleridir. Çıldır Aktaş, Dilucu, Kapıköy ve Esendere Gümrük Kapıları ile Halkalı Gümrüklerinin en kısa sürede yap-işlet-devret modeliyle yeniden yapılandırılması çalışmalarının müteahhit seçimi ve temel atma törenlerini gerçekleştireceğiz. Bu sözünü ettiğim Çıldır Aktaş, Dilucu, Kapıköy, Esendere ve Halkalı Gümrüklerinin yapımıyla alakalı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğiyle anlaşma imzalanmış, projeler tamamlanmış ve bunların temel atma süreçleri, yüklenici seçim süreçleri yakında gerçekleşecek ve tahminime göre, bu yılın sonunda ve 2013'ün başında bu gümrüklerin, kapıların yapım süreci başlayacaktır.

Yeni gümrük kapıları açıyor, gümrük müdürlükleri kuruyoruz. Ülkemiz ile 384 kilometre uzunluğunda kara sınırı bulunan Irak ile aramızda hâlihazırda faal Habur, karşı tarafı da İbrahim Halil Kara Hudut Kapısı, iki ülke arasında giderek artan ticaret hacmini ve yolcu trafiğini karşılama noktasında yetersiz kalmaktadır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 5

Bu itibarla, Bakanlığımız, kara hudut kapısı ilan edilen Derecik, Üzümlü, Gülyazı ve Aktepe'de gümrük müdürlükleri kurulması çalışmalarını sürdürmektedir. Ayrıca iç gümrük olarak Niğde, Iğdır ve İstanbul'da gümrük müdürlüğü kurulması çalışmamız da devam ediyor. Bu üç yerle ilgili Bakanlar Kurulu kararı hazırlanmış ve bunlar Başbakanlığa sevk edilmek üzeredir.

Dünyayla ticari ilişkilerimizi gerçekten geliştiriyoruz. Eylül 2012 itibarıyla, biri D-8 ülkeleri ile çok taraflı olmak üzere 56 gümrük alanında iş birliği ve karşılıklı idari yardım anlaşması imzalanmıştır. Bu anlaşmalardan 44'ü yürürlüğe girmiştir. Filistin, Türkiye Cumhuriyetleri, Balkan ülkeleri ve Afrika ülkelerine yönelik teknik yardım faaliyetlerimiz devam etmektedir. Ayrıca Rusya ile Basitleştirilmiş Gümrük Hattı Uygulaması Anlaşması imzalanmış ve yürürlüğe girmiş bulunuyor.

Bir diğer önemli çalışmamız "Kervansaray Projesi" dediğimiz tarihî İpek Yolu'nu canlandırma projemizdir. Bakanlığımızın girişimiyle ilk defa 2008 yılında başlattığımız bu projeye alakalı olarak "İpek Yolu Ülkeleri Arasındaki Ticaretin Kolaylaştırılması ve Geliştirilmesinde Gümrük İdarelerinin Rolü" temalı uluslararası forumun 5'incisini de bu sene yine Türkiye'de 29-30 Kasım 2012'de İstanbul'da gerçekleştirileceğiz. Bu girişim kapsamında tarihî İpek Yolu'nun canlandırılması ve gümrük işlemlerinin basitleştirilmesi ve uyumlaştırılması hedeflenmektedir ve bu güzergâhta yer alan ülkelerin gümrük idarelerinin bir araya gelmesiyle bu amaçlı toplantıları 2008 yılından bu yana planlı bir şekilde sürdürüyoruz.

Gümrük hizmetlerinin en önemli alanlarından bir tanesi de gümrükte giren çıkan ürünlerle alakalı laboratuvar hizmetlerinin var olup olmaması. Bu anlamda da gerçekten ileri düzeyde Gümrük ve Ticaret Bakanlığının 6 laboratuvarı bulunuyor bölgesel olarak ve bunlar ISO EN 17025 standardı kapsamında akredite ve Türk Akreditasyon Kurumunun onaylamasıyla bu süreci sağlayacağız.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığında 2011 yılı başlarından itibaren yasal alt zeminini oluşturduğumuz ve 2011 yılı sonunda devreye koyduğumuz önemli bir müessese de uzlaşma müessesesidir. Yine hepiniz bilmektesiniz ki Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, vergi tahsilatı yapmakta, tarhiyatı yapmakta, tahsilatı gerçekleştirmektedir.

Maliye Bakanlığında olduğu gibi, vergi ihtilaflarının yargıya intikalinden önce mükellef ile kamu kurumu arasında uzlaşma yöntemiyle çözümü prosedürü uygulanmaktadır ve aynı prosedürü Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bünyesinde de oluşturduk ve bu çerçevede 2011 yılı Ağustos ayından bu yana uzlaşma komisyonlarına yapılan başvuru sayısı 1.323, uzlaşmayla kapatılan dosya sayısı 812 olmuş, tahsil edilen alacak miktarı ise 27 milyon TL'dir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; gümrük kapılarımızda 2012 yılının ilk on ayında 8 milyon 797 bin 785 araç ve 71 milyon 907 bin 263 yolcunun giriş ve çıkış işlemleri gerçekleştirilmiştir. Böylesine yoğun, tempolu bir arena.

2012 Eylül ayı itibarıyla ithalatımız 176,5 milyar dolar, ihracatımız ise 113 milyar dolar olmak üzere toplam dış ticaretimiz, dokuz aylık süre itibarıyla, 289,5 milyar düzeyindedir ve bütün bu kıymetlerin, bu değerlerin işlemleri de gümrükler tarafından gerçekleştirilmektedir.

Evet, Bakanlığımızın önemli görev alanlarından bir tanesi de kaçakçılıkla mücadele. Gerçekten bu alanda da çok yoğun bir tempolu çalışma içerisindeyiz. İdari ve teknik altyapıyı güçlendirmeye devam ediyoruz. Bu bağlamda, Bakanlık olarak ticareti kolaylaştırmak amacıyla projelerimizi hayata geçirirken kaçakçılıkla da etkin bir şekilde mücadelemizi sürdürüyoruz. Kaçakçılıkla mücadele kapsamında yapılan kontrollerin ticari faaliyeti aksatmayacak ve sınır geçişlerini yavaşlatmayacak bir şekilde gerçekleştirilmesi takdir edersiniz ki esastır.

Teknik kapasitenin artırılması kapsamında, 2012 yılında uyuşturucu madde, silah, çay ve tütün kaçakçılığının engellenmesi için önemli bir araç olan dedektör köpek sayısını 55'e çıkartmış bulunuyoruz. Tüm kapılarımızda en az 1 dedektör köpek bulundurulması için doğrudan Bakanlığımıza bağlı bir Köpek Eğitim Merkezini 2013 yılında tamamlamış olacağız.

Değerli arkadaşlar, Bakanlığımız bünyesinde kaçakçılıkla mücadelede kullandığımız bu hayvanların eğitimini sağlamak amacıyla bir de eğitim merkezi yapımı devam ediyor, 2013 yılında tamamlanacak, devreye girecek. Ha, bugüne kadar nasıl yapıyorsunuz? Bugüne kadar bu eğitim hizmetlerini emniyetten yardım almak suretiyle gerçekleştiriyoruz.

5 mobil araç tarama x-ray sistemi ve 25 devriye aracının ihalesi tamamlanmıştır. Haydarpaşa Limanı'na Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları tarafından kurulan 1 mobil araç tarama x-ray sisteminin alım ihalesi tamamlanmış, kuruluşu devam ediyor. Nusaybin gümrük sahasına yarı sabit araç tarama x-ray sistemi kurulmuştur. Kapıköy'de Türkiye'nin ilk tren tarama x-ray sistemi kuruldu, sene sonunda devreye girecek, Türkiye'de ilk defa. Tren x-ray cihazını Van-Kapıköy'de sene sonunda devreye sokacağız, şu anda kuruluşu, montaj işlemleri devam ediyor. Mevcut bagaj x-ray cihazlarına ilave olarak 4 bagaj tarama x-ray cihazı ile 4 kargo x-ray cihazının ulusal bütçeden alımı ihaleleri tamamlanmıştır. 10 yoğunluk ölçüm cihazı -bir de gümrüklerden radyasyonlu ürünlerin giriş-çıkışı söz konusu, bunlarla alakalı da gerekli önlemleri almışız, altyapı donatıları tamam- 10 videoskop cihazı ve 6 lastik sökme takma cihazının ulusal bütçeden alımı yapılmıştır ve elbette ki kaçakçılıkla mücadelede ALO 136 hattımız da yoğun bir şekilde devrede ve bunu da gelişen bilişim teknolojileri çerçevesinde yenilemiş oluyoruz.

Kaçak eşya ve uluslararası yakalamalar, operasyonel faaliyetlerden de söz etmek istiyorum. 2012 yılının uyuşturucuyla mücadelede son derece başarılı bir yıl olduğunu ifade etmek isterim. 2012'nin ilk on ayında 94 milyon 800

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 6

bin TL değerinde uyuşturucu yakalaması gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda 1 ton 82 kilo eroin, 133 kilogram kokain, 236 bin adet ecstasy, 30 kilogram metamfetamin, 33 kilogram sentetik esrar yakalaması gerçekleştirilmiştir ve gene bu dönemde, yani 2012'nin on aylık döneminde 489 milyon 700 bin lira değerinde ticari eşya kaçakçılığı yakalaması gerçekleştirilmiştir. Bunların dökümü şöyledir: 101 milyon TL değerinde elektronik eşya, 43 milyon TL değerinde tütün ve alkol ürünleri, 43,5 milyon TL değerinde araç, 72,5 milyon TL değerinde çeşitli eşya ve 2012 yılında 17 milyon 458 bin TL değerinde hayali ihracat ortaya çıkarılmış, 13 milyon TL değerinde sahte belgelerle yapılan gümrük vergisi tahsilatı usulsüzlüğü önlenmiştir. Gümrük idaresine verilen 9 milyon 185 bin 133 TL'lik teminat mektubu sahteciliği de bu sayede ortaya çıkarılmıştır.

Kaçakçılıkla mücadele kapsamında özel olarak ifade etmediğim bir başka başlık sigara kaçakçılığı ve transitidir. Değerli Başkan, değerli üyeler; 2011 yılında ülkemizden geçen sigara transit 1 milyar dolara yakın bir değere ulaşmıştır. Bu kapsamda, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı olarak transit rejimine ilişkin ihlalleri engellemek için çeşitli çalışmaları gerçekleştirdik. Bunların en önemlilerinden bir tanesi, ülkemiz üzerinden transit olarak ticareti yapılan sigaraların varış ülkesinin yani alıcı ülkenin lisansı ile sigara paketleri üzerinde uyarıcı yazıların olması şartını getirdik. Bunu şu amaçla getirdik: Transit geçerken yurt içinde herhangi bir yere sapma yapmak suretiyle Türkiye içerisinde bırakılmasını önlemektir ve bu uygulamamızı kararlı bir biçimde sürdürüyoruz. 2012 yılının ilk sekiz ayında 159 milyon 240 bin 276 paket kaçak sigara ele geçirilmiştir. Son dört yılda 369 milyon 858 bin 185 paket sigara yakalaması gerçekleştirilmiştir. Tabii ki, bu yakalama çerçevesinde sadece Gümrük Muhafaza Genel Müdürlüğü değil, bunun yanında jandarma ve emniyet mensuplarımızın çalışmaları da dâhildir. Zaten bazı operasyonları da birlikte yürütüyoruz.

Bu alandaki diğer başlıklardan bir tanesi de çay kaçakçılığı. Değerli Başkan, değerli üyeler; çay kaçakçılığıyla mücadeleye ilişkin yeni düzenlemeleri gerçekten hayata geçirdik. Tasfiyelik hâle gelen ve tüketime uygun olan çaylar, yeniden ihraç şartıyla satılarak tasfiye edilecek. Yani bizim kaçak olarak yakaladığımız, el koyduğumuz ve TASIŞ antrepolarına aldığımız kaçak çayları, yargısal süreçlerini de dikkate almak suretiyle tasfiye edilecek aşamaya gelmesi hâlinde, iddia edildiği gibi ihaleye çıkarıp iç piyasaya satmak değil, ihraç etmek şartıyla satışa çıkarıyoruz. Ancak iç piyasaya yardım amaçlı, bilabedel... Bu da Kızılay olur, valilikler olur, belki aşağıda bir başlık olarak söz edeceğim...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) - O yardım değil Sayın Bakan, yakın onları yakın, yakın onları. "Kaçak çay." deyince sizin böyle cümleleriniz...

BAŞKAN – Evet, buyurun Sayın Bakanım.

Görüşlerinizi alacağız sizin.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) - Bu konuyu sizinle çok konuşacağız, öyle anlaşılıyor.

Tüketime uygun olmayan çaylar ise bunları tahlil ettiriyorsunuz, tüketime uygun değilse zaten bunları imha ediyorsunuz ama tüketime uygunsa, ekonomik değer ifade ediyorsa mecburen o yöntemi uygulayacaksınız. Son dört yılda 15 bin 576 ton kaçak çay yakalanmıştır.

Diğer önemli bir başlık, ekonomik açıdan da son derece önem arz eden akaryakıt kaçakçılığıyla sürdürdüğümüz mücadele. Değerli Başkanım, değerli arkadaşlar; akaryakıt kaçakçılığı kayıt dışı ekonominin temel besleyicilerinden biridir, aynı zamanda insan ve çevre sağlığına, ülkemiz ekonomisi ve akaryakıt sektörüne yönelik çok önemli zararları olmaktadır. Akaryakıt kaçakçılığı ile mücadele ilgili tüm kurumların iş birliğiyle yürütülmektedir ve gerçekten Başbakanlık genelgesi çerçevesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisinde önceki yıllarda yapılan araştırma sonucu oluşturulan rapor çerçevesinde Akaryakıt Kaçakçılığıyla Mücadele Kurulu oluşturulmuştur. O Kurulun başkanlığını ben yürütüyorum ve bu Kurul bünyesinde çok yakın zamana kadar bürokratik kadrolardan oluşmuş akaryakıt kaçakçılığıyla mücadele kurulları vardı. Bu alandaki mücadelemizi sürdürmek amacıyla 2011 yılının başında Akaryakıt Kaçakçılığıyla Mücadele Eylem Planı'nı oluşturduk. Bu eylem planının alt başlıkları var. Yani bir taraftan mevzuat değişikliğini gerçekleştirmek, idari kapasitenin artırılması, eğitim çalışmalarının sürdürülmesi gibi başlıkları var. Biz bunun daha etkin bir şekilde uygulanmasını temin etmek amacıyla bu sene Akaryakıt Kaçakçılığıyla Mücadele Kurulunun bakanlar düzeyinde oluşmasını uygun gördük ve bu konuda hazırladığımız genelge Başbakanımız tarafından imzalandı. Şimdi, akaryakıt kaçakçılığıyla mücadele kuruluşlarının bakanlarından oluşan, Gümrük ve Ticaret Bakanlığının başkanlığındaki Mücadele Kurulu çalışmasını sürdürüyor. Bu bağlamda, çok yakın zamanda Maliye Bakanlığının hazırladığı ve Bakanlar Kurulu kararıyla, özellikle akaryakıt harici ürünlerin, 10 numara yağ dâhil, bunlarla ilgili vergi istisnalarının veyahut da vergi himayelerinin ortadan kaldırılması da bu eylem planı çerçevesinde gerçekleştirilmiştir.

Gene akaryakıt kaçakçılığıyla mücadele bağlamında hem Petrol Kanunu'nda değişiklik tasarısı çalışmalarımız son aşamaya gelmiş... Bu konuyla alakalı olarak da Yargıtayın özellikle ihtisas dairesi olan 7'nci Ceza Dairesinin Başkan ve üyeleriyle birlikte ve elbette ki EPDK, Enerji Bakanlığı ve Bakanlığımız, Maliye Bakanlığının da katkılarıyla, tasarısı son şeklini aldıktan sonra, inşallah Bakanlar Kurulundan geçirip Meclise sunacağız. Ama yeni genelgeyle yani Mücadele Kurulunun bakanlar düzeyinde oluşturulmasını sağlayan Başbakanlık genelgesiyle, akaryakıtın Türkiye'ye girişinden tüketimine kadar bütün alanların elektronik ortamda takibini sağlayacak bir sistemin devreye girmesini EPDK sağlayacak ve ayrıca akaryakıt kaçakçılığıyla mücadelede mobil hareket yapabilecek. Türkiye'nin her tarafında yapabilecek mücadeleciler kuruluşlardan oluşturulmuş özel bir ekibi oluşturuyoruz. Bu ekibin çalışma usul ve esaslarını, çalışma

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 7

yöntemlerini belirleyecek genelge görüŖe gönderilmiŖtir. Yakında, sanırım aralık ayı içerisinde bu ekipler Türkiye'nin her tarafında, her yerde, muhtemel her yerde, bu kaçakçılığın yapıldığı her yerde hem bilgi toplamak hem operasyonel faaliyet icra etmek üzere görevlerine başlayacaklardır.

Diğer bir alan tasfiye hizmetleri. Kaçakçılıkla mücadelede eşyanın yakalanması için yürütölen kolluk tedbirlerinin yanı sıra kaçak eşyanın muhafazası ve tasfiyesine yönelik işlemler de takdir edersiniz ki büyük önem taşımaktadır. 2012 yılının ilk dokuz ayında 222 milyon TL değerinde imha, 28 milyon TL değerinde satış ve bu satışlara ilişkin 17 milyon TL vergi tahsilatı bu yolla gerçekleştirilmiştir.

Demin de söyledim, Van depremzedelerine yardım sağladık, yani tasfiye işlerinin faaliyetleri kapsamında, TASİŞ'in faaliyetleri kapsamında Van'daki depremzedelere ulaştırılmak üzere toplam 2 milyon TL değerindeki eşya Van Valiliğine ve Türkiye Kızılay Derneğine bakan onayıyla gönderilmiştir.

Değerli Başkan, değerli üyeler; gümrükler vergi gelirlerinin çok önemli bir kısmını tahsil eden kurumlardır yani Gümrük ve Ticaret Bakanlığı. 2011 yılında, ülkemiz toplam vergi gelirlerinin yüzde 21'ine tekaböl eden 55 milyar 200 milyon TL gümrük idarecileri aracılığıyla tahakkuk ettirilerek tahsili sağlanmıştır. Bu paranın, bu gelirin, bu verginin 4 milyar 600 milyon TL'si gümrük vergisi, 48 milyar 600 milyon TL'si ithalde alınan katma değer vergisi, 2 milyar TL'si ise ithalde alınan özel tüketim vergisinden oluşmaktadır.

Değerli Başkan, değerli üyeler; şimdi de Bakanlığımın ticaret kısmına gelmiş bulunuyorum. Türkiye'de ticaret sicil kayıtlarına göre ülkemizde hâlen 860.094 sermaye şirketi faaliyette bulunmaktadır. 15.962 kolektif şirket, 2.354 komandit şirket, 563.628 şahıs işletmesi bulunmaktadır. 2012 yılında bu alan, tüm ekonomiyi ilgilendirmekle birlikte özel olarak bu alana ilişkin üç önemli kanun yürürlüğe girdi. Bunlardan bir tanesi, bildiğiniz gibi yeni Türk Ticaret Kanunu. Yeni Türk Ticaret Kanunu Temmuz 2012'de yürürlüğe girdi ve bu Kanun'la alakalı, yine heyetinizin çok büyük gayret ve katkılarıyla ticari hayatımızı kurumsal yönetim ilkeleri çerçevesinde şekillendiriyoruz. Şirketlerimize yeni idari ve mali standartlar getirmiş bulunuyoruz. Yönetim ve denetim kurumlarını profesyonel hâle getiriyoruz. Şirket kuruluşlarını ve işleyişlerini basitleştirmiş bulunmaktayız. Ticari hayatı rekabet gücü ve karşılıklı güven eksenine oturtmuş bulunuyoruz.

Bu Kanunun uygulanmasıyla alakalı Bakanlığımızın görev ve sorumluluğunda bulunan ikincil düzenlemeleri de tamamlamak üzereyiz. Gene Türk Ticaret Kanunu'nda buradaki katkılarınızla yaptığımız değişikliklerle, Meclisten geçirdiğimiz yeni düzenlemeyle Türkiye'nin önemli sorunlarından birisi olan gayrifaal ve münfesiş şirketlerin de tasfiye edilmelerini sağlayacak hukuksal altyapıyı oluşturduk. Bugün ülkemizde, ticaret sicili kayıtlarına göre, 208.216 gayrifaal veya münfesiş sermaye şirketi ve 39.342 kooperatif bulunmaktadır. Bu düzenlemeyle fiilen ticari hayata devam etmeyen şirketler artık kolayca tasfiye edilebilecektir. Şirketlerimizin genel kurul ve yönetim kurullarına elektronik ortamda katılım mümkün hâle gelmiş bulunmaktadır.

Diğer bir kanun, bildiğiniz gibi yeni Türk Borçlar Kanunu'dur.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Kariyi kocaya boşattıracağız, boşanmalar o kadar arttı ki.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Sizinle çok konuşacağız, heyecanlısın, konuşacağız sonra.

BAŞKAN – Buyurun.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Kariyi kocaya boşatacağız.

BAŞKAN – Söz vereceğim size.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Ticaret hayatını şekillendiren Borçlar Kanunu ile ticari, sosyal, teknolojik gelişmeler çerçevesinde ihtiyaç duyulan önemli düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Gerçekten, yeni Türk Borçlar Kanunu'nun getirdiği bazı önemli düzenlemeleri de bu vesileyle ifade etmek istiyorum. Ekonomik kriz dönemleri gibi olağanüstü durumlarda sözleşmeler değişen koşullara göre uyarlanabilecektir, yeni Borçlar Kanunu'na göre. Yeni Kanun, genellikle sözleşmenin zayıf tarafı olan tüketiciyi, kefil, kiracı ve işçiyi koruyucu hükümler içermektedir. Haksız rekabet hükmünün kapsamı iletişim teknolojisinde meydana gelen gelişmeler göz önünde tutularak genişletilmiştir. Sözleşmelerde güvenli elektronik imza kullanılabilecek ve güvenli elektronik imza el yazısıyla atılmış imzanın sonuçlarını doğrulayabilecektir. Tüm ticari işletmelerde yoğun biçimde uygulanan tip sözleşmeler ve bunların içerdikleri genel işlem kuralları yasal düzenlemeye kavuşturulmuştur. "Müteselsil sorumluluk", "Kusursuz sorumluluk" ve "Tehlike sorumluluğu" gibi borçlar hukukunun çok temel kavramları yeniden gelişen ihtiyaçlar dikkate alınmak suretiyle düzenlenmiştir.

Değerli Başkan, değerli üyeler; bu sene belki birçok yerde konuştuk, bunun altını çizdim, ifade ettim ama bir kez daha hatırlatmak istiyorum. Bu sene başında, ocak ayında ekonomik hayatımız açısından son derece önemli, belki bugüne kadar ihmal edilmiş, geriye bırakılmış önemli bir kanun yürürlüğe girdi. Bu kanun kısaca "Hal Kanunu" denen Kanun, ve 5957 sayılı Sebze ve Meyve Ticaretiyle Arz ve Talep Derinliği Bulunan Bazı Ürünlerin Ticaretine İlişkin Kanun ismini taşıyan ve insanımızın kısaca "Hal Kanunu" dediği Kanun. 1 Ocak 2012 tarihinde yürürlüğe girdi. Yeni bir Kanun, bu alan ilk defa böyle detaylı bir şekilde ele alındı ve düzenleniyor.

Bu Kanun ile toptancı haline bildirimde bulunmak şartıyla, genel olarak hal dışında toptan alım ve satım yapmak mümkün hâle gelmiştir. Bildirim işlemi, Bakanlığımız bünyesinde kurulan ve elektronik ortamda çevrimiçi çalışan "Hal Kayıt Sistemi" üzerinden gerçekleştirilmektedir. Sektörde yaşanan anlaşmazlıkların kolay, hızlı ve düşük maliyetle

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 8

çözülmesine imkân verecek hal hakem heyetleri yeniden yapılandırılmıştır Gıda güvenilirliği analizini yaptıranlar hal rûsumunun yarısını ödeyecektir bu Kanuna göre. Yeterli arz ve talep derinliği bulunan diğer mallar da toptancı hallerinde işlem görebilecektir. Satıcılar, satışa sunulan malların izlenebilirliğine yönelik bilgileri içeren künyeleri ürünün üzerinde bulundurmakla yükümlü olacaklardır, yani ürün künyesini devreye sokuyoruz. Bu Kanuna istinaden Bakanlığımız tarafından hazırlanan dört yönetmelik bu yıl temmuz ve ağustos aylarında Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Değerli Başkan, değerli üyeler; ülkemizde 2011 yılında kartlı sistemde 265 milyar TL alışveriş yapılmış, TL değerli alışveriş yapılmış ve bunun, bu alışverişin yüzde 8'i, yani 23 milyar TL'lik kısmı e-ticaret yoluyla gerçekleşmiştir. 2012'nin ilk sekiz ayında ise e-ticaret hacmi 20 milyar TL'ye ulaşmıştır. Türkiye elektronik ticaret bakımından gerçekten çok büyük bir potansiyele sahip. Sektörün sağlıklı büyümesi için hazırlanan Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı komisyondan geçmiş, Meclis gündemindedir. Uygulayıcı bakanlık olarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığının yer aldığı tasarıda elektronik ticaretin yaygınlaştırılması, elektronik ortamda işlem yapanların korunması, istenmeyen ticari elektronik iletilerin önüne geçilmesi hedeflenmiş bulunmaktadır.

Ticaret alanında çok önemli projelerimizden bir tanesi, Merkezi Sicil Kayıt Sistemi, kısaca "MERSİS" dediğimiz projedir. MERSİS ile ticaret sicili kayıtlarıyla tescil ve ilan edilmesi gereken içerikler düzenli olarak depolanacak ve elektronik ortamda sunulacaktır. Merkezi Sicil Kayıt Sistemi'nin pilot uygulaması Mersin'de başlatılmış, İzmir, Denizli, Samsun'un merkez ve ilçe ticaret sicil müdürlükleri de kapsama alınmış, sistem 2013 yılında ülke genelinde hayata geçirilecektir ve inşallah, bütün Türkiye'de hem ticari şirketleri, vakıfları, dernekleri, meslek kuruluşlarını, gerçek kişileri de kapsayacak şekilde bu projenin tamamlanması 2014'ü bulacak ama önemli ayağı bu sene sonunda devreye girmiş olacak.

Hayata geçirdiğimiz önemli projelerden bir tanesi de Lisanslı Depoculuk Projesidir. Lisanslı depoculuk sistemi ile tarım ürünlerinin sınıf, kalite ve standartları yetkili sınıflandırıcı laboratuvarlarca belirlenir ve ürünler sağlıklı ortamda depolanır hâle gelmiştir. Bu ürünlerin ticareti ise düzenlenen ürün senetleri vasıtasıyla ürün ihtisas borsasında yapılmaktadır. Bugüne kadar yedi şirkete lisanslı depo işletmesi kuruluş izni verilmiştir. Kuruluş izni verilmiş yani ileride bunları...

RECAİ BERBER (Manisa) – İşlem görecektir...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) - ...işlem görecektir hâle getirmeyi hedefliyoruz. Yani SPK, piyasaya arzı, inşallah ürün senetlerinin çoğalması suretiyle, bir ekonomik değer hâline gelmesi suretiyle...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) - Hangi alanlarda olduğu konusunda bir şey var mı?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Detayları verdiğimiz kitapçıklarda var, ben özet geçiyorum. O kitapta şeyler var.

Değerli Başkan, değerli üyeler; diğer bir alana geçmek istiyorum: Tüketicinin korunması. Tüketici haklarına ilişkin gerek Ticaret Kanunu gerek Borçlar Kanunu'nda düzenlemelerin yanında ve bir de 4054 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun'da tüketicinin korunmasına ilişkin düzenlemeler yer almaktadır. Biz bu Kanun'u ele aldık, yeniden düzenliyoruz. Çünkü gene hep ifade ettiğim bir sözcüğü burada kullanacağım: Ülkemizde insan olarak çok değişik faaliyetlerde iştigalde bulunuyoruz, kimimiz serbest meslek icra ediyoruz, kimimiz işçiyiz, kimimiz memuruz, kimimiz sanayici, kimimiz tüccar ama sonuç itibarıyla bu ülkenin bütün nüfusu, yani 75 milyon insan tüketici dolayısıyla tüketici hakkı, hukuku son derece önemlidir. Tüketicinin hakkını, hukukunu korumak aynı zamanda üretimi desteklemek demektir, yani siz ne kadar tüketiciyi korumak konusunda hassasiyet gösteriyorsanız ürün kalitesini de o kadar artırıyorsunuz demektir. Dolayısıyla bu alan önem verdiğimiz alanlardan bir tanesi. Bu konuya ilişkin de, alana ilişkin de tasarı çalışmalarımız devam ediyor, bunu kamuoyuyla paylaştık, tartışmaya açtık ve doksan küsur kamu kuruluşunun görüşüne sunduk, resmen gönderdik, geri dönüşleri bekliyoruz, geri dönüşler geldi ve Bankalar Birliğiyle de Bakanlığımızın ilgili genel müdürü gerekli görüşmeleri sürdürüyor. İnşallah bu Kanun'a son şeklini verip Bakanlar Kuruluna, oradan da Meclise taşıyacağız.

Bakanlık olarak faaliyet alanlarımızdan bir diğeri de piyasa gözetim ve denetimi. Bakın, kamu kurum ve kuruluşları içerisinde "Piyasa gözetim ve denetimi" ismiyle yapısal bir unsuru bulunan tek bakanlık Gümrük ve Ticaret Bakanlığı yani Tüketicinin Korunması Piyasa Gözetim ve Denetimi Genel Müdürlüğümüz var. Dolayısıyla bu Müdürlüğün görev alanı çerçevesinde bu konuda da hedefimiz güvensiz ürüne karşı sıfır toleransla hareket etmek ve geçen yıl piyasa gözetimi ve denetimi alanında birçok yeniliği başlattık. Örnek olarak, ilk defa tüketici ürünlerinin denetimini gerçekleştirdik. Bakanlığımız 2011 yılında 1.219 firmayı, 44.423 ürünü denetlemiştir. Bunlardan 12.935'i tüketime uygun olmadığı için toplamda 554.715 lira idari para cezası uygulanmıştır.

Bu yıl yine okullar açılmadan önce okul kıyafetleri, ayakkabılar ve kırtasiye malzemeleri için piyasa gözetim ve denetimi gerçekleştirdik ve bu çerçevede 25 binin üzerinde ürün denetlendi. Güvensiz olduğundan şüphe duyulan ürünlerden numuneler alındı ve akredite laboratuvarlarında bunların analizleri yapıldı ve bunlardan yüzde 24'ünün güvensiz olduğu ortaya çıktı. Bunlarla ilgili de mevzuatın öngördüğü işlem süreçleri devam ediyor. Okul kıyafetleri ve ayakkabılar

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 9

konusunda 80 farklı numune alınarak azo boyalı madde testlerinden geçirildi ve ifade edeyim ki bunların da hepsi güvenli bulunmuştur.

Gene bu alanda tüketici sorunları hakem heyetleri çalışmalarını tempolu bir şekilde sürdürüyor. 15 Eylül 2012 tarihi itibarıyla Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatına 5.469 tüketici şikâyeti başvurusu yapılmıştır. Tüketici sorunları hakem heyetlerine ise 2012'nin ilk dört ayında 103.446 tüketici şikâyeti başvurusu yapılmıştır. Tüketici alanına ilişkin Tüketici Bilgi Sistemi devreye sokulmuş, 2012'nin ilk dokuz ayında TUBİS dediğimiz Tüketici Bilgi Sistemi üzerinden 99.109 şikâyet başvurusu alınmıştır.

Belgelendirme hizmetlerimiz kapsamında, e-belge hizmetleri kapsamında 33.535 garanti belgesi, 6.650 satış sonrası hizmetleri yeterlilik belgesi e-imzayla sonuçlandırılmıştır. "M-Tüketici" dediğimiz projeye cep telefonları üzerinden şikâyetle bulunmak ve sonuç almak imkân dâhiline sokulmuştur.

Piyasa gözetim ve denetimi ve tüketicinin korunması alanında en önemli faaliyetlerimizden bir tanesi de Reklam Kuruludur. Ticari reklam ve ilanları denetlemek, aldatıcı, yanıltıcı nitelikte veya ilgili mevzuata aykırı reklamlar hakkında kanunda öngörülen yaptırımları uygulamakla yetkili idari otorite Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan Reklam Kuruludur. Reklam Kurulunda 2012 yılının ilk dokuz ayında 1.635 dosya müzakere edilmiştir. Uygulanan toplam para cezası ise yaklaşık 11 milyon 700 bin liradır. Yani ben kesinleşen sonuçları sizinle paylaşıyorum, yoksa kesinleşmeyen, dava konusu olan bu ceza yaptırım miktarları çok daha fazladır.

Evet, ekonomik, ticari hayatımızın temel direklerinden bir kesim, esnaf ve sanatkârlarımız. Esnaf ve sanatkârlarımız, ülkemizin gerçekten ekonomik, sosyal hayatın vazgeçilmez unsurları. Esnaf ve sanatkârlarımızla alakalı olarak esnaf ve sanatkârlarımızın bilgi sistemini yeniledik ve yeni sistemi devreye koyduk. Esnaf ve sanatkârlar için cumhuriyet tarihinde ilk kez bir strateji belgesi hazırladık, uygulamaya koyduk. Ahilik kültürünü yaşıyoruz. Gerçekten ahiliğe son derece önem veriyoruz ve öteden beri olduğu gibi, her yıl ahiliğin kutlaması eylül ayının 3'üncü haftasında gerçekleştiriliyor, merkez Kırşehir. İnşallah Kırşehir'de bir Ahilik Kültür Merkezi projesi çizilmiş, Kırşehir Belediyesi ve Valiliğince yürütülüyor ve paydaş kuruluşlar da buna destek vermek suretiyle bu müessesenin en azından merkezinin görsellik bakımından cezbedici bir yer hâline gelmesini sağlayacağız. Gene bu konuda hedefimiz Ahilik etkinliklerini Kırşehir'e, Türkiye'ye yaymak, Türkiye sınırları dışına taşımak, uluslararası bir etkinlik hâlinde bunun kutlanmasını sağlar hâle getirmek. Bu da hedeflerimizden bir tanesi.

Esnafın kullandığı kredi faizleri, yine bildiğiniz gibi, emaneti almadan önce yüzde 47'yi ve yönetim emanetini aldığımız günden sonra, bugün yüzde 5'ler seviyesindedir. 5,5-6,5 dolayındadır. Sübvansiyon oranlarının kullandığı kredilere destekleri yüzde 20'lerdeydi, bunu yüzde 50'ye çıkardık. Kredi üst limitleri 100 bin TL'yi ve kredi miktarını 42 katına çıkardık. Bugün artık esnafımız 6,5 milyar TL miktarda kredi kullanabilmektedir. Yani kredi hacmi o miktara ulaşmıştır.

Esnafımızın borçlarını ödeme kolaylığı getirdik.

Esnaf ve Sanatkârlar Şûrası Yönetmeliği'ni yeniledik ve inşallah önümüzdeki yıl esnaf ve sanatkârlar şûrasını gerçekleştireceğiz. Uzun yıllardır yapılmayan, yapılamayan bu şûrayı yeni şekliyle, yeni yönetmelik çerçevesinde hayata geçireceğiz.

Diğer bir alan, değerli Başkan, değerli üyeler; kooperatifçilik faaliyetleridir. Kooperatifçilik ülkemizde 8,5 milyon insanımızın gönüllü olarak katıldığı bir ekonomik girişim modelidir. Bakanlığımız hizmet alanı içerisinde 22 ayrı türde 2 milyon ortağa hizmet götüren 13.460 kooperatif faaliyet göstermektedir. Ve gene ifade edeyim ki dünyada 750 bin dolayında kooperatif bulunmakta ve Türkiye'deki kooperatif sayısıysa 84 bin. Belki de dünyada kıyaslama yaptığımız zaman en fazla oran olarak öne geçtiğimiz alanlardan bir tanesi. Yani dünyada var olanın yüzde 10'undan fazlası bizim ülkemizde. Dolayısıyla, bu alana da yapısal olarak bir çekidüzen vermemiz gerektiği kanısındayım. Bunu bu vesileyle ifade etmek istiyorum.

Ve bu sene Birleşmiş Milletler 2012 yılını Dünya Kooperatifçilik Yılı olarak ilan etmiştir. Bu kapsamda gerçekten belki de dünyada örneği bulunmayan bir faaliyeti 17 Ekim 2012 tarihinde Başbakanımızın da teşrifleriyle, onun himayesinde kamuoyuyla paylaştık. Bu da Türkiye Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem Planı. Kamuoyuna takdim ettik. Bu belgenin hazırlanmasında Türkiye'deki kooperatiflerin, birliklerin, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının, elbette ki Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının büyük payı, katkısı olmuş, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımızın. Ama sonuçta katılımcı olarak gerçekleştirilen bu belge Yüksek Planlama Kurulunun da onayından geçtikten sonra 17 Ekim 2012 tarihinde kamuoyuna takdim edildi. Plan, finansman, örgütlenme, eğitim ve hizmet sunumu gibi alanlarda kooperatiflerin yaşadığı sorunları ele almakta ve stratejik bir yaklaşımla sistemli çözüm önerileri getirmektedir.

Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri aracılığıyla küçük işletmelerin, esnaf ve sanatkârların kredi ihtiyaçları karşılanmaktadır. Bu kapsamda kooperatif faaliyetlerinde kullandırılan krediler 2012 yılında, demin de ifade ettiğim gibi, 154 milyon TL iken 2012 yılı Eylül sonunda 6 milyar 564 milyon TL'ye ulaşmıştır. Yani 2002 yılında 154 milyon iken 2012 sonunda bu rakama ulaşmıştır. Yine kooperatif kefaletiyle kullandırılan kredilere yönelik olarak 2002-2011 döneminde bütçeden gelir kayıpları olarak toplam 1 milyar 463 milyon TL destek sağlanmıştır. Bu imkândan 785 bin esnaf ve sanatkârımız yararlanmıştı.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 10

Bu gelir kayıpları için 2012 yılı bütçesine başlangıçta 282 milyon 393 bin TL ödenek konmuş, ancak ödeneğin yetmemesi nedeniyle ilave 110 milyon TL daha tahsis edilerek toplam ödenek 392 milyon 393 bin TL'ye çıkarılmıştır.

2013 yılı merkezî yönetim bütçesinde ise kredi ve kefalet kooperatiflerinin Halk Bankası kaynaklarından kredi kullanabilmeleri amacıyla 513 milyon TL ödenek tahsis edilmiş bulunmaktadır.

Değerli Başkan, değerli üyeler; kooperatiflerin mali imkânsızlıklarıyla gerçekleştiremedikleri üretim ve istihdama katkısı olacak projelerin Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından desteklenmesi amacıyla KOOP-DES programının hazırlıkları 2011 yılında başlamış, çalışmalar 2012'de Etüt Projesi çerçevesinde devam etmektedir.

Tarım satış kooperatifleri ve birlikleriyle alakalı, 4572 sayılı Kanun'la ilgili çalışmalarımız devam ediyor.

Değerli Başkan, değerli üyeler; Bakanlığımızın yeni teşkilat kanunu çerçevesinde oluşturduğumuz ve ikincil düzenlemesini de çıkarıp yayınladığımız önemli yapılardan bir tanesi de Gümrük ve Ticaret Konseyidir. Gümrük ve ticaret politikalarının oluşturulması ve uygulanmasında görüş bildirmek, araştırma ve çalışmalar yapmak üzere kurulan bir danışma organıdır.

Konsey, gümrük ve ticaret alanında faaliyet gösteren tüm sektörleri temsil edecek şekilde yapılandırılmaktadır.

Gümrük ve Ticaret Konseyinin oluşumu, organları, görevleri ile çalışma usul ve esaslarını düzenlemek amacıyla ihdas ettiğimiz yönetmelik 22 Haziran 2012 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanmış bulunmaktadır.

Bakanlığımın, son olarak, ilgili kurumu Rekabet Kurumu. Ben bu konuya girmeyeceğim. Birkaç cümle ifade etmek istiyorum. Başkan burada, herhâlde Başkanın bunu takdim etmesi uygundur ama şunları ifade edeyim müsaadenizle: Rekabet Kurumu yaklaşık on beş yıldır tüm mal ve hizmet piyasalarında rekabetin sağlanması, korunması ve geliştirilmesi amacıyla faaliyet yürütüyor ve bugüne kadar yaptığı uygulamalar dolayısıyla gündemde, kamuoyunda eleştiriye yol açmayacak uygulamalar gerçekleştiren önemli kurumlarımızdan bir tanesi ve bu anlamda da ben bir kez daha arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Bakanlığımızın 2013 mali yılı bütçesi toplam 503 milyon 438 bin 650 liradır. Bunun 259 milyon 528 bin lirası personel giderlerine, 56 milyon 305 bin lirası Sosyal Güvenlik Kurumu ve devlet primi giderlerine, 120 milyon lirası sermaye giderlerine, 63 milyon 441 bin lirası mal ve hizmet alımı giderlerine, 4 milyon 164 bin 650 lirası cari transferlere tahsis edilmiştir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığının 2013 Yılı Bütçe Tasarısı'nın değerli katkılarınızla en iyi şekli alacağına inanıyorum.

Bakanlığımın, size ifade etmeye çalıştığım, bugüne kadar gerçekleştirdiği faaliyetlerde katkısı ve emeği olan bütün çalışma arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Sizlerin katkılarınızla Bakanlığımızın bütçesinin uygulama noktasında çok daha performanslı hâle gelmesine katkı sağlayacağınızı umuyor, heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanımıza çok teşekkür ediyoruz.

Şimdi Rekabet Kurumu Başkanına söz vermek istiyorum.

Ancak Sayın Başkan, on dakikayı geçmeyecek şekilde sunuşunuzu yaparsanız...

Buyurun Sayın Başkan.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Peki efendim.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri; hepinizi selamlıyor, şahsım ve kurumum adına en derin saygılarımı sunuyorum.

Malumlarınız olduğu üzere, rekabet kuralları dünyanın pek çok ülkesinde caridir ve bilhassa, özellikle gelişmiş ülkelerin vazgeçilmez gördüğü düzenlemelerdir, piyasa ekonomisinin olmazsa olmazıdır. Söz konusu kuralların etkin uygulanması için çoğu ülkede -ki 100'ü aşkın ülkede- bu işe özgü kamu otoriteleri tesis edilmiştir.

Anayasa'mızın 167'nci maddesini kısaca hatırlatmak isterim. Bu hüküm çerçevesinde devlete piyasaların sağlıklı ve düzenli işlemeleri için gerekli tedbirleri alma, tekelleşme ve kartelleşmeyi önleme görevi verilmiştir. Ayrıca, 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı uyarınca konuyla ilgili yüklendiğimiz yükümlülükler de malumunuzdur. Bu doğrultuda, yüce Meclisimiz 1994 yılında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u kabul etmiştir. Kurul 1997 yılı sonu itibarıyla faaliyete geçmiş, Kurum bugün itibarıyla on beş yıllık bir kıdeme sahiptir. On beş yıldır Rekabet Kurumu ülkemizdeki tüm mal ve hizmet piyasalarında rekabetin sağlanması, korunması ve geliştirilmesi amacıyla faaliyetini sürdürmektedir, görevini yapmaya devam etmektedir.

Sayın Başkanım, 4054 sayılı Kanun üç temel hususu yasaklamaktadır. Çok kısaca ifade etmek istersem, bunlardan birincisi, ilki, fiyat tespiti ve pazar paylaşımı gibi rekabeti sınırlayıcı nitelikteki teşebbüsler arası anlaşmalardır. Bu yasaklamanın istisnası vardır. Özellikle üreticiler ve bayiler arasında yapılan dikey anlaşmalar ve bazen de başka işletmeler arasında yapılan yatay anlaşmalarda anlaşmaların eğer rekabet üzerinde olumsuz etkileri sınırlıysa ve doğurduğu birtakım faydalar varsa bunlara muafiyet verilebilmektedir.

İkinci yasaklama, pazarın önemli bir kısmına sahip olan, hâkim durumda bulunan firmaların, teşebbüslerin ellerinde bulunan pazar gücünü dışlayıcı, ayrımcı ve benzer uygulamalarla müşteri ve rakiplerine karşı kötüye kullanmalarıdır. Bunun da bir yasaklama olduğunu ifade etmek lazım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 11

Üçüncü önemli yasaklama alanı ise, rakip sayısını azaltarak fiyatların artmasına, rekabetin önemli ölçüde azaltılmasına neden olabilecek, dolayısıyla, kaynakların etkin kullanımına engel olabilecek şirket birleşmeleri ve devralmalarının önlenmesidir. Özel bir önem attığımız özelleştirme işlemleri de bu kategoride değerlendirilebilir.

Kanunumuz kapsamındaki rekabet ihlalleri ile haksız rekabet eylemlerinin sıklıkla birbirine karıştırılması hususuna kısaca işaret etmek yararlı olacaktır. Türk Ticaret Kanunu'nda düzenlenen haksız rekabet eyleminin 4054 sayılı Kanun kapsamında ele alınmadığı, konuyla ilgili çeşitli nedenlerle, ilgili olanların dışında ne yazık ki kamuoyu yeterince bilgi sahibi değildir. Bu durum medyada geniş yer işgal eden fakat rekabet hukuku kapsamında değerlendirilemeyecek konularda Rekabet Kurumunun müdahalesinin talep edilmesine yol açabilmektedir. Rekabet Kurumunun, Kanun kapsamında ele alınamayacak haksız rekabet eylemlerine müdahale etmemesi kuruma yönelik çeşitli eleştirilere ve kurum imajının dolaylı olarak zedelenmesine yol açabilmektedir. Benzer bir durum, ilişkili Bakanlığımızın bünyesinde bulunan Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğüne iletilmesi gereken tüketici şikâyetleri konusunda da yaşanmaktadır. Dolayısıyla, rekabet ihlalleriyle karıştırılan diğer konuların tüketiciler ve teşebbüsler nezdinde doğru anlaşılması hususunda kamuoyunu bilgilendirme çabamızı ısrarla sürdürmekteyiz.

ADİL KURT (Hakkâri) – Sayın Başkanım, çok uğultu var salonda.

BAŞKAN – Bir uğultu var arkadaşlar, biraz sessiz lütfen.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI (Devamla) – Bilindiği üzere, Kurulumuzun almış olduğu mesleki kararlar yakın bir zamana kadar ilk derece mahkemesi olarak Danıştayın denetimine tabi tutulmuş idi. 5 Temmuz 2012 tarih ve 6352 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikle bu merci artık Ankara İdare Mahkemeleri olmuştur. Bu durumun önümüzdeki dönemde hukuki süreçlerin uzaması, öngörülebilirlik ve tutarlılık açısından birtakım sorunların yaşanmasına yol açabileceği kaygısını taşımaktayız. Bu sebeple, Ankara İdare Mahkemeleri bünyesinde bir iş bölümü ve uzmanlaşmanın sağlanması ve konuyla ilgili bir bilgilendirme programının geliştirilmesi temennimizi huzurunuzda dile getirmek isterim.

Değerli üyeler, Kurumumuz kuruluşundan bugüne kadar kendisine intikal eden başvurular üzerine ya da kendiliğinden harekete geçmek suretiyle, çeşitli sektörlerde faaliyette bulunan teşebbüsler hakkında inceleme, araştırma ve soruşturmalar yaparak kararlar almış, gerektiği durumlarda Kanun'un öngördüğü cezaları vermiştir. Malumunuz olduğu üzere Kurumumuz ilgili teşebbüs ve teşebbüs birliklerine cirolarının yüzde 10'una kadar, ihlalde belirleyici etkisi olan yönetici veya çalışanlara ise bu cezanın yüzde 5'ine kadar idari para cezası verebilmektedir. Ayrıca ihlallerin itiraf edilmesi, bize bildirilmesi durumunda Kurumumuz ile aktif iş birliği yapan teşebbüs ve teşebbüs birlikleri ile bunların yönetici ve çalışanlarına idari para cezalarından kurtulma veya bu cezalarda indirim uygulaması, yani pişmanlık uygulaması da söz konusu olmaktadır.

Bu yılın ilk dokuz ayında, rekabet ihlali iddiasıyla Kurula intikal eden 238 dosya sonuçlandırılmıştır. Bunlardan 14'ü ile ilgili olarak Kanun'un 9/3 maddesi gereğince görüş bildirilmiş, gıda, inşaat hizmetleri ve malzemeleri, ulaştırma- taşıt ve hizmetleri, medya, kimyasal ürünler, sağlık hizmetleri ve ürünleri, beyaz eşya, makine ve teçhizat imalatı gibi alanlarda 11 soruşturma dosyası karara bağlanmıştır. 2012 yılı başından yine bu tarihe kadar rekabet ihlalleri nedeniyle verilen para cezalarının toplamı 54 milyonu aşmıştır. Yine geçtiğimiz eylül ayı sonu itibarıyla 17'si 2012 yılında başlatılmış olan çeşitli pazarlardaki rekabet ihlallerine yönelik 23 soruşturma hâlen devam etmektedir.

Tamamlanan ve yürütülen soruşturmalarla ilave olarak, Kurumumuz 2012 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla, özelleştirme işlemleri haricinde kalan birleşme ve devralma işlemleriyle ilgili 205 karar almış, bunların hiçbirinde ilgili işlem yasaklanmamıştır ve fakat, bununla birlikte bazı dosyalar bakımından yapılan analiz ve değerlendirmeler sonucunda taraflar ile mutabakat sağlanmış, ilgili işlem bu suretle tamamlanmıştır. Aynı dönemde özelleştirme işlemleri ile ilgili 6 karar alınmış, izin verilmeyen herhangi bir özelleştirme işlemi olmamıştır. Özelleştirme ön bildirimlerine ilişkin ise 9 Kurul görüşü oluşturulmuştur.

BAŞKAN – Toparlayabilir misiniz lütfen.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF.DR.NURETTİN KALDIRIMCI (Devamla) – Sayın Başkan, birkaç dakikada toparlıyorum efendim.

Sayın Başkanım, değerli üyeler; mal ve hizmet piyasalarında rekabetçi bir ortamın oluşturulması amacına yönelik olarak mevzuatımızı, organizasyonel işleyişimizi etkin kılmak adına çalışmalarımız devam etmektedir. Uzun yıllardır gerekli olduğu hâlde yapılamayan önemli değişiklikleri içeren Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'la ilgili hükümet tasarısının bu dönemde Sayın Bakanımızın dahliyle, gayretiyle de sizlerin yardımıyla da gündeme getirilerek yasalaşması en büyük dileğimizdir.

Tasarının yasalaşması hâlinde AB ve gelişmiş ülke uygulamalarına paralel olarak ülkemizdeki rekabet kurallarının çok daha etkin bir şekilde uygulanması imkânı doğacağını ifade etmek isterim.

Sayın Başkanım, Kurumumuz başta bakanlıklarımız olmak üzere diğer regülasyon kurum ve kuruluşlarıyla hem piyasalardaki rekabeti etkileyebilecek olan mevzuat hazırlıkları çerçevesinde hem de yürüttüğü inceleme ve araştırmalar bağlamında gördüğü aksaklıklar konusunda birçok görüş teatisi içinde olmuştur. Bu çerçevede EPDK ve BDDK ile görüşmelerimiz, mutabakat arayışımız sürmekte, BTK ve Kamu İhale Kurumu ile bir protokol imzalamış bulunmaktayız.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 12

2012 yılında yayımladığımız rekabet mektubu ile bir yandan kamuoyunu Rekabet Kurumu ve faaliyetleri hakkında bilgilendirmeyi, öte yandan paydaşlarımızla geçmişten gelen birikimimizi ve geleceğe dönük beklentilerimizi paylaşmayı amaçladık. 4 mektubumuzda yıllar itibarıyla, sırayla, ekonomik kriz, rekabet savunuculuğu, rekabet gücü ve piyasalardaki rekabeti olumsuz yönde etkileyen kamu politikaları ve uygulamaları temalarına vurgu yaptık.

Kurumumuz 2012 yılında ayrıca yürüttüğü...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Başkan, lütfen tamamlar mısınız?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI (Devamla) – ...bu çerçevede dost ve kardeş ülkelere dönük eğitim faaliyetlerimizi kısaca hatırlatmak istiyorum.

Sözlerime son vermeden önce, kurumumuzun sahip olduğu personeliyle kendisine verilen bütçeyi etkin bir şekilde kullanarak 4054 sayılı Kanun’la görevlerini en iyi şekilde yerine getirme azim ve çabası içinde olduğunu, olacağını ifade etmek istiyorum. Dünyanın başarılı, önde gelen Rekabet Kurumu otoritelerinden biri olmak, Türkiye’nin örnek alınan bir kamu kurumu olmak idealimizdir ve çabalarımızı bu yönde sürdürüyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle hepinize saygılar sunuyorum, yeni bütçemizin Bakanlığımıza, Kurumumuza, ülkemize hayırlı olması dileklerimi ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Başkana çok teşekkür ediyorum.

Şimdi görüşmelere başlayacağız.

Arkadaşlarıma söz vermeden önce, müsaade ederseniz, birkaç hususu ben de dile getirmek istiyorum. Gümrük ve Ticaret Bakanlığımız yatırım ortamının iyileştirilmesi, ticaretin geliştirilmesi, hele hele güvenliğin ve kolay ticaretin sağlanması yönünde çok önemli çalışmalar yürütüyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Usul hakkında mı Sayın Başkan?

BAŞKAN – Hayır, görüşlerimi ifade ediyorum Sayın Günal.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – O zaman, Sayın Başkan, söz alın.

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz?

Ancak dile getirmem gereken bazı hususlar var benim de açıkçası. Özellikle gümrük kapılarımız bizim dışarıya açılan pencereyiz. Özellikle gümrük kapılarımızda bulunan personelin biraz daha gençleştirilebilmesi mümkün mü acaba? Çünkü bilgisayar kullanıyorlar, daha hızlı hareket etmeleri gerekiyor. Özellikle bazı gümrük kapılarında bunu gördüğüm için, böyle bir aksaklığı gördüğüm için bu hususu dile getirmeyi uygun gördüm.

Diğer bir husus da bu kefalet kooperatiflerine yönelik, özellikle bölge teşkilatlarının gereksiz olduğu yönünde bazı, bana da gelen görüşler var, öneriler var. Bilemiyorum tabii bu ne derece doğrudur, ne derece yanlıştır, maliyetlerin artmasının da etkin olduğu söyleniyor. Yani, işte, bölge müdürlüklerinin de, bölgedeki başkanlıkların da bir komisyon aldığı, dolayısıyla maliyetlerin daha da yükseldiği ifade ediliyor. Belki bunun bir daha gözden geçirilmesi... Tabii, bunun olumlu ve olumsuz yönleri konusunda bir şey söyleyemeyeceğim ama Komisyon Başkanlığımızdan intikal eden bazı görüşler var. Bunu bu gelen görüşler çerçevesinde ifade etme gereğini duydum.

Üçüncü husus, yine Komisyonumuza intikal eden görüşler bu lisanslı depoculuk konusunda. Bunun tam olarak geliştirilemediği, birtakım aksaklıklar nedeniyle mi acaba bu geliştirilemedi, yoksa yapılan yasal düzenlemede bir eksiklik mi var? Bu konu yine bize, Komisyon Başkanlığımıza iletilen bazı rapor ve görüşlerde yer alıyor. Dolayısıyla, bunlar değişik sivil toplum kuruluşları tarafından Komisyon Başkanlığımıza aktarılması nedeniyle ben de burada bunları dile getirmenin gerekli olduğunu düşündüm.

Kendimden çok açıkçası burada, gelen taleplerin, kamuoyunun taleplerinin burada Sayın Bakana aksettirilmesi gerektiğini düşündüğüm için böyle bir söz alma yöntemine gittim diyeyim.

Ben teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

İlk sözü Sayın Aslanoğlu’na vereceğim.

Buyurun Sayın Aslanoğlu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakan, Sayın Bakan Yardımcısı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığının değerli bürokratları, değerli basın; hepinize saygılar sunuyorum.

Sayın Bakanım, isminiz hep “Ticari işletmelerde eşleri boşatan Bakan” olarak kalsın. Bir değişiklik yaptık, Türk Ticaret Kanunu, Borçlar Kanunu. Gerekliydi ve yüce Meclisin tüm grupları destek verdiler ve yaklaşık -zannediyorum ki- 4 bin maddenin Genel Kuruldan üç-dört gün gibi kısa bir sürede geçmesi hakikaten gerekliydi, lazımdı, Türk ticari yaşamının buna ihtiyacı vardı. Ama Borçlar Kanunu 584...

Sayın Bakanım, eşlerin kendi şirketlerine kefalet veren şirket ortağı bir bayan ve beyin eşlerinden izin almaları ticari yaşamı çok zora sokmuştur. Neden? Belli şirketler iflasa gitmektedir.

Bir: Eşinden ayrılmış, boşanma davası devam ediyor ama bankalar diyor ki: “Eşinden teminat mektubu alacak.” “Eşinden kefalet getir.” Gümrüğe mektup vereceğim ben, ticari yaşamım devam ediyor. Bana diyorsun ki, banka diyor ki: “Eşinden hele bir imza getir. Eşinden bir olur getir.” diyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 13

İki: Davaları devam etmeyen ayrılmış insanlar var. Daha boşanma davası açmamışlar. Şimdi bunu o şirketin 3'üncü kişiye karşı, yani bir başka şirkete karşı bir imza vermesi yönünde eğer bir düşünceniz varsa, o tartışılır, ona bir şey diyemem, onu hukukçular tartışsın ama eşin kendi şirketine, yüzde 100 sahip olduğu kendi şirketine bankalar kefalet istiyorsa bunun verilmesi kadar doğal bir şey yoktur. Ama bu şirket içinde eşten bir şekilde izin almak eşyanın tabiatına aykırı ve maalesef bu konuda bankalar son derece rijit davrandı, bankalar 1 kuruş kredi vermedi, bu işlemler tamamlanıncaya kadar yeni kredi açmadı.

Sayın Bakan, bu, Türkiye'de büyük bir sorun şu anda. Elzem bir sorun, acil çözülmesi gereken bir sorun. Ailenin mal birliğini korumak, tamam, çok güzel bir şey ama yüzde 100 kendi şirketine sahip olduğu, bazılarının eşi de ortak o şirkete, bundan, eşten izin istemek hakikaten çok uygulanabilir değil.

Sayın Bakan, bir: Eşleri boşatıyorsunuz; iki: Şirketleri çok zor durumda bıraktınız. Bazı şirketler kımıldayamıyor, iflas etmek üzere. Teminat mektubu dahi alamıyor. Bankalar çok rijit, kesinlikle bu işlem tamamlanmadan en küçük kredi işlemi yapmıyor. Ben bunu Meclis Genel Kurulunda dile getirdim yaklaşık yirmi gün önce, bir ay önce ama kimse sahip çıkmadı. Ben bunu Adalet Komisyonu Başkanına söyledim, Sayın Grup Başkan Vekiline söyledim, bu bir yarıdır, bu yaranın bir şekilde, aile birliğini korumak kaydıyla çözülmesi lazım. Onun için elzendir. Meclis Genel Kuruluna bir şekilde, yapıcı olarak nasıl bir değişiklik yapılacak, acilen gelmesi lazım. Bir kez daha kamuoyunun, ticari kesimin her gün konuştuğu, her gün bizlere telefon açıp "Bizi yaktınız, bizi ettiniz." demesine lütfen müsaade etmeyelim. Bu yüce Meclis nasıl bunu yaptıysa bunun çözümünü hep birlikte yapalım.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; bir Hal Yasası çıkardık. Bunun müşterisi kim? Bir tarafta kamuoyu, bir tarafta halciler. Acaba siz halcilerle hiç görüştünüz mü? Hal Yasası çıkardınız, burada bir şekilde, hiçbir zaman kayıt sistemine geçilmedi. Artık, rüsum alınamıyor, insanlar perişan ve özellikle hal dışı yapanlar bu işin kaymağını yiyor, balını yiyor. Bu açıdan, ben burada tek tek... Bir sürü sorunları var bu insanların. Lütfen, istirham ediyorum. Özellikle Türkiye'nin en büyük hallerinden biri İstanbul Bayrampaşa Hali ve Anadolu Hali, Kadıköy'deki hal. Bu insanları, rica ediyorum, bir kez dinleyin. Bu insanlar zor durumda, bu insanlar birbirinden mal alıp veremiyor. Ben bir otelim, yıllarca alıştığım bir halde bir dükkân var. Oraya gidiyorum, benim her şeyimi alıyordu. E şimdi beni tek tek tek ... bilmem otuz parça mal alıyorsa, beni göndermeyin otuz parça mal alacağım yerlere. Büyük bir sorun var. Hal esnafı için de ticareti yasakladınız. Sayın Bakan, burada büyük bir sorun var. Halciler son derece mağdurdur. Kesinlikle, kayıt sistemine geçilmediği için rüsum tahsil edemiyorlar. Bazı haller iflas etmek üzere. Bu kanun, uygulamada çok büyük zorluklar var, uygulamada kesinlikle hiçbir etkisi olmadı. Kesinlikle hiçbir zaman "Biz hal yasağı çıkardık." demeyin. Hiçbir işe yaramayan yasa, hiçbir işlevi olmayan bir yasa, kesinlikle hiçbir faydası yoktur. Ticari yaşamı, özellikle hal sistemini karmakarışık hâle getirmiştir. Ben burada uzman değilim ama benim aldığım tüm bilgiler böyle. Bu insanları bir dinleyin. Bu insanlar âdeta haykırıyor, âdeta yalvarıyor ama bu işi uygulayan kişiler bunlarsa, bunları dinlemek hepimizin görevi Sayın Bakan. Yani burada bir yara var. Bu yasa uygulanmıyor, uygulanamıyor, kayıt sistemine geçilmemiş, tamamen, ne eski yasa ne yeni yasa karmakarışık bir düzen, bu düzenle gidiyor Sayın Bakan.

Şimdi, biz Gümrük Birliğine giren bir ülkeyiz. Güzel. Siz Gümrük Bakanısınız ama ben hep söylüyorum Avrupa Birliği sevdasındayız hâlâ. Hâlâ Avrupa Birliği sevdasındayız. Ben Avrupa Birliğine karşı değilim ama Sayın Bakan bizi almazlar. Bizi almazlar, kandırırlar, yalan söylüyorlar, Merkel'inden tut Sarkozy'sine kadar. Vicdanlarında böyle bir şey yoktur. Ama siz de Gümrük Birliği Anlaşmasını mutlaka dile getirmek zorundasınız. Özellikle Türkiye'nin üçüncü ülkelere karşı ne kadar -Gümrük Birliğinden dolayı- eli ayağı bağlı olduğunu hepimiz biliyoruz. Ben bir kez daha bunu, ben Avrupa Birliğinin bu bakışına lanet okuyorum. Bizi almazlar.

İki, Gümrük Birliği diyoruz. Mallar gidiyor, adamlar gidemiyor. İhraç eden adamlar gidemiyor. Yıllarca, aylarca vize kapılarında dolaşıyorlar. Bunun için Sayın Bakan, siz bu Gümrük Birliği meselesini, bu sopayı göstermeniz lazım. Bu sopayı maalesef Avrupa Birliğinden sorumlu Bakan göstermiyor. Siz gösterin, siz yiğit olun. Yoksa Avrupa Birliğinin, Gümrük Birliğinin bize verdiği hiçbir şey yoktur, bilakis elimizi kolumuzu bağlıyor. Siz, bunu bir şekilde dile getiren ve bir şekilde yumruğunu vurun kişi olun Sayın Bakan. Çıkacağız deyin. Onların niyeti yok, kesin almazlar. Ben bir kez daha bu konuyu dikkatinize sunuyorum.

Tabii, gümrüklerden konu gelmişken şimdi, yeni gümrükler açılıyorsunuz kitabınızda var, Niğde, -benim gördüğüm kadarıyla birkaç- Iğdır ve İstanbul Muratbey, İstanbul Muratbey dediğiniz, Çatalca'da mı acaba?

Tamam, Halkalı oraya mı taşınıyor acaba? (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Halkalıyı taşıyoruz.

BAŞKAN – Buyurunuz, buyurunuz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Birtakım gümrükleri siz kapattınız Türkiye'de, bazı illerde yeni gümrükler açılıyorsunuz. Ben şimdi Niğde'yi merak ediyorum, Niğde'ye acaba niye gümrük açılıyorsunuz? Niğde'nin ihracatta çok büyük bir şeyi mi var? İhracatta çok büyük olan bazı iller vardı. Örneğin beş, altı yüz milyon dolar ihracat yapan iller vardı. Acaba Niğde'nin patates ihracatı, bu seviyeye geldi de mi acaba Niğde'ye gümrük açılıyorsunuz? O zaman diğer kapattığınız illere yazık olmuyor mu? Vicdanen ben rahatsız oluyorum. Öyle Malatya gümrüğünü niye kapattınız o zaman, niye kapattınız?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 14

Şimdi, yine bir başka konu: Sayın Bakan, Türkiye son günlerde artık, acaba başka ülkelerin insanlarını öldürmek için silah ihraç eden bir ülke mi oldu? Bugünkü gazetelerde var. Aden Körfezi'nde 16 bin tane silah, 600'lük glock, yaklaşık 384 bisküvit kutusunda silah, 384 kutu da, bisküvi kutusunda silah.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Püskevit.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Evet, püskevit. Pardon özür diliyorum.

BAŞKAN – Bisküvi.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Püskevit.

Şimdi, yine, yaklaşık, geçen yıl Yemen'den sokulmak üzere 16 bin silah Yemen'de yakalandı ve geçen yıl Hatay'da yakalandı. Acaba bizim gümrüklerimiz bu silah gönderildiği zaman, bu gemiler gümrükten geçmedi mi? Bu Hatay'da yakalanan, Yemen'de yakalananla Türkiye'de bir kapıdan geçti. Acaba biz gümrükler olarak silah ticaretinin, yani silahın gitmesine müsaade mi ediyoruz, göz mü yumuyoruz? Veya Yemen'e özellikle Yemen şimdi hem Aden Körfezi hem de geçen yıl yakalanan 16 bin silah, Yemen olayı var. Ben bu konuda hakikaten açık ve net bir bilgi istiyorum.

Şimdi, Güneydoğu'da kaçakçılık meselesi Türkiye'nin önemli bir sorunu. Bu insanlara ekmek verin Sayın Bakan. Güneydoğudan ticaret odaları kanalıyla -beyefendi özür diliyorum, sizin bilginize ihtiyacım var sayın...- veya bir birlikler kurularak orada mal ihraç eden insanlara, Türkiye'den mal ihraç ediyorsa onun karşılığında petrol veya, -Türkiye'de petrol yok- bir şekilde ilave farkını, vergisini sınırdan almak kaydıyla, yani o birlikleri ödemek kaydıyla bu insanlara ekmek yedirin, bu insanların eline ekmek verin. Yani sigaraysa sigara, bunu resmî hâlde getirelim. Bunu, bu kaçakçılığı değil de, bunu özellikle orada kurulacak birlikler, ticaret odaları kanalıyla yani bu insanlara bir ticari yaşam sağlayın. Getirsin efendim korkmayın, Türkiye petrol ithal eden bir ülke. Eğer Gaziantep Sanayi Odası bilmem Suriye'ye Gaziantep'teki bir ihracatçı, sanayi odası kanalıyla birlik kurularak Suriye'ye bir mal götürüyorsa bu insanlara olanak verin, oradan da petrol getirmesine müsaade edin. Türkiye petrol ithal eden bir ülke veya sigara, alın vergisini, bu şirketler kanalıyla bu insanlara bir ekmek verin Sayın Bakan. Yani, aksi hâlde orada siz bunları geliştirmesiniz, devletin, efendim...

BAŞKAN – Konuşmanızı toparlayabilir misiniz lütfen.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Kuşoğlu'nun on dakika hakkını alayım da...

Devletin yani kaçakçılığı önlemesini, önlemek sadece silah zoruyla veya bilmem neyle olmaz; bunlara oralarda insanlara bu ekmeği yedirmekle olur Sayın Bakan.

Şimdi, buraya çay getirdim Sayın Bakan. Güzel, hediyelik çay. Hem de yani üzerinde çok güzel yazıyor. Rize'nin... Hem Rize var, Rize çayı, ÇAYKUR ve hediyelik. Ne güzel, gıpta ediyorum. En az sizin kadar seviyorum -siz Rizelisiniz yani- ama Esendere Gümrüğü'nden giren çayları ne hikmetse ya bilmem Çocuk Esirgeme... Sayın Bakan, bu ülkenin önemli bir malı. Esendere Gümrüğü'ne bu çayları kim getirdi? Bu çaylar ne oldu?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Nereye geldi?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Türkiye'ye Sayın Bakan. Esendere Gümrüğü'nden.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Kaçak mı?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Kaçak çay. Ha bu çay, bu çaya kurban olayım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Kaçak değil ya.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ben bu çayı, insanlar bu çayı ama Esendere Gümrüğü'nden giren çaylar ne oldu? Kimler getirdi bu çayı? Sayın Bakan, tabii siz Rizelisiniz, Rize'nin bir gram çayının bu ülkede ve dışarıya satılmasına hepimiz, hepimiz gurur duyarız ama Türkiye kaçak çay cenneti. Gidin, bunu herkes biliyor, Güneydoğu'da içilen çayların yüzde 90'ının ne olduğunu ben de çok iyi biliyorum siz de biliyorsunuz. Kaçak çay cenneti, özellikle Esendere Gümrüğü'nden giren çayı kim getirdi, ne oldu bunun sonucu, yakalandı mı, bu insanlar nerede?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – İsim mi veriyorsunuz, Esendere Gümrüğü'nden?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Evet Esendere Gümrüğü'nden.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Belge verebilir misin?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Evet, veririm efendim, her türlü belgeyi veririm size.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Tamam.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yine, Yüksekova'dan, buyurun 400 milyon dolarlık vurgun.

ADİL KURT (Hakkâri) – Yüksekova değil, Halkalı.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yüksekova ve Halkalı bağlantılı.

ADİL KURT (Hakkâri) – Onu yapan Yüksekova'lı da içinde var ama o Halkalı'daki vurgundu. Yüksekova değil.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, Yüksekova ve Halkalı bağlantılı.

ADİL KURT (Hakkâri) – Hayır, Yüksekova bağlantılı...

BAŞKAN – Neyse Sayın Aslanoğlu.

Size de söz vereceğim Sayın Kurt.

Buyurun Sayın Aslanoğlu.

ADİL KURT (Hakkâri) – Yani bunu yapan sadece beş esnaf var içinde diğerleri elli yedi esnaftır.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yani hakikaten Türkiye'de gümrüklerin işte...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 15

Ya, bu adamlar bunu nasıl yaptı Sayın Bakan? Bu adamlar, bunu nasıl yaptı, nerden yaptı, nasıl yaptı Sayın Bakan? Bu kadar sıkı gümrük politikası veya bu kadar gümrüklerin şeffaf, çok emniyetli, çok şey olmasından bahsediyorsunuz ama bir taraftan da adamlar şakır,şakır, şakır, şakır yolgeçen hanı yapıyor. gümrükler yolgeçen hanı mı? Yine, sadece bu kadar söylüyorum.

Siz de özellikle birkaç X-Ray cihazlarından bahsettiniz, ben Türkmenistan'a gittim, artık tırlar, Sayın Bakan X-Ray cihazından geçiyor, içindeki her malı görüyorlar. Adamlar tüm gümrüklerine tırların geçişinde her şey görülecek şekilde yani röntgen çekilecek gibi cihazlar koymuşlar, hem de bir tane değil, bir gümrükte beş tane koymuşlar.

Bir de efendim bu, meşhur, Tonny Blair'in viski meselesi ne oldu, kapandı mı? Yani o, hakikaten çok merak ediyorum. Tonny Blair'in Sayın Başbakan'a yazdığı bir mektup vardı ya, Türkiye'de gümrüklere satılan viskiler vardı, hatırlarsanız, bir sürü ceza gelmişti bu viskilerden dolayı o şirkete ama sonucu ne oldu bilmiyorum. 2006'da Sayın Blair, Sayın Başbakana mektup yazmıştı, Danıştaya intikal etmişti bu konu, yaklaşık 300 milyon liralık bir cezai bir konu vardı ama bilemiyorum ne oldu. Onun da bir cevabını vererseniz teşekkür ederim.

Şimdi, Tarım Satış Kooperatifleri Türkiye'de çok önemli işlev yapıyor Sayın Bakan, hiç kimse inkâr edemez, burada bir şey daha yapabilir miyiz? Her hasat döneminin çay, diyelim fındık, işçi geliyor bir yerlerden, özellikle fındığa, tarım satış kooperatiflerimiz acaba, çünkü üreticinin işçi parası verecek hâli yok o anda, hep boğazlıyorlar üreticiyi, gidip birilerinden para almak zorunda, işçi parası ödemek için, onun için, tarım satış kooperatiflerimiz hasat döneminde, hasat döneminden sonra almak kaydıyla, nasılsa onlara gübre veriyor, akaryakıt veriyor ancak üreticinin boğazlanmaması açısından, özellikle hasat dönemlerinde, işçilik gerektiren, örneğin fındıkta güneydoğudan bir sürü işçiler gidiyor. işçi, parasını almazsa çalışmaz ama bunların ödenmesinde, daha fındığı satamadı, bunların ödenmesinde geçici bir köprü, kredi gibi yani aynı akaryakıtı veriyor, ta hasat sonunda alıyor ya bu işçilik ödemelerinde de geçici bir köprü kredisi yaparak, insanları boğdurmamalı Sayın Bakan.

Ben, toparlıyorum.

Sayın Bakan, 503 milyonluk bütçeyle değil daha çok bütçeniz olması lazım, daha yüksek bütçeniz olması lazım çünkü Türkiye'nin önemli bir bakanlığısınız, bu bütçe size yetmez. Gelin arkadaşlar, Sayın Bakan istiyorsa biz bir önerge verelim, bu bütçeyi artıralım. Bu bütçe size yetmez, bu Bakanlığın Türkiye ticaretinde en önemli Bakan, 503 milyonluk bütçe Sayın Bakan, size yetmez.

Rekabet Kurulu Başkanım, geçen hafta, gazetelerde bir haber çıktı, bankalarla ilgili. Tabii kim çıkardı, nereden çıktı, ama bu tür haberler haklı mı, haksız mı? Haklı mısınız, haksız mısınız? Hakikaten böyle bir şey var mı yok mu? Türkiye'nin en önemli finans kurumlarını önemli derecede etkileyecek bir olay, yani bir şekilde bunun hiçbir şeyi ortaya çıkmadan bu tür haberler piyasayı bozuyor Sayın Başkanım. Bu açıdan bu konunun hakikaten bir an önce... Çünkü şu anda dalga dalga hangi bankaya? Şu şu bankaya şu kadar, şu bankaya şu kadar, piyasada o kadar çok şaibe yaratılıyor ki, şu bankaya şu kadar, bankalar Türkiye'nin önemli finans kurumudur. Türkiye'nin, finans sektörünün ancak sistemli olması, ancak sorunlu olmaması hâlinde her şeye yansımaktadır sorunlu olması. Bu açıdan bu konunun... Yani bunun bu şekilde gazete haberleriyle ortaya çıkacağına sizin bir demecinizle böyle bir incelenmeye başladığını ama henüz suçlu ve suçlu mu olup olmadığının bilinmediğini ama işte yazmış gazeteler, şu bankaya şu kadar, bu bankaya bu kadar. Bu, sistemi bozuyor, piyasayı bozuyor, piyasada dengeleri bozuyor. Örneğin, İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında en aktif hisse senetlerinden biri bankalar yani özellikle borsada alım yapan insanları etkiliyor, birileri yükseltiyor, birileri düşürüyor yani manipülasyon yapıyor Sayın Başkanım, hassas bir nokta, bir kez daha dikkatlerinize sunuyorum.

Hepinize saygılar sunar, teşekkür ederim.

Sayın Başkan sabrınızı zorladığım için özür diliyorum.

BAŞKAN – Estağfurullah, teşekkür ediyorum.

Sayın Adil Kurt, buyurunuz.

ADİL KURT (Hakkâri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, sayın bürokratlarımız; hepinizi selamlıyorum.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığımızın bütçesi üzerine değerlendirmemizi yaparken, ben de ayrılan bütçenin yeterli miktarda olmadığını ifade etmekle başlıyorum ama şunu da ifade edeyim: Öncelikle Bakanlığımızın da teşkilat yasasında henüz çıkarılmamış olduğunu, kanun hükmünde kararnameyle kurulduğu hâliyle ve kurulduğu günden beri üç defa bu KHK'da değişikliğe gidildiğini ifade ediyorum. Bunun bir an önce, bu sorunun da giderilmesi gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Tabii, ben eleştiriden ziyade -tabii ki eleştirilerim de olacak- ama eleştirinin içerisinde esas çözümü, sorun noktalarında çözüm önerilerimizi ifade etmeye çalışacağım Sayın Bakanım.

Öncelikle, kayıt dışı ekonomiyle ilgili olarak yani sınırlarda gerçekleştirilen kayıt dışı ticaretle ilgili olarak çok sorunlu bir noktada olduğumuz gerçektir. Yani hangi ticaret kalemini sayarsanız sayın çay, sigara, akaryakıt, içki... hangisini sayarsanız sayın bu bir problemdir, bu problemi hepimizin kabul etmesi gerekir ama Hükûmetiniz geçtiğimiz dönemde, özellikle son bir yılı ifade ediyorum çünkü bugün burada altı çizilen konu başlıkları esasında bir önceki sene, geçen sene de burada yapılan bütçe görüşmelerinde altı çizilen noktalardı. Gene sigara kaçakçılığı, akaryakıt kaçakçılığı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 16

vesaire. Burada konuştuk, çokça üzerinde konuşuldu, siz de Komisyona mesainizin önemli bir kesimini bu noktadaki bilgilendirmeye ayırdınız. Son bir yılda yapılan zamlar, daha önce yapılan zamlar bir kere sınırlardaki kayıt dışı ticareti teşvik eder noktadadır, akaryakıt olsun, sigara olsun, içki olsun, çay olsun bütün kalemlerde zamlar bir kere teşvik unsurudur. Özel Tüketim Vergisi adı altında yapılan zamlar bu noktada teşvik edicidir ve önemli nokta, özellikle altı çizildiği için ben de değinmek de yarar görüyorum: Irak ve Suriye sınır hattı boyunca hatta İran da dâhil bu sınır hattı boyunca mevcuttaki gümrük kapılarının sınır ticaretini, kayıt dışı sınır ticaretini tasfiye edecek pozisyonda olmadıklarını ifade etmeliyim.

Şimdi, orada kayıt dışı sınır ticareti olmasını istemiyorsanız gümrük kapılarını işlevli duruma getirmek durumundasınız ama Esendere Sınır Kapısından İran'a geçen ve ticari amaçlı İran'a geçen, günlük olarak gidip gelen vatandaş, eğer yasal olarak gümrükten arzuladığı ticaret malını götürme veya getirme yetkisine ya da şansına sahip değilse ister istemez alternatif yolları devreye sokacaktır.

Şimdi, sınır kapısından geçen bir vatandaş üç gün karşı tarafta kalmak koşuluyla gelirken beraberinde -miktari yanlış hatırlamıyorsam- 5 kilo ile 9 kilo arasında böyle bir rakam hatırlıyorum ancak ticaret malzemesi getirecektir. Esendere Gümrük Müdürlüğünü bu yaz ziyaret ettim. İhtiyaçlarına ilişkin, yani Müdürlüğün oluşturduğu ihtiyaç listesini çözüm önerilerinde daha önce bakanlığınıza da ilettim bu noktada. Önemli olan, ticaret kapılarını, gümrükleri işlevli duruma getirebilmektir. İnsanlar buraları sadece turist olarak kullanmıyorlar Sayın Bakan yani Esendere'den İran'a gidip gelen vatandaş turist olarak gidip gelmiyor, ticari amaçla gidiyor. Binde biri, on binde biri bile turistik amaçlı gitmiyor. Günlük giriş çıkışların tamamı, hatta Habur'u da bu çerçevede sayabiliriz, ticari amaçla gidip geliyorlar ama ticaret yapamıyorlar ya da yapılan ticaret ister istemez mevzuata aykırı göz yummalar çerçevesinde gerçekleşmek durumundadır.

Siz burada altını çizmişsiniz işte "Projesini uygulamaya aldık, en kısa zamanda yapımı gerçekleşecektir." dediniz, bu sevindirici bir taahhüttür, kısa sürede olmasını arzuluyoruz özellikle Esendere Sınır Kapısının. Çünkü, arkadaşların büyük bir kesimi görmemiş olabilirler, orada gelip gidecek vatandaşların, sınır kapısını kullanacak vatandaşların -af buyurun- lavabo ihtiyaçlarını giderebilecekleri bir yer bile yok yani sadece bir tabela var orada, bir teşkilat ataması var ama hiçbir ihtiyaca cevap vermiyor. Habur Sınır Kapısına, bu yıl -yanılmıyorsa- Türkiye'nin Irak Kürdistan Federal Bölgesi'yle ticaret hacmi 17 milyon dolara ulaştı bu yıl ki rakam ama tır kuyrukları bitmedi Sayın Bakan. Bu gümrük kapılarında kablolu İnternet ağından vazgeçilmesi gerekir. Bazen, bu gümrük kapılarında turist olarak dahi gitseniz dokuz saatten önce çıkma şansına sahip değilsiniz. Uydu erişimli İnternet ağını bu gümrük kapılarında etkin duruma getirmek çok zor bir iş değildir ama bu gümrük kapılarında hâlâ kablolu İnternet erişimi ve on dakikada bir sistem kilitlendi denilip insanlar bekletiliyor. Üstelik, iki gümrük kapısı arasında gidip gelen insanlar, bekletilen insanlar. Çünkü, Irak'taki gümrük kapısından çıkan insan, Türkiye sınırı içerisindeki bizim gümrük kapımızda geçecek zaman içerisinde bazen yedi saat, bazen sekiz saat hatta dokuz saat bekleyenleri biliyorum. Ne yemek ihtiyacını, ne tuvalet ihtiyacını ne de başka hiçbir ihtiyacını karşılayabilecek durumda değil, köprünün üzerinde bekliyor aracının içerisinde. Dolayısıyla, bu sorunun çözülmesi de zor değil. Çözümü, uydu erişimli İnternet ağı, bu kadar basit. Taahhüt olarak ifade ediyorsunuz, hızlı geçişler sağlıyor... Bu çok kolay yapılabilecek bir durum.

23 Mayıs 2011'de Sayın Başbakan Hakkâri'deki konuşmasında "Biz, Derecik Gümrük Kapısını açtık, hayırlı olsun." dedi. Soru önergesiyle de size de sormuştum ama burada zaten soru önergesindeki hatırlatmaya gerek kalmadı. Siz, açılmadığını ifade ediyorsunuz Derecik Sınır Kapısının, Üzümlü Sınır Kapısının, Gülyazı Sınır Kapısının. Gülyazı çok önemlidir çünkü Uludere katliamından sonra gündeme gelen bir sınır kapısıdır. Önemlidir ama bunların yapılması gerekir, bunların faaliyete geçmesi gerekir. Bildiğim şu ki, karşı taraftan, özellikle Irak Kürdistan Federal Bölgesi, bu konudaki yapısal yükümlülüklerini yerine getirmiş ama bir sorununuz var, o sorunu esasında ifade etmemişsiniz. Irak Merkezî Hükûmeti, sizlerle bizimle anlaşma, gümrük kapısı anlaşması imzalamaya yanaşmıyor. Geçmişte Hakkâri Valisi'ni, şimdiki Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterimizi evlere de gönderdiniz, ziyarette bulundu bu sorunun aşılması için çünkü dört sınır kapısından söz ediyoruz ama bu konuda bir ilerleme sağlanamadı. Eğer, Irak Merkezî Hükûmeti, Bağdat, bu anlaşmaya yanaşmıyorsa Bakanlığınızın her yönde anlaşma imzalaması zorunluluktur. Bu, anlaşmanın imzalanması ilk olmayacaktır, daha başka bildiğimiz imzalanan anlaşmalar da vardır. Dolayısıyla, bu sınır kapılarının özellikle Derecik, Gülyazı ve Üzümlü Sınır Kapılarının açılması için her yönüyle anlaşma imzalamaktan imtina edilmemesi gerekir. Bu da yetmez, yani bu gümrük kapılarının açılması tek başına önemlidir ama yeterli değildir.

BAŞKAN – Sayın Kurt ek süre veriyorum, buyurun.

ADİL KURT (Hakkâri) – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Eğer gerçekten kayıt dışı sınır ticaretini sıfıra indirmek istiyorsanız, bu bölgede serbest ticaret bölgesi uygulamasına gidilmesi gerekir. Serbest ticaret bölgesi uygulaması ancak buradaki ticari faaliyetteki refleksli genişletme şansını bize verecektir. Kayıt dışı sınır ticaretini sıfıra indirgeyecektir, sınırlarda insanlarımız ölmüş olacaktır.

Şimdi, kayıt dışı sınır ticaretinin altını çiziyoruz, maddi kaybı ifade ediyoruz, orada sadece maddi kayıp yok, hatırlatmak isterim. Uludere'deki katliam, bu kayıt dışı sınır ticareti nedeniyle oldu. Sakat kalan insanlar var, daha başka yaşamlarını yitiren insanlar var, mayına basan vesaire. Ölen insanlar var, yani can kaybı da var bu işin içerisinde. Bu konunun da bu çerçevedeki gibi bir yaklaşımla çözme şansı olduğunu düşünüyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 17

Bir önemli nokta daha var Sayın Bakan. Şimdi, siz alacağınız personelin, ihtiyacın iki katı kadar ÖSYM'ye bildiriyorsunuz ve ondan sonra sözlü mülakat yapılıyor. Bu sözlü mülakatın amacı ne, niye böyle bir mülakat ihtiyacı duyuyorsunuz diğer kurumlardan farklı olarak? Zamanım dar ama Rekabet Kurumu ile ilgili olarak bir iki cümle müsaade ederseniz Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Vaktiniz var, buyurun Sayın Kurt.

ADİL KURT (Hakkâri) – Şimdi, esasında adı olan ama faaliyetleri sınırlı bir kurumdan söz ediyoruz. Yani adına laik bir kurum maalesef olmadı. Sayın Başkan, mesela Rekabet Kurumu Başkanımız şunu bize hatırlatmak durumundaydı burada. Türkiye'de AVM yasası neden çıkmıyor? Türkiye'de AVM yasasının çıkmaması Türkiye'de...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bakkal rekabet edemiyor.

ADİL KURT (Hakkâri) – O ihtiyacı...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – AVM'ler sizin mi Sayın Bakan?

ADİL KURT (Hakkâri) – Ben sunumunda olmaması... Rekabet Kurumunun bu ihtiyacı tespit etmiş olması gerekiyor, o nedenle altını çiziyorum Sayın Bakanım. Elbette ki muhatapı sizsiniz. Siyaseten de muhatabınız burada bakanlıktır, Bakan bu soruya cevap verecektir. Ama sunumunun içerisinde bu konunun altının çizilmemiş olması, bu eksikliğin altının çizilmemiş olması önemlidir çünkü Türkiye'de AVM yasasının çıkmamış olması milyonlarca insanın ticari faaliyetlerini risk altına sokuyor. En büyük eşitsizlik buradan başlıyor zaten.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Bana soracaksın, Rekabet Kurumuna değil.

ADİL KURT (Devamla) – Bakanlık olarak size de soruyorum: Siz niye bunu çıkarmıyorsunuz? AVM yasası neden çıkmıyor Türkiye'de? Şimdi, öyle bir noktaya geldi ki siyaset de artık AVM yasasında tarafı durumuna geldi yerel yönetimler aracılığıyla. Bütün belediyelerin çünkü şu anda büyük alışveriş merkezleri var, hemen hemen birçok, büyükşehir belediyelerinin. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi de dâhil olmak istedi bu kervana ama onunki engellendi, "Sen yapamazsın." dendi ama diğer bütün şehir belediyeleri...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – AVM'si olan belediyeleri ben bilmiyorum.

ADİL KURT (Devamla) – Alışveriş merkezleri yok mu belediyenin? Mesela Malatya'nın Esenlik Şirketi kime aittir? Esenlik şirketi kime aittir?

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Malatya Belediyesinin ortaklığı var.

ADİL KURT (Devamla) – Ortaklıktan söz ediyoruz Sayın Bakanım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Geliyorlar ortak oluyorlar yüzde 10, yüzde 5.

ADİL KURT (Devamla) – Ortaklıktır ve siyaset bu rekabet kurumuna...

MUSTAFA ŞAHİN (Malatya) – Market işletiyor AVM değil.

ADİL KURT (Devamla) – Alışveriş merkezleri deyince... Biliyorum, ben de yani ilk aklıma geldiği için, kusura bakmayın Mustafa Bey, ilk aklıma geldiği için... Yani Ankara'dakilerin ondan 10 kat daha, 20 kat daha gelişkin olduğunu biliyorum. İstanbul'dakiler de hafif gelişkin, İzmir'dekiler, yani her tarafta var bu. Sadece Malatya'nın...

BAŞKAN – Ama zülfüyâre dokunuyorsunuz, yani şimdi niye "Malatya" diyorsunuz?

ADİL KURT (Devamla) – Ya, Malatya'yla bir gönül bağımız var, o ayrı bir şey yani.

Dolayısıyla, altını çizmek istediğim nokta şu: Yani bu eşitsizliğe siyaset de ortak olmuştur yerel yönetimler aracılığıyla. Dolayısıyla, bu konuda Bakanlığın atması gereken adımlar olduğunu düşünüyorum. Sorular esnasında belki çok yoğun gündem olur, değinmeyebilirim onun için ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun devam edin.

ADİL KURT (Devamla) – Sayın Bakanım, bu ülkede el konulan uyuşturucunun ne şekilde tasfiye edildiği konusunda bilgi vererseniz, tasfiye edilen, imha edilen uyuşturucuların miktarı konusunda bir bilgi vererseniz sevineceğim.

Bakanlık bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum. Önümüzdeki bir yıl için de sizlere başarılar diliyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kurt.

Sayın Akçay, buyurun lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, bürokrasimizin değerli temsilcileri, basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben, konuşmama başlarken, hakikaten Gümrük Bakanlığı ve Hükûmeti tebrik ederek sözlerime başlamak istiyorum. "Neden?" derseniz, bu kaçakçılıkla ilgili ifadeleri takip ettik, okuduk. Şimdi, Hükûmet, kaçakçılığı iyi yönetiyor hakikaten, yani kaçakçılıkla mücadeleyi iyi yönetiyor. Nasıl yönetiyor? Kaçakçılığı önleyemiyorsunuz ama önlemeye çalışıyor görünüyorsunuz, bu da bir yönetim tarzıdır. Mesela, "borç yönetimi" kavramı var, ne inkâr ediyorsun ne ödüyorsun, buna "borç yönetimi" diyorlar. İşte, obez kişi kilo vermeye çalışıyor veremiyor ama buna da "kilo yönetimi" deniyor. Aynı onun gibi kaçakçılığı önlemeye çalışıyor gibi görünüyorsun ama kaçakçılık da önlenmiyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 18

Efendim, hikâye anlatmayalım. Bugün sigara kaçakçılığının PKK ve Barzani işbirliğiyle yapıldığını Hükûmet yetkilileri söylüyor ve biliyor, en iyi bilenler sizlersiniz. Geçtiğimiz yıl Mersin'de kaçak sigara yapımında kullanılan makinelerin yakalanmasına rağmen, yine Irak'ın kuzeyine geri verildi ve bu makinelerin de Barzani'ye ait olduğu iddiaları herkesin bildiği konular. Bu konuda Hükûmeti de sessiz gördük.

Sayın Bakan, lütfen, şimdi, danışmanınızı gönderin Kızılay tarafına veya Bakanlığınıza birkaç yüz metre çapındaki alana size mutlaka kaçak sigara bulup getirecektir. "Bu kadar, şu kadar sigara yakaladık." diyorsunuz, acaba yakalayamadığınız ne kadar? Her şehirde her sokakta bu kaçak sigaralar satılmaya devam ediyor. Lütfen, bu konuda, bir devlet politikasıyla ciddi bir şekilde mücadele yapmamız gerekir.

Ben, özellikle bu konuşmamda esnaf ve sanatkârlarımızın sorunlarıyla ilgili bazı önemli gördüğüm hususlara temas etmek istiyorum.

Bilindiği üzere, Esnaf ve Sanatkârlar Genel Müdürlüğü 57'nci Hükûmet döneminde, Milliyetçi Hareket Partisi tarafından, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bünyesinde kurulmuştu, şimdi, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bünyesinde.

Efendim, esnaf ve sanatkârlarımızın sorunlarını sadece başlıklar altında sayacak olursak: Finansman yetersizlikleri had safhadadır, gelişmiş pazarlara hitap edecek donanımlardan mahrumdur esnaflarımız ve bilgi ve teknolojiye yeni teknolojilerin getirdiği değişimlere uyum sağlayamamaktadır, küresel ekonominin marketlerin ve Uzakdoğu mallarının yarattığı bu acımasız rekabetin, mesleki eğitim yetersizliğinin, sosyal güvenlik sorunlarının, Avrupa Birliği uyum yasalarının öngördüğü yeni standartların, ayrıca halkın alım gücünün düşmesi ve bilhassa tüketim alışkanlıklarının değişmesi, yaşanan iç göçler ile işsizliğin oluşturduğu kayıt dışı esnaf ve sanatkârlık ve buna paralel ortaya çıkan haksız rekabetin yarattığı tehditler karşısındadır. Deyim yerindeyse esnaf ve sanatkâr var olma mücadelesi vermektedir.

Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonuna üyelikte ustalık belgesi istenirken ticaret sanayi odasına üyelikte böyle bir belge istenmemektedir, yani ustalık belgesi istenmemektedir ve bu sorunun da önemli olduğunu bilmemizde fayda var.

Küçük esnafın önemli maliyet kalemlerinden biri de artan elektrik maliyetleridir. 3 veya daha az kişinin çalıştığı esnaf ve sanatkâr işletmeleri, konut tarifesi üzerinden elektrik kullanmaktadır. Sayısal olarak esnaf ve sanatkârlar ile yanlarında çalışanlar, istihdamda diğer meslek gruplarından daha yüksek bir orana sahipken, bu kesimin, Sosyal Güvenlik Kurumu Yönetim Kurulunda temsil edilmemesi önemli bir noksanlıktır veya haksız bir durumdur.

Kayıt dışılığın önlenmesi, uygulamada birliğin sağlanması, mesleki kuruluşların aynı konuda uygulamalarında ortaya çıkan farklılığın giderilmesi bakımından, esnafın tuttuğu defterlerin tasdikinin ayrıca esnaf ve sanatkâr odaları birlikleri tarafından da görülmesinde fayda bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Hükûmet, 2010 Nisan ayında Esnaf Değişim, Dönüşüm Ve Destek Strateji Belgesi Ve Eylem Paketi hazırlamıştı ve bunun pek çok şartının, dile getirilen bu eylem planının önemli hususlarının hayata geçirilemediğini görüyoruz aradan iki buçuk yıllık bir süre geçmesine rağmen. Ben bazı örnekleri burada vermek istiyorum: Eylem planının 6'ncı maddesinde maddeler hâlinde düzenlenen bazı eylem planları var, bunların sorumlu ve ilgili kuruluşları ve bu projelerin, planın tamamlanma tarihleri var. Burada önemli bir başlık da hukuki düzenlemelerin yapılması. Burada deniyor ki: "Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu'nda değişiklik yapılacaktır." 2010-2011 yılı öngörülmüş şimdi 2012 yılını tamamlıyoruz. Ortaya çıkan aksaklıkların giderilmesi, ihtiyaçların karşılanması, odaların daha güçlü hâle getirilmesi, "esnaf ve sanatkâr" tanımının yeniden yapılmasını amaçlayan bu düzenleme yapılmamıştır.

Yine, 5362 sayılı Kanun'la 5174 sayılı Kanun arasında ustalık belgesi istenilmesine ilişkin biraz evvel temas ettiğim hususta da bir düzenleme yapılmamıştır.

Yine, 6'ncı maddenin üçüncü alt maddesinde "TESK'in Millî Prodüktivite Merkezine ödediği aidat kaldırılacaktır." deniyor. Bu kaldırıldı mı, bilemiyorum.

Yine, "Elektrikle ilgili fen adamlarının görev, yetki ve sorumluluk sınırları yeniden değerlendirilecektir." diyor. Herhangi bir düzenleme yok.

"Ustalık belgesine sahip olan kişilerin esnaf ve sanatkâr işletmelerinde sorumlu yönetici olmasına imkân tanınacaktır." deniyor. Bu konudaki ilgili, sorumlu kuruluş Tarım ve Köyşleri Bakanlığı ilgili kuruluş da TESK ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığı olarak görünüyordu, Bakanlığınızdır.

"Esnaf ve Sanatkârların kamu ihalelerine katılmaları kolaylaştırılacaktır. Önündeki uygulamalardan kaynaklanan sorunların giderilmesi amaçlanmaktadır." diyor. Buna ilişkin, bu konularla ilgili verdiğimiz soru önergesine cevapta da bu kolaylığın sağlandığı, bu çalışmaların yapıldığı ifade ediliyor, ama bunların ne olduğunu bilemiyoruz, ne yapıldı da kolaylık sağlandı, bu konuda bir açıklama getirilebilirse memnun olurum.

"TESK'in Sosyal Güvenlik Kurumu Yönetim Kurulunda temsil edilmesi sağlanacaktır." deniyor. Temsil edilmeye başladı mı? Hayır, başlamadı.

Bir önemli noksanlık da bu eylem planında: Bu hipermarketler, süpermarketler yasasından hiç söz edilmemektedir. Oysa, esnaf ve sanatkârın en önemli sorunlarından birisi de bu hipermarketler yasasının çıkarılmasıdır. Demek ki, Hükûmetin, bu konuda, hiçbir niyetinin dahi olmadığını görüyoruz. Bizim Milliyetçi Hareket Partisi olarak 2008 yılında buna ilişkin verdiğimiz bir kanun teklifi mevcut bulunmaktadır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 19

Yine, bir son dile getirmek istediğim husus da: 2000 yılı öncesi vergi mükellefi olan esnaf ve sanatkârlarımız bu sürelerini sigortaya işletememektedir, daha önce de dile getirdik. Bağ-Kur sigortalılarının...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun lütfen, ilave süre veriyorum.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Bu Bağ-Kur sigortalılarının vergi mükellefiyeti bulunan dönemlerinin borçlanılması ve bu sürelerin sigortalılık süresi olarak değerlendirilmesi konusunda çeşitli kanunlar çıkarılmıştı. Bu düzenlemelerden, ekonomik imkânsızlık, yaşanan ekonomik kriz ve diğer bazı nedenlerle yararlanamayan veya borçlarını yeniden yapılandırmakla birlikte taksitlerini düzenli olarak ödeyemedikleri için başladıkları hâlde sistemden çıkmak zorunda kalan pek çok esnaf ve sanatkâr bulunmaktadır. 2000 yılı öncesi vergi mükellefi olan esnaf ve sanatkârlarımız bu sürelerini sigortaya işletememektedir. 31/12/2000 tarihinden önce vergi mükellefiyet süreleri bulunanların daha önce kuruma sigortalılığı tescil edilmiş olması şartı aranmadan bu sürelerin sigortalılık süresi olarak değerlendirilmesi ve bu sürelerin tamamının borçlanılmasına imkân verilmesi, esnaf ve sanatkârlarımızın da bir beklentisidir.

25 Şubat 2011 tarihli ve 6111 sayılı Torba Kanun İle Çeşitli Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'da konuya ilişkin herhangi bir düzenleme yapılamamıştı ve bu da esnafta bir hayal kırıklığı yaratmıştı. Bu konuda verdiğimiz, Milliyetçi Hareket Partisi olarak verdiğimiz önergeler de, maalesef, İktidar Partisi tarafından reddedilmiştir. Yine bu konuda verdiğimiz kanun teklifi de mevcut bulunmaktadır.

Bu konuya da dikkati çektikten sonra sözlerime burada son veriyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim Sayın Akçay.

Sayın Şahin, buyurun.

Süreniz on dakika.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım ve çok değerli bürokratlar; Gümrük ve Ticaret Bakanlığımız 8 Haziran 2011 tarihli 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle kurularak görev, yetki ve sorumlulukları düzenlenmiştir. Müsteşarlık makamıyla temsil edilen gümrüklerimiz artık bakanlık seviyesinde çalışır hâle getirilmiştir. İç ticaret, tüketicinin korunması ve piyasa denetimleri esnaf ve sanatkârlar ile kooperatiflerin Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bağlanması, Rekabet Kurumu da Bakanlığın ilgili kurumu hâline getirilerek Bakanlığın yapısı daha da güçlenmiş, 2023 yılı ihracat hedefi 500 milyar dolar olarak hedeflenmiştir. Bu amaçla, uluslararası eşya, taşıt, yolcu hareketlerini konulmuş olan kurallar çerçevesinde yürütmek, kaçağın her türünü ve kayıt dışılığı önlemek KOBİ'ler ile sanayici, tüccar ve esnafa güvenli, sürdürülebilir ve çevreye duyarlı rekabet ortamını sağlamak ve tüketicinin korunmasına ve bilinçlenmesine yönelik tedbirler alırlar. Bakanlık bünyesinde, özellikle gümrükler için eğitimli personel istihdamı ile eğitimli gençlerimize iş imkânı sağlanmış, kurumlarda çalışan personelin yaş ortalaması aşağı çekilmiş, başta sınır kapıları olmak üzere personel ihtiyacı olan idarelerin personel eksiği tamamlanarak gümrük idarelerindeki iş ve işlemlerin daha hızlı yapılması sağlanmıştır. Ülkemizde 24 kara, 7 demiryolu, 54 deniz ve 47 hava olmak üzere toplam 132 sınır kapısını kapsayan 143 gümrük idaresi bulunmaktadır. Gümrük kapılarımızda her yıl milyonlarca dolarlık dış ticaret işlemine aracılık edilmekte, milyonlarca yolcu ve aracın giriş ve çıkış işlemleri gerçekleştirilmektedir.

Gümrük işlemleriyle ilgili birtakım yeni düzenlemeler yapılmış ve buna göre gümrük mevzuatımız 2000 yılından sonra yapılan değişikliklerle Avrupa Birliğine uyumlu hâle getirilmiştir.

AK PARTİ hükümetleri döneminde tüm gümrük idarelerinde elektronik ortamda beyanname düzenlenmeye başlanmıştır. Artık gümrük işlemleri daha süratli ve sağlıklı bir şekilde yapılmakta, bu sayede tüm gümrüklerde yapılan işlemler aynı anda merkezde görüntülenmekte, istatistikî verilere anında ulaşılmaktadır.

Dış ticaret bilgilerine bölgelerde veri toplamadan merkezden tek tuşla "hangi ülkelere ihracat yapıldığı, hangi teslim şekline göre yapıldığı, hangi gümrüklerden yapıldığı, hangi eşyalardan yapıldığı" gibi aklınıza gelebilecek tüm kriterler raporlanabilmektedir.

Gümrük beyannamelerinde elektronik imzaya geçilmiş, pilot uygulamayla gümrük idarelerinde elektronik beyannameler düzenlenmeye başlanmış, şu an tüm Türkiye'de elektronik beyanname düzenlenir hâle gelinmiştir. Mevzuat düzenlemeleri ile emniyet ve güvenlik amaçlı risk analizinin eşyanın ülkeye girişinden çıkışından önce yapılmasına, dolayısıyla sevkiyata ilişkin bilgilerin önceden alınmasıyla ticaret erbabınca işlemlerin daha hızlı tamamlanması ve gümrükte bekleme süresinin azalması sağlanmıştır. İhracatçıya yük olan usulsüzlük cezası miktarları AK PARTİ Hükümeti döneminde dörtte 1'e düşürülmüş, basit yanlışlıklardan dolayı ihracatçının üzerindeki ceza yükü hafifletilerek 221 Türk lirasından 65 Türk lirasına düşürülmüştür.

Gümrük idarelerinde Gümkart uygulamasıyla gümrük vergileri dâhil tüm ödemeler kredi kartı ödemesi gibi ödenebilmektedir. Kurumlar arası otomasyonların yapılmasıyla gerçekleştirilen ihracatın vergi dairelerince elektronik ortamda takibi yapılmakta ve katma değer vergisi idareleri çok kısa sürede ve en az bürokrasiyle yapılır hâle getirilmiştir.

İthalat işlemlerinde geçerli olan mavi hat uygulaması belirli mali kriterleri sağlayan firmaların ihracat işleri için de uygulanmaya başlanmış ve ihracat yapanların gümrük işlemleri azaltılarak kolaylaştırılmıştır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 20

Her yıl milyonlarca dolarlık dış ticaretin gerçekleştiği, milyonlarca turistin ve aracın giriş-çıkış yaptığı sınır kapılarımızda hizmet kalitesinin artırılması ve işlemlerinin sağlıklı bir şekilde, hızlı bir şekilde yürütülmesi amacıyla da yap-işlet-devret modeliyle birçok gümrük kapımız yenilenerek hizmete sokulmuştur. Yap-işlet- devret modeliyle Gürbulak Sınır Kapısı 2003 yılında, İpsala Gümrük Kapısı 2004 yılında, Cilvegözü Gümrük Kapısı 2007 yılında, Kapıkule Gümrük Kapısı 2008 yılında, Sarp Gümrük Kapısı 2009 yılında, Hamzabeyli Gümrük Kapısı 2009 yılında hizmete açılmıştır. Hizmetin gereği olarak ihtiyaç durumuna göre diğer gümrük kapılarımız da yenilenmektedir ve bu tür çalışmalar devam etmektedir. Çıldır, Aktaş, Dilucu, Kapıköy ve Esendere gümrük kapıları ile Halkalı gümrük tesislerinin sözleşmesi imzalanmış ve kamuya hiçbir yük getirmeden yap-işlet-devret modeliyle bir buçuk yıl içinde tamamlanması planlanmaktadır.

Yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği müesseseleri oluşturulmuş, gümrük idarelerinde iş yoğunluğuna sebep olan birçok işlem devredilmiştir. Böylelikle antrepolardaki personel idari görevlere alınarak gümrük personelinin depo görevlisi gibi çalışması engellenmiştir.

Kara yollarıyla yapılan taşımacılıkta tır karnesi kullanılarak geçilen her ülke sayısına göre karne maliyetleri artmaktaydı. Avrupa Birliği ülkelerine yönelik taşımalarda, bu ülkelerin tamamını kapsayan ve "Ortak Transit" olarak adlandırılan transit taşıma sistemine ilişkin hukuki çerçeve oluşturularak 24 Ağustos 2011 yılında yürürlüğe sokulmuş Erenköy, Kapıkule, tır ve Kapıkule Gar Gümrük Müdürlüklerinde pilot uygulamaya geçilmiştir. Bu sayede tır karnesiyle Avrupa Birliği gümrük geçişleri daha az işlemle ve daha düşük maliyetle yapılabilir hâle getirilmiştir. Ayrıca, "ortak kapı" uygulamasıyla Gürcistan, İran ve Suriye'yle anlaşmalar imzalanmış, bazı gümrük kapılarımızda "ortak kapı" uygulaması başlatılması hedeflenmiştir. Yeni sınır kapılarının açılmasıyla komşu ülkelerle ticaretimiz artırılmış, çıkış kapılarının çoğalmasıyla kapılarda yığılmalar engellenmiş, bölge ve sınır ticaretinin artması sağlanarak bölge insanının refah seviyesi yükselmiş, yeni istihdam alanları oluşturulmuştur.

Gümrüklerimizde kağıtsız beyan dönemine geçiş işlemleri hızla tamamlanmaktadır. Herhangi bir belge eklenmeksizin elektronik ortamda işlem yapılmasını sağlayan sistem ile gümrük işlemlerinin gümrüğe gelmeden ofisten yapılması, gümrüklerdeki iş yoğunluğu ve beklemenin azalması, iş takibi yapan araçlara gerek kalmaması, kırtasiyeciliğin azalması, gümrük işlem maliyetlerinin minimize edilmesi amaçlanmış ve pilot uygulama başlatılmıştır.

Kaçakçılıkla mücadele çerçevesinde, gümrük kapılarımızda çağımızın en üst güvenlik arama ve kontrol sistemleri kullanılmaya başlanmış ve kaçak akaryakıt, sigara, kaçak çay, alkol, uyuşturucu ve kaçak eşyanın yurdumuza kanunsuz olarak sokulması engellenmiştir ve engellenmeye de devam edilecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ Hükümeti döneminde, Büyük Millet Meclisinde, geçtiğimiz yasama yılında, iş hayatını yakından ilgilendiren Türk Ticaret Kanunu ile ilgili düzenleme tamamlanarak hayata geçirilmiştir. Bu kanun ile ticari hayat şeffaflaştırılmaya çalışılmış, "ticari işletme, şirketli işletme, şirketler, sermaye piyasası, taşıma, deniz ticareti, sigorta hukuku" gibi konular Avrupa Birliği müktesebatıyla uyumlu hâle getirilmiştir. Türk Ticaret Kanunu ile iş ortamındaki engellerin kaldırılmasına yönelik önemli düzenlemeler yapılmış, bazı iş ve işlemler için öngörülen hapis veya adli para cezaları idari para cezası olarak değiştirilmiştir.

İnternet sitesi kurma zorunluluğu, denetime tabi tutulan şirketlerle sınırlı hâle getirilmiştir. Şirketlere online yönetim kurulu ve genel kurul toplantılarına katılmak sağlanmış, alınan kararların e-imza ile ve e-posta ile şirketlere gönderilerek çabuk ve güvenilir karar alma süreci sağlanmıştır. Tek kişilik şirket, şirketler topluluğu, ticaret şirketlerinde yapı değişikliği gibi birçok yasal düzenleme yapılmıştır. Sanayi, ticaret ve hizmet sektöründe faaliyet gösteren tüm gerçek ve tüzel kişilerin takibini sağlamak amacıyla şirketler için bir kimlik belgesi niteliği taşıyacak merkezi kayıt sistemi kısa adıyla MERSİS oluşturulmaktadır. Bakanlık bünyesinde oluşturulacak hâl kayıt sistemiyle ürünlerin izlenmesine yönelik bilgileri içeren ürün künyeleri ile tüketicilerin ürünün nerede ve ne zaman üretildiğine ilişkin temel bilgilere ulaştırılabilmesi sağlanmıştır. Bakanlık, depolanabilir tarım ürünleri ticaretinin geleceği için tarım ürünleri lisanslı depoculuk sistemini Türkiye'de hayata geçirmiş, lisanslı depoculuk sistemiyle üreticilerimiz mahsullerini depolayacakları sağlıklı, güvenli ve sigortalı depo imkânı elde etmişlerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şahin, ilave süre veriyorum, toparlarsanız.

HÜSEYİN ŞAHİN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Lisanslı depodaki ürünlerin mülkiyetini temsil eden ürün senetleri kıymetli evrak hükmünde olup bu ürünlerin ticareti ürün senetleri vasıtasıyla ürün ihtisas borsasında gerçekleştirilmiştir.

Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu ile birlikte önceden kâğıt ortamında yapılan esnaf ve sanatkarlara yönelik iş ve işlemler de elektronik ortama taşınmıştır. Geçmiş yıllarda faydalandıkları kredi faiz oranlarına bakılacak olursa 2002 yılında ödenen faiz oranı yüzde 47 iken 2011 yılında yeni açılacak ve vadesi bir yıla kadar olan kooperatif kredilerinde yüzde 5, mevcut ya da yeni açılacak ve vadesi bir yıldan fazla olan diğer tüm kooperatif kredilerinde yüzde 6'ya düşürülmüştür. 2002 yılında Halk Bankasından kullanılan kredilerin tutarı 153 milyon TL iken, bu rakam Eylül 2022 sonu itibarıyla 5 milyar Türk lirası olmuştur.

Esnaf ve sanatkarların kredi kooperatiflerine olan borçları yeniden yapılandırılmış, KOSGEB desteklerinden eskiden sadece imalat sektöründeki KOBİ'ler yararlanırken, bugün, hizmet sektöründe faaliyet gösteren esnaf ve

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 21

sanatkârlarımız da yararlanır hâle getirilmiştir. 81 ilde oluşturulan tüketici sorunları hakem heyeti ile tüketicilerin bilinçlenmesi, haklarının korunması ve uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin çalışmalar yapılmaktadır.

Sayın Bakanım, geçtiğimiz yıl size ilettiğimiz konularda her zaman bizlere çözüm noktasında yardımcı oldunuz. Benim, özellikle bu konuda size bir teşekkürüm var. Bunu, burada, tüm milletvekili arkadaşlarımın ve Sayın Başkanımın huzurunda belirtmek istiyorum. Size Bursa ili İnegöl ilçesinin ticaret hacmini belirttiğimizde...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Zabıtlara geçsin Sayın Şahin!

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Devam Hüseyin, devam!

HÜSEYİN ŞAHİN (Devamla) – Marifet iltifata tabidir. Sayın Bakanımın benim övgülerime ihtiyacı yok ama...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Devam, devam!

HÜSEYİN ŞAHİN (Devamla) – Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Haklısın, haklısın!

BAŞKAN – Sayın Şahin, teşekkür faslını toparlar mısınız lütfen.

HÜSEYİN ŞAHİN (Devamla) – Sayın Başkanım, biraz daha verin lütfen, bir sorum daha olacak çünkü.

Sayın Bakanım, bize vermiş olduğu destekten dolayı aralık ayının sonunda on bir tane gümrüğün kurulması konusunda ve İnegöl’de açılacak gümrüğün bir ayda devreye alınması ve bunu da bizzat şereflendirerek açılışına katılması dolayısıyla, İnegöl ilçe sanayicileri, imalatçıları, ihracatçıları ve ithalatçıları adına teşekkürlerimi sunuyorum.

Sayın Bakanım, bir kara noktasında gümrüğün açılmasına az önce Mevlüt Bey “Ne fayda sağlayacak?” dedi, ama ben şunu size belirtmek istiyorum: Gümrük personelinin ve gümrük müdürümüzün burada bulunan üreticilere ve ihracatçılara bilgi ve becerilerinin artırılması noktasında çok büyük faydaları olmaktadır ve sıfırdan tespit ettiğimiz şudur ki hiç ihracat yapmayan firmaları dahi özendirir duruma gelmiş, küçük miktarlarda da olsa bu firmaların ihracat yapabilir duruma geldiğini gözlemlemiş bulunmaktayız. Çünkü gümrük personeli artık o kadar değişti ki günün anlayışına göre ülkemizin menfaati için firmalarımızın ihracat yaptığı anlayışıyla firmalarımızı bizzat ziyaret edip gümrük mevzuatı konusunda bütün kolaylıkları göstermekte ve ellerinden gelen çabayı da yirmi dört saat, mesai mefhumu gözetmeksizin uygulamaya almaktadırlar. Ben, Bakanlığınızın ve sizin Bakanlığınızın uhdesinde çalışan bütün personele de buradan şükranlarımı sunmak istiyorum.

Sayın Bakanım, ayrıca, yeni bir vizyon da getiriyorsunuz tabii Gümrük ve Ticaret Bakanlığınıza. Bu konuda da, başta zatıalınıza Gümrük Bakanımız olarak sonra Bakan Yardımcımıza, Gümrük Müsteşarımıza ve Gümrükler Genel Müdürlüme çok teşekkür ediyorum. Yine, aynı şekilde, İç Ticaret Genel Müdürlüme ticaret odalarıyla ilgili sıkıntılarımızda -iş adamlarımızın duyduğu sıkıntıları- bize gösterdikleri kolaylıktan ve yasal çerçevede mevzuattan dolayı takınılan konularda verdikleri destekten dolayı da teşekkürlerimi sunuyorum.

Sayın Bakanım, ben, izniniz olursa, Rekabet Kurumu Başkanımıza bir soru yöneltmek istiyorum: Biliyorsunuz, geçen yıl İDO özelleştirildi, çok yüksek bir bedelle de -861 milyon dolar artı KDV gibi bedelle de- özel sektöre devredildi. Fakat bu geçen zaman zarfı içerisinde -ulusal basında da yer aldı- özellikle İstanbul ve İstanbul’a bağlı Bandırma’ya yolcu taşınması, Bursa’ya yolcu taşınması ve İstanbul’a bağlı limanlardan Yalova’ya yolcu taşınması hususunda İDO’nun rekabet şartlarını gözetmeksizin ve Rekabet Kurumunun da artık tutumunu bilemiyorum, çok fahiş fiyatlarla yolcu taşıdığını ve araç taşıdığını gözlemledim.

Bu hat safhaya varınca...

BAŞKAN - Evet, lütfen toparlarsanız.

MUSA ÇAM (İzmir) – Özelleştirmenin sonucunun bu olacağını bilmek lazım.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Toparlıyorum.

Yüksek fiyatlara ulaştı ve vatandaşlarımızın bu şikâyetlerinden sonra kuruluş, taşıma ücretlerini belli noktaya indirdi. Fakat Bursa Büyükşehir Belediyesi Bursa limanlarından İstanbul limanlarına şu anda satın almış olduğu yolcu feribotuyla yolcu taşımak istemektedir. Yalova limanlarından da yine İstanbul limanlarına tarım kredi kooperatifinin bağlı kuruluşu, ortak kuruluşu olan NEGMAR da yolcu ve araç taşımak istemektedir. Fakat, İDO bu konuda bir tekel olduğunu ve bu durumun uygulamaya alınmasında bir engelleyici tutum sergilediğini görmekteyiz. Rekabet Kurulu Başkanımızdan, acaba yapılan anlaşmada veya sözleşmede Marmara Denizinde sadece yolcu ve araç taşımacılığının İDO’ya mı ait olduğunu, yoksa büyükşehir belediyesiyle tarım kredi kooperatifleri bağlı kuruluşu NEGMAR’ın yolcu ve araç taşımada bir sıkıntı var mı yok mu, bu konunun açıklığa kavuşturulmasını arzu etmekteyim.

Ben, 2013 yılı bütçemizin Gümrük ve Ticaret Bakanlığınıza ve ülkemize hayırlar getirmesini diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Şahin.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Tarım kredi tarımı bıraktı, insan mı taşıyacak?

BAŞKAN – Sayın Susam, buyurun lütfen.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım; bugün Gümrük ve Ticaret Bakanlığının bütçesi konuşuluyor. Muhakkak ki çok önemli bir bakanlık. Tabii ki zorluklarınız olduğunu biliyorum. Yeni bir Bakanlık

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 22

oluşturmanın getirmiş olduğu, kadrodan tutun da bir sürü ihtiyaçlarınız, mekân dâhil ihtiyaçlarınız var. Değişen kanunlar var, değişen kanunların, yönetmelikler ve uygulamayla ilgili sorunları var. Ben de Sayın Hüseyin kardeşim gibi çok istiyorum teşekkür etmek. Tabii ki iyi yapılanlara teşekkür etmek, marifete daha çok iltifat etmek güzel şeyler ama bakın kalınan bir yerden başlayarak söyleyeyim: Hipermarket yasası diye kamuoyunda bilinen Perakende Yasasıyla ilgili olarak maalesef, şu Meclis, on yılı aşkın süredir sizin iktidarınız, daha önceki iktidar dönemlerinde de bu yasayı çıkartmama noktasında ciddi bir şekilde direnç göstermektedir. Bu direncin aşılması konusunda umudum ve isteğim ve size teşekkür etme isteğim, bu yasanın Bakanlığınız döneminde hızla çıkartılması konusunda gayretinizi görmek istiyorum. Bu konuda her türlü konuda her türlü yardıma da hazır olduğumuzu belirtmek istiyorum.

Az önce dediniz ki: "Belediyeler tarafından, hangi belediyenin AVM'si var?" Size bir örnek vereyim, şimdi belediyelerin olup olmadığı market işletiyorlar ama şeyi söyleyeyim Özelleştirme İdaresiyle, Ulaştırma Bakanlığı İzmir Limanı'nı Yap-İşlet-Devret modeliyle ihaleye çıktılar ve ihalede İzmir Limanı'nın içinde AVM var Sayın Bakanım. Bakan ve Özelleştirme İdaresi AVM'yi projenin içerisine koydu, tüm uyarılarımıza, tüm belediyenin karşı çıkmasına rağmen. Az karşısında, Alsancak Stadı'na, Özelleştirme İdaresi AVM yapmak üzere satmak veya ihaleye verme konusunda çalışma yapıyor. Sayın Bakanım, eğer bu kanun gecikirse, öyle bir noktadayız ki AVM hastalığı, AVM'nin getirdiği kazanç, toplumdaki bu konudaki iştah ve AVM konusunda yaratılan hava hiç kimseyi bu konuda ayak diretir noktada olamayacak. Tüm iyi niyetli belediye başkanlarımızı, tüm iyi niyetli kuruluşlarımızı da katıyorum, onların o gücü karşında, parasal güçleri karşında bazı belediye başkanları tarlalarını, arsalarını veriyorlar, imar durumları yapıyorlar, her türlü lobilerle bu AVM olayı oluyor. Bu noktada, çok ciddi bir şekilde bir yasal düzenlemeye ihtiyaç var. Bunu, zaten sizin Rekabet Kurumu Şubat 2011 de yapmış olduğu raporda çok net bir şekilde ortaya koymuş. Diyor ki Rekabet Kurulu "Giderek tekelleşmeye başlıyor." örneğin İzmir'den vermiş, İzmir'de dört firma, organize perakendenin cirosunun yüzde 77'sini yapıyor. Bu durumun rekabet mantığına uyması mümkün mü? Giderek piyasayı ele geçiren organize perakende sektörünün hem sanayi hem de ülkenin ithalatını istediği gibi yönlendirdiği ve ülke ekonomisinde çok önemli, bundan sonra kontrolü mümkün olmayan noktalara gidildiğinin altını çizmek istiyorum. Aynı şekilde, KOBİ'lerin tedarik noktasında bu büyük alışveriş merkezlerine mal vermede çok zorlandığı yine Rekabet Kurumunun yapmış olduğu çalışmada ortaya çıkmış. Paraları ödemiyorlar, dört ayı aşkın süreler altı ay, bir seneye varan süreler, kesinti oranları ve bütün bunlar tespit edilmiş vaziyette. Bu oranların sizin kurumunuz tarafından tespit edilmiş olmasına rağmen Türk Ticaret Kanunu çıkardık. Türk Ticaret Kanunu içerisinde bunu çözeriz diye söylendi, altmış günde bütün vadeler olacak denildi ama ben şimdi soruyorum, pratikte bildiğim için soruyorum. Çözölmüş müdür altmış günde tüketicilerin, tedarikçilerin bu şirketlere verdiği malların paralarını alması mümkün mü? Çünkü öyle bir güçleri var ki altmış gün sonra parasını isteyen insanın o malı bir daha o marketin rafına girme şansına sahip değildir.

Değerli Bakanım, bu konuda çok daha söylenecek şey var ama zaman...

BAŞKAN – Ek süre vereceğim size.

Buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bana, bir kere beş dakika ile değil on dakika ile başlatmanızı rica ediyorum Sayın Başkan.

Burada katkı koymak istiyorum.

BAŞKAN – Size beş dakika daha ek süre veriyorum, sonra keseceğim.

Buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Katkı koymak...

Ben, ESDEP Projesi, Esnaf Sanatkar Dönüşüm ve Destek Projesini açıkladınız. Az önce değerli arkadaşlarım da bu projeye ilgili pratikte, uygulamada verilen tarihlere uyulmadığını ve bu tarihlere uyulmamasına rağmen hangilerinin yapıldığı konusunda çok net sorular sordular. Bu konuda proje açıklamak yetmiyor, aynı şey yakın zamanda kooperatifçilikle ilgili bir projede açıklandı. Bunların yararlı olmadığını söylemiyorum, plan, proje yapmak ve bir strateji koyup, bu stratejiye uyulması noktasında bir hedef koymak güzel ama bu hedefin gerçekleştirilme noktasında hangi aşamada olduğunuzu, bu hedefi gerçekleştirmek için sivil toplum örgütleri, meslek odaları ve piyasanın güçleriyle hangi işbirliklerinin yapıldığı ve bu adımların atılması konusunda, verilen katkılar konusunda ne kadar Bakanlık bürokrasinizin açık olduğu tartışma götürecektir konuların başında geliyor. Bu anlamıyla çok ciddi şekilde ben de sorduğum soruların veya koymak istediğim katkıların alınmamasının sitemini burada yapmak istiyorum.

Kooperatifçilik çok önemli, özellikle de ülkemizin geldiği nokta itibarıyla sizin döneminizde bu strateji planı açıklandığına göre, bir kere Türkiye'de kooperatifçilik algısının değişmesine ihtiyaç var. Kooperatifçilik algısı, Türkiye'de sanki bir sosyalist sistemin kolektivizmi gibi görölmüş, halbuki Avrupa'da ve özellikle de Batı ülkelerinde çıkmış kooperatifçilik, bugün Avrupa'nın bir çok ülkesinde; Fransa'da, Norveç'te, Almanya'da çok ciddi kooperatif kuruluşlarının varlığı ve bu kuruluşlar vasıtasıyla, tek başına mücadele edemeyen küçük üreticilerin kooperatif kanalıyla piyasaya çıkabilmeleri, finansman bulabilmeleri, lojistik yapabilmeleri, ihracat yapabilmeleri, soğuk havadan tutun da bir sürü organizasyon yapabilmeleri konusunda olumlu örnekler vardır. Bu örneklerle ihtiyaç olabilecek bir kooperatifçilik stratejisini hayata geçirmeye ihtiyaç var.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 23

Bir şeyin daha altını çizmek istiyorum. Evet, kredi kefalet kooperatiflerinde gerçekten verilen destek ve kullanılan kredi miktarlarında önemli artışlar vardır. Bu artışların önemini biliyorum, içinde yaşayan ve bilen biri olarak uygulamacı biri olarak. Ancak Sayın Bakanım, bir şeyi şöyle değerlendirelim, yüzde 47'yle faiz verildiği dönemde enflasyon oranına bir bakın, şu an yüzde 5'le kredi kullandırılan veya yüzde 6,5'le kredi kullandıran dönemindeki Türkiye'deki faiz oranlarına ve enflasyon oranlarını karşılaştırmak lazım.

İki: Türkiye'deki kredi piyasasındaki genişlemeye bakın, o dönemdekilere bakın. Bunlar olumlu gelişme olmadığını söylemiyorum ama esnaf ve sanatkârın -az önce arkadaşlarımdan da dediği gibi- finansmana erişimde çok ciddi zorlukları var. Şu an esnaf, sanatkârdan gayrimenkul ipoteği dışında kredi verme noktasında olmama gibi bir duruma gelindi, piyasalar bu durumda. Çoğunlukla gayrimenkul ipoteğiyle hem bankacılık sektörü hem kredi kefalet kooperatifi sektörü bu noktaya geliyor. Şimdi, kooperatifçiliği bu anlamıyla, finansman anlamında desteklemede yeni uygulamalara ihtiyaç var. Bu uygulamalar içinde önerilerimizi sizinle paylaşmak istiyorum: Esnaf ve sanatkârın yasal düzenlemeleriyle ilgili olarak uzun zamandır, ESDEP'de dâhil beklenti içerisinde. Ancak bu beklenti, yani kanun değişikliği, çok ciddi şekilde bir bilimsel tabana oturmaktan daha çok, büyük oranda bunun siyasal olarak ne getirip,götürmeyeceği, esnaf teşkilatlarının buna nasıl bakıp bakmayacağı konusundaki bir perspektiften çıkartılıp çok daha bilimsel bir noktaya konmasında ihtiyaç olduğunu söylemek istiyorum.

Bakın, söylediklerimizi dinlerseniz çok önemli sonuçların doğmasının önüne geçeriz. Çek Kanunu'nda çıktım, söyledim, Çek Kanunu çıkarken. Dedim ki: "Bu çekin itibarını ortadan kaldırırsanız, çek KOBİ'ler ve küçük esnaf için gerçekten itibarıyla bir sermaye kullanmasıdır. Onun için çek'e bir sigorta getirelim." dedim, önerge verdim, maalesef dinlenmedi. Bugün çek'te karşılıksız çek noktasında geline nokta bizim önerilerimiz geçen gün Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin önerisi olarak...

(Oturum Başkanlığına Başkan Lütfi Elvan geçti)

BAŞKAN – Sayın Susam, konuşmanızı tamamlayabilir misiniz lütfen.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Evet, kısa bir şekilde tamamlayacağım.

Hal Kanunu; Sayın Bakanım, Hal Kanunu'nda çıkardık. Hal Kanunu çıkarken de söylemiştim. Türkiye'de Hal Kanunu'nda bir yeniliğe, değişikliğe ihtiyaç var. bu konuda Hal Kanunu'yla ilgili çalışmalar yapılmalı ve ticari hacmin ve kayıtlı malın geniş bir alana yayılması konusunda hem fıkirdik ama orada bir tehlikenin altını çizdik: "Bu yapıyla hale mal uğramadan direk malı satan yapı büyük alışveriş merkezlerinin manav reyonları hâline gelecek ve giderek hem halci hem pazarcı mağdur olup, daha bir süre sonra vatandaşın tarladaki malı çok daha pahalıya yediği bir noktaya gidecek." dedim ve gidişat bu noktaya gidiyor. Hal Kanunu'ndaki sıkıntıların başında bu.

Bazı yönetmeliklerde, uygulamalarda pratik sıkıntılar var. Burada değerli İç Ticaret Müdürümüz de olduğu için söylüyorum. Mesela, pazarcıların bazılarında, pazarcılık yapma konusunda af getirilmiş olsa bile, suçlu olanlara pazarcı belgesi verilmemesi. Pazar yerlerinin kurulmasındaki zorluklar ve benzeri, gerçekten çok ciddi sıkıntıların olduğu açık.

BAŞKAN – Evet.

Sayın Susam, lütfen.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Yani, zaman beni sınırladığı için söylemek istediğim, katkı koymak istediğim şeyler var.

Bir tek şunu söyleyeyim, gümrüklerle ilgili olarak gördüğüm ve yaşadığım şeylerden. Örneğin, Sarp Sınır Kapısı'nda gerçekten sıkıntılar ve zorluklar var. Özellikle de dış politikanın zorladığı Güney kapılarındaki zorluk, Sarp kapısından geçmeye çalışan tırların bugünlerde yaşamış olduğu zorluklar ortada.

Kaçakçılık konusuna değinmek istiyorum. Sigara, alkol ve akaryakıttaki kaçakçılığın, bu fiyat politikasıyla, bunlardan vergi alarak bütçeyi denkleştirme anlayışıyla hiçbir zaman bu kaçakçılığın önlenmesi mümkün değildir. Bunun çıkış yolları vardır...

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bu konuda ben de Bakanlığınızın iyi yaptığı çalışmalara katkı koymak, teşekkür etmek ama Bakanlığınızın yeni oluşan bu süreçte içindeki kanun ve mevzuat değişikliklerinde çok daha kolektif bir anlayışla, siyaseten değil bilimsel olarak çalışmaya ihtiyacı olduğunu altını çizmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür Sayın Susam.

Evet, Sayın Günal, buyurun lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan,

Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli bürokrat arkadaşlarım, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, gümrükler deyince önce somut birkaç şeyle size sorular yönelteceğim.

Birincisi: Bu dış ticaretle ilgili bizim kafamızda birtakım şeyler var. Altın ihracatı çok fazla artıyor, özellikle İran'a olduğu söyleniyor. Bu değerli bir şey, yani bu muhtemeldir ki herhâlde karayoluyla geçiyor. Bunların tespitini nasıl yapıyorsunuz? Hakikaten söylenen miktarda altın geçiyor mu, yoksa böyle kaydı bir geçiş mi var diye merak ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 24

Yani, onun için özel uzmanlar bulunduruyor musunuz, normal gümrük kontrolörlerimiz mi yapıyor? O altın ne kadar? Külçe midir doğru mudur? Benim büyük şüphelerim var. O konuda teknik bilgi olarak eğer bize verebilirseniz belki bazı şüphelerimiz giderilmiş olacak. Yani son iki yılda özellikle ve İran'dan bir talep geldi, bazı körfez ülkeleri de var ama kıymetli bir maden olduğu için kısa bir yükü çok daha fazla bir şey sanki satılmış gibi gösterilebilme ihtimali oluşuyor.

İkincisi: Son günlerde Suriye sınırımız biraz delik değişik oldu. Yani o sınırdaki birtakım mülteci girişiyle beraber bazı şeylerin giriş çıkışı, kontrol kapılardan nasıl oluyor onlarla ilgili bir şey, Emniyetin çalışması, güvenlik güçlerinin ayrı, ben gümrük kapıları anlamında o şeye yetişebiliyor musunuz, ek önlemler buna yetiyor mu? Çünkü geçtiğimiz ay içerisinde Gaziantep'e gitmiştim, orada yetkililerle de görüştüğüm zaman birtakım sorunlar var ama o biraz yetersizlikten kaynaklandı, ben onun dışında içerik olarak da birtakım şeylerle karşılaşıyor musunuz? diye söylüyorum. Yani benim söylediğim siyaseten kontrol değil Sayın Bakanım, ticareten kontrolden, giriş çıkıştan bahsediyorum. Siyaseten bir şekilde o girdi, bu çıktı onlar ayrı şeyler.

Diğer bir husus, arkadaşlarımız değişti ama ben fikri takip açısından, geçen yıl siz başladığınızda size de söylemiştim AB Bakanımızın yanı sıra, şimdi su anda gümrük birliği devam ediyor, 1995'ten beri yapıyoruz, güzel, 2023 vizyonumuz var. 2023 yılına geldik, hâlâ AB üyesi değiliz, belki AB de kalmayacak. Biz buna devam edecek miyiz? Yani üçüncü ülkeler açısından dezavantajlarımızı söyledik, birtakım şeyleri tartıştık, yeniden girmeyeceğim çok vakit almayalım diye, bir sürü konu var çünkü. Yani, bu iş sadece AB'nin şeyi mi, biz gümrük birliğine de tabi olmaya devam ediyoruz. Senaryo olarak bir şeyiniz var mı yani şöyle olursa böyle olursa gibi? AB krizden çıkamıyor, belki dağılacak, belki iki vitesli, üç vitesli değişik bir modele mi geçecekler bilemiyorum ama bizim gümrük açısından bu durumumuza ilişkin bir senaryo çalışmamız var mı? Yani bizim geçen yıl hatırlarsanız "Bu uzatmalı bir sevgili moduna dönüşmüştü." demiştim, evlilik diye bir şey yok, onu adamlar aleni söylüyor. "Siz devam ederseniz edin." diyorlar. Ee onlar istemese de biz bu uzatmalı sevgili modelini gümrük faslında da sürdüreceğiz miyiz? Kısaca onu soruyorum.

Biraz da rekabetle ilgili, hem de çayla ilgili demin arkadaşlarımız söyledi, geçen yıl da söyledim, Mevlüt Bey bir tane Çaykur'ununki getirdi ama Sayın Başkanım Çaykur'un da birtakım şeyleri olduğunu biliyorum. Ben marketlere gittiğim zaman –orijinali, Çaykur'un birtakım markalarını daha çok tükettiğim için biliyorum- bakıyorum herkesinki aynı renk, aynı kap böyle bir şey olur mu Sayın Başkanım? Yani, Çaykur'un o avantajını... Bütün diğer markalara adam yapmış, eflatun veya şey renk. Bu ne? Bu çay filizi, bu öbürü, bu turist çayı... E şimdi bakıyorum hepsi aynı şeyi kullanıyor. Böyle bir şeyi onlar yapmasa da sizin re'sen bir şey yapmanız gerekmiyor mu? Ben markette rahatsız oluyorum. Yani hayatım boyunca o kadar garsonluk yaptım, ocakçılık... Çayın ne olduğunu biliyorum yani, hangisinin daha nitelikli olduğunu da biliyorum. Tamam, özel sektör de rekabet edecek ama o Çaykur'un marka değerinden yararlanarak aynı paketleri aynı alt başlıklarla vermelerinden siz hiç rahatsız olmuyor musunuz Sayın Bakanım? Siz aynı zamanda şimdi çaya da baktığınız için. Ben gerçekten her seferinde garipsiyorum ama hâlâ bakıyorum ve dile getirmeme rağmen aynı şeyler raflarda. Şirket adı vermiyorum ama bakıyorum en az iki üç tane ayrı şirket Çaykur'un o konseptini almış kullanıyor, ambalajıyla beraber, sadece marka değişik. Şaşıyorum öyle olunca da yani çay deyince aklıma geldi, Osmaniye Valimizin şeyi vardı geçen yıl biliyorsunuz yani. Birkaç ay önce milleti, vatandaşları fırçalamıştı kaçak çay getirince yani. Demek ki o konularda biraz da hassas olmak gerekiyor. Kaçak sigarayla ilgili de önlem almanız gerekecek çünkü, 1 Ocaktan itibaren, biliyorsunuz geçen yıl yapmış olduğumuz zamların beş puanı ertelenmişti, 69'dan 64'e mi çekmiştik? 1 Ocaktan itibaren eğer ertelemesek yani o da...

Kapatıyoruz Sayın Bakanım, biz de şimdi yemek yapacağız da hemen...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) - Geliyorum.

(Bakan izin isteyip dışarı çıktı)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ha, araya mı? Ben de bir şey yapacağız diyorsunuz zannettim.

Şimdi, yani 5 puan arttığı için, yılbaşından sonra sigaraya ilişkin önlemlerinizi daha da artırmanız gerekir. Çünkü, verginin artması demek, arada kaçakçılığın teşviki dolaylı olarak anlamına geliyor. Dolayısıyla, daha ciddi şey yapmak gerekiyor.

Sayın Bakanım "Beş dakika." dedi ama tam ona söyleyeceğim kısımlarda gitti.

BAŞKAN – Neyse ek süre veriz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi, eğer ben ötekileri söyleyedurayım.

BAŞKAN – Tamam, siz söyleyin, arkadaşlarımız not alsınlar.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Biraz bürokratik olanı da, siyasi olanı da sona doğru bırakayım o zaman. Her ne kadar burada arkadaşlarımız var muhatap olarak ama orayı Sayın Bakan da dinlesin, eğer yetişebilirse.

Değerli arkadaşlar, o kısmını geri bırakarak EKO'yla ilgili bir şeyler geçen yıl konuşmuştuk. Ziya Bey de burada, dış ticaretten dolayı o anlaşmaları daha önceden bildiği için serbest ticaret anlaşmaları, hem İslam ülkeleri iş birliği içerisinde bir "TİPS-OIC" diye bir şeyimiz vardı. Onu geçen gün Sayın Başbakan Azerbaycan'da da söyledi "Bu anlaşmalar yapılsın." diye. Biliyorsunuz, taraf ülkeler var. Onların bir an önce imza atması, işlemleri başlatması gerekiyor, uygulamaları. Diğerlerinin de, taraf olmayanların taraf olması gerekiyor. Bu iş biraz sürüncemede kalıyor gibi arkadaşlar,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 25

yani ben rahmetli DPT'deyken, Lütfü Bey'in yerinde, o zaman "Biraz hızlandıralım." demiştik. Sonra da artık DPT de rahmetli olduğu için -şimdi topu oraya atmayın diye söylüyorum- sizin de asıl, özellikle bu gümrükle serbest ticaret kısmında biraz inisiyatif almanız gereken, ticaretin kısmıyla ilgili. Siyaseten bu iş biliyorsunuz, işte "Ülkeler arası ilişkiler, bilmem ne." diyebilirsiniz ama asıl serbest ticaret anlaşmasının hızlanması galiba biraz daha ikili bürokratik ilişkilere kalıyor gibi görünüyor. Çünkü, birtakım gerginlikler oluyor, bir bakıyoruz Sayın Başbakan -ne yapalım- Kore'den iniyor "İran'la biz ithalatı durduk." diye, pat diye, bir anda yüzde 20 pay gidiyor, ondan sonra tabii dönüyor İran da bize bu tip şeylerde sıkıntı çıkarıyor ama lokomotif ülkelerin inisiyatif alıp bunu geliştirmesi gerekir diye düşünüyorum. Neden önemsiyorum? Çünkü burası, bunun içerisindeki üyeler, Türk Cumhuriyetleri'nin tamamı burada. Yani bir Türk ekonomik topluluğunun temeli, yapacağımız bu çalışmalarla ve bunların arasında yaparak ancak becerebiliriz bunu, hep söyledim. Yavaş yavaş bizim aramızdaki ticari ilişkiler, ikililerin ötesinde bir de kurumsal olarak böyle bir anlaşma yapma şansımız olursa, az önce söylediğimiz o gümrük birliğinin dezavantajlarını da hiç olmazsa kendi aramızda bu anlaşmalarla yapabiliriz ve bir Türk ekonomik topluluğunun da altyapısını oluşturmuş oluruz. Ekobank'ı bu anlamda çok önemli görmüştük, henüz istediğimiz düzeye gelemedi yani birtakım eksikliklerimiz kurumsal olarak var ama o kurumsal eksikliğin ötesinde biraz daha bütün o ülkelerin katılımıyla, şimdi Azerbaycan da niyet beyan etmiş ama üye olarak, oranın da aktifleştirilmesi gerekiyor diye düşünüyorum. Yani, aksi takdirde bu şeyi toparlama şansımız olmayacak, daha kurumsal bir çalışmayla siyasetin ötesinde sizlerin de gayretiyle biraz altyapının hızlanması gerekir diye düşünüyorum.

Diğer bir husus da bu konuda, az önce arkadaşlarımız söyledi, Sayın Bakanım ek bir bilgi olarak söyleyeyim, en önemlisi bunun -ki siz o zaman bu şeye bakmıyordunuz ama ticaret kısmına Devlet Bakanlığıydınız- İstanbul'da Cevahir Alışveriş Merkezi'yle İBB hatta mahkemelik oldu yüzde 45 geri kalan yüzde 10'la ilgili. Sayın Başbakan araya girip de "Satın." deyince bir şekilde yabancılara satışı gerçekleşti ki 1 milyar para istiyorlardı, 750'ye vermişler, sonra hatta "Razı olmadım." diye patronun açıklaması vardı "Sayın Başbakan rica etti, biz de uzlaştık." Diye. Yani 1 milyarlık bir rakamdan bahsediyordu ve yüzde 45'i İBB'nindi. Bunu bilgi olarak size sunmuş olayım.

Son olarak siz varken söyleyeyim dediğim iki husus var, bürokratlardan ziyade ki bürokratları da gerçi ilgilendiriyor da bir kısmı. İki tane gümrük ve yargı ilişkisi üzerine örnek söyleyeceğim. Yani Büyük Çekmece Cumhuriyet Savcılığının soruşturması var. Bir danışman arkadaşımızın da ve bir Gümrük Müsteşarlığı çalışanının da adı karıştığı gazetede yer almıştı. Ben orasını sormuyorum, o süreç devam eder, dava sonuçlanır, ne çıkarsa bakılır ama enteresan şekilde onu yürüten arkadaşımız bir anda başka bir yere tayin ediyor HSYK, gümrük ve yargı arasındaki ilişki, bir. Yani hem "Siyasi baskıdan uzak." diyoruz, bir anda o devam ederken böyle bir şey geliyor. Ben isim veya şey vermek istemiyorum, sadece HSYK'nın yaptığı atama. Arkasından başka bir şey görüyoruz.

Bitirdim Başkanım. Son bir cümle, Sayın Bakan varken söyleyeyim diye söylemişim.

Öbür taraftan yine bir il kongresi yapıyorsunuz. Arkadaşımız adli sicil ile ilgili bir şey veriyor, siyasi bu tamamen ama yargıyla ilgili olduğu için söylüyorum. "Adli sicilden kayıt aldım." diyor, sonra o arkadaşımız değil diğer bir arkadaşımızın yani sizin il başkan adayı arkadaşınızın seçimi kabul ediliyor. Bu da diyor ki "Ben adli sicilden aldım." Şimdi, ben bu sefer şaşıyorum, deminkine de hani bir müdahale gibi algılıyorum açıkçası. Yürütülen bir soruşturma varsa ve onun savcısı, hâkimi başka bir yere tayin ediliyorsa o zaman "Arkasında Hükûmetin gücü var." gibi algılanıyor. Dolayısıyla, bunların kendi insicamı içerisinde devam etmesi ve yargının bağımsız bir şekilde çalışması gerektiğini düşünüyoruz. Tabii ki bir gelişme olursa sizin de bizi bilgilendireceğinizi, soruşturmadan sizi ilgilendiren kısım olursa yapacağınızı biliyoruz ama bunlar garibimize gidiyor, ben çok fazla somut şey yapmak istemiyorum. Onun için, bunu da dikkatinize sunmak istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Günel.

Son olarak Sayın Güneş'e söz vereceğim ve ara vereceğiz, yemek için ara vereceğiz.

Buyurun Sayın Güneş.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Sayın Başkan, çok teşekkür ederim.

Değerli üyeler, öncelikle bu Bakanlığın yapısıyla ilgili birkaç şey söylemek istiyorum. Birincisi, olumlu tarafı, geçen yıl ticaretin Sanayi Bakanlığından koparılıp -iç ticareti kastediyorum- iç ticaretin ayrı bir bakanlık uhdesinde olması olumlu olmuştur. Hem rekabetin hem tüketici haklarının rekabette doğrudan bağlı değil, ilgi alanı olarak bağlı ama Tüketici Genel Müdürlüğünün de bu Bakanlığın uhdesinde olması iyi olmuştur, olumlu olmuştur. Şimdi, fakat bir de eleştiri müsaadenizle söyleyeyim. Bu Bakanlığın içinde gümrüğün olmaması gerekirdi, çünkü gümrük dış ticaretle ilgili bir konudur. Şimdi Bakana bakıyorum, Sayın Bakana herkes özellikle ağırlıklı olarak gümrükle ilgili konuyu getiriyor ki bana kalırsa Bakanlığın ağırlıklı tarafı bu ticaret kısmı. Yani, gümrükler evet, önemli şimdi ben de bazı sorular yönelteceğim ama asıl önemli Türkiye ekonomisi açısından tabii ki gümrük de önemli fakat, iç ticaret son derece önemli gerek rekabet açısından gerekse tüketici hakları açısından.

Öncelikle müsaade ederseniz Rekabet Kurumu hakkında bazı şeyleri dile getirmek istiyorum. Sayın Başkan, profesör Kaldırımcı konuyla benim yakından ilgilendiğimi biliyor çünkü bu Kurumun kurulmasında yasa tasarısının Komisyon Başkanlığını yapmıştım. Dolayısıyla, Kurumu çok uzaktan dahi olsa takip etmeye çalışıyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 26

Şimdi, ben baktım, özellikle öneme bir konu geldi. O da şu: Şimdi, bu Kurumu oluştururken aklımızdaki temel gelir kalemi ne olabilirdi? Kuşkusuz, verilecek cezalar olmalıydı. Şimdi, ben bakıyorum, faaliyet gelirleri toplam gelirler içinde yüzde 1.1, kira gelirleri bile yüzde 1.3, faiz gelirleri yüzde 2, son yıl düşmüş, o faizlerin düşüşünden kaynaklanıyor. Baktım, yani toplam bütçenin içinde faiz geliri düşmesinde acaba parayı iyi kullanamama mı var diye. Nitekim burada bilgi de vermişler, diyorlar ki: "Biz kamu bankalarından teklif alıyoruz faizler konusunda, mevduatımızı öyle çeviriyoruz." Tamam, makul. Şimdi, bu gelir düşük. Bu gelir düşük demek yeterince faaliyet yapmıyorsunuz demek, yeterince ceza kesmiyorsunuz demek. Yasa müsait, çok yüksek cezaların kesilmesine müsaade ediyor. E peki alan mı yok? Var. E peki biz ağır mı çalışıyoruz? Evet, ağır çalışıyoruz. Bu kötü mü? Tabii, bu eleştirilebilir, biliyorum, rekabet konusu kolay bir konu değildir, ceza kesme de uzun zaman alır, incelemesi çok uzun bir süreç alıyor, uzmanlarınız inceliyor, size getiriyor, vesaire işte tekrar kurul değerlendiriyor. Uzun bir süreç, bunu kabul ediyorum ama ağır çalıştığınız ve yeterince ceza kesmediğiniz kanısı ben de oluşmuş durumda.

Bakınız, bir önemli ve doğrudan toplumun tamamını ilgilendiren bir konu söyleyeceğim. Ekmek fiyatı Türkiye'de nasıl belirlenir? Ekmek fiyatı Türkiye'de rekabetle mi belirlenir? Hayır, Fırıncılar Derneğinde otururlar bir dernek... Dernek ne demektir? Bir kartel demektir.

MUSA ÇAM (İzmir) – Oda şimdi.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Hayır efendim, oda olsun, bir kartel demektir o. Yani bazı arkadaşlar Rekabet Kurumunu haksız rekabetle karıştırıyorlar, o başka, ticari kanunda olan bir şey, Rekabet Kurumu fiyat ve giriş engelleriyle alakalı bir şey. Şimdi, burada dolmuş fiyatları neden fiktir? Neden rekabete açık değildir? Kim belirliyor? Şimdi, bunlar... Gazete fiyatları -daha zor bir konuyu önünüze getireyim- hemen hemen fiktir. Niye fiktir? Niye sabittir? Diyebilirsiniz ki "Efendim, reklam fiyatlarında pazarlık yapıyorlar. İşte, orada bir rekabet söz konusu." O gelirin bir kısmı. Gelirin en önemli, resmî görünen kısmında, fiyat kısmında orada bir kartel var.

"Efendim, gazetelerle ilgili biz geçmişte -kurum olarak söylüyorum- bazı şeylerde, çabalarda bulunduk." Evet, bulundunuz ama hangi konuda? Promosyonlar konusunda bulundunuz, doğrudan fiyat konusunda bulunulmadı.

Şimdi, bu yasanın ruhunda başka şeyler de var. Bakın, yasayı iyi okursanız içinde şu var: Yasada, sanıyorum şu anda Ekonomi Bakanlığı uhdesinde olan teşviklerle ilgili çok önemli sorumluluklarınız var. Rekabet, sadece ceza keserek rekabetin oluşmadığı durumlarda tesis edilmeyecek, aynı zamanda ekonomide de rekabetin oluşması sağlanacak.

Şimdi, bakın bir teşvik paketi açıklandı. Ben samimiyetle soruyorum: Bu son teşvik paketi açıklanmadan önce Rekabet Kuruluna danışıldı mı? Bununla ilgili çalışma yapıp, verdiniz mi? Bu teşvikler, acaba rekabeti geliştiriyor mu, engelliyor mu? Nasıl bir rekabet oluşuyor? Şimdi bu, önemli. Ha diyebilirsiniz ki, burada rekabeti engelleyici bir konu yoktur. Olmayabilir ama size sorulması yahut da sizin bilgi vermeniz gerekiyordu.

Ceza kestiklerinizi ne derece afişe ediyorsunuz? Ceza kestiğiniz firmaları afişe edeceksiniz, toplum duyacak. Bunlar yanlış iş yapıyor diye duyacak. "Ee bunları biz duyurmaya çalışıyoruz." Duyulmuyor; biz duymuyoruz, gazetelerde okumuyoruz.

Bir başka konu, kamuoyunu bilinçlendiriyor musunuz? Kamuoyunda rekabet konusunda geçtiğimiz on beş yıllık süreçte, yirmi yıllık süreçte bir ciddi bilinç oluştu mu? Hayır.

Şimdi, bunlar önemli konular ve bunları tekrardan hatırlanıza getirmek ve müsaadenizle eleştirmek konumundayım.

Gelelim gümrük kısmına; Sayın Bakanım, şimdi 2013 yılında bütçe ödeneği 2012 yılına göre yüzde 31 daha fazla. Bu, çok ciddi; yani bütçe kalemlerinde önemli artışlardan biri sizin Bakanlığınızdan kaynaklanıyor.

Şimdi, Orta Vadeli Mali Programa baktım, 2014 ve 2015'te artışlar makule iniyor. Şimdi, bu ne olabilir diye düşünüyorum; modernizasyon olabilir, yeni kapılar olabilir, bir de meşhur sizin Kervansaray Projeniz olabilir. Bunlar mıdır? Bu konuda bilgi vermeniz lazım. 120 milyon lira gibi bir büyük yatırım konulmuş.

Şimdi, bir başka konu ve bence son derece önemli. Türkiye'de son dönemde, efendim sayacağım özellikle 12 tane gümrük kapısını tekrarla vurgulayayım: Yayladağı, Cilvegözü, İslahiye, Çobanbey, Karkamış, Öncüpınar, Akçakale, Ceylanpınar, Mürşitpınar, Şenyurt, Girmeli, Cizre; biliyorsunuz bunlar, Suriye ile olan gümrük kapılarımız.

Şimdi, sadece Suriye ile ilgili söylüyorum, yani gerek transit geçit gerekse sınır ticareti açısından buralarda geçişlerde düşüş ne kadar olmuştur? Yani hani ekim ayı belki bilinmeyebilir efendim, ama eylül sonuna kadar, geçen yılın ocak-eylül dönemiyle karşılaştırdığımız zaman gerek transit; o çok önemli; çünkü biliyorsunuz, Suriye'den 10'dan fazla ülkeye tekrardan bizim ticaret yaptığımız mallar, başka ülkelere Orta Doğu'da dağılıyor ama aynı zamanda da doğrudan Suriye'ye yaptığımız sınır ticareti var hem sınır ticareti var hem de biliyorsunuz malum ticaret var, büyük ticaret var. Buralarda kayıt ne kadar? Yani Hükümetin Suriye ile ilgili malum politikası bize neye mal oldu bunu kamuoyu bilmeli. Yani bazı şeyleri ben yavaş yavaş açıklamaya çalışıyorum; yani örtülü ödenekte mesela, geçen yıldan bu yıla yüzde 100'lük bir artış var. Efendim, o önemli, onu dile getireceğiz. O bilahare Maliye Bakanına kapanışta kendisine soracağımız konu yahut da Başbakanı Genel Kurulda sorarız ama doğrudan dış ticaret kaybı, sınır ticareti kaybı, transit ticaret kaybı... Bu izlediğimiz politikanın sonucu Türkiye'ye ne kadar fayda getirmiştir açıklarsanız, izlediğimiz Suriye politikasının da neticeleri kamuoyunca bilinmiş olur.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 27

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Evet, ara vereceğim ama kırk beş dakika mı verelim, bir saat mi verelim?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Saat 15.00'e kadar.

BAŞKAN – Evet, saat 15.00'e kadar birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.05

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.09

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Karaman)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)

KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli yetkilileri, Altıncı Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere devam edeceğiz ancak söz talebi olan arkadaşımız var mı?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Kurt.

BAŞKAN – Sayın Kurt, evet sizinle devam ediyoruz.

Buyurunuz.

KAZIM KURT (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, sayın bürokratlar hepinize iyi günler diliyorum, kolaylıklar diliyorum. Ben Sayın Hüseyin Şahin kadar memnuniyetimi ifade edemiyorum çünkü geçen yıl 15 tane yazılı soru sormuşum Bakanlığa, sadece 3 tanesine cevap almışım. O nedenle sanki bizim denetleme imkânımız elimizden alınıyormuş gibi bir hisse kapıldım Hüseyin Bey'i dinleyince.

Geçen seneki sunum 3 Kasım 2011'de yapılmış, bugün de neredeyse aynı sunumun sadece kaçakçılıkla ilgili bölümü biraz genişletilerek tekrar önümüze getirildi. Bir kere Bakanlığın kuruluşu baştan itibaren eksiklikleri, yanlışlıkları daha önce arkadaşlarımız biraz anlatmaya çalıştı. kanunu hükmünde kararnameyle olması ve kanun hükmünde kararnamelerle devam ediyor olması hukuk devleti açısından bir sıkıntıdır.

İkincisi: Sanki Gümrük Müsteşarlığının üzerine oturtulmuş ve ticaret de onun yanına böyle yamanmaya çalışılıyormuş gibi bir üvey evlat muamelesi gören bir yapı çıkmış ortaya. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından alınan ya da alınacak olan personelle ilgili hâlâ çok net bir çözüme ulaşılmış değil sanıyorum ve Sayın Bakanın sunumundan da "81 ilde kurulma çalışmaları sürdürülen il ticaret müdürlüklerimiz 2013'den itibaren hizmet vermeye başlayacaktır." diye bir cümle var, bu da benim bu algımın doğru olduğunu gösteriyor. Ticaret tarafı ihmal edilmiş bir Bakanlık olarak o alanda yapılması gereken işlerin bir çoğunun yapılmadığını görüyoruz. Geçen yıldan bu yana yapılabilecek olan ya da yapılması taahhüt edilmiş olan işlerden yapılmayanların bazılarını şöyle anlatmakta yarar görüyorum: Bir kere gümrük ve ticaret konseyi oluşturulamamış, çalışmaya başlanmamış, oysa geçen yıl ki sunumun 10'uncu sayfasında "gümrük ve ticaret konseyini oluşturduk" diyerek bu işin bittiği ve çalışmaya başladığı gibi bir izlenim yaratılıyor. Bunun doğru olmadığı ortaya çıktı.

"Gümrük hizmetlerinin hızlandırılması için yeni bir projemiz yetkilendirilmiş gümrük müşavirliğidir." diyerek geçen yıl, gene sunumda sözünü etmiş olduğunuz hâlde, yetkilendirilmiş gümrük müşavirliğinin henüz Türkiye'de hizmete geçmediğini biliyoruz çünkü bu konuda da sıkıntılı bir süreç var, mevzuat hazırlaması ya da başka sebeplerle, bu gerçekleştirilememiş.

Bakanlığın bünyesinde oldukça yüksek sayıda dava bulunmakta. Bu davalar nasıl sonuçlanıyor? Kaçakçılık davalarında Bakanlığın pozisyonu nedir? Müdahil olunan davalarda yeterli çalışma yapılamamakta mıdır? Yoksa gerçekten Bakanlık ciddi çalışmalar yapmasına rağmen mahkemeler mi bu davaları bitirmemektedir? Bu konuda da bence bir aydınlatmaya ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum. Bununla ilgili vermiş olduğum 1 Ağustos tarihli bir soruya da henüz cevap alamadığım için bunu burada tekrar sormak durumundayım. Bakanlığın takip ettiği davalarda zaman aşımına uğrama oranı nedir? Bu konuda zaman aşımı nedeniyle kaçakçıların davadan ya da cezadan kurtulma şansları nasıl ortaya çıkmıştır? Ve Bakanlık, bu nedenlerle geçen yıl almayı planladığı avukat sayısında nasıl bir pozisyona gelmiştir? Bunların ortaya konmasını isterim.

Gümrük ve ticaret il müdürlükleri henüz rayına tam oturamamış çünkü gümrük müdürlüğü ağırlıklı bir biçimde devam ettiği için, ticaret ve sanayi müdürlüğünden gelen personel ortada kalmıştır. Ciddi anlamda halkın her türlü sorunuyla ilgilenmesi gereken bir noktaya gelmiş bir Bakanlık çünkü hem küçük esnafı ilgilendiriyor hem ticareti ilgilendiriyor hem tüketicileri ilgilendirmesi nedeniyle de yurttaşlarımızın tamamını ilgilendiren bir pozisyona gelmiş ama bu konuda da ciddi bir sıkıntıyı aşma görülemez somut olarak.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 28

MERSİS uygulaması, 2012 yılı sonuna kadar sistemin yaygınlaşıp işleme başlayacağı söylenilmiş olmasına rağmen çok net bir biçimde ilerleme kaydedilememiş ve şu anda uygulamaya geçmemiş.

Esnaf ve sanatkârlarımız hakkında iyileştirici çalışmalar maalesef yapılamamış. Sermaye Piyasası Kanunu, Türk Ticaret Kanunu, Finansal Kiralama, Faktoring, sigorta, bireysel emeklilik, sukutu icar, gibi gerçekten finans kapitali ilgilendiren yasal düzenlemeler yapılmış olmasına rağmen ve bunlar bir gecede ya da iki gecede çok özel yasaları bile yapma gücüne sahip iken, dar gelirli esnafımız için maalesef hiçbir yasal iyileştirici çalışma söz konusu olmamış. Bu bağlamda perakendecilik sektör yasası ya da büyük alışveriş merkezlerini ilgilendiren yasa konusunda ciddi bir adım atılmamıştır.

Esnaf ve sanatkârlar şûrası çalışmaları maalesef gerçekleştirilememiş, bu bünyede sözü ve kararlılığı istenen küçük esnafın çalışmalara katılması demokratik bir ortam sağlanarak gerçekleştirilememiştir. Küçük esnaf ve sanatkârların hâlâ vergi, sigorta, çırak, kalfa, çalışan sorunları giderilememiştir. Teşvik kapsamında olan bölgelerde büyük işletmelere, büyük şirketlere uygulanan kolaylıklar küçük esnafa maalesef uygulanmamaktadır, uygulanmamıştır, bu yönde iyileştirici adımlar gerçekleştirilememiştir.

Yine Birleşmiş Milletler 2012'yi "Dünya Kooperatifçilik Yılı" ilan etmiş olmasına rağmen Türkiye'de 2012 yılında kooperatifçiliği iyileştirecek adımlar atılamamıştır. 17 Ekim 2012'de açıklanan Stratejik Eylem Planı, eski 2010-2014 Eylem Plan'ından çok farklı bir yapı getirmemiş, Kooperatifler Yasası maalesef düzenleme yönünde Meclise getirilemediği gibi geçmiş dönemde demokratik yollarla denetlenen kooperatiflerin denetim mekanizması sadece müfettişlere bırakılmış ve o müfettişlere yöneticileri görevden alma, aldırma yetkisi verilerek ciddi bir sıkıntı yine yaratılmıştır. Bu kooperatiflerle ilgili ayrıca bir de ticaret odalarına kayıt zorunluluğunun olması, ek bir külfet yaratmaktadır, bu külfetin ticaret odalarıyla kooperatifler arasında organik bir bağ olmamasından dolayı da ortadan kaldırılmasında yarar olduğunu düşünüyorum. Kooperatifçilerin bu taleplerinin dikkate alınması ve Millî Kooperatifler Birliğinin demokratik kooperatifçilik taleplerinin dikkate alınarak yeni yasal düzenlemenin bir an önce gerçekleştirilmesinde yarar olduğunu düşünüyorum.

Bu çerçevede bizim, Türkiye'de uygulanan yasal boşluklar içerisinde ciddi bir yeniden yapılanmayı özellikle sizin Bakanlığınızda gerçekleştirmek ve toplumun tümünü düzene sokacak bir formülü bulmak durumdayız diye düşünüyorum.

Son olarak da Rekabet Kurulunun biraz daha aktif ve faal olması gerektiği düşüncesinden hareket ediyorum ama zaman zaman Sayın Başbakanın "Bitaraf olan bertaraf olur." Mantığıyla yapmış olduğu çıkışların gerçekten bitaraf olanların da bertaraf olduğu ortamda Rekabet Kurulunun bir adım atıp atmadığı ya da atması gerekip gerekmediği konusunun da aydınlatılmasında yarar olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kurt, teşekkür ediyoruz.

Sayın Kayacı...

Buyurun lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan Komisyonumuzun değerli üyeleri Sayın Bakan, Sayın Bakan Yardımcısı, kıymetli bürokratlar, sayın basın mensupları; öncelikle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, ben de bu kaçakçılıkla ilgili konudan başlayacağım. Akaryakıt kaçakçılığıyla ilgili mücadele konusunda sunumunuzda "2011 yılında akaryakıt kaçakçılığıyla mücadelede yapılan etkin çalışmalar neticesinde yakalanan miktar 37 bin 269 ton, 2012'nin 8 aylık döneminde yakalanan kaçak akaryakıt miktarı 32 bin ton" diyorsunuz bu da yaklaşık 91 milyon liralık vergi kaybını önlemek demektir. Beş yıldır, bu altıncı bütçedir gündeme getirdiğim bir konu var, zabıtlara girmesi açısından aynı şeyleri tekrar söyleyeceğim Sayın Bakanım. Bu yıl yakalanan akaryakıt miktarı kabaca 50 milyon dolarlık yani ilk 8 ayda yakalanan fakat Sayın Başbakanın 13 Şubat 2007 tarihli Meclis Grup Toplantısında ve 28 Şubat 2007 tarihli Ulusa Sesleniş konuşmasından aynen ben okuyacağım "Dış Ticaret Müsteşarlığı petrol ithal ettiğimiz 48 ülkeden kayıtları istedi, bu ülkelerin 31'inden cevap geldi, bu cevapların geldiği 31 ülke diyor ki: 'Türkiye bizden son 2.5 yıl içinde 28 milyar dolarlık petrol ithal etti.' Buradaki kayıtlara göre ise bu 31 ülkeden aynı dönemde ithal edilen akaryakıt miktarı sadece 9,3 milyar dolar, arada tam 18,7 milyar dolarlık bir fark var ÖTV, KDV ve EPDK payını eklediğimiz zaman bu fark 38 milyar dolar seviyesine çıkıyor. Henüz 17 ülkenin kayıtlarını da almış değiliz, bunlar da geldiği zaman aradaki fark daha da büyüyecek." diyor. Ve bu konuyla ilgili verilecek mücadeleden bahsediyor Sayın Başbakan. Ama 5 yıldır gerek gümrükten sorumlu Bakanlarımıza, zatialinize, gerekse Maliye Bakanımıza ve Başbakanlığın bütçelerinde sürekli bu konuyu gündeme getirmiş olmamıza rağmen neden bu kaçakçılığın önlenmesi konusunda başarı sağlanamadığına bir türlü cevap bulamadık. Bizzat Sayın Başbakan tarafından verilen bilgilere göre 2.5 yılda en az 38 milyar dolarlık akaryakıt kaçakçılığı yani yıllık en az 15 milyar dolarlık akaryakıt kaçakçılığı, devletin de yaklaşık yıllık 8-9 milyar dolar civarında kaybı söz konusu. Kayba bakarsak yakaladığımız miktar çok düşük Sayın Bakanım yani 50 milyon dolar, 8-9 milyar dolarlık vergi kaybına göre çok cüzi bir rakam. Bu konuda neden mesafe kat edilemiyor? Bizler bile sürekli seyahat ediyoruz yani indirimli akaryakıt satışlarını istasyonlarda hep görüyoruz. Yani bu işte görevli olanlar, bu işte sorumlu olanlar bunları görmüyor mu? Yani bu konuda neden gerekli tedbirler alınmıyor. Bazı eylem planları açıklanıyor ama niye etkin olamıyoruz, niye istediğimiz sonucu alamıyoruz? Açıkçası bunun cevabını bekliyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 29

Yine OECD'den, önceki Maliye Bakanımıza da sordum, bu terör finansmanı ile ilgili bir uyarı geldi, mutlaka sizin de malumunuzdur, bu OECD bünyesinde kara para ve terörün finansmanı ile mücadele işlevi gören "Mali Eylem Görev Gücü" üyeliğimiz tehlike girmiş. Neden? Gerekli yasal düzenlemeleri gerçekleştirmediğimiz için, terörden kaynaklanan banka hesaplarının, banka işlemlerinin tespit edilip dondurulmasının bu tavsiyeler doğrultusunda yapılmadığı için. Kanun tasarısının Mecliste olduğunu söylüyor ama niye sahip çıkmıyor Hükümet? Niye bu kanun çıkmıyor? Bir türlü anlayabilmiş değilim.

Sayın Bakanım, kayıt dışı ekonomiyle ilgili...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Hangi kanun dediniz?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – OECD maliyeyle görev gücünün talep ettiği, terörün finansmanı ile ilgili yasal düzenlemeler...

BAŞKAN – Şu anda Adalet Komisyonumuzda.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Adalette mi? tamam. Niye çıkmıyor, ben Hükümet niye buna sahip çıkmıyor o konuda cevap bekliyorum.

Sayın Bakanım, bu kayıt dışı ekonomiyle ilgili Türkiye Genç İş Adamları Derneğinin Kayıt Dışı Ekonomi ve Etkileri Konulu sempozyumda yaptığınız konuşma gerçekten güzel, aynen katılıyorum, tespitlerinize aynen katılıyorum. Mesela, diyorsunuz ki: Kayıt dışı ekonominin ilk ve en önemli etkisi vergiler üzerine olduğunu ifade ediyorsunuz. "Dolaylı vergilerin toplam vergiler içindeki oranı 1 birimlik artış, kayıt dışı ekonomide 2,41 birimlik artışa yol açmakta." deyip, hakikaten benim de doğru gördüğüm birçok tespitiniz var. Ama neden yani bu konuda da 10 yıllık bir iktidarınız, hani birkaç yıllık bir Hükümet olsak derim ki: Bir olumlu çaba var ama ileride sonuç alınır deriz. Ama 10 yıldır bunları hep söylüyorsunuz ama nedense bu konuda gerekli icraatı, gerekli sonuçları göremiyoruz. Yani şu anda sizinki 10 yıllık Hükümet döneminde dolaylı vergilerin oranı arttı, bunu ayrıntılı anlatmama gerek yok.

Değerli arkadaşlarım, ben burada bir konuya daha gireceğim, dün Sayın Başbakanın Vizyon 2023 ile ilgili Sayın Genel Başkanım Devlet Bahçeli'nin konuşmasına verdiği cevap konusunda. Geçen dönem milletvekili olan arkadaşlarımız hatırlarlar, burada bu konu tartışıldı, gerekli bilgiler verildi, zabıtlara geçti, zabıtlara bakılırsa bunlar görülecek ama onu görüyoruz ki Vizyon 2023 kimin projesidir, bunu kim kazandırmıştır, bu konuda hâlâ anlamayanlar var yani bunu öyle görüyoruz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Devlet politikası hâline geldi.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ondan bahsedeceğim. Şimdi, Sayın Başbakan diyor ki: "MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli 2023 Vizyonu kavramını daha önce kendilerinin kullandığını söylüyor, mülkiyet iddiasında bulunuyor. AK PARTİ'ye yönelik suçlamalarda bulunuyor. "Bizden 2023'ü çaldılar" Bunun patenti size aitse bedelini söyleyin ödeyelim." diyor.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Ya çalacak, ya parasını ödeyecek.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Böyle bir seviye olabilir mi yani Sayın Bakanım? Yani çaldığını kabul...

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) - Bunun bütçeyle bir alakası var mı?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Var, var tabii.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ağabey, gümrükten geçecek, 2023.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Vekilim, Gümrük Ticaret Bakanlığının vizyonu yok mu demek istiyorsunuz? Bu vizyonla ilgili, 2023 Vizyonu ile ilgili bir konu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bu da gümrükten geçmesi lazım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Yani, söyleyecek başka bir şey bulamadın, "Bütçeyle ne alakası var?" diyorsun. Bir de Sayın Bakanın konuşmasında bütçeyle alaka kurmayacağımız on tane mevzu çıkar.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yok, bir de bütçeyle alakalı yani "Vizyon 2023" ben inanıyorum ki bütün arkadaşlarımızın, bürokratlarımızın da çalıştığı, önem verdiği bir konu yani her Bakanlığımızın vizyonu var 2023'li ilgili.

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – 2023 herkesin olsun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Tabii. Yani bizim şeyimiz doğru Mehmet Bey. Ama bunu böyle dalga geçer bir seviyeye düşürmek de doğru değil yani Sayın Başbakanın bu tür ifadeler kullanmasını biz yakıştıramadık Sayın Başbakana.

Şimdi, şunu söyleyeyim: 2011 Şubat ayına gelinceye kadar Sayın Başbakanın hiçbir konuşmasında ve AKP'nin hiçbir dokümanında 2023 vizyonunu bulamazsınız. Yine, Hükümet olarak bu tarihe kadar hazırlanan hiçbir plan, program, bütçe, adına ne dersiniz deyin, proje ve uzun vadeli makro hedeflerde hiçbir zaman 2023 vizyonunu bulamazsınız. Örneğin, 2007-2012 dönemini kapsayan Dokuzuncu Kalkınma Planı AKP döneminde hazırlanmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi 28 Haziran 2006 tarihli birleşiminde onaylamıştır ama Dokuzuncu Kalkınma Planı'nın hiçbir yerinde 2023 hedefi yok.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Al parayı al.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yok yani bu, yiğidin hakkı yiğide teslim edilmesi gerekir.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Kullanımını yasakla, al parayı al.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 30

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – O seviyeye inmeyeceğim ben.

Şimdi, şunu söyleyeceğim: “2023 Vizyonu lider, ülke Türkiye” hedefi Milliyetçi Hareket Partisi tarafından belirlenmiştir. 2023 yılında Türkiye'nin nerede olması gerektiğini ilk açıklayan, ulaşılması gereken hedefleri ilk defa Türk milletiyle paylaşan Milliyetçi Hareket Partisi olmuştur. Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Devlet Bahçeli 23 Kasım 1997 tarihli 5'inci Olağan Büyük Kurultay konuşmasında “Milliyetçi Hareketin uzun vadeli stratejiler konusunda ortaya koyduğu ilkeler ve hedefler bellidir. Bizler orta vadede lider ülke, uzun vadede süper güç olmanın heyecanını şimdiden yaşayan, bunun gerçekleşmesinin mümkün olduğuna yürekten inanan insanlarız. Türkiye Cumhuriyeti niye cumhuriyetimizin 100'üncü kuruluş yıl dönümünü kutlayacağımız 2023 yılına lider ülke olarak girmesin?” demiştir. “2023 Lider Ülke” vizyonunu bir siyasi proje olarak 1999 yılı seçim beyannamesiyle kamuoyuna takdim eden de gene Milliyetçi Hareket Partisidir. Yine, Türkiye Cumhuriyeti devletin kalkınma planlarını alan Milliyetçi Hareket Partisidir, o da şöyle: Uzun vadeli strateji ve Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda 2023 hedeflerini ortaya koyan Milliyetçi Hareket Partisi olmuştur. 27 Haziran 2000 tarihli birleşimde kabul edilen planda bu vardır ki bunun -herhâlde en başta Sayın Başkanımız bilir eski planlamacı olarak, burada da çalışmıştır- 2001-2023 yıllarını içine alan uzun vadeli gelişmenin temel amaçları ve stratejisini biz daha o yıllarda milletimizle paylaştık ve devlet politikası hâline getirdik.

Yine, ayrıca ülkemizde refah toplumuna ulaşma sürecinde bilim ve teknolojiye etkin birer araç olarak yararlanmasını sağlamak üzere o dönem yine, Başbakan Yardımcısı Devlet Bahçeli'nin başkanlığında yapılan 13 Aralık 2000 tarihli Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu toplantısında 2003-2023 yılları için Türkiye'nin bilim ve teknoloji stratejileri belgesi hazırlanması kararı alınmış, yaklaşık bir yıl süren hazırlık çalışmaları ardından yine, Sayın Başbakan Yardımcısı Devlet Bahçeli'nin başkanlığında yapılan 24 Aralık 2001 tarihli 7'nci Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu toplantısında projenin adı “Vizyon 2023 Bilim ve Teknoloji Stratejileri” olarak belirlenmiş, projenin ana teması temel yaklaşım ve bu kapsamda yürütülecek alt projelerin ayrıntılı içeriğiyle yürütme planı ve yönetim şekli onaylanmıştır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak 2023 vizyonuna yıllardır partimizin program, proje, beyannamelerinde yer verdik, 2023 hedeflerimizi yıllarca savunduk ve milletimize gelişmiş ve küresel klasmanda lider Türkiye'yi kuracağımızın sözünü her fırsatta verdik. Şimdi de daha ileriye dönük, daha uzun vadeli stratejilerimizi yine ortaya koyduk. Bizim, 2009 yılında çıkan parti programımıza bakarsanız orada da 2053 vizyonumuzu görürsünüz. Dün, Sayın Genel Başkanımız kongremizde 2077 vizyonunu da ortaya koymuştur.

Yani sonuç olarak şunu diyeceğim: Hiç kimse bu konulara girmezken başta Sayın Başbakan, ülkücüler, ülkemizin, milletimizin geleceğine yönelik bu şekilde yani ufuk gösteren, vizyon gösteren çalışmalarını, projelerini hazırlamıştır. Bu anlamda da Milliyetçi Hareket Partisi her türlü donanımına sahiptir. Biz sahip çıkılmasından şu anlamda söylenecekti rahatsız olmazdık yani her partinin olması gerekir, her kurumun mutlaka vizyonu olması gerekir. Bu durum, bu tespit yapılarak, Milliyetçi Hareket Partisinin olduğu tespiti yapılarak açıklansa olurdu ama hedefleri; enflasyon olsun, millî gelir olsun, ihracat-ithalat olsun yani tüm makro hedefleri neredeyse motamot alacaksınız, ondan sonra da bu işi laubali bir hâle getireceksiniz, bu doğru değil yani bizim rahatsız olduğumuz bu.

Teşekkür ediyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, özür diliyorum. Planlamacılar hem öksüz hem yetim mi kaldı?

BAŞKAN – Nereden çıktı bu?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – “Öldü” dedi de demin birisi.

BAŞKAN – Onu sohbet anımızda konuşalım isterseniz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hem öksüz hem yetim mi?

BAŞKAN – Yok hayır, öyle bir şey söz konusu değil herhâlde.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Vallahi bana göre öyle.

BAŞKAN – Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarının çok değerli temsilcileri, saygıdeğer basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Rekabet Kurumunun bütçelerini görüşüyoruz. Öncelikle, Bakanlığın 2013 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Bakanın sabahki oturumda bir saati geçkin sunuş konuşmasında gümrüklerimizin fiziki yapıları ve yolsuzlukla yapılan mücadeleden duyduğumuz cümlelerden dolayı son derece memnun ve mutluyuz. Bu nedenle Sayın Bakanı ve çalışma arkadaşlarını da tebrik ediyor ve kutluyorum.

Ancak şunu da belirtmek isterim ki özellikle sigara ve alkolle uyguladığı yüksek KDV oranları nedeniyle kaçak sigara ve alkol kaçakçılığı artmış ve ayrıca uygulamış olduğunuz yanlış dış politika nedeniyle sınırlarımız âdeta kalbura dönmüş ve bu sınırlarda her türlü kaçakçılık olağan hâle gelmiştir. Kaçak içkinin dışında fiyatların yüksek olması nedeniyle içeride kaçak içki üretimi almış başını gidiyor ve bu nedenle başta turistlerimiz olmak üzere yerli tüketiciler bunu canıyla ödemektedirler.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 31

Hal Yasası'nın çıkarılış amacı vatandaşın daha ucuz ve sağlıklı gıda tüketmesini sağlamak olmasına rağmen yasa ve yönetmelik yürürlüğe girdikten sonra ne yazık ki bu sağlanamamıştır. Vatandaş hâlâ pahalı gıda tüketmektedir. Yasanın içerisindeki denetim eksik bırakılmış ve bu da uygulamada düzensizlik ve sıkıntı yaratmaktadır. Devletin gelirlerinin artacağı öngörüldükten bunun gerçekleşmediği, ayrıca gelirlerin dağıtımının merkezî olarak Bakanlıkta olması nedeniyle bu gelirlerin geri dönüşünde adaletsizlik yaşanmaktadır. Örnek olarak belediyelerin yıllık hal gelirleri yasadaki son beşte 1 oranında azalmıştır. Bununla birlikte de hallerin fiziki altyapıları yasaya uygun değildir. Üretici birliklerine daha fazla yer ayrılmalı ve üretici pazarlarının kurulması teşvik edilmelidir.

Esnamızın en önemli kanayan yaralarından biri de hipermarket yasasıdır. Semtlerimizin, mahallelerimizin ve köylerimizin en önemli olan mahalle esnafı mahalle aralarına sokulan hipermarket ve süpermarketler nedeniyle yok olmaktadır. Küçük esnafın ve yoksulların oyunu alıp büyük AVM'leri tercih etmeniz bunun en güzel örneğidir. Sizler küçüğü değil her zaman büyüğü ve zengini seversiniz.

Kurulduğu günden bu yana özellikle özelleştirme ve birleşmeler konusunda verdiği kararlarla gündeme gelen Rekabet Kurulu şimdi de para cezalarıyla gündemdeki yerini korumaktadır. Rekabet Kurulunun özelleştirme ve birleşmeler konusundaki kararlarının temelini, şirketlerin mevcut durumundan çok, hakkında verilecek karardan sonra firma büyüklüğünün ne olacağının oluşturduğu görülmektedir. Mevcut tekellerin veya hâkim durumun tespitine dayalı iktisadi tedbirlerin alınması yerine, fiilî durumu tekel olan şirket ya da firmaların bu durumunu nasıl kullandığıyla ilgilenebilmektedir. Bu da, özellikle özelleştirmelerde mevcut bir kamu tekelinin, aynı yapıyla ve fiilen bir özel tekele dönüşmesine yol açmaktadır. Sözgelimi telekomünikasyon altyapısını kullanan Türk Telekomünikasyon AŞ ve ATAŞ Rafinerisinin 2004 yılında kapanmasıyla kendi alt sektöründe tam bir tekel durumunda gelen TÜPRAŞ Rafinerileri AŞ özelleştirmelerine ilişkin Rekabet Kurulu tutum ve değerlendirmeleri, izlenen ve herhangi bir bilimsel standarda sahip olmayan bu rekabet oluşum politikasının en bariz örnekleridir.

Örneğin, Türk Telekom AŞ özelleştirilmesi konusunda gerek izin ön bildirimi gerekse nihai bildirim yazılarında Türk Telekom'u satın alan girişim grubunun doğrudan ya da dolaylı olarak Türkiye'de herhangi bir pazarda faaliyeti olmadığını teyidi ve TTNET'in ayrı bir tüzel kişiliğe bağlanması yeterli şart olarak uygun görülmüşken; TÜPRAŞ özelleştirmesinde başta Shell olmak üzere diğer grupların aynı sektördeki üstelik dikey ve yatay entegrasyona neden olacak hem yurt içi ve hem de yurtdışı girişimlerinin dikkate alınmaması, TÜPRAŞ'ın dağıtım faaliyetine girmedikleri sürece, dağıtım şirketlerine rakip olmayacağını öngörmesine rağmen OPET'i görmezden gelmesi, LPG üretimindeki Aygaz'ı TÜPRAŞ'la birlikte hesaba katmaması ilginç ve bilimsel bakış açısından uzak değerlendirmelerdir. Shell'in ortaklık içerisindeki varlığını sadece bir yatırımcı olarak değerlendirir ve ortaklığın hâkimi olmadığını ifade ederken, bir de kendisini temsil eden üyesi bulunan üst yönetimin seçilmesi konusunda Shell'e danışılması, teknik danışmanlık hizmeti alınması, en az toplam ihtiyacın yüzde 40'ı oranında ham petrol tedarik anlaşması yapılması, TÜPRAŞ toplam ihracatının yüzde 50'sinin Shell'in bağlı olduğu şirketi üzerinden gerçekleştirilmesi gibi rekabeti azaltan anlaşmaların varlığı da dikkate alınmamıştır. Aynı yaklaşımı Türk Telekom'un telekomünikasyon sektöründeki rakibi MTCTR Memorex'i satın almasında ve bu rekabet ilişkisini gizlemek üzere Vodafone arasında yapılan ve kiracının yani Vodafone'un bir mal sahibi gibi davranacağını öngörüldüğü kiralama sözleşmesi örneğinin rekabet gereklerine uydurulması bakımından değerlendirmesinde de sergilenmiştir.

Dolayısıyla mevcut tekel ya da hâkim durumun değiştirilmesinde etkin ve yeterli olmayan Rekabet Kurulu verdiği kararlarıyla gelişmelerin gerisinde kalarak, rekabetin bu şirketlere kronik biçimde ve ısrarla ihlal edildiği durumları para cezalarıyla düzenlemeye çalışmaktadır. Ancak Türk Telekom ve TÜPRAŞ gibi dev iktisadi güçlerin kazandıkları paralar yanında sözü bile edilemeyecek bu ceza tutarları söz konusu şirketlerin "parasını öder, yaparım" anlayışıyla hareket etmelerine yol açmaktadır.

Kurumun yayımladığı rekabet raporunda da bu durumdan yakınılmakta ve "Bakır kablo üzerinden erişime ilişkin pazarlarda etkin piyasa gücüne sahip işletmecinin konumunda olan Türk Telekom AŞ'nin sahip olduğu altyapı alternatif servis sağlayıcıların erişimine açmasına yönelik şeffaf, belirli ve zamanında uygulanan düzenlemelerin yapılması önem arz etmektedir. Buna ek olarak, piyasada faaliyet gösteren yerleşik işletmecinin alternatif altyapıların gelişmesini ve bunlarla rekabeti engellemeye yönelik davranışlarının önüne geçilmesi gerekmektedir." denilmektedir. Sadece 2011 yılında son dört yılın toplamına yakın bir ceza kesilmiştir. Rekabet Kurulunca alınan kararların üçte 1'i rekabet ihlalleri, diğer üçte 1'i de birleşme, devralma ve ortak girişimlere ilişkindir. Petrol, petrokimya, ulaştırma, telekomünikasyon ve finansal hizmetler rekabet ihlallerinin en çok görüldüğü sektörlerdir. Pazar hâkimiyeti kapsamı ve antitröst politikaların etkinliği kalemlerinde yükselme eğiliminde olduğu ifade edilmektedir. Bu etki doğal olarak telekomünikasyon hizmetleri alt sektörlerinde daha da artmaktadır. 144 ülke arasında Türkiye telekomünikasyon alt sektörlerde 63 ve 98'inci sıralarda yer almaktadır.

Yıllar itibarıyla bakıldığında, mevcut tekel durumunun önlenmesi ya da değiştirilmesinde yetersiz kalındığı ve sonrasında bu durumun nasıl bir değişime uğradığıyla pasif bir tutumla ilgilendiği, Türkiye'nin kendi alanında tekel durumunda olan TÜPRAŞ, Türk Telekom gibi kamu şirketlerinin özelleştirilmesinde, Rekabet Kurulunun iyi bir sınav

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 32

vermediği, kararlarıyla kamu tekelinin özel tekele dönüşmesine yol açtığı, şartlı izin kararlarında yeterli takibin yapılmadığı, telekomünikasyon sektöründe ilgili üst kurulla gerekli koordinasyonun sağlanamadığı, Türk Telekom ve TUPRAŞ gibi büyük tekellerin sınırlandırılmayan iktisadi güçlerinin zaman içinde siyasi güce de dönüşerek, yeni birleşme ve satın almalarda görüldüğü gibi Rekabet Kurulu kararlarına da tesir ettiği, Rekabet Kurulunun rekabet alanını daraltan ve hâkim durumun kötüye kullanılmasından kaynaklanan firma davranışlarında tekerrür eden kötüye kullanımların daha da etkin ve caydırıcı yöntemlerle cezalandırılmadığı görülmektedir.

Değerli milletvekilleri, Rekabet Kurumunun görevi, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu, kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamalar ile piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarını engellemektir. Özü itibarıyla Rekabet Kurumu, güçlü ve egemenlerin yani büyük sermaye sahiplerinin kendi aralarında anlaşarak zayıfı ezmelerini ve sömürmelerini engellemekle sorumlu kurumdur. Rekabeti koruma kurumları dünyanın her tarafında vardır ve son derece önemli kurumlardır.

Peki, bu ezme ve sömürme nasıl oluyor? Bu sömürünün basit bir ekonomik mantığı vardır. Bu durum ekonomi literatüründe azalan maliyetler kuralıyla açıklanır yani piyasa deyiimiyle sürümden kazanma. Şirketler tekelleştikçe ortalama maliyetler düşer ve piyasaya yeni şirketlerin girmesi engellenir. Piyasada tekel olunduktan sonra fiyatlar çok artırılarak fahiş kârlar elde edilir yani tekel sahibi halkı sömürür. Normal bir ekonomik düzen içerisinde, ki bu düzen liberal veyahut da sosyal demokrat ekonomik düzen olabilir, azalan maliyetler kuralı faydalı bir şeydir çünkü maliyetlerin azaltılması fiyatların düşmesine, bu da tüketicilerin aynı parayla daha fazla tüketmesine imkân tanır. Ancak bu fiyat düşüşünün rekabet ortamı içerisinde tüketiciye yansıtılması gerekir.

Değerli milletvekilleri, işte, Rekabet Kurumu, bütün bu kötülüklerin anası olan vahşi kapitalizmin bu sömürü düzenini engellemekle sorumlu kurumdur, devri iktidarınızda yabancıların eline geçmiş bankaların dağıttığı kredi kartlarıyla köylüyü, işçiyi, emekçiyi, öğrenciyi ezmesini, sömürmesini engellemekle görevli kurumdur. Siz, on yıldır bu bankaların enflasyonun çok üzerinde faiz oranlarıyla, yani tefeci faiziyle halkımızı ezmesine sessiz kaldıktan sonra bankalar hakkında kerhen bir inceleme başlattınız. Öyle korkak, öyle ürkek bir inceleme başlattınız ki daha incelemeye başlamadan Rekabet Kurumu Başkanı "Soruşturma, ceza verilecek anlamına gelmemektedir." şeklinde açıklama yaptı. BDDK Başkanı ise kendilerinin bankacılık sektörüne ilişkin böyle bir gözlemi bulunmadığını belirtti daha incelemenin başında. Peki, siz niye bu kadar vahşi sermayeden korkuyorsunuz? Siz ki Allah'tan başka kimseden korkmadığını söyleyenler, tekelci sermayeden neden bu kadar korkuyorsunuz? Bunun iki sebebi var: Birincisi, siz artık yeni sermaye sahiplerisiniz. İkinci olarak, yarattığınız sahte cenneti sıcak parayla, yani emperyalizmin kan emici sermayesiyle finanse ediyorsunuz. Seksen yıllık cumhuriyet tarihinde verilenden daha fazla cari açık verdiniz. Siz iktidara gelene kadar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSA ÇAM (Devamla) – ...cumhuriyet tarihi boyunca, 1923-2002 yılları arasında toplam cari açığımız...

BAŞKAN – Sayın Çam, ben mikrofonunuzu açayım, ilave süre vereyim.

Buyurun.

MUSA ÇAM (Devamla) – ...57 milyar dolardı. Siz iktidara geldikten sonra yani 2003-2011 yılları arasında yani on yıllık süre içerisinde 5 kat arttı.

Peki, ne demek bu cari açık? Neden ülke ekonomisi için çok tehlikeli? Cari açık, en basit anlamıyla bir ülkenin gelirinin üzerinde harcaması ve başka ülkelerin tasarruflarını tüketmesidir, kendisi üreteceğine ithal etmesidir, kendi üreticisine kazandıracağına başka ülkelerin üreticisine kazandırmasıdır, kendi ülkesinde iş yaratacağına başka ülkelerde iş yaratmasıdır, kendi fabrikalarına kilit vurup başka ülkelerin fabrikalarını çalıştırmasıdır ve hovardaca yapılan bu harcamaların sıcak parayla veya kamu varlıklarının satılmasıyla finanse edilmesidir. Siz bu cari açığı kapatmak ve sahte bir cennet yaratmak için seksen yıllık cumhuriyet tarihinde yapılmış kamu varlıklarını on yılda sattınız, bu yetmedi, İşsizlik Sigortası Fonu'ndan 11 milyar aldınız, deprem vergilerini buharlaştırdınız. Bunların toplamı yaklaşık 100 milyar dolar eder. Bir 100 milyar dolar da ek borç yaptınız, 200 milyar dolar. Bunun karşılığında ne yaptınız? Cumhuriyetin yokluk yıllarında kazma kürekle yapılan yolların yanına bir şerit daha koydunuz, oldu duble yol. "Hızlı tren" diye yutturduğunuz projede yüzlerce yurttaşımız can verdi. "Toplu konut projeleri" adı altında büyükşehirlerin en değerli yerlerindeki arsaları "hasılat paylaşımı" adı altında yandaşlarınıza peşkeş çektiniz. Türk çiftliklerini Cargill'e, Hicazi'ye ezdirdiniz. Tekel, Telekom, Eti Maden, SEKA yok fiyatına satıldı.

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Sayın Çam, yanlış metin okuyorsunuz.

MUSA ÇAM (Devamla) – Fakir ailelere kömür dağıtılırken yapılan yolsuzlukları yasa çıkararak akladınız.

Peki, sonucunda ne oldu? Çalık zengin oldu, Çelikler zengin oldu, Kiler zengin oldu, Albayrak zengin oldu. İşte bu şirketlerin sahiplerine sorarsanız "Mülk Allah'ındır." derler ama tapularda kendi adlarını yazarlar. Peki, Rekabet Kurumu, enerji devi hâline gelen Çalık'a, gıda devi hâline gelen Ülker'e bir kuruluş ceza kesti mi? Benim bildiğim kadarıyla kesmedi, varsa bunu da bilmek isteriz.

Değerli milletvekilleri, işte, bütün bu şirketlere karşı olan Rekabet Kurumu bütün bu şirketlere karga gibi davrandı ama kendi personeline şahin gibi davrandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 33

BAŞKAN – Sayın Çam, toparlar mısınız lütfen?

MUSA ÇAM (Devamla) – Son paragraf... Piyasada rekabeti koruyamayan, telekomünikasyonda, enerjide, bankacılıkta kartelleşmeye göz yuman, halkımızın sömürülmesine sesini çıkarmayan bu kurum kendi personelini perişan etti. Uzmanları arasında rekabet yaratarak ehliyet sahiplerine görev ve yetki vereceğine kendi yandaşları lehine haksız rekabet yaptı.

İşte, bu tespit ve düşüncelerle, Bakanlığın hazırladığı bu bütçeyle birlikte cari açığı patlatan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile kartelleşmeye ve tröstleşmeye yol açan Rekabet Kurumuna aktarılan her kuruşa karşı çıktığımı belirtir, yüce heyetinizi saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Sayın Çam, siz hiç karadan gitmiyorsunuz herhâlde.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sürekli karadan gidiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gümüş.

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi selamlıyorum.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığının bütçesini görüşüyoruz. Ekonomiyle ilgili ne çok bakanlığımız var ama her ne hikmetse bu kadar bakanlık bir araya gelip şu ticaretteki borçlanma meselesine ilişkin bir politika oluşturamadılar ya da bu istenmiyor. Bu bir illüzyon, öyle bir illüzyon ki farklı görüşteki bakanlıklar görüntüsü Hükûmetin işine yarar hâlde geldi. Her hatasında bir şekilde Hükûmetin mesuliyeti almadan yoluna devam etti ancak Hükûmetin kendisine şu soruyu sorup sormadığını gerçekten merak ediyoruz: Acaba ciddi bir ekonomik krizin önlemleri üzerine devraldığınız iktidarın dünya genelinde yüksek likidite oranlarıyla gerçekleştirdiğiniz görece büyüme oranlarıyla sağladığınız siyasi başarınızı bir resesyon döneminde de bu illüzyonla sürdürebilir misiniz?

Gümrük ve ticaret işlerimize baktığımızda, önümüzdeki süreçte ciddi sıkıntılar yaşanması muhtemel bir Bakanlık bütçesi görüştüğümüzü söylemeliyim. Bakınız, Başbakan Yardımcısı Ali Babacan'ın verdiği bilgiye göre tüketici kredileri ve kredi kartı borçlarının toplamı AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılından bu yana 33 katın üzerinde artış gösterdi, yüzde 33 değil 33 kat. "Piyasayı canlandırabilmek için salımlı kredileri, sabah ola hayrola." Bütün dünyada böyle bir eğilim var, bizdeki eğilim birazcık daha fazla. Yani başka bir deyişle, vatandaş eskisine göre 33 kat fazla borçlanıyor. Ortada karşılığının nerede, hangi değerde olduğunu bilmediğiniz bir taahhüt balonu var. Dünyada balon şişiyor, biz de biraz daha üflüyoruz. Bu yoldan gidenlerin başlarına neler geldiğini gören tüm gelişmekte olan ülkeler -geçmişte, biliyorsunuz Amerika'da da böyle bir şey oldu- direksiyonu başka tarafa kırdılar. Bizim Hükûmetimiz ise direksiyonu umursamıyor, pedallarla uğraşiyor. Akaryakıt almış gitmiş, ithal ürünler piyasayı ele geçirmiş, yerli üreticinin ocağı sönmüş, Hükûmet pedal derdinde, hayvancılık bitmiş, tarım bitmiş, yediveren ovalarda nadas var ama nadas da bitmiyor, o da devam ediyor. Gaz mı, fren mi? Çok yakında halk "Gazınız da freniniz de sizin olsun." diyecek olursa ne olur bir düşünelim. Biz değil de onu sizin düşünmeniz lazım Sayın Bakanım.

Evet, gelişmekte olan ülkeler farklı stratejiler belirliyor. Üretim ekonomisinin önemini dünyada kavrayamayan tek ülke olarak tarihe geçmeye mi uğraşıyoruz? Üretim yerine ne yapıyoruz? İthal edelim, azıcık bir şey yapalım, satalım. Yani ithalat uygulamalarımızda bu ülkenin zirai üretimini bitirince elimize ne geçecek? Hayvancılığı bitirince elimize ne geçecek? KOBİ'ler bitince ele ne geçecek? Sanayi bitince ele ne geçecek? Geçen gün bir sanayici açıklama yapıyor, iki üç günlük gazetelerde bulabilirsiniz. Gelişmiş ülkeler ihracatından yüzde 100'e yakın kazanırken biz işin hamallığını yapıyoruz, sadece yüzde 10. İhracat dediğimiz, şişirdiğimiz, ihracat dediğimiz yüzde 10, azıcık ekliyoruz, hamallığını yapıyoruz. Gidin, bu kesimlerle konuşun, gerçek sanayiciyle ama zengin edilen bir avuç adamla lüks otellerin resepsiyon salonlarında değil, gerçekten üreten, yıllardır üretenlerle konuşun. Emin olun ciddi bilgiler alacaksınız.

Şimdi, burada Bakana kaçak akaryakıtı, kaçak eti, kaçak sigarayı, kaçak çayı, kaçak kuru gıdaları, kaçak cep telefonunu sorsam bana rakamlar verir, hazırdir o konuda tahmin ediyorum. "Yakaladık, şu kadar engel olduk." falan der, biraz önce de zannediyordum dedi buna benzer şeyler ama benim derdim bu ekonomide kaçakçılığın niçin hâlâ bu kadar cazip olduğudur. Bir ekonomide kaçakçılık cazipse orada soru işareti bir tane değildir. Hükûmetin 2013 Bütçe Kanun Tasarısı'na baktığımızda ekonomik olarak görüntünün özeti üç harften oluşuyor; zam. Sayın Bakan, bu kadar zam yapılırca kaçakçılık artacaktır. Sizin de -bir de bu kadar vergi olunca kaçakçılık artacaktır- buna göre bir politika geliştirmeniz gerekir, makroekonomik davranış modelleri oluşturmanız gerekir, bunların sonuçlarını Plan ve Bütçe Komisyonuna sunmanız gerekir bu makroekonomik dengelerin ve sonuçlarını sunmalısınız ki şu yaptığımız yasama faaliyetinin yeterince hakkını vermiş olalım. Bizim elimizden gelen katkıyı vereceğimizi ilk günden beri burada arkadaşlarımız söylüyor, Mevlüt Bey defalarca dile getirdi. Bütçe görüşmeleri boyunca, bütçenin vatandaşın rahat bir nefes alması, çiftçinin, hayvan üreticisinin kurtulması, işçinin, memurun, emekçinin katma değerden faydalanması ve dolayısıyla ülkenin kalkınması, balon değil değer üretmesi için elimizden geleni yapacağımızı ifade ettik biz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 34

Gümrükler, dış ticaret politikamız için son derece önemli noktalar, politikasını belirlerken dünyadaki sermaye akışını analiz etmelisiniz. Ülkemizde hangi ithal ürünler ağırlıklı yerli üreticinin belini kırıyor, geçmişte hangileri de kırdı, on beş-yirmi yıldır kırılıyor Türkiye’de küçük üreticinin beli, bunları belirlemeniz gerekir ve hangi ülkenin ürünleri yüzde kaç oranda giriyor, bir de başka ülkeler aracılığıyla “Norveç malı” diyoruz, arkasından Güneydoğu Asya çıkıyor, bunlar nelerdir, yüzde kaçtır? Nasıl önlemler alacağımızın burada bize açıklanması gerekir ve bu önlemlerin etkili olacağına bizi ikna etmelisiniz. Dünyada bölgeler arası dış ticaret dengelerinde son yıllarda farklılaşmalar olduğu söyleniyor, bunlar nelerdir Sayın Bakan? Türkiye dünyada bölgeler arası oransız farklılaşmaları önlemek için ne gibi önlemler almalıdır? Antidamping uygulamaları yeter mi bu önlemler için? Yoksa dünyada yükselen bölgelerin karşısına yeni alternatif bölgeleri çıkarmak mı lazımdır? Dünyada bölgeler arası dengesiz büyümelerin ileride ne gibi sakıncaları olacaktır, gümrüklerde bunları hesap etmek lazım. Elinizde bunlarla ilgili analizler var mıdır? Başka bakanlıklardan bu analizler size ulaşıyor mu? Mademki işiniz gümrükler ve kısmen de dış ticaret -iç ticaret, dış ticaret birbirine girdi- sizden öğrenmek istiyoruz bütün bunları. AB’yle ilgili sorunlar ağırlaştığında ticari iş birliği ve entegrasyonlar konusunda Türkiye’nin önündeki seçenekler konusunda fikriniz var mıdır? Bu konuda çalışmalar yapılmış mıdır? Eğer AB... İşte, Fransa geçen gün bir açıklama yaptı, diyor ki: “16’ncı yüzyıldan bu yana sürmekte olan Batı egemenliği artık dünyanın başka bölgeleriyle paylaşılacak.” Bu Fransız Savunma Bakanlığının strateji belgesinde yazıyor ve Batı bunu itiraf ediyor. Demek ki AB dışında başka şeyler ciddi olarak düşünmemiz, analiz etmemiz lazım. Siz de bu konularda bazı katkılar veriyor musunuz, bu konuları inceliyor musunuz?

Rekabet Kurumuna gelirsek, kurumun özelleştirmeler ve şirket birleşmelerinde gösterdiği tutum hâlihazırda kamu tekeli olan kurumların özel sektör tekeline dönüşmesine neden olmaktadır. Bunu diğer arkadaşlarımız da söylediler, demek ki bu konuda ciddi bir sorun var. Yani kurum bir anlamda rekabetin önünü açması gerekirken tıkandığı düşünülüyor. Yapılan özelleştirmelerin hangi birimsel normlara, standartlara göre yapıldığı ve nasıl gerçekleştirildiği belirsizdir. Bu konular açık ve göz önünde gerçekleştirilmelidir ve “göz önünde” kelimesi sadece yetmiyor gerçekten herkes bu konuda ikna olmalı. Yapılan özelleştirmelerde kurumu satın alan şirketlerin grup bünyesinde bulundurduğu diğer şirketler kanalıyla sektöre dikey ve yatay etki etmesi gözetilmemekte ve devlet eliyle stratejik sektörlerde yerli ve yabancı tekeller oluşturulmaktadır. Kurum rekabetin açıkça ihlal edildiği durumlarda para cezası uygulamasıyla ortaya çıkmakta ancak söz konusu dev şirketler için bu cezalar caydırıcı olmamaktadır.

Son olarak, ithal gıda ürünlerindeki denetim mekanizmalarıyla ilgili bir değerlendirmek yapmak istiyoruz. GDO’lu ürünlerin dünya genelinde yaygınlığı ve gıda sektörünün stratejik geleceği gözetildiğinde ülkemizin bu konuda ciddi bir politikaya ihtiyacı olduğu açıktır.

Diğer bir konu hayvan üreticisinin belini kıran şap hastalığıdır. Bu hastalığın dışarıdan geldiği bilinmektedir ve gümrüklerden de geçtiği bilinmektedir. Bu konuda ayıbı nerede aramak lazımdır? Ayıbı Bakanlığınızda arayalım mı Sayın Bakan?

GDO’ya gene dönmek istiyorum burada. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığının konusu olduğu kadar Gümrük ve Ticaret Bakanlığının konusudur hem GDO hem de bu şapla ilgili hastalıklar. Şap deyip geçmeyelim, on binlere belki yüz binlere varan çiftçinin belini kırmıştır, fiyatların düşmesine neden olmuştur, zaten yanlış politikalar nedeniyle... Yani şöyle söyleyeyim Sayın Bakan, hayvancılıkta, adam, krediler veriliyor, yani bunlar faizsiz kredi diye, aracıları var yüzde 20-25, o da aracı yüzde 20-25 nerelere kadar gidiyor bilemem o komisyon.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Devamla) – Bu 7,5 milyon... O krediler verildiği sırada piyasada hayvan sınırlı.

BAŞKAN – Sayın Gümüş, ilave süre veriyorum.

Buyurun.

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Devamla) – Piyasada hayvanlar sınırlı, 7,5 milyara hayvan alıyor çiftçi, çok büyük miktarda hayvan üreticisi, şimdi 2,5 milyara satamıyorlar ve piyasada 3,5 milyar liraya satın alması mümkün yani bunlar hayvanları, üzerinde de bir şap hastalığı, çok ağır sorunlar yaşanıyor şu anda hayvancılık sektöründe, çok büyük bir nüfusta.

Birçok sivil toplum kuruluşu, GDO’lu ürünlerle ilgili ciddi yayınlarda ifade edildiği gibi yediklerimiz aslında bizim, genetiği değiştirilmiş ürünler ve onlardan elde edilmiş gıdalar tükettiğimiz sürece bizler de genetiği değişmiş nesiller yaratacağız, bizler de o hâle geleceğiz, hastalıklar yeniden azacak. Bu konuda Türkiye hâlâ ciddi bir politikayla neslini korumaya alabilecek durumdadır, yani hâlâ geç değildir zaman ama tabii, bunun için de kararlı bir politika görmek lazımdır. Bu GDO’lu ürünler konusunda dünyada şu anda bir şey var. Diyor ki: “Dünyada üretilen ürünler normal ihtiyacı karşılamaz. Onun için fiyatlar çok yüksek olacaktır, dünyada açlık baş gösterecektir.” Ama bizim ülkemizde açlık diye bir sorun yoktur. GDO’lu ürünler Türkiye’ye girdikçe, ucuz ürünler Türkiye’ye girdikçe çiftçimiz üretemez hâldedir, tarlalarımız nadastadır. Bizim diğer ürünlerimiz terk edilmektedir, geleneksel ürünlerimizden vazgeçilmektedir. Yani GDO’lu ürünler, burada -açlık sorunu yoktur Türkiye’de- ancak kendi piyasalarımızı kırmaktadır. GDO’lu ürünlerle, bu ucuz ürünlerle insanlarımızı kırmaktayız. Evet, GDO’lu ürünler ne yapar? Açlığı engeller, hastalıkları azdırır ve kuvvetli ve şiddetli bir sağlık sanayisi gelişir ama bu, ahlaka ne derece uyar, bunu iyi düşünmek lazım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 35

Dinlediğiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Gümüş.

Sayın Erdinç, buyurun.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, kıymetli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, sözlerime bir teşekkürle başlayacağım. Bildiğiniz gibi Adana’da organize sanayi bölgemiz bulunmaktadır. Burada yıllık 1,5 milyar doların üzerinde ithalat ve ihracat hacmi söz konusudur ve bugüne kadar bu ithalat ve ihracatlar şehir merkezinde bulunan, yaklaşık 30 kilometre uzaklıktaki bir gümrük müdürlüğü üzerinden yapılmaktaydı. Geçen yıl yine bütçe görüşmeleri öncesinde Necdet Bey ve tarafımıza bir talep söz konusu oldu ve bunu şahsınızda ve Bakanlık çalışanlarına aktardık ve neticede sizlerin uygun görüşüyle organize sanayi bölgemizde bir gümrük müdürlüğü kurulmasına karar verildi. Biz Adana’mız adına bu hususta teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Bildiğiniz gibi 5957 sayılı Hal Kanunu 1 Ocakta yürürlüğe girdi. Tabii yürürlüğe giren bu Hal Yasası’nda çok önemli güzel düzenlemeler söz konusu. Bunun yanında özellikle...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Halcilerle konuştun mu?

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Devamla) – İsterseniz, beni dinlerseniz oradaki sıkıntıları da...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Halcilerle konuşun, ondan sonra.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Devamla) – Ama dinlemeden önyargıyla hareket etmeyin lütfen.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Halcilerle konuş, ondan sonra.

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Halciler çok memnun Sayın Aslanoğlu.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Devamla) – Şimdi, halcilerle ilgili çok önemli düzenlemeler var. Tabii uygulamada karşılaşılan bazı sıkıntılar var. Bu sıkıntılarla ilgili tarafımıza ulaşmış birkaç talep var. Ben bunları da sizlere aktarmak istiyorum. Özellikle hal kayıt sisteminde yaşanan sıkıntılar bunlar. Hal kayıt sisteminde komisyonculardan komisyonculara satış söz konusu olmuyor. Yani Mevlüt Bey’in de konuşmasına başlarken bahsettiği bir husus var. Yani uygulamada çok ciddi sıkıntılar yaratıyor bu. Bu hususta bir çalışma yapabilir miyiz, yapamaz mıyız, takdirlerinize sunuyorum.

Yine hal kayıt sisteminde bir gerçek kişi veya tüzel kişinin sadece o sistemde yer alan sıfatlardan sadece birini kullanabilme imkânı var. Yani ya komisyoncu olabilirsiniz ya tüccar olabilirsiniz. Her ikisini bir arada götüremezsiniz ama kendi ilimden örnek verdiğimde hal yaşı sebze ve meyve komisyonculuğu yapan esnafımızın birçoğu hem esnaflık yapmakta hem de üretim yapmakta. Yani bunların ekim, dikim ve satışını yapmakta. Bu da ciddi sıkıntılar yaratıyor. Bunun yanında yeni Hal Yasası kapsamında bildirimsiz yakalanan mallara ilişkin bir ceza uygulaması söz konusu. Tabii bu ceza uygulamasıyla birlikte, ceza uygulandıktan sonra bildirimsiz yakalanan mallar sahibine iade ediliyor ve serbest bırakılıyor ama daha önceki uygulamalarda bu yakalanan mallar hale getirilip oradan çıkış yapılabiliyordu ama şu an bu söz konusu değil. Bununla ilgili korsan satışların artacağı yönünde bir endişe söz konusu. Bu endişeyi de sizlere aktarıyorum.

Son olarak da korsan satışlarla ilgili ciddi bir -artış mı diyelim veya- ciddi bir sorun var. Özellikle kendi ilimden bahsetmek istiyorum. Adana’mızda bugüne kadar iki tane yaş sebze, meyve hali olan halimiz vardı. Tabii 1 Ocakta yürürlüğe giren yasa çerçevesinde sadece biri kayıt altına alındı, biri şu an belediyenin oradaki hal personelinin geri çekmesi neticesinde yaklaşık -bu ayla birlikte on ayı doldurdu- on bir aydır kayıtsız olarak mal satışı yapıyor. Tamamen belediyenin siyasi saikleriyle. Bunun yanında yine farklı bir noktada halde satılan ürünler kadar, günlük satılan ürünler kadar korsan satış söz konusu. Bunu hem belediye biliyor hem haldeki insanlar biliyor ama buna engel olunmuyor. Bu hususta Bakanlığın bu korsan satışları engelleyici bir tedbir alma imkânı söz konusu mu ya da belediyeler üzerinde bu hususta bir otokontrol yapması söz konusu mu? Bu hususları takdirlerinize arz ediyorum.

Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Yüksel, buyurun lütfen.

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Sayın Bakanım, çok değerli Gümrük ve Ticaret Bakanlığımızın bürokratları, çalışma arkadaşlarımız, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, çok değerli basın mensupları; Gümrük Bakanlığımızın 2013 yılı bütçesi 503 milyon 438 bin 650 TL. Bunun neredeyse yarıya yakını da personel giderleri ama buna rağmen, kanun hükmünde kararnameyle yeniden yapılandırılan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 9 genel müdürlüğü uhdesinde bulundurmakla hem bir yeniliğe hem de yeni bir oluşuma adım atmış bulunmaktadır. Bu yenilik de bütün kurum ve kuruluşlarında, ilgili genel müdürlüklerinde çağa ayak uyduran ve gelişmiş teknolojiyi müdürlüklerinde, genel müdürlüklerinde barındıran ve bunları süratle uygulamaya geçiren bir çalışma temposu içerisine girmiş çok geniş bir çalışma ağı, çok geniş bir konu ağı bulunmaktadır. Dolayısıyla bunların içerisinden de sağlıklı ve sıhhatli çıkabilmek için de entegre bir çalışma gerekiyor. Bunu da şu ana kadar Sayın Bakanımızın başta kararlı tutumu ve güzel bir ekibi var. Ben ümit ediyorum ki 2013 yılında da Gümrük ve Ticaret Bakanlığımız gerek gümrüklerde gerek diğer genel müdürlüklerde yaşanan aksaklıkların üstesinden gelebilecek bir ekibe sahiptir.

Burada ben çok konuya değinmek istemiyorum. Şimdi Şükrü Bey kardeşim hal konusuna değindi. Bildiğim kadarıyla Türkiye Komisyoncular Federasyonu da yarın Bakanlığımızda İç Ticaret Genel Müdürlümüzle bir görüşme

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 36

yapacaklar. Bu aksaklıklar orada tahmin ederim karşılıklı görüşülerek giderilecek şeylerdir çünkü biz bu konuda duyarlıyız ve halcilerimizin, ciddi anlamda Türkiye'de bir sektör olan bu halcilerimizin sıkıntılarına karşı bihaber olmamız söz konusu değildir. Bununla ilgili de yarın Federasyon, Bakanlığımızla görüşme yapacaktır.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bu sene iflas ettiler, iflas.

MEHMET YÜKSEL (Devamla) – Ağabey, doğru söylüyorsun da...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Adamlar mahvoldu.

MEHMET YÜKSEL (Devamla) – Her şey bir anda olmuyor. Bazı şeyleri uygulaması...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – O zaman kanunu uygulama.

MEHMET YÜKSEL (Devamla) – Doğru ama inşallah daha güzel hâle gelecek.

Burada Esnaf ve Sanatkarlar Şurası Yönetmeliği'nin yenilendiğinden bahsediyor Sayın Bakanım. Bu çok önemli bir gelişme çünkü hep sıkıntı şudur: Evet, büyük marketler yasası çıktı, çıkmadı. Büyük marketler işte şu saatte kapansın, bu saatte açılınsın, bunların hiçbirisi önemli değildir Sayın Bakanım. Önemli olan esnafımızın kendi kendini nasıl yönetebileceği, esnafımızın kendi artılarının değerlendirilebilmesi konusunda mutlaka bu şûraların yapılması lazım çünkü esnafımızın aslında elinde çok güçlü bir kozu var. Neredeyse 250 binin üzerinde bakkalımız var ve şu anda hatırımda olmayan pek çok küçük boylu esnafımız var. Bunların hepsinin birlikte hareket edebilmesi, birlikte çalışması için mutlaka bu şûralara ihtiyacımız var. Yönetmeliği hazırlanmış. Benim sizlerden istirhamım, pazarlamadan ham maddeye kadar her konuda çok önemli olan bu şûraların bölgesel yapılması, hatta yapılabilirse küçük oluşumlar sayesinde ekipler kurularak iller bazında da esnaf şûralarının, esnaf toplantılarının yapılması lazım ki esnafımız hangi konumda, elindeki gücü nedir, artıları, eksileri nedir, bunları mutlaka kendilerinin bilmesi lazım. Ancak bu sayede başarılı olabilirler, bu sayede ayakta kalabilirler. En basit bir örnek vermek istiyorum: Bakkal amca. Hepimizin apartmanının altında bir bakkal dükkânı vardır. Biz bu bakkal dükkânlarına evimizin anahtarını teslim ederiz, hiç kimseye vermeyiz ama evimizin anahtarını teslim ederiz, kızımız veya oğlumuz okuldan geldiği zaman buradan anahtarı alır, gider ve bakkal amcayla konuşurken eşimizin rahatsızlığını, çocuğumuzun rahatsızlığını, işimizin durumunu bilir, hâlimizi hatırlamızı sorar ama...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bilirdi, sorardı.

MEHMET YÜKSEL (Devamla) – Sorar, yine soruyor.

Hiçbir markette kasadan geçerken...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İnsanlık ölmedi.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İnsanlık ölmedi de bakkallar ölüyor.

MEHMET YÜKSEL (Devamla) – Arkadaşlar, sabote etmeyelim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Cümlemin sonuna doğru söyledim diye...

MEHMET YÜKSEL (Devamla) – Tamam.

Ve dolayısıyla böyle "bakkal amca" olma gücü önemli ama burada dikkat edecekleri bir örnek daha var. Nedir? Bakkal dükkânına girdiğimiz zaman istediğimiz herhangi bir ürünü alırken bakkal dükkânı sahibi ne yapar. Şöyle eliyle başlar, bir, ürünü, üfler, yani tozludur, hijyenik değildir. Bazı hataları vardır. Bunlar çok kolaylıkla halledilecek şeylerdir ancak bunlar bu şûralarda beyin fırtınası yapılırsa ellerindeki bu gücü fark edip hissedebilirler. 250 bin bakkalın 50 bin tanesi dahi bir araya gelip şirket kurması hâlinde pek çok AVM'den çok daha güçlü, daha ucuza, uygun fiyata mal satın alabilir ve mal zaten alışıta kazanılır. Ticaretle bu çok önemlidir. Bu anlamda esnaf şûralarını ben çok önemsiyorum. Yönetmelikten dolayı ben Sayın Bakanlığımızı bu anlamda kutluyorum.

Bir de kısa bir konuya daha değineceğim. Ahilik kültürü. Bu konuda da önemli gelişmeler, önemli çalışmalar var ama atlanılan bir konu da şu: Ahilik kültürünü sadece -Hazreti Mevlânâ'da olduğu gibi Konya'ya teksif etmek- Kırşehir'e teksif etmek, tek bir yerde, tek ilde yoğunlaştırmak, bence diğer illerde bu işin daha sönük geçmesine, zaman içerisinde diğer illerde Ahilik kültürünün yok olup gitmesine sebep olabilir. Onun için, mutlaka, Ahilik haftası kutlanırken diğer illerin de aynı coşkuda, aynı heyecanda, aynı bilgi kültürü, yoğunluğu içinde geçmesi gerekir. Bizim Denizli ilimizden örnek verecek olursak, Ahi Evran, 1250-1260'lı yıllarda Denizli'ye gelmiş, bir yıl kalmıştır. Ahi Sinan ve Ahi Teoman'ı -Ahi Duman diye geçer ama aslı Ahi Teoman'dır- eğitmiş ve bir yıl sonra biri demirci ustası biri de debbağdır, derici ustasıdır ve Denizli'de 1250 yılından itibaren Ahilik kültürü, Ahilik teşkilatlanması, yapılanması Ahi Evran sayesinde gerçekleşmiştir. Ama şu anda biz hem Ahi Sinan'ın mezarıyla Ahi Teoman'ın mezarını ve onun kültürünü, eğitimini, ticaretini en iyi şekilde Denizli'de yaşatmaya çalışıyoruz. Her il aynı özveride olmayabilir, her il aynı hassasiyette olmayabilir. Onun için Kırşehir'e gösterilen hassasiyetin diğer illere de gösterilmesi ve Ahilik haftasının diğer illerde de aynı yoğunlukta kutlanabilmesi, kültürün yaşaması ve devam etmesi konusunda önemli olduğunu düşünüyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle Gümrük ve Ticaret Bakanlığımızın 2013 bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Yüksel.

Sayın Ayaydın, son konuşmacı sizsiniz.

Buyurun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 37

AYDIN AĞAN AYAYADIN (İstanbul) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, Rekabet Kurulunun Değerli Başkanı, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, değerli basın mensupları; ben de Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Rekabet Kurumunun bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan bir bakanlık. Çeşitli vesilelerle dile getirdiğim bir hususu tekrar burada belirtmek istiyorum. Bakanlığın kurulmasını sağlayan kanun hükmünde kararnamenin üzerinden uzun bir süre geçmiş olmasına rağmen, yasa tasarısının hâlâ Türkiye Büyük Millet Meclisine gelmemiş olması, AKP İktidarının yasama organına ve hukuka ne denli duyduğu saygının bir göstergesidir. Bakanlık bu yapısı ile eksiktir. Zira bu Bakanlığın içinde dış ticaret idaresi de olmalıdır.

Dış ticaret iç ticaretten de gümrük idaresinden de bağımsız olarak, ayrı düşünülemeyecektir. Bu çerçevede, dış ticareti de içine alan bir bakanlık hem daha güçlü hem daha işlevsel olacaktır. Tahminim o ki bu eksik organizasyon yapısı Bakanlığın hizmet kapasitesini etkileyecek, daha iyi hizmet sunmasını engellenecektir, hatta engellemektedir.

Bu vesile ile önerim, Meclis çatısı altında en kısa sürede 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapılarak Bakanlığın organizasyon yapısının değiştirilmesi ve bahsettiğim hususlar ekseninde yeniden yapılanmasıdır. Hem bu vesile ile bir türlü Meclisimizin gündemine gelemeyen kanun hükmünde kararnamelerden birini de Türkiye Büyük Millet Meclisi görüşmüş ve yasalaştırmış olur. Böylesi bir durum hem ülke ekonomisine hem de demokrasiye hizmet edecektir.

Az önce de belirttiğim üzere Gümrük ve Ticaret Bakanlığı daha güçlü olmalıdır. Zira Bakanlık, hitap ettiği alanların genişliği ve etkinliği açısından ekonomik ve ticari hayatın can damarlarını elinde tutmakta, onlara yön vermektedir.

Bakınız, esnaf ve sanatkâr odaları, ticaret ve sanayi odaları, borsalar, bunların üst birlikleri olan TESK ve TOBB, kooperatifler, yenilenmiş hâliyle Türk Ticaret Kanunu ve ticaret sicili kapsamında hizmet alacak olan ticaret erbabımız ve şirketlerimiz, sebze ve meyve ticareti ile uğraşan ticaret erbabı, toptancı hallerimiz, lisanslı depoculuk sistemi, elektronik ticaret ve organize perakende ticaret sektörü Gümrük ve Ticaret Bakanlığından hizmet almaktadır.

Bu alanlardaki iyi yönetim, hem ülke ekonomisindeki büyümenin sürdürülebilirliğine hem de ortaya çıkacak refah artışının ülkenin dört bir yanına dağılması suretiyle dengeli kalkınmaya zemin hazırlayacaktır.

Öngörülen 20 olmasına rağmen kurulmuş olan 16 bölge müdürlüğü ve henüz tam olarak hayata geçirilemeyen 81 il müdürlüğünden oluşan bir taşra teşkilatı olan Bakanlığın, görev ve sorumluluk alanına ülke çapındaki ticaret erbabı girmektedir. Bu suretle ülke ticaretinin patronu olan Bakanlığın en kısa sürede taşra teşkilatı örgütlenmesini tamamlayarak vatandaşın hizmetine sunması önem arz etmektedir. Belki de teşkilat organizasyonundaki bu yeni yapıya ve köklü değişikliklere henüz tam olarak ayak uydurulmaması bu alanlarda örgütlenmenin eksik kalmasına sebep olmuştur.

Bakanlığın önemli bir işgal alanı da maalesef bir ülke gerçeğimiz olan kaçakçılıktır. Bundan üç yıl öncesine oranla gümrükte önemli düzelmeler olmasına rağmen kaçakçılık tam anlamıyla önlenememiştir. Özellikle akaryakıt ve sigara kaçakçılığı olarak karşımıza çıkan bu illegal faaliyetler ülkenin ekonomisine, güvenliğine ve hatta bu paraların gittiği yerler itibarıyla toplumsal barışa zarar vermektedir.

Şüphesiz ki, kaçakçılığın ortaya çıkmasında yetersiz güvenlik önlemleri nedeniyle güvenlik idaresinin; fahiş vergi yükü nedeniyle vergi idaresinin de payı bulunmaktadır. Evet, böyle bir önemli konuda Bakanlığın faaliyet ve çabaları tek başına yeterli olmayacak ancak gümrük idaresini elinde bulunduran bu Teşkilatın kaçakçılıkla mücadelede daha etkin ve başarılı olması için gerekli tüm önlemler hayata geçirilmeli ve gereken adımlar atılmalıdır.

Eğer bu anlamda bir bütçe eksikliği söz konusuysa, kaçakçılıkla mücadele için daha fazla ödenek ihtiyacı varsa bu eksikliği de burada, tahmin ediyorum ki parti ayrımı gözetmeksizin her milletvekili arkadaşımızın desteğiyle giderebiliriz.

Ticari işletmelerimiz kadar tüm kamu kurum ve kuruluşları için de büyük önem arz eden ticaret sicili işlemlerinin ve şirket kuruluşlarının elektronik ortama taşınması ile hızlı ve güvenli bilgiye ulaşılabilmesini sağlayacak olan ve yıllardır hayata geçirilmesi beklenen Merkezi Sicil Kayıt Sisteminin en kısa sürede uygulamaya alınması da ülkemiz adına bir başka zorunluluk ve kazançtır. Bu alandaki çabaları memnuniyetle karşılıyor, bu çağdaş sistemin bir an önce vatandaşlarımızın hizmetine sunulmasını da talep ediyorum.

Ayrıca, sebze ve meyve ticaretindeki kayıt dışılığın önlenmesi, bu alanda ticaretin daha şeffaf ve güvenli yapılması amacıyla çıkarılan yeni Hal Kanunu'nun yürürlüğe girmiş olmasını önemsiyorum ancak bu tasarının hal esnafını tam anlamıyla henüz korumadığını da burada belirtmekte zarar görmüyorum. Umuyorum ki bu kanun, toptancı hallerinin ve semt pazarlarının vatandaşlara daha kaliteli daha ucuz hizmet sunacak yapılar hâline dönüştürülmesini sağlayacaktır. Zira vatandaşlarımızın pek çoğunun bütçesi, sınırlı gelirleri gıda harcamalarıyla eriyip gitmektedir. Bu kapsamda, Kanunda öngörülen üç yıllık geçiş süreci içerisinde Bakanlık tarafından bu bilinç içinde, hassasiyetle sürdürülecek uygulamalara ihtiyaç bulunmaktadır.

Ticari hayatı çağın gereklerine uygun olarak yeniden düzenleyen ve 2011 yılı başında Meclisimizde uzlaşma ile kabul edilen Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlük tarihi olan 1 Temmuz 2012 öncesinde bu kanuna, başta ben olmak üzere pek çok kişi yoğun bir şekilde eleştiriler yöneltmişti. Özellikle şirketlere ve işletmelere büyük yük getiren kimi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 38

düzenlemeler ile orantılılık ilkesiyle bağdaşmayan pek çok yaptırım, ticaret hayatını çağdaş ve etkin bir düzeye ulaştırma gayesi taşıyan kanunu daha baştan sakatlayabilecekti ancak korkulan olmamış, Gümrük ve Ticaret Bakanlığının sağduyu ile bu eleştirilere kulak vermesi ve yapıcı üslubu ile kanundaki sakıncalar büyük ölçüde giderilmiştir. 6102 Sayılı Kanun'da olduğu gibi, büyük ölçüde Meclisteki tüm siyasi partilerin katkılarıyla ve ortak görüşü ile son hâlini alan ve haziran ayında yasalaşan 6335 sayılı Kanun ile yaklaşık 25 maddede esaslı değişiklikler yapılmıştır. Böylelikle 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun uygulanmasında şirketlere ve tacirlere büyük yük getiren maddeler yeniden düzenlendiği gibi, ağır hapis cezaları içeren maddeler de daha orantılı hâle dönüştürülmüştür.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Borçlar Kanunu...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (Devamla) – Borçlar Kanunu'nun ilgili maddesinde kefaletle ilgili bir madde vardır. Bu madde çok büyük sıkıntılar yaşatmaktadır. Şirketlerdeki ortaklar eşlerinin vekâletini almak için, hatta alamadıkları için boşanmalar dahi olmaktadır. Ben bir iftar yemeğinde, mikrofonda sizden de bu konuyu duymuştum. Sizin bu konuyu Meclis açılır açılmaz en kısa sürede çözeceğinize dair orada iş âlemine söz vermişsiniz. Bu sözünüzü bir an önce yerine getirmenizi özellikle rica ediyorum.

Yine, Meclisteki tüm partilerin destek ve önerileri ile hayat geçen bu yeni Türk Ticaret Kanunu ile ortaya konulan olumlu bir düzenleme de faaliyetleri sona ermiş ve dağılmış şirketlere kısa yoldan kolay tasfiye imkânı getirilmesidir. Uzun yıllardır beklenen bu düzenleme ile ticaret sicili kayıtlarına göre yaklaşık 247.000 şirket ve kooperatifin kısa yoldan tasfiye edilebileceği göz önünde bulunduğunda yaklaşık bir milyon vatandaşımızın sorununun çözümü sağlanmış olacaktır.

Ayrıca, Türk Ticaret Kanunu gereğince uygulamaya yön vermek üzere yürürlük tarihinden itibaren altı ay içinde Bakanlıkça çıkarılması gereken yedi yönetmelik ve on tebliğden bugün itibarıyla dokuzunun yayınlanmış olması olumlu bir adımdır ancak Bakanlıktan bir an önce diğer düzenlemeleri de beklediğimizi belirtmek istiyorum.

Burada önemli olan bir diğer husus da Türk Ticaret Kanunu değişiklikleri vesilesiyle ortaya çıkan ve aslında her zaman olması gereken katılımcı yasa yapma sürecidir. Türk Ticaret Kanunu gerek kendisi gerekse de değişiklik öngören yasası ile bu yönüyle de hayırlı olmuştur. Temennim, Adalet ve Kalkınma Partisinin diğer yasal düzenlemelerde bu yolu izlemesidir. Zira doğru olan, demokratik olan, sağlıklı olanı da budur.

İzninizle, şimdi biraz da Rekabet Kurumu bütçesi hakkında ve Rekabet Kurumunun uygulamalarıyla ilgili birkaç söz söylemek istiyorum.

Rekabet Kurumuyla ilgili üç ana başlıkta düşüncelerimi dile getirmek istiyorum. Birincisi, Rekabet Kurumundaki kadrolaşmalarla ilgili bir hususu Sayın Bakanım, dikkatinize sunmak istiyorum. Rekabet Kurumunda gerek mesleki elemanlarda gerekse idari personelde son derece kaliteli ve nicelikle elemanlar vardır. Rekabet Kurumu uzmanları ne yazık ki ilerlemelerde, kurul atamalarında onlara gereken hassasiyet gösterilmiyor ve Rekabet Kurumu uzmanları biraz dışlanıyor. Özellikle son dönemde kanun gücünde kararname çıkar çıkmaz Rekabet Kurumunda kurum çalışanları, kuruma rekabetle ilgili bölümlerde başarılı olan bazı yöneticiler görevden alındı. Görevden alınabilir, idare başkasını oraya getirebilir ama önemli olan siz görevden aldığınız o elemanların yerine onlardan daha nitelikli, hiç olmazsa en azından onlar kadar o konuda bilgili olan insanları getirmeniz gerekiyor. Rekabet Kurumu ne yaptı? Rekabet Kurumu rekabetle yakından uzaktan ilgisi olmayan, getirildiği görevle hiçbir ilgisi olmayan kimi dışarıdaki bazı kişilerin dostlarını, ahbablarını ve özel ilişkisi olan insanları getirmeye başladılar.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Nasıl ilişki ağabeyciğim?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (Devamla) – Şimdi, size bir örnek veriyorum. Şimdi, siz bir bölüme birini getirdiğiniz vakit orada aranan birtakım vasıflar olması lazım. Şimdi, bir örnek vereceğim, sadece bir örnek vereceğim. Rekabet Kurumunun sitesine girdim ve bu son atamalarda kim nereden, özellikle dışarıdan gelenlerle ilgili bir inceleme yaptım. Onlarla ilgili edindiğim bir bilgiyi sizinle paylaşmak istiyorum. Şimdi, Rekabet Savunuculuğu Daire Başkanlığı, bunun önüne dış ilişkilerin de eklendiği bir daire başkanlığı kuruldu. Bu dairenin başına bir hanımefendi getirildi, olabilir. Son derecede mutlu oluruz, bir bayanın bir dairenin başına getirilmesinden ama dönüp bakıyorum, bu daireyle ilişkisi ne olabilir, yani gerçekten bu vasıfları taşıyor mu? Şimdi, size eğitimiyle ilgili bir iki ipucu veriyorum. Yüksek lisansı: Yüksek lisans tezine bakıyorum, "George Eliot'un romanlarında anne kız ilişkisinin rolü." Doktora tezine bakıyorum, yine George Eliot'un İngiliz yaşamını konu alan romanlarında yabancı ögesinin eğitici etkisi. Şimdi, bu hanımefendinin rekabet savunuculuğuyla ilgili hangi başarısı, hangi becerisi vardır ki bunun elinden tutan kişi Rekabet Kurumuna getiriyor bunu, daire başkanı yapıyor? Bunun bir tek özelliği vardır. Rekabet Kurumunun 2'nci Başkanı olan zat hangi kuruma gidiyorsa bu hanımefendiyi o kuruma taşıyor. Ben Sayın Başkanımıza söylüyorum: Sayın Başkanımızın ve kurumun bu atamalarla bir ilgisinin olmadığını çok iyi bilen biriyim. Çok iyi biliyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Olur mu öyle şey ya?

MUSA ÇAM (İzmir) – Tokmak başkasının elinde mi?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (Devamla) – Sayın Başkan yurt dışı seyahatinde olduğu dönemde Sayın Başkana vekâlet eden bu 2'nci Başkanımız kurumda buna benzer birçok atamalar yaptı. Hatta Sayın Başkan yurt dışından döner dönmez bu 2'nci Başkanın yaptığı atamaların büyük bir bölümünü de iptal etti ama bu herhâlde çok güçlü biri ki bu özelliklerinden dolayı, rekabet savunuculuğuyla hiç ilgisi olmayan bu özelliklerinden ötürü Rekabet Kurumunda

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 39

kuruluşundan bugüne kadar görev alan son derece başarılı daire başkanını alıyorsunuz bir kenara, çöpe atıyorsunuz; onun yerine George Eliot'un romanlarını kendisine konu edinen, o konuda uzmanlaşan bir şahsı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ayaydın.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (Devamla) – ...getiriyorsunuz dairenin başına başkan yapıyorsunuz. Neden oluyor? Çünkü Rekabet Kurumunda kamudaki dengelerin dışında onların ücretlerindeki göstergeleri yüksektir. Herkes buraya yüksek gösterge almak için geliyor, o göstergeleri alıp emekli olduklarında maaşlarına daha fazla zam alsın diye ama eğer böyle bir şey yapacaksanız dahi hiç olmazsa bu işi hak eden kişilere bunu vermek daha doğru olur diye düşünüyorum. Buna benzer birkaç tane atama vardır. Kurumun takdiridir. Ben onlara fazla girmek istemiyorum.

Şimdi, bir başka konuyu dikkatinize çekmek istiyorum. Bundan üç gün önce on iki banka hakkında Rekabet Kurumunun açmış olduğu soruşturmayla ilgili bir haber vardı. Bu haber basında yer alır almaz, ben haberi iyice izledim, okudum. Bunu yazan gazeteci son derece başarılı, dürüst, düzgün, iyi bir gazeteci. Yani bu bilgiyi kurumdan almazsa bu haberi yapmayan bir arkadaşımız. Şimdi, Rekabet Kurumu yarı yargısal bir kurumdur ve verdiği kararlar son derece önemli kararlardır. Son derecede önemli kararlar veriyor Rekabet Kurumu ama henüz sonuçlanmayan, henüz rekabet ihlali yapıp yapmadığı belli olmayan bir konuda karar çıkmışçasına uzmanların sadece görüşünü henüz yansıtan, daha beş ay sonra ancak bitecek olan bir konuda bu haberlerin basında bu şekilde ulu ortada yayınlanması son derece beni rahatsız etmiştir. Rahatsız etmekle de kalmamıştır, aynı gün, özellikle halka açık olan bankaların hisse senetleri, İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında dip yapmış, 800 milyon dolayında bir çöküş yaşanmış bu sektörde. Demek ki bazıları bu oranda kaybetti ama bazıları da bu oranda kazanç elde etti. Bu tür spekülâtif olaylara Rekabet Kurumunun alet olmaması gerekir. Bu konuda daha önleyici tedbirler alınmasını dikkatlerinize sunuyorum.

Bir başka sonu, hepimiz biliyoruz ki İDO özelleştikten sonra devlet tekeli olan bir teşebbüs artık özel tekel hâline geldi. Devlet tekeli iken fazlaca o tekel gücünü kötüye kullanmaz, vatandaş tüketiciyi mağdur etmez ama özel tekel hâline geldiği vakit kâr maksimizasyonu, onlar için esas olduğu için, onlar mümkün olduğu kadar rekabeti ihlal ederek daha fazla kâr elde etme yoluna giderler.

Şimdi, İDO'nun, basına yansıyan haberlerden, halkın şikâyetlerinden anlıyoruz ki rekabet ihlaliyle ilgili olarak ciddi iddialar vardır. Bu iddialardan birisini de Rekabet Kurulunun gündemine taşıyan Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili, eski bakanlarımızdan Sayın Turhan Tayan olmuştur. Sayın Turhan Tayan bu konuyu Rekabet Kurulunun gündemine taşıdı, müracaat etti, ihbarda bulundu. Sayın Tayan'a üç ay sonra Rekabet Kurulundan bir cevabi yazı geldi. Yazıda aynen şöyle diyor: "Gündeme getirmiş olduğunuz konu inceleme kapsamına alınmıştır."

Şimdi ben Rekabet Kurulunun kuruculuğunu ve başkanlığını yapan biriyim. Rekabet Kurulundaki bütün yönetmelikleri, bütün tebliğleri çıkaran kişiyim. Ben rekabet uygulamalarında yani inceleme kapsamında "Alındı" diye bir kavram duymadım. Ya başkanlık Kurulun gündemine götürmeden önce Kurul uzmanlarına onu inceletir, rekabet ihlali olmadığı yolunda düşünce edinir, bunu dikkate almaz ve reddeder talebi, böyle bir uygulama yoktur diye reddeder veyahut da Rekabet Kanunu'nun 41'inci maddesi veyahut da 43'üncü maddesindeki ön araştırma veyahut da soruşturma açar. Şimdi, arada bir şey yok. Top taca atılıyor. Şimdi, bu kadar önemli bir rekabet ihlali iddiasını bu şekilde topu taca atmak ne kadar doğrudur, onu da sizin takdirlerinize sunuyorum.

Beni sabırla dinlediğiniz için hepinize teşekkür ediyorum. Gümrük ve Ticaret Bakanlığımız ile Rekabet Kurulumuzun bütçesinin hayırlı, uğurlu olmasını diliyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum, Sayın Ayaydın.

Sayın Koçer'in söz talebi vardı ama yok. Peki.

Değerli arkadaşlar, bütçeler ve kesin hesaplar üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır. Şimdi, soru işlemini başlatacağım on dakika süreyle öncelikli olarak talep eden üyelerimize sırayla söz vereceğim.

SORULAR VE CEVAP

Sayın Akçay.

Buyurun lütfen.

ERCAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sabahki konuşmamda Sayın Bakana bir çalışanı gönderirse hemen kısa sürede bir kaçak satılan sigarayı Kızılay'da, Ulus'ta rahatlıkla buldurabileceğini ifade ettim. Ve ben saat 12.30'ta arkadaşlarıma Kızılay'a gidip bir kaçak sigara bulmalarını söyledim, saat 13.30 da üç paket sigara geldi ve nereden geldi biliyor musunuz arkadaşlar?

BAŞKAN – Siz kullanmazsınız ama biz onu değerlendireceğiz.

ERCAN AKÇAY (Devamla) – Ben sigara kullanmam ve zaten bunu çöpe atacağım, hiç kimsenin kullanmasını da arzu etmediğim için ve yasal olmayan hiçbir şeyi de kullanmam. Tam Kızılay'ın göbeğinde Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ek binasının 50 metre yakınından bu kaçak sigaralar alındı değerli arkadaşlar. Şimdi, sizin gücünüz muhaliflerinize yetiyor

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 40

yani kaçakçıya, teröriste Hükûmetin gücü yetmiyor. Kaçakçılığı önleyemiyorsunuz çünkü siz kaçakçılığı âdeta teşvik ediyorsunuz. Piyasa satışı 7 lira olan bir sigaranın 5 lira 62 kuruşu yani 80,25'i vergiden oluşuyor. Yani değerli arkadaşlar, geçen yıl da Maliye Bakanı ve İçişleri Bakanına da birer paket sigara göndermiştim, hiç bana mısın demediler, hiç üzerlerine de almadılar.

BAŞKAN – Sayın Akçay, arkada 9 arkadaşımız soru sormak için bekliyor. Sadede gelirsiniz...

ERCAN AKÇAY (Devamla) –Teşekkür ediyorum hoşgörünüze.

Yani bu konuda gerçekten ciddi devlet tedbirlerinin alınması gerekir. Sorun fevkadale ciddidir, onu tekrar vurguluyorum ve vurgulamaya da devam edeceğiz.

Şimdi, sayfa 9, uzlaşma müessesinden bahseden yerde, “Yapılan başvuru 1.323, uzlaşma ile kapatılan dosya sayısı 812.” diyor. Keşke şöyle yazsalar: “Uzlaşma ile kapatılan dosya sayısı” deselerdi daha şık olurdu. O zaman ben nasıl... Bu kapatılan 812 dosyayla kaldırılan vergi ve ceza tutarı nedir? diye soruyorum. Bu sorunun cevabını almamız lazım. Kaldırılan vergi ve ceza tutarı nedir gümrük vergisinde? “Tahsil edilen alacak miktarı 27 milyon.” deniyor. Peki, tahsil edilmesi gereken, uzlaşma tutar nedir bunun da bilinmesi gerekiyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Sayın Koçer, söz talebiniz vardı ama siz olmadığınız için şeylere geçtik. Ben size bir söz vereyim, hem soru hem söyleyeceklerinizi alalım, süreyi uzatacağım.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Sayın Başkan benim sorum yok. Söz talebimin onaylandığını söyleseydiniz, ben ona göre şey yapardım, onu bilmiyordum.

Ben bütün arkadaşlarımı dinledim, çok faydalandığım konuşmalar da oldu. Tabii, Sayın Bakan birçok şeye cevap verecektir Bakanlığıyla ilgili ama ben Türkiye’de iş âleminin...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir şey söylemedim.

ERCAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Günal.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Size değil Sayın Koçer Başkanlık makamına.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Devamla) – ... son yıllarda çok dinamik bir şekilde, büyük bir değişim içerisinde olduğunu hepimiz biliyoruz, görüyoruz. Bakanlığımızın yeni planlamasıyla birlikte yapılan çalışmaları da ben tebrikle ve takdirle izliyorum. Özellikle, gümrük işlemlerinin kısılması, gümrük kapılarının modernizasyonu noktasında atılan adımlar gerçekten her Türk vatandaşını yakından ilgilendiren çalışmalar. Çünkü sadece ticaretle ilgili değil bu kapılardan giren ve çıkan tüm Türk vatandaşlarının artık gurur duyduğu ve iftihar ettiği bir noktaya geldi ve geçmişte hakikaten utandığımız çok olay yaşıyorduk ama bugün artık hemen hemen bütün gümrük kapılarımızın bu anlamda modernizasyonun yaşanmasını ben takdirle karşılıyorum.

Bu toplantıyı yapmış olduğumuz saatlerde uzun yıllar sonra Türkiye’nin ilk defa yatırım yapabilir şeklinde bir kredi notunun yükseldiği haberini de almış olduk. Bunun ben çok önemli olduğunu düşünüyorum. Özellikle, Gümrük ve Ticaret Bakanlığının bütçesi görüşülürken böyle bir haberin gelmiş olmasını da önemsiyorum. Onu da ben özellikle kayıtlara geçmesi açısından da söylemek istiyorum. Bu, Türkiye için önemli bir gelişme. Tabii, tartışılabilir bunun artısı, eksisi görüş altına alınabilir ama böyle bir açıklama bugün için çok anlamlı diye düşünüyorum.

Sayın Bakanımızdan ve Sayın Müsteşarımızdan dilek ve temennim özellikle Gaziantep gibi ihracatını Türkiye ihracatının üzerinde artıran ve çok büyük başarı ve performans gösteren illerimizin personel ve altyapı sorunlarının çok hızlı şekilde çözülmesidir. Yani bunlara artık bütçe imkânları içerisinde falan bakmaktan öte, en büyük hedefimiz ihracatını çok fazla artıran illerimizin Türkiye’de yarattığı değerdir sonuç itibarıyla. Zaten bunun için çalışıyoruz ama ben kendi ilimin hızını söylememe gerek yok, Sayın Bakan, Sayın Müsteşar, değerli bürokratlar çok iyi biliyorlar. Bu anlamda bizim personel ve bizim ve bizim gibi olan diğer illerin de altyapı imkânlarının, gümrük binalarının, altyapı desteklerinin çok hızlı bir şekilde yapılmasını özellikle temenni ediyorum. Gaziantep’i sadece örnek olarak verdim. Genel olarak bu ve buna benzer bütün illerimizde –hızlı ihracat artışı olan illerimizde- bu desteklerin sağlanmasını diliyorum.

Ben biraz önce Sayın Kalaycı konuşurken konuşmasına müdahil oldum, genelde benim tarzım değildir, kendisiyle de onu konuştum daha sonra. Ben 2023 vizyonu konusunda benim bu konuda bir farklı düşüncem yok. Hakikaten, içini doldurabileceğimiz, bütün partilerimizin cumhuriyetin 100’üncü yılına hedef koyabileceği bir proje olabilir. Önemli olan tabii, bunların proje olarak açıklanması ve ardından da tabii ki içinin doldurulmasıdır. Bu anlamda içini doldurabilen herkese de ben teşekkür ederim, şükran duyarım. Eğer AK PARTİ 2023 vizyonu içerisine bir şeyleri koymuş ve bu bir şeyleri de attığı adımlarla doldurabiliyorsa da bunun da takdirle karşılanmasını beklerim ve müdahale gibi olmadı belki ama kendisi de –şu anda burada yok- kusura bakmasınlar.

Evet, ben Sayın Bakanım bütçenin hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum. Yeni yapılanma içerisinde Türk Ticaret Kanunu’yla ilgili atılan –yıllar sonra gelen- yeni bir adım var, burada eksikler var, yok değil, ara sıra konuşuyoruz bunları, değerli Komisyon üyeleri de bunları belirttiler, bunları inşallah en kısa zamanda bu eksiklere de yenilemek üzere ben bu bütçenin hayırlı, uğurlu olmasını temenni ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Koçer.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 41

Devam ediyoruz işlemimize.

Sayın Aslanoğlu, buyurun.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, Türkiye’de buğday ithal edip un ihraç kaydında getirilen ama ihraç edilmeyen veya farklı mamuller ihraç eden bir konu Bakanlığınızın soruşturma kapsamında mıdır acaba? Hangi firmalardır? Bu firmalarla ilgili bugüne kadar ne yapılmıştır? Çok önemli boyutta rakamlardır bunlar. Bir kere bu konuyu öğrenmek isterim.

İkincisi, firma ismi vermeyeceğim, Mersin’de sigara üreten bir firmanın gümrük borcu var mıdır? Ayrıca bu firmanın şu anda Kurumunuza borçları var mıdır? Çünkü bu kurumun yüklü miktarda sigorta ve vergi borcu olduğu belirlenmiştir. Acaba Gümrük İdaresine borcu var mıdır?

Üçüncüsü, Sayın Bakanım, siz açık bir insansınız ama bu tabii, konuşma metnimize yazmışsınız, Hal Kanunu ve Hal kayıt sistemi. Sayın Bakanım, uygulanmayan, yürümeyen böyle bir sistem yok, sistem çalışmıyor. Çalışmayan bir şeyi de ne olursunuz “Hal Kanunu çıkardık.” demeyin, temeli hal kayıt sistemidir. Hal kayıt sistemi çalışmıyor, çalışmıyor Sayın Bakanım. Bu nedenle bu yasağı biraz erteleyin. Dört dörtlük çalıştığı zaman... “Hal Kanunu kötü bir kanundur.” demiyorum ama insanlar yok oldu, insanlar zarar gördü hâlâ zarar görüyor, zarar görmesini önleyin, bu insanları dinleyin, durdurun, belli bir süre sonra başlar mısınız?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Aslanoğlu.

Sayın Demiröz.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Değerli Bakanım, değerli bürokrat arkadaşlar; hepinize teşekkür ediyorum çalışmalarınızdan dolayı. Gümrük hizmetlerini ve yeni projelerinizi dinledik. Kaçakçılıkla mücadeledeki vermiş olduğunuz çabaları da sizlerden izledik. Ben tabii, Türk Ticaret Kanunu, yeniden düzenlenecek, Türk Borçlar Kanunu konusunda... Ticaret Kanunundaki çalışmalar sistem gittikçe oturuyor, biz işin içindeyiz, görüyoruz. İnşallah aynı şekilde Borçlar Kanunu da yeniden bu şekilde bir an önce çıkar ve sisteme girer.

Benim biriki şeyim olacaktı. Geçtiğimiz günlerde Sermaye Piyasası Yasasını Plan Bütçe Komisyonundan geçirdik hep beraber. Orada bir toplumda konuşulan isimle maketten satış konusu var. Aslında bu maketten satışla ilgili bu mevzunun sermaye piyasası konusundan ziyade Bakanlığınızı ilgilendirdiğini veya Bakanlığınızın çalışma alanına girdiğini düşünüyorum. Yani bu konuda Bakanlar Kurulunda tekrar bir görüşülüp...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – İnşaat şirketleri efendim.

VEDAT DEMİRÖZ (Devamla) – Evet, bilhassa inşaat şirketleri. Ya, bu bir ticari şeydir. Bir menkul kıymet piyasası değil. Tabii, bu gene karar Meclisimizin ama Bakanlar Kurulunda bunun dile getirilmesinde fayda görüyorum.

Bir de sayın arkadaşlarımızdan çayla ilgili, siz “İhracat” dediniz, gelen çayı tekrar ihraç ediyoruz. Sigara da aynı konuda olamaz mı? Kaçak sigaraların da ihracı mümkün değil mi?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Sigarayı tamamen imha ediyoruz.

VEDAT DEMİRÖZ (Devamla) – İmha ediyorsunuz. İhracatını da yapmıyorsunuz.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Kim alacak?

VEDAT DEMİRÖZ (Devamla) – İhraç edelim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kaçak kömürleri dağıtıyorsunuz diyor.

BAŞKAN – Sayın Demiröz, arkada 9 dokuz kişi var.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Borçlar Kanunu’ndaki sorunu söyler misiniz? Onu es geçtin, net söyler misiniz?

BAŞKAN – Sayın Demiröz, sorunuzu toparlarsanız.

VEDAT DEMİRÖZ (Devamla) – Son bir şeyde bu gümrük beyannameleriyle ilgili, Maliye Bakanlığıyla ilişkilerin biraz daha birlikte yürütmesini ve Maliye Bakanlığının gümrük beyannamelerinin her şeyinin görülmesinin sağlanmasını diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kurt buyurun lütfen.

ADİL KURT (Hakkâri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Türkiye’de Suriye’deki iç savaştan kaynaklı olarak Türkiye’nin zararları hep gelen mültecilerin maliyeti üzerinden hesaplanıyor. Şunu da merak ediyoruz, sormak istiyorum: Yayladağı, Cilvegözü, Islâhiye, Çobanbey, Şenyurt ve Cizre sınır kapılarından direkt Suriye’ye yapılan ithalat, ihracatta vesaire Bakanlığın uğradığı yani Türkiye’nin uğradığı zarar nedir? Bu konuda bir çalışma yaptınız mı? Bir, onu öğrenmek istiyorum.

Sarp Sınır Kapısından özellikle kimlikle geçiş uygulaması başlatıldıktan sonra dış ticaret açısından yaşanan yoğunluk nedeniyle ihracatçıların ilgili sınır kapısındaki sıkıntılarının giderilememesinin nedenlerini merak ediyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 42

Bir başka sorum, gümrük muhafaza memurlarının özlük hakları ve çalışma koşullarının iyileştirilmesiyle ilgilidir. Bu konuda bir çalışma düşünüyor musunuz?

Milyonlarca küçük esnafın beklediği Perakende Yasası konusunda Bakanlığın bir çalışması var mıdır? Varsa bir takvim açıklayabilir misiniz bu konuda?

Sizin sunumunuzda da var. Bu aldatıcı, yanıltıcı reklamlarla ilgili olarak 1.665 dosyanın incelendiği ve 11 milyon 700 lira para cezasının da verildiği konusunda. Bu reklam verenlerin sadece para cezası olarak mı cezalandırılıyor, yoksa kamuoyuna teşhir edilmesi konusunda bir müeyyideniz de söz konusu mudur bunlarla ilgili olarak? Bu rakam çok fazla değil midir ayrıca? Bununla ilgili sormak istiyorum.

İmha edilen uyuşturucularla ilgili bir sorum vardı. Sayın Bakanım da bu konuda da cevap verirse sevineceğim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kurt.

Sayın Günel, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakan, az önce konuşmam sırasında dile getirdiğim altın ihracatına ilişkin ne kadar önemli olduğunu belirtecek kısa bir rakam vereyim. Dış ticaret rakamları arasında eylül ayında geçen yılki 273, bu yılın 1,6 ki bu normal artış trendinden daha az artmış, yüzde 18 artarken yüzde 12 hâli bir önceki aya göre, bu hâliyle kalmış. Daha açık söyleyeyim, altın hariç olsa 3,2 ortalama ihracat artışı oluyor. Altın dahil yüzde 13, 7 oluyor. Yani toplam içerisindeki önemini söylemek açısından söylüyorum Sayın Bakanım. Yüzde 3,2, yüzde 13,7. Onun için gerçekten bunun sağlıklı olması gerekir.

İkincisi, bu hallerin hâleri ne olacak? Yani şimdi için söylemiyorum sadece. Belediyeler kapanıyor, bizim büyükşehir içerisinde Kumluca'da bir büyük hal var iki tane, Mavi kent'le Beykonak belediyeleri var, oralarda da haller var. Şimdi, oradaki aldıkları belediye hizmetleri bunları belediyeler, biliyorsunuz, destekliyor. Aşağıdakine zaten yetemiyordu, küçük belediyelerin içerisinde de çapı o kadar büyük olmayan küçük hallerimiz de var. Üreticilerin çok olduğu yerler biz de yaygın Antalya'da. Dolayısıyla, bunlarla ilgili bir çalışma var mı? Onların bize çok şikâyetleri geliyor. Tabii ki, büyüklerdeki yine devam ediyor ama onlar birleşecek, teknik şeyler var falan, bu konuda çalışmalar ne aşamada? Yani öyle bir şey , yarın bu kanun bu hâliyle çıkarsa yani nasıl olacak? Onunla ilgili bir çalışmanız var mı?

Bir de, bu rekabet cezasıyla ilgili bankalara bir açıklama yapılmış, işte şu zamana yetişir diye. Bu doğru mu Sayın Başkanım? Yetişen şey sonuçlanacak... Normal şartlarda bir rekabetle ilgili şikâyet ne kadar sürede sonuçlanıyor? Hangi süreçten geçiyor? Böyle bir açıklamanın yapılması, “Şu zamana yetişir, yetişmez.” demek, piyasadaki manipülatörlerin işine yarar mı yaramaz mı? Bir bilgi neticede veriyorsunuz. Cezayı yerlerse ayrı, yemezlerse ayrı. Bankanın, demin arkadaşlarımız somut olarak hisselerinin fiyatında oynama olduğunu söylüyorlar. Bu konularda bir açıklama yaparsanız sevinirim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Günel.

Sayın Kurt, buyurun lütfen.

KAZIM KURT (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, dış politikanın ekonomiye ve ticarete etkisi malum. Suriye'yle ilgili olan son konum nedeniyle bir ekonomik ve ticari anlamda olumsuzluk olduğu da malum. Bunun 2010, 2011 ve 2012 yıllarına ait Suriye'yle ilgili brakamları rica ediyorum.

Bir de Suriye bağlantılı Orta Doğu'ya yapılan ticareti nasıl etkiledi Suriye politikası? Bununla ilgili rakamları verirseniz memnun olurum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kurt.

Sayın Çam.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Bakan, Türkiye'ye 64 ton altın girdiğiyle ilgili konuşmalar ve bilgiler var. Bu nereden ve hangi koşullarda geldi? Bunlarla ilgili ne kadar vergi alındı? Bu konuda bir bilgi istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çam.

Sayın Çetin.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkanım, ben söz almadığım için birazcık müsamaha isteyeceğim.

Sayın Bakan, geçtiğimiz yıllara göre gerçekten Gümrük ve Ticaret Bakanlığımız bünyesindeki tartışmaların azalmış olması sevindirici olmakla birlikte, bunun bir zahirî durum yarattığını gözlemlemek mümkün. Ben bu konuyla ilgili olarak iki tane soru yöneltmek istiyorum size.

Bunlardan bir tanesi, limanlarımız özelleştirildi biliyorsunuz hemen hemen özelleştirilmemiş hiçbir liman kalmadı. Sabahki konuşmanızda da araç, yolcu ve eşya trafiğine ilişkin rakamları da verdiniz. Gümrük kapılarının modernizasyonu ve yenilenmesine ilişkin çalışmalardan da söz ettiniz ama limanlarımız âdeta yol geçen hanı gibi. Özellikle anımsatmak istiyorum, Osmanlı'nın son döneminde de tütün ve sigara tekeli Fransızların elinde, limanlar da deniz yolları da Fransız, İngiliz ve Almanların egemenliğindeydi ve ülkenin çöküşünde büyük pay sahipleriydi.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 43

Limanlar, hava yolları kadar, karayolları gümrük kapıları kadar önemli giriş-çıkış merkezleri. O nedenle oralardan hiç söz edilmedi. Buralardaki kontrol sistemleri giriş-çıkış açısından da hem mal hem insan hem diğer kaçakçılığa yönelik olabildiğince yaygın olduğunu düşünüyorum. Bu konuda aydınlatıcı bilgi verebilir misiniz? Bu bir.

İkincisi, gümrük müşavirlikleriyle ilgili bir yasal mevzuat henüz tam olarak belirgin değil ve bunların odağı olma girişimleri var bildiğim kadarıyla. Bu konuda bir mevzuat çalışması var mı?

Üçüncü olarak da Sayın Bakan, önceki gün İstanbul'daydım, orada duydum ve bu soruyu yöneltmeyi bir görev bildim, kusura bakmayın. Gümrük Bakanlığının İstanbul Karaköy'de bir binasının olduğu, onun başka bir yere taşındığı, bu yeni boşaltılan binaya çok yüksek miktarda tefrişat yahut da masraf yapıldığı ve orada şahsınıza ait oda ve misafirhane yapıldığı gibi söylemler var. Bunların şaibe olmaktan öteye gitmemesini diliyorum, bu konuya bir açıklık getirir misiniz? Ne kadar para harcadınız? Masraf ne yaptınız? Gerçekten misafirhane için, konaklama için, çalışma için kendinize oda yaptırdınız mı?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çetin.

Sayın Susam.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Bakanım, sizin de bilginiz dâhilinde İzmir'de yeni oda kuruluş çalışmaları yapıyoruz diye çıkıp vatandaşın, esnaftan para toplayan arkadaşlarla ilgili şikâyetler tarafınıza gelmişti ama yapılan incelemelerin neticesi hâlâ birliğe iletilmiş durumda değil. Bu konuda durumun ne olduğunu açıklarsanız, sevinirim.

İki, Diş Teknisyenleri Odasının kapanışı verildi İzmir Esnaf Odaları Birliğini. Bunun da imzalanmasına ihtiyaç var.

Üçüncü konu, Halkbankasının özelleştirilmesinden söz ediliyor. Kooperatifçilik stratejisinin yayınlandığı bugünlerde bir Kooperatif Bakanlığının kurulması gerekir ve Halkbankasının bir esnaf bankası niteliğinin devam ettirilmesi noktasında bu özelleştirmeye nasıl bakıyorsunuz?

Lisanslı depoculukta özellikle İzmir'de pamukla ilgili şirket kurulup izin verilmiş olmasına rağmen ilerleyememesinin maddi desteklere ihtiyacı vardır. Bu anlamıyla bir çözüm için desteğiniz olabilecek mi?

Yine, TARIŞ'ın ve TARIŞ'e bağlı birliklerin borçlarıyla ilgili olarak sıkıntılarının çözülmesi konusunda Bakanlığınız olarak bir defaya mahsus bir borç affı getirmeyi düşünüyor musunuz?

Bu NACE uygulamaları nedeniyle ticaret odalarında yeni dönemde yapılması düşünülen seçimlerin ertelenmesinden bahsediliyor, bu konuda yetişmeyeceği söyleniyor, böyle bir konu gündemde midir?

Bir de bu Borçlar Kanunu nedeniyle kefalet kooperatifleri özellikle çok ciddi şekilde zorlanmakta, kırsal kesimde de çok kredi veren ve küçük işletmelere finansman sağlayan bu kooperatiflerin Borçlar Kanunu'nda kapsamlı bir değişiklikten önce de bir kapsam dışına çıkarılma şansı var mıdır?

Son sorum da Rekabet Kurulu ve reklamlarla ilgili. Bazı televizyon ve radyo reklamlarında küçük işletmeleri mağdur eden, onların herhangi birinin küçük bir hatasını sanki genele şamilmiş gibi gösterip reklam yapan kuruluşlarla ilgili olarak bir reklam yasağı koymayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Susam.

Sayın Koca, buyurun.

SALİH KOCA (Eskişehir) – Sayın Bakanım, özellikle göreve başlamanızla birlikte gümrük kapılarının hem modernizasyonu hem de birtakım olumsuzluklara karşı mücadele etmeniz halkımız tarafından gerçekten takdirle karşılanmaktadır. Şu anda yurdumuza gelen yurt dışındaki vatandaşlarımız sadece diğer ülkelerdeki sıkıntılardan bahsedip bizim ülkemizde olan hizmetlerden son derece memnun olduklarını dile getirmektedirler. Bunu paylaşmakla birlikte şu soruyu sormak istiyorum: Özellikle sigarayla ilgili, kaçak sigaralarla ilgili neler yapıldığını paylaşmakla birlikte kaçak akaryakıtları nasıl değerlendiriyoruz, bunların değerlendirilmeleriyle ilgili yine herhangi bir çalışma var mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Güneş.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Sayın Bakanım, iki alanda soru soracağım. Bunlardan bir tanesi uyuşturucu ile mücadele. Rakamlara baktım, rakamlarda 2010 yılı itibarıyla enflasyonun üzerinde artış var. Bu başarılı gibi gözüküyor ancak doğrudan sizi ilgilendirmediyi biliyorum yani Türkiye'de narkotik şubeyi ilgilendiren bir konu olduğunu biliyorum fakat sunumuzda yer aldığı için size soruyorum. Şimdi, bu toplam Türkiye'deki uyuşturucu ticareti -tahmini bir rakam- milyarlarca dolar, kimi tahminlere göre 10-15 milyar dolayında, kimisi 75 milyar dolarlık bir hacmin Türkiye üzerinden Batı'ya özellikle Avrupa'ya nakledildiği söyleniyor. Bu bulunan, yakalan rakamlar hâlâ çok düşük onu özellikle söylemeliyim.

İkinci, kaçakçılıkla ilgili konu, bu petrol kaçakçılığı meselesi. Türkiye'de yıllardır kamuoyunun yakından ilgilendiği, medyada çok yer alan petrol kaçakçılığının tahmini gelir kaybı ne kadar? Bu var, bunu biliyoruz. Bu genellikle deniz limanlarımızdan oluyor, bunun rakamı ne kadar?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 44

Şimdi, soru sormak istediğim ikinci alan –ve bence Bakanlığınızın belkemiği olan ve ileride de bu Bakanlığı çok daha önemli hâle getirecek olan- tüketici haklarıyla ilgili bölüm. Tüketici Hakları Genel Müdürlüğü -yanlış hatırlıyorsam- Tüketici Yasası çıktıktan sonra daha doğrusu Tüketiciyi Koruma Yasası çıktıktan sonra kuruldu. Bu önemli bir genel müdürlük ve bence bu alanda Bakanlığınıza çok görev düşüyor. Şimdi, yine rakam vermişsiniz, “1.219 firmanın 44.423 ürününü denetledik.” diyorsunuz. Güzel rakam büyük. Epeyce bir kısmına da ceza yazmışsınız bu da güzel. Fakat doğrudan tüketici haklarıyla ilgili size şikâyetler de gelmiş, sizin burada denetlediğiniz kalite yönünden denetim çok önemli.

Son yıllarda, özellikle bu yıl, kaliteyle ilgili epeyce bir etkinlik yaptınız, kamuoyunu bu konuda duyarlılığa davet ettiniz, güzel fakat bir şey söyleyeceğim, hakem heyetleri önemli ve sizin doğrudan ilgi alanınıza giriyor, hakem heyetlerinin ne yaptığının izlenmesi gerekiyor. Şimdi, hakem heyetlerine olan müracaatları yazmışsınız, güzel. Orada da çok ciddi bir artış var, vatandaşta bilinç artıyor ama size iki konuda görev düşüyor. Bunlardan bir tanesi sonuçlarını izlemek gerekiyor. İyide de bu mahkeme heyetleri ne yaptı bunlarla ilgili? Bu şikâyetleri ne hâle getirdi? Bunların izlenmesi gerekiyor.

İkincisi ve son derece önemlisi, kamuoyunda Türkiye’de hâla topluma baktığımız zaman tüketici duyarlılığı, tüketici hakkının talebi konusunda duyarlılık Batı ülkesinden çok geri. Şimdi, bu konuda ciddi bir bilinçlendirme ve eğitim gerekiyor. Yani, kamuoyunda sıklıkla bakan düzeyinde, genel müdür düzeyinde, sivil toplum örgütleri düzeyinde hatta okullarda eğitim olarak tüketici hakkının önemli bir hak olduğunu, düzgün bir malı vatandaşın alması gerektiği konusunda eğitimin verilmesi gerekiyor. Bu konuda hâlâ Türkiye geri diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Sayın Güneş toparlamanızı rica ediyorum.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Cümlemı tamamlıyorum. Sadece çok ısrarlı olan vatandaş hani böyle biraz hafif Arnavut inadı olan bir vatandaş, “Ben bu ürünün hesabını sorarım.” diyen vatandaş ancak gidip malının hesabını soruyor. Bu konuda geri olduğunuz kanısındayım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Ayayadın buyurun.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, aracılığınızla Rekabet Kurulu Başkanlığına bir soru sormak istiyorum. Biraz evvel konuşmamda bahsettiğim rekabet savunuculuğuyla hiçbir ne tecrübesi ne eğitimi olmayan bu şahsın sadece daire başkanlığının önüne “Dış İlişkiler” konularak bu daire başkanlığına atanması beni son derece rahatsız ediyor. Hiç bu işten anlamayan bir şahıs, rekabetle hiçbir ilgisi yok. Oysa Rekabet Kurulunda o kadar çok yabancı dil bilen ve son derece eğitilmiş, donanımlı rekabet uzmanları varken, onlar atanmadan bu şahsın atanmasını içimize sindiriyor musunuz? Bu şahsı o daire başkanlığından, hak etmediği o görevden almayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Ayaydın.

Son soru, Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ben sadece kısa bir ilave olarak, Sayın Güneş de temas etti ama ben yine söylemeden geçemeyeceğim şu hususu: Şimdi, “2010 yılında 43 milyon, 2011 yılında 60 milyon, 2012 yılının ilk on ayını 94 milyon TL değerinde uyuşturucu yakalandı.” diyor. Radyo televizyonlarda bu yakalamalar yapıldığında “şu kadar piyasa değeri olan uyuşturucu yakalandı.” deniyor. Bunlar aslında özendirici oluyor. Bunları vermemek lazım.

Bak, alt paragrafta gayet güzel. “2012 yılının ilk on ayında 133 kilo kokain, 236 bin uyuşturucu hap, 30 kilo metamfetamin” diye yazılıyor.

Bu değer nasıl tespit ediliyor, bu değeri açıklamak yanlış değil midir, özendiriyor mu diye soruyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, bütçeler ve kesin hesaplar üzerindeki sorular tamamlanmıştır.

Şimdi, görüş, eleştiri ve sorulara cevap vermek üzere Sayın Bakanımıza söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

Yarım saat Sayın Bakanım. Kalan kısmına da yazılı cevap verebilirsiniz.

Sayın Bakanım, soruları cevaplama önceliği de burada bulunan arkadaşlarımıza vererseniz, teşekkür ederiz.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Ben de çok teşekkür ediyorum.

Bir defa, hem eleştirerek, öneride bulunarak katkı veren bütün arkadaşlarıma baştan teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, özellikle eleştiriler açısından hem Türkiye ekonomisi hem de Gümrük ve Ticaret Bakanlığının uygulamaları açısından yapılan eleştirilere net bir cevap olması bakımından taze bir bilgiyi sizinle paylaşmak istiyorum.

Biliyorsunuz, ulusların ekonomik gücünü yatırım yapılabilir ülke olup olmaması bakımından değerlendiren kuruluşlar vardır. Bunlardan bir tanesi de kredi değerlendirme kuruluşu “Fitch” dediğimiz kuruluş. Türkiye’yle alakalı bu kurulun değerlendirmesi yirmi yıl öncesine dayanıyor ve yirmi yıldan bu yana Türkiye’nin notunu hiçbir şekilde pozitif yönde değişikliğe tabi tutmamış. Ama birkaç saat önce bu kuruluşun yaptığı açıklamada ülkemizin kredi notu BB+’dan yatırım yapılabilir seviye olan BBB’ye –yani 3 B’ye- yükseltmiş bulunuyor. Bu da Türkiye’nin, dıştan gerçekten dünyadaki

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 45

ekonomik trendleri takip eden ülkeler açısından ne derece dikkatle izlendiği, nasıl görüldüğü ve içimizde arkadaşlarımızın nedenli bu sonuçlar itibarıyla çelişkiye düştüğünün de çok somut bir göstergesi.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Düşerken de aynı duyarlılığı gösterseniz. “Tanımıyoruz.” dediniz o zaman.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Aslanoğlu, o değil. Bugün artırılmamış olsaydı ne diyecektiniz? Artırılmayabilirdi, yapmadılar.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Bu tür değerlendirmeler uyarıcıdır. Biz sadece uyarımızı bu ülkemizde aktif olarak faaliyette bulunan insanlar için değil, kendimiz için değil.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bu da az yani.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Bir saniye...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ama söylemese sanki kurtulduk mu? Onu söylüyorum.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Biz empati yapar kendimizi eleştiririz. İnsanlar söyler, bizi eleştirenleri eleştiririz, yanlış görür, yurt dışındakileri de eleştiririz. Onu yanlış gördük söyledik...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, şunu söylüyorum: Sayın Başbakan “Tanımıyorum sizi.” dedi de...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Bu tanımama refleksi içerisinde daha titiz davranmak suretiyle eminim ki bu değerlendirmeyi yapmışlardır.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ha şimdi tanıyorsunuz, anladım.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Eminim ki bu değerlendirmeyi o refleks içerisinde yapmışlardır. Bu anlamda ben bunu sizinle paylaştım.

Değerli Başkan, değerli arkadaşlar; benim aslında burada soru olarak dile getirilen bütün hususlarla ilgili cevaplarım hazır. Bunları ben sizinle paylaşmak istiyorum. Kısaca geçeceğim.

Bir defa, Komisyon Başkanımız Sayın Elvan’ın dile getirdiği “Gümrük kapılarındaki personel gençleştirilmeli...” Çok doğru ve bunun gayreti içindeyiz.

Konuşmamda, sunumumda da ifade ettiğim gibi, aşağı yukarı bu sene içerisinde şu anda geçiş süreçlerini tamamlamaya çalıştığımız personelle birlikte yıl sonu itibarıyla 2012 yılında 2.700 dolayında yeni personel almış olacağız. Önümüzdeki yıl da bir 2 bin dolayında alacağız personelimiz yenilenecek.

Bir şey daha söyleyeyim. Aralık ayında lansmanını yapacağız. İlk defa, -belki giyiyorlar, bazı yerlerde giysi var- bütün gümrük personeline, özellikle taşrada, kapılarda görev yapan personelimiz yazlık ve kışlık elbise giyecek. Bunları üniformalarıyla göreceksiniz. Tertemiz, üstü başı düzgün ve orada gören vatandaşımız “Ha, gümrükçü.” diyecek. Bunu da bu vesileyle sizinle paylaşmak istedim.

Yine, Sayın Elvan’ın lisanslı depoculukla alakalı söyledikleri var. Bu konuda da çok hummalı bir çalışma sürdürüyoruz ve o konuyu dile getiren arkadaşlarımızın sorularına da cevap olmak üzere şunu ifade edeyim...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Elvan yok. Önce bizimkini cevaplayın. Başkanlık öyle dedi.

BAŞKAN – Bu konuda pek çok soru var da...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Bu konuda toptan veriyorum lisanslı depoculukla alakalı.

Bu, tabii, yeni bir uygulama. Lisanslı depoculuğun getirisini görmek lazım. Özel sektörün faaliyete gireceği bir alan. Ama özel sektör de çok istekli değil. Bu alandaki ilk uygulamayı biz Polatlı’da Toprak Mahsulleri Ofisiyle TOBB’un bir ortak şirketine yaptırmayı sağladık. Ama geliyor. Farklı talepler var. İnşallah daha yaygın hâle getireceğiz. Ve bunlardan bir tanesini de fındık lisanslı depoculuğu, o da Ordu’da faaliyete geçmek üzere.

Sayın Aslanoğlu’nun sorularına... Borçlar Kanunu’yla alakalı, oradan başlayayım. “İsminiz tarihe içlerini boşaltan diye geçmesin.” dedi. Bir defa Borçlar Kanunu önce çıkmış, Meclisten çıkmış, ittifakla çıkmış bir kanun. Ama dikkat çekici bir husus, o Kanun’da soruna yol açan 584’üncü madde eminim ki Ticaret Kanunu değişikliği yapıldığı sırada gündeme getirilseydi, taşınaydı biz onu bir şekilde o Kanun’a monte ederdik, çözerdik.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Biz söyledik.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Bana ulaşmadı. TOBB da ulaştırmadı, odalar ulaştırmadı falan.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ben gruba söyledim.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – O değişikliği yaptıktan sonra bir feveran başladı. Doğrudur, katılıyorum, bu konuda çalışma yapıyoruz. Esas çalışmayı Adalet Bakanlığımızın sürdürmesi gerekir çünkü kanun, onların kanunu ama uygulayıcı bakanlık bizim bakanlığımız. Biz de bir taraftan çok dikkatli bir şekilde süreci takip ediyoruz. Ha, bu madde ortadan mı kalkacak? Değil.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, hayır...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Bu madde düzenlenecek. Düzenlenmesi lazım. Bu şikâyetleri ortadan kaldıracı bir içeriğe kavuşturulması lazım. Onun muhtevası ne olur, mal ayrılığı, mal birliği rejimi mi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 46

esas alınır, efendim kredi kefalet türleri mi dikkate alınır? Doğrudan borçlanma dikkate alınır da kefalet kısmı alınmaz mı? İnşallah bir sonuca ulaşacağız ve en kısa zamanda onu da Meclise taşıyacağız.

Hal Kanunu'yla alakalı eleştiriler var. Yani yeni bir kanun. Büyük bir alanı düzenliyor. Bakın, Türkiye'nin meyve, sebze üretimi aşağı yukarı 45 milyon ton. Yuvarlak söylüyorum. Bunun rakamsal değeri 60-65 milyar TL. Böylesine büyük ve bunun biz yüzde 5'ini ihraç ediyoruz, yüzde 95'i iç piyasada. Bunun yüzde 25'i de taşımada, nakliyede, ambalaj hatası dolayısıyla telef oluyor, yüzde 25'i. Geriye kalanın yüzde 30'u kayıtlı, yüzde 70'i kayıt dışı. Aşağı yukarı kayıt dışılık oranı 27 milyar TL dolayında. Böyle bir alana el atmışız. Ve burada sloganımız "Tarladan sofraya." Bütün alanı kayıt altına almaya çalışıyoruz kayıt dışılığı önlemeye çalışıyoruz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ona itirazımız yok.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Burada da üreticiye değil, mükellefiyetleri tüccarlara, toptancı hal işleticilerine yüklüyoruz. Burada önemli paydaşımız, toptancı hal işleticisi konumundaki bulunan belediyelerdir. Belediyelere bu kanunda yükümlülükler getirilmiştir. Üç yıl içerisinde bunları icra edeceklerdir, aksi takdirde yaptırım uygulanacak.

Biz bir taraftan kanunu yürürlüğe koyduk çünkü yıllarca ötelendi, bir taraftan hem bu alanda faaliyette bulunan kesimlerimizin ve ilgili diyalog ortamı içerisinde eğitim çalışmalarını sürdürüyoruz. Hal kayıt sisteminin aksaklıklarını gidermeye çalışıyoruz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yürümüyor.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Hayır, sorunlar var. Ama yürümüyor değil. Sorunlu bir alan. Yürüyor.

Bakın, bu sene içerisinde bu konuyla alakalı bir lansman düzenleyelim dediler. Reddettim arkadaşlarımı. Bitecek, 2012 yılı uygulamalarını göreceğim, nerede aldık, nereye geldik, aksaklıklar ne, başarımız ne, eksiğimiz ne, inşallah 2013 yılının ilk başında bu konuyu kamuoyuyla paylaşacağım.

Ha, bu konuda hal işleticileriyle, esnaf temsilcileriyle görüşmüyorsunuz diye bir eleştiri geldi. Biz her gün onlarla beraberiz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Zatıaliniz dinleyin.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Geliyor, geliyor. Tekrar dinleyeceğim. Hatta yarın da bir grubun randevusu var bakanlıkta. Gelecekler, görüşeceğiz.

"Niğde'de niye açıldı, Malatya gümrüğü neden kapatıldı?" Bir defa ifade edeyim, Malatya gümrüğü kapatılmadı, üstelik Malatya'da bölge müdürlüğünü koruduk.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Kapatıyordunuz...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Yok, kapatmadık.

Malatya'da kapatmayı düşündüğümüz bölge müdürlüğüydü, gümrük müdürlüğü değil.

Bakın, bizim teşkilat kadromuzda 20 tane bölge müdürlüğü kurma yetkimiz var. Ama baktık, Türkiye'yi şöyle bir gözlemledik, 16 tane kuruyoruz. Yani var, ne olacak 20 tane kuralım, yok, israf. Gerekli 16. 16 yerde kuruyoruz. Bunlardan birisi de Malatya'da...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Niğde...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Ha, Niğde'yle alakalı. Şu Niğde'nin rakamlarında bir çelişki var.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hak ediyorsa tamam.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Defalarca ticaret odası, Niğde'nin ticaret hacminin 200 milyon dolar düzeyinde olduğunu bana ifade ettiler. Geldiler, rakamları getirdiler. Ama resmî kayıtlarımıza baktığımız zaman o miktar da değil, 58 milyon dolar düzeyinde. Dolayısıyla bütün bu faktörleri dikkate almak suretiyle kuruyoruz.

Hatta şunu da söyledim...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Çorum var.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Şunu da söyledim: Bu faaliyete geçtiği andan itibaren dediğiniz rakama ulaşmazsa oradaki dış ticaret aktivitemiz hemen kapatırım. Çünkü taahhütleri var, belki bu da özendirici.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, Çorum 300 milyon dolar, onun için sordum yani.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Çorum'da 300 milyon dolar yok. Varsa, hemen kararım. 300 milyon dolar varsa hemen, hemen. Zaten Çorum'da müdürlük var. Bölge müdürlüğü istiyorsanız, o olmaz.

Ha, biz Tokat'ı kapattık. 12-16 milyona düşmüş. Ölçümüz bu. Kesinlikle objektifiz. Hiç bunun ötesinde farklı nedenlerle hareket etmemiz söz konusu değil.

Sorulan sorulardan bir tanesi de, Diego. Cevap istiyorsun Diego'yla ilgili. Bunların ürettiği, Türkiye'ye pazarladıkları ürünlerle ilgili...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ben firma ismi vermedim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 47

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Vermedin, adam ismi verdin. Adamlar oraya gidiyor. Kayıtlarda var. Bir mahzuru da yok.

217 milyon TL'lik vergi aslı cezası tahakkuk ettirilmiş ve 6111 sayılı –yanlış hatırlamıyorsam- Torba Kanunu dediğiniz kanunla yapılan yapılandırma sonucu bu firmadan tahsil edilen para veya tahsisi planlamaya bağlayan – Bilmiyorum süresi doldu mu?- 220 milyon 717 bin TL'dir.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – 36 ay Sayın Bakanım.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Tamam işte, taksitlendirilmiş oraya bağlanmış. Peşin ödeme de vardı, peşin ödenmiş. Peşin ödenmiş diyorsunuz söylüyorum, aksi bir şey çıkarsa...

Gene Ferit Bey Esendere'de yapılan kaçakçılık, Halkalı vesaire söz ediyor. Tabii ki, bu kapsamlı bir çalışma. Bu konuyla alakalı 2007, 2008, 2009 yıllarında tarafımdan soruşturma inceleme talimatı verilmiş. Bu kapsamda yürütülen çalışmalar sonucu Halkalı'yla ilgili 54 soruşturma raporu olmak üzere toplam 69 rapor yazılmış. Yine aynı iş kapsamında 9'u soruşturma raporu olmak üzere 11 rapor Karaköy Yolcu Salonu hakkında düzenlenmiş. Esendere hakkında 1 soruşturma raporu olmak üzere 3 rapor düzenlenip ilgili cumhuriyet savcılıklarına...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, o çay. Esendere çay...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Hayır, hayalî ihracatla bağlantılı.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Esendere'de çifte çay kaçakçılığı.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Hayır, çay bana söyleyeceksiniz. Onu “Bende var vereceğim.” dediniz. Onu bana söyleyeceksiniz.

Bize Esendere üzerinden spesifik olarak çay yok ama cevizle ilgili başka... Çay soruşturma dosyası spesifik o. Muz konusu soruşturuluyor Esendere'de. Bunlar varsa, bunları bekliyorum.

“Yakalanan çaylar ne olmuştur?” Onun cevabını verdim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Kaçakçılık olmasın, Türk çayı, Rize çayı para etsin.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Rize çayı demeyeceğiz, Türkiye çayı, Türkiye, Türkiye...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Çayeli'nden öteye...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Aynen öyle.

Şunu itiraf edeyim: Hiç memnun olmadığım, görünce haz duymadığım, üzüldüğüm kapılardan bir tanesi Esendere'dir. Hem altyapı donatıları itibarıyla, hizmet üniteleri itibarıyla, hizmetin sunumu itibarıyla hiç memnun olmadığım kapılardan birisi odur. Ve bu kapının çalışmasıyla alakalı müteaddit defa...özel olarak üzerinde durarak soruşturma ekipleri oluşturdum, gönderdim. Onlara ilişkin çalışmalarımız sürüyor. Yakın zamanda Türkiye Odalar Borsalar Birliğine yaptığımız yap-işlet-devret modeli kapsamında yenilenecek kapılardan birisi o. Temelini atacağız. Ama sizlerden rica ediyorum, bizim orada çalışmamıza hangi firma alırsa, bunun işini bir an önce sürdürüp, yapıp, hizmete sokma noktasında herkesten, özellikle sizden yardım istiyorum bu arada. Yani çalışma ortamının özgür olması lazım.

ADİL KURT (Hakkâri) – Sayın Bakanım, gittiğiniz zaman beraber gidelim.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Bakanımıza o sözü sen bir ver bakalım önce.

ADİL KURT (Hakkâri) – Ben de diyorum ki: “Beraber gidelim.”

BAŞKAN – Sözü ver, elbette beraber gidersiniz.

Bak, mikrofonu da açtım.

ADİL KURT (Hakkâri) – Diyorum ki, Sayın Bakan oraya temel atmaya gittiği zaman, lütfeder bizi de davet ederse, beraber gidip oranın bir an önce hizmete kavuşturulması için yardımcı olacağız, gayret içinde olacağız.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – İnşallah, inşallah...

Evet, diğer bir soru: “Uyuşturucu ne şekilde taşıyıcı edilmektedir?”

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, Türkiye'de bizim Ceza Usul Kanunu'muzda 3 tane kolluk var: Bir tanesi polis, bir tanesi jandarma, bir diğeri de gümrük muhafaza. Bunlar kolluk sayılıyor.

Bu her üç kolluğun birimince yakalanan uyuşturucular adli emanete teslim ediliyor. Yakalanan uyuşturucu valinin görevlendireceği yetkili başkanlığında il jandarma alay komutanlığı ve il emniyet müdürlüğünden birer personel ile il sağlık müdürlüğünden bir tabip ve varsa Toprak Mahsulleri Ofisi yetkisinde oluşan bir heyet huzurunda imha edilip tutanağa bağlanıyor. Bu iş böyle yürüyor.

“Irak ile yeni hudut kapılarımız...” bir diğer soru. Irak'la tabii ki ticari ilişkimiz son derece gelişti, yoğunlaştı, arttı özellikle Suriye'yle yaşadığımız bu sorunlar dolayısıyla. Ticari aktivite Irak kapılarına, İran kapılarına yöneldi. Ticaret hacmimiz de ifade edildiği gibi aşağı yukarı 16-17 milyar dolar düzeyine ulaştı. Ama kapıların kapasitesi daha fazla ticari aktiviteyi taşımayla yeterli değil. Biz Habur Gümrük Kapısı üzerinde ilave bir üçüncü köprü yapılması için yıllardır uğraşıyoruz. Doğrudur. Merkezî yönetimin oraya farklı bir bakışı var, oradaki bölgesel yönetimin farklı bir bakışı var. Diğer sözünü ettiğimiz Üzümlü, Gülyazı, Derecik vesair bu noktalarda da, gümrük kapıları olma noktasında iç mevzuat açısından gerekli olan düzenlemeleri biz tamamlamış durumdayız ama karşı tarafın da buna “evet” demesi gerekir ki biz bu adımları atalım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 48

Ha, bunlara her ne kadar biz gümrük kapısı diyorsak da -Üzümlü, Derecik, Gülyazı- bunlar sınır ticaret merkezi şeklinde fonksiyon icra edebilecek yerlerdir. Yoksa, yarın, bunlar niye gümrük kapısı olmadı, tırlar niye gidip gelmiyor; öyle bir ticari aktiviteye müsait alanlar değil. Ama sınır ticaret belgesi kapsamında bunları yapmayı hedefliyoruz.

Gene Sayın Adil Kurt Bey'in ve Mehmet Ali Susam Bey'in sorularından bir tanesi de, "Organize perakende ticaret yasası neden çıkarılmadı?" Değerli arkadaşlar, doğru. Buradaki değerlendirmelerde de ifade edildi. Organize perakende sektörüyle alakalı AVM dediğimiz kanunun çıkarılmasını bugüne kadar maalesef gerçekleştiremedik. Bizim de gündemimizde. Hep ifade ettiklerimi tabii tekrarlamak durumundayım. Bu alan bir defa düzenlemeye muhtaç bir alan. Bu konuda hiçbir kuşku yok. Bundan yana olanlar var, karşı olanlar var.

ADİL KURT (Hakkâri) – Sanki bu alışveriş merkezlerinde ipin ucu kaçmış gibi.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANİ HAYATİ YAZICI (Devamla) – Ama bu da nereden baktığınıza bağlı. 51 ilde AVM var. Aşağı yukarı 330 dolayında AVM var. Bu AVM'lerde aşağı yukarı 500 bin dolayında kişi istihdam ediliyor. 30 binden fazla bu AVM'lerde dükkân var, 30 bin bağımsız bölüm var. Böylesine büyük bir alan. Ama bir tarafta da 2 milyon 50 bin dolayında esnaf ve sanatkârimiz var. Bunlarla bu ticari büyüklüğü telif etmemiz lazım ve Türkiye'nin ticari aktivitesini, ticari faaliyetlerinin boyutunu gözlemek suretiyle sosyal tarafını da göz ardı etmeden bu alanı inşallah AVM dediğimiz kanun tasarısıyla düzenleyeceğiz. İnşallah başarırız. Ben bu konuda hiç ümitsiz değilim, başaracağımız kanısındayım.

Diğer bir soru, yolcu beraberliği eşyaya tanınan muafiyetler. Yani burası da iki alanlı bir konu. Yani o hudut bölgesinde bulunan vatandaşlarımız istiyorlar ki yolcu beraberliği ürün sayısı, miktarı artsın. Yani ben 1 kilo çay getireceksem 2 kilo getireyim, 3 karton sigara getireceksem 5 getireyim, bu istek var. Ama ben o ürünlerin Türkiye'de üretildiği bölgeye gittiğim zaman da diyorlar ki: "Niye yolcu beraberinde bunlar geliyor?" Bütün bunları topladığınız zaman, yolcu beraberinde gelen ürünlerin hatırı sayılır bir yekûn tuttuğunu da görüyoruz, gözlüyoruz. Yolcu beraberinde getirilen çay büyük bir yekûn tutuyor, yolcu beraberinde getirilen sigara büyük bir yekûn tutuyor. Belki bu alanlarda bir sınırlama getireceğiz. Ha, üç günle sınırlamak zorundayız bunu.

Bir ara ipin ucu kaçmıştı. Her gün giriş çıkış yapıyor, getiriliyordu. Çok hassasiyetle üzerinde duruyoruz. Hatta bundan ötürü kavgalar da oluyor gümrük alanlarında. Onun için korumayı sağlayacak özel güvenlik ekipleri oluşturduk, bunlarla bu faaliyetlerimizi yürütüyoruz.

Efendim, Erkan Bey'in burada ifade ettiği, dile getirdiği esnaflarla ilgili alanlarda eksiklik olduğuna ilişkin hususlara aslında ben sunumumda detaylıca cevap verdim. Onları tekrarlamayacağım. Ama tabii esnaf odalarının yeniden yapılandırılması ve üstelik her zaman dile getirilen ustalık belgesinin ticaret odalarında farklı, esnaf sanatkâr odalarında farklı uygulanışından kaynaklanan sorunlar var. Bunların farkındayız. İnşallah esnaf odaları kanununu çıkarmak suretiyle bunları izale etmeye çalışacağız.

Gene, efendim, esnaf ve sanatkârlarımızla alakalı sosyal güvenlik sorunlarını, tabii, bunu biz Hükûmete aktaracağız ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanım da istişare edeceğiz. Eminim ki o da zaten bunun farkında, biz de farkındayız. Bu alanda ne yapabiliriz, kişi sayısı ne kadar bundan yararlanacak, bunları da tartışmak suretiyle bir çözüme ulaştırırız diye düşünüyorum.

Gene Mehmet Ali Susam Bey'in Sarp Gümrük Kapısı'nda yaşanan sorunlar başlığı altında bir sorusu vardı. Bu alana ilişkin, Sarp Gümrük Kapımız çok sıkça son zamanlarda gündeme geliyor. Bunun sebeplerinden birisi şu: En aktif kapılarımızdan biri hâline geliyor. Kapıkule'den sonra en fazla kişi sirkülasyonunun olduğu kapılardan birisi çünkü Türkiye'de sadece Sarp Gümrük Kapısı'nda yolcular doğrudan doğruya yaya giriş çıkışı yapıyor, başka hiçbir kapı yok. Aslında bu kapı yapılandırılırken, kapının yapımı bittikten sonra yayaların giriş çıkışı önlenemez diye düşünülmüş, yaya giriş çıkışına imkân verecek bir tasarım düşünülmemiştir. Ama bittikten sonra, yap-işlet-devret modeliyle yapıp bittikten sonra Gürcistan'la yapılan görüşmeler sonucu bu daha da ileri aşamaya taşınmış. Bu defa kimlikle giriş çıkış imkânı sağlanmış ve ondan ötürü büyük bir aktivite var.

Sorunlardan bir tanesi de, orada bizim kapımızı konuşlandırdığımız alanın yeterli olmayışı, coğrafya olarak yeterli değildir. Hududu öyle çizmişler. Sınırlar çizilirken dağ bitmiş, ovada Gürcistan toprağı başlamış. Onun için Gürcistan tarafının alanı müsait, bizimki değil. Tabii ki bunlar mevcut durumu aktarmak için benim sizinle paylaştığım hususlar. Bir iyileştirme yapıyoruz orada. Yayaların giriş çıkışına imkân sağlayacak bir koridor çalışması yapıyoruz. Ayrıca buna ilaveten belki de kuzey kesimde askerî alana ilişkin kapının kaydırılması gerekir. Onunla ilgili çalışmamızı da sürdürüyoruz.

Sayın Mehmet Günel Bey'in "Suriye kapılarımızda yürütülen gümrük işlemleri konusunda son uygulamalar nedir?" diye bir sorusu var ve eleştirisi var.

Efendim, Suriye kapıları ile ilgili kapılarımızda aşağı yukarı aktivite son bulmuş şeklinde. Sadece biz özellikle Cilvegözü, Öncüpınar ve son olarak da Akçakale gümrük kapılarında karşı ülkede, komşu ülkede cereyan eden olaylar dolayısıyla gümrük kapılarında egemen olma çerçevesinde sürdürülen iç çatışma dolayısıyla vatandaşlarımızı ve tüccarlarımızı, ticaret erbabını koruma amacıyla giriş çıkışları durdurmuş durumdayız. Özellikle Türk vatandaşlarının çıkışlarını durdurmuşuz ama Suriye tarafından Türkiye'ye girişlere izin veriyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 49

Suriye’de bir tüccar, Türkiye’de herhangi bir tüccarla anlaşip ürün satın alabiliyorsa, o ürünü götürmesine imkân veriyoruz. Aksi takdirde Türkiye’deki tüccarlar, esnaf piyasa kaybına yol açılabilir. Böyle bir uygulamamız var.

“Nereye düştü?” dersiniz, bir hayli düşüş var tabii. Bizim Suriye’yle doğrudan ticaretimiz aşağı yukarı bu sene itibarıyla 4-5 milyar dolar düzeyinde ticaret hacmini hesaplarken, bir hayli düşüş var. Ben size rakamlar vereyim, ona göre bir değerlendirme yaparsınız.

2011 yılında Suriye’ye 3.220 adet firma tarafından 1 milyar 609 milyon 861 bin dolar değerinde. 30/9/2012 itibarıyla ise 1.233 adet firma tarafından 359 milyon 666 bin dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – 2010 Sayın Bakanım. Asıl önemli olan o zaten.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Efendim, 2010 rakamları, onu vereyim, o daha fazla. 2,5 milyar dolar düzeyindedir.

2011 yılında Suriye’nin ihracatımızdaki payı yüzde 1,19 iken, bu oran 30/9/2012 tarihi itibarıyla binde 36 olmuştur. Yani düşüş bir hayli fazla.

Suriye’ye giden gelen araç ve yolcu sayısına baktığımızda 2011 yılında Suriye’ye giriş çıkış yapan araç sayısı 1 milyon 776 bin 286, yolcu sayısı 5 milyon 304 bin 917 olarak gerçekleşmiş.

2012 yılında ise –bu rakamları hep 30 Eylül tarihi itibarıyla veriyorum- Suriye’ye giriş çıkış yapan araç sayısı 375.849, yolcu sayısı ise 1 milyon 226 bin 465 olmuştur. Tabii bunlar bu son yaşanan olaylardan öncedir. Ondan sonra çok daha düşük düzeyde seyrediyor. Böyle bir durum var.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Hükûmetiniz bu olayda kendisini sorumlu addediyor mu Sayın Bakanım?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Olaydan...

Bakin, ben hukukçuyum. Hukukçu kimliğimle söyleyeyim. Herhangi bir yerde...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Beyefendi de hukukçu efendim.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Biliyorum. Soruyor. Beni de hukukçu olarak dinlesin.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bizim de anlayacağımız dilde söyler misiniz.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Aynen öyle söyleyeceğim.

Bir olay bir yerde meydana gelmişse, o olayı kim icra etmişse fail o. Bu olay nereden kaynaklanıyor? Suriye’deki iç çatışmadan, iç hareketlilikten kaynaklanıyor. Güven konusunda...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Çatışmanın bir tarafına biz destek veriyoruz.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Bitireyim...

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen, konuşsun...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Bir defa, bu fiili kim icra etmişse sorumlu o. Ha, biz bu sorunlu durumu, Türkiye’ye çıkarttığı faturayı telafi etmeye çalışıyoruz. Olay bu.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Ürdün’le Suriye arasında dış ticaret düşmedi.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Türkiye’yle...

BAŞKAN – Lütfen... Tamam...

Evet, devam ediniz lütfen Sayın Bakanım.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Efendim, yine Mehmet Günal Bey’in İran’la bir sorusu vardı. Altın...

Şimdi, niye bazı kamu kuruluşları bunu dikkate alıyor, göstergelerine bunu yansıtıyor, bazıları yansıtmıyor. Kimine göre altın paradır, kimine göre emtiadır. Böyle değerlendirmek lazım. Kurumlar arasında TİM’le TÜİK’in değerlendirmeleri arasında bu tür bir bakış farkı var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Niye ihracat sayılıyor? Paranın ihracatı olmaz ki. Paranın ihracatı mı olur?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Devamla) – Bana göre siz buna paradan çok emtia diye bakarsınız. Siz öyle bakarsınız. Ben de öyle bakıyorum.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Emtia da Sayın Bakanım, bu konuda bir ödeme mi...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Neyse, çok konuşulabilecek bir konu. Yani nedir? İşte, yumurta mı, tavuk mu gibi bir şey.

Bu rakamlara baktığımız zaman 2012 yılında 31/8/2012 tarihî itibarıyla 292.073 kilogram ağırlığında 10 milyar 269 milyon 869 bin dolar değerinde altın ihraç edilmiş.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – İran’a mı sadece Sayın Bakan?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Değil. Ağırlıklı orası ama değil, sadece orası değil. Ama gene 2012 yılında aynı tarih itibarıyla 146 bin 321 kilogram ağırlığında 6 milyar 503 milyon 635 bin 428 dolar değerinde de altın ithal edilmiş.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakanım, rakamları biliyoruz da bu fiilen geçim nasıl oluyor, ben onu merak ediyorum. Yani arkadaşlar ona nasıl bir sistemle bakıyorlar? Değerli bir maden olduğu için...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 50

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Bu çok spesifik bir soru, kambiyo mevzuatıyla alakalı. Ben sizin bu sorunuza yazılı, net, özel bir cevap vereceğim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Şöyle: Sahte altın mı, gerçek altın mı? Gümrük bakmıyor mu Sayın Bakanım?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi, Sayın Bakanım, burada bir külçe gelmiş. Bu Türkiye’de yıllarca hayalî ihracat tartışması yaşandı mı? Yaşandı.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Ha, ben bunun gerçekleşme şeklini...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Fiilen nasıl yapıyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Günal...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bu kadarını da bilmiyorsanız o zaman o Bakanlık koltuğundan kalkın. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Yok. Aa, lütfen...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Ben bilmiyorum. Hatta...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir dakika, niye kızılıyorsunuz? Bir dakika, bir durun yahu!

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Hayır, hayır, bir şey demeyin...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ne oluyor size, ben anlamıyorum.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Yahu, Mehmet Bey böyle soru sorabilir. Biz de en iyisi bu kadar, tabii... (Gülüşmeler)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Arkanızdaki arkadaşların, Gümrük Bakanlığının yüzde 75’i bürokratların, sonrakiler hariç, gümrük kontrolörlüğünden gelir.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Evet.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi diyorum ki, çok basit bir soru sordum: “Gümrüğe geldi, sarp sınır kapısına geldi, ‘Ben altın geçiriyorum kamyonadan.’ dedi. Bu altınları kim kontrol ediyor?” Gümrük kontrolörlerini, altından anlayan, kuyumculuktan gelen birisi var mı, onu soruyorum. O malların doğru olup olmadığını kim kontrol ediyor?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Ben de size diyorum ki, bakın, bunun gerçekleşmesi bir kambiyo hukukuyla alakalıdır. Çok güzel bir soru sordunuz. Ben sizin bu güzel sorunuza çok özel, yazılı cevap vereceğim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O kısmını alacağım Sayın Bakan.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Anlaştık mı? Ben size cevap vereceğim. Bunun gerçekleşme şeklini ben size izah edeceğim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, sahte mi gerçek mi?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Geçiyor mu geçmiyor mu, biz onun derdindeyiz.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Yani sizin istediğiniz cevabı bana verdirtemezsiniz ama ben size doğru cevap neyse onu vereceğim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır efendim...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Efendim, arkada genel müdürünüz var, ne yapıyor?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Ben sormam. Bunun takdirini ben yaparım.

BAŞKAN – Yazılı cevap vereceğini söyledi Sayın Günal.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, hayır...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Ben sorunuzu zapta geçtim, aldım; kısmen cevapladım, sorunuzun diğer boyutunu da yazılı cevaplayacağım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakan “Arkadaşlar o süreci nasıl yapıyor, orada teknik personel var mı?” diyorum.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Yahu, bana soruyorsun, ben cevap veriyorum. Benim yanımda önlr konuşamaz ki!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Size soruyorum.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Ben de bu kadar cevap veriyorum. Benim cevabım da bu.

BAŞKAN – Yazılı olarak verecek. Evet, teşekkür ediyoruz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakanım “Biliyorum ama cevap vermiyorum.” mu diyorsunuz?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Sayın Hurşit Güneş Hoca’nın sorusuna geliyorum. “Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2013 yılı yatırım bütçesindeki artış ne?” dediniz. Tabii, dikkat etmişsiniz, doğrudur. Yüzde 51’lik bir artış var, bayağı önemli bir artış. Bunun için de tabii ben hem Kalkınma Bakanlığımıza hem Maliye Bakanlığımıza teşekkür ediyorum. Bunları arkadaşlarımız da anlatabildiler burada bizim sorunumuzu, onlar da bunu haklı gördü ve ödenek kondu.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 51

Bir, kaçakçılıkta mücadele amacıyla alımı yapılacak makine ve teçhizat... Burada sınır tanınmadı, imkânlar zorlandı.

İki, Bakanlık yeni hizmet binasında kurulacak bilişim altyapısı ve yeni veri merkezi kuracağız. Biliyorsunuz Bakanlık Eskişehir yolu üzerindeki yeni binasına taşıyoruz üç dört ay sonra. Orada çok yenilikler içeren bir veri merkezi, teknolojik imkanları haiz bir merkez oluşturuyoruz, bunlar yapılacak. Yeni başlanacak 3 adet inşaat projesi var, ek hizmet binası. O nedenle o artış öngörülmüş.

Efendim, gene Hurşit Bey'in diğer sorusu vardı, cevapladım Suriye sınırıyla alakalı.

Kazım Kurt Bey'in "Yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği hayata geçirilmedi..." Kazım Bey, burada herhâlde bir yanlışlık var. Yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği aşağı yukarı 2008 yılından bu yana uygulanıyor. Yetkilendirilmiş yükümlülüğü yeni hayata geçiriyoruz. Müşavirlik devam ediyor. Bu bizim bu alandaki ilk projelerimizden bir tanesi ve müşavirler son derece bu uygulamadan memnun. Yeni, bugünkü konuşmamda sözünü ettiğim yetkilendirilmiş yükümlü yetkilendirilmiş gümrük müşavirliğinden farklı bir konu, onun altını çizmek istiyorum.

MERSİS'le alakalı ifade ettiğiniz hususa gelince... Bu MERSİS bizim çok önemli projelerimizden bir tanesi. MERSİS Projesi -yani bir kez daha buna girmek durumunda kaldım çünkü doğrudur; bunu dün bizim Kızılcıham'daki toplantıda bir arkadaşımız dile getirdi, onun da bilgi eksikliği var, ona da göndereceğim- 28 Temmuz 2006 tarihinde yürürlüğe giren bilgi toplumu strateji belgesi ve eylem planında yer alan bir projedir ve bu proje daha sonra Merkezî Tüzel Kişilik Bilgi Sistemi, Çevrimiçi Şirket İşlemleri şeklinde iki ayrı bölümde tasarlanmışken birleştirilmiş, Merkezî Sicil Kayıt Sistemi, MERSİS'e dönüşmüştür ve bu projenin ticaret sicili vakıfla dernekleri kapsayan kısmı 2012 yılı sonunda tamamlanmış olacak. Diğer kısımları, apartman yöneticiliğine varıncaya kadar, kamu kurum ve kuruluşları, meslek örgütleri, serbest meslek mensupları, esnaf sicilini de kapsayacak kısmı ise 2013-2014'te yürürlüğe girecektir. Dolayısıyla bu özgün projenin uygulanmasında herhangi bir sapma söz konusu değil.

"Esnaf ve Sanatkârlar Şûrası ne zaman toplanacak?" 2013 yılı içerisinde bunu toplamayı tasarlıyoruz. İnşallah, bir aksilik olmaz ve bunu gerçekleştiririz.

Gene, Kazım Kurt Bey'in "Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında devralınacak personel netleşmiş midir?" Doğru, netleşmiştir. Protokol yaptık. Bütün illerdeki personelin bölüşümünü yaptık. En son protokolle taşradan biz 569 eleman Gümrük ve Ticaret Bakanlığı kadrosuna geçecek, diğer ihtiyaç duyduğumuz alanlarda da muvafakat alınmak suretiyle gerçekleştirilecek.

"İl ticaret müdürlükleri ne zaman faaliyete geçecek?" Çok yakın zamanda. Kanun bize yıl sonuna kadar süre veriyor ama biz protokol yaptık, herhâlde şöyle on-on beş gün içerisinde il ticaret müdürlüklerimiz faaliyete geçecek. Ama bunların ilk atamalarını vekâleten yapacağız, onu şimdiden bilin, sonra kararnamelerini göndereceğiz çünkü hepsi üçlü kararnameyle ataması yapılıyor.

"Ne kadar avukat alınmış?" 35 kişinin avukat kadrosuna ataması yapılmıştır ve ilk defa Gümrük ve Ticaret Bakanlığı –eskiden biliyorsunuz bütün kamu davalarını hazine avukatları takip ederdi. Yani bir kurumda bir dava varsa dava dilekçesi hazineye gider, oradaki avukat gönderir cevap hazırlar, burada memur bir cevap hazırlar ve avukat olan arkadaşlarımız bilirler, mahkemelerde hazine avukatları "Dilekçemi tekrar ediyorum, dilekçemi tekrar ediyorum, davanın reddini, kabulünü istiyorum." Böyle giderdi, bir tekerleme. İnşallah bundan kurtuluyoruz. Kamu da bu uygulamadan büyük ölçüde menfaatlenecek diye düşünüyorum.

Efendim, Bakanlığa yöneltilen önergelerden 3'ü cevaplanmış, bir hayli var. Ben, bakın, Bakanlığa yöneltilen önergeleri böyle kitap hâline getiriyorum. Kazım Bey, sizin sorularınıza verdiğim cevaplar da var burada...

KAZIM KURT (Eskişehir) – Ama efendim, 15 soru sordum, 3 tane cevap verdiniz.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANİ HAYATİ YAZICI (Rize) – Eksik varsa bakacağım ama burada bir hayli, 3 tane değil, daha fazla var. Ben Bakanlığa gelen soru önergelerini hep böyle kitapçık hâline getirip takip ediyorum ama aksama olursa bilmek isterim.

Efendim, son olarak...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, gemi, silah, silah... Aden Körfezi... Bunlar nerede, nasıl?

MUSA ÇAM (İzmir) – Kaçak altınlarla ilgili sormuştum Sayın Bakan.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Limanlar...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANİ HAYATİ YAZICI (Rize) – Limanlarla ilgili dediniz. Limanlarla ilgili de sorulan sözlü sorularda... Değerli arkadaşlar, liman kim tarafından işletilirse işletilsin, havaalanı kim tarafından işletilirse işletilsin mutlaka oradaki gümrük hizmetlerini, gümrük iş ve işlemlerini kamu görevlileri yapar. Trabzon Limanı, aklıma o geldi, özelleştirilmiş. Ha, Trabzon Limanı'nda bir gümrük işlemi yapılacaksa onun işlemi, onun kontrol ve denetimini bizim gümrükçülerimiz yapar.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Onu kastetmedim Sayın Bakanım. Pek çok iskele liman konumuna geldi. Yani Türkiye'nin şu anda yol geçen hanı limanlar, adına "liman" dediğimiz iskeleler, hepsi liman statüsünde.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 52

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Bu sebeple olacak ki bizim özellikle İstanbul'u esas almak suretiyle deniz kaçak ve istihbarat müdürlükleri oluşturduk. Bunu herhâlde biraz daha yaygın hâle getireceğiz ve diğer kurumlarla koordineli bir şekilde bu çalışmaları sürdüreceğiz.

Burada bir soruyu tabii mutlaka geçmemem gerekir, o da sizin yönelttiğiniz bir soru. Benim şahsımla ilgili olarak -aşağı yukarı beş yıldır buradayım- ilk defa böyle bir şeyle karşılaşıyorum. Benim...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sizin menfaatinize o soru.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Hayır, bir şey demedim. Kardeşim, duymuşsun, söyleyeceksin bana.

Şimdi, bakın, ben bir defa İstanbul'da evi olan bir kişiyim, benim ikamet yerim İstanbul. Burada kirada oturuyorum. Ben İstanbul'da hiçbir zaman, ne misafirhane ne otel kesinlikle konaklamam söz konusu değil. Bu benim aile alışkanlığıma aykırı, anlayışıma aykırı; sıkılırım da yani yapanları da kınamam yani benim tarzım değil. Ben giderim, bir yerde otursam otururum, geç saate kadar otururum, sohbet ederim, konuşurum, çalışırım ama yatma vakti gelince evime gider, yatarım. Dolayısıyla benim öyle bir şey yaptırmam söz konusu değil.

İZZET ÇETİN (Ankara) – O bina hangi amaçla kullanılıyor?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Bir dakika, geliyorum ben de oraya.

Şimdi, Karaköy'de bizim bölge müdürlüğümüz var. İnşallah, bölge müdürlüğü -havaalanının karşısına yeni yapıyoruz- önümüzdeki senenin yarısında bitecek, herhâlde ilk çeyreğinde biter, oraya taşınacaklar. Çok tarihî bir bina Karaköy'deki bina. Bizim bölge müdürlüğümüz orada, gittiğimizde –herhâlde bizi de düşünerek- çalışmaları sürdürebilmem, verdiğim randevuları orada takip edebilmem için çalışma odası yapmış. Ha, öyle bir oda var. Odanın bitişiğinde de bir şey koymuş. İşte, lavabo, WC'si var. Bir de yatak koymuştu oraya ama çok primitif aslında. Ben gittiğimde de kızdım “Ne bunlar? Niye koymuşsun bunu?” dedim. Sanırım, şimdi onu da kaldırmış. Ha, oraya ne kadar para harcadı?

Ha, binada sadece bunlar değil bir toplantı yapılmış, eğitim şubesi donatılmış, çatı ve tavan yapılmış, işte bu çalışma odası, demin dediğim o da yapılmış ve bunlar KDV dâhil 110 bin TL ödeme yapılmış bütün bunlara. Azı çoğu önemli değil, bunlar ihtiyaç olan şeyler. Ben geçen akşam İstanbul'a gidecektim. Sayın Başbakanımıza İstanbul'a gideceğimi söyledim. “Yahu, İstanbul'da ne işin var?” Dedim: “Benim Bakanlığımın işi, yüzde 50-60'ı İstanbul, gümrüklerin yoğunluğu orada, ticaret odaları orada, ticari aktivite orada.” Ben İstanbul'dan özellikle randevu isteyen ticaret erbabına çoğu kez Ankara'ya gelmesinler diye orada da randevu veriyorum. Böyle bir mekân yani bunu size aktaran arkadaşla söyleyebilirsiniz, hatta ben orada olduğum ve olmadığım zaman beraber gidin, bölge müdürünü ziyaret edin ve orada oturun, bir çay, kahve için. Bunu da sizinle paylaştım.

BAŞKAN – Evet...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Bir dakika Başkanım, müsaade ederseniz şu Yemen'de yakalanan şeyle ilgili...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Kaçak sigara konusunda da bir...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Şimdi, Yemen'de yakalanan... Tabii ki orada ne kadar silah var, ne derece doğru, onu bilmiyoruz. Yani Yemen gümrüğünün veyahut da dışişlerinin beyanını dikkate almak suretiyle ben bunu ifade ediyorum. Bu ürünle ilgili gümrük işlemleri Mersin gümrüğünde yapılmış. Mersin'den bu ürünü taşıyan gemi Liberya bandıralı, Türk değil -demin dışarıda ben, yanlış söyledim, düzelttim sonra, basın sordu- ama ürünü oraya kadar taşıyan firma Türk firması. Onun bir kırmızı hat risk değerlendirmesi varmış. Dolayısıyla bu kırmızı hat risk değerlendirmesi kapsamında bunun kontrolünü gene bizim muayene memurumuz yapmış ve beyannamede gıda maddeleri “kakaolu, muzlu, çilekli, vanilyalı, kremalı bisküvi” diye eşyanın cinsi beyan edilmiş.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Bakanım...

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar, tamam...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Kap adedi 3.200. Bununla ilgili banka havalesi Kuveyt Türk'te yapılmış, olay bu. Ben bununla ilgili soruşturma talimatı verdim, soruşturma yapılıyor; detaylar daha sonra açıklanacak, anlaşılacak.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Bakan, kırmızı hattın mı geçmiş?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Kısmen öyle.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Kontrol ediniz.

BAŞKAN – “Zaten onunla ilgili gerekli soruşturmayı yaptıracağım.” gibi bir ifade de kullandı Sayın Bakan. Yani “Eğer bir hata, bir eksiklik varsa yaptıracağım.” dedi.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Teşekkür ediyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – İhracatı yapan aynı firma mı?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Türk firması...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Daha önce Yemen'de silah yakalatan, Ümraniye'deki...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Onu bilmiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 53

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakanım, çok teşekkür ediyoruz.

Buyurun.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Teşekkürler Sayın Başkan.

Efendim, eleştiri, ilgi ve temennileri için bütün Komisyon üyelerine şükranlarımı sunuyorum, teşekkür ediyorum. İlk defa bu bütçe görüşmelerinde kurumumuzla ilgili çok sayıda konu üzerinde duruldu, eleştirilerde bulunuldu. Hemen hızlıca Sayın Mevlüt Aslanoğlu'nun ve başka milletvekillerimizin üzerinde durduğu bankalarla ilgili son günlerdeki haber ve spekülasyonlarla ilgili açıklama yapmak istiyorum.

Banka soruşturmasını biz takriben bir yıl kadar önce açtık efendim. 2/11/2011 tarihinde. Takriben bir yıl üç gün önce bir soruşturma kararı aldık. Bunu bankalarımıza tebliğ ettik. Taraflar ilk yazılı savunmalarını verdi ve biz 3 Ağustos 2012 tarihinde soruşturma raporunu tamamladık, ilgili dairemiz taraflara tebliğ etti. Taraflar ikinci yazılı savunmalarını bize intikal ettirdi ve biz bu hafta içinde bankalara, taraflara ek görüşü göndereceğimiz ilgili dairemiz üzerinden. Taraflar bu ek görüşe karşılık üçüncü savunmalarını yapacaklar ve soruşturma süreci ana hatlarıyla tamamlanmış olacak. Daha sonra taraflar sözlü savunma talebinde bulunurlarsa -ki bütün soruşturmalarda genellikle sözlü savunma talebi dile getirilir, biz de kabul ederiz- biz sözlü savunma toplantısı yapacağız. Ondan sonra da sözlü savunma toplantısı akabinde on beş gün içinde kararımızı verip tefhim edeceğiz İnternet sitemizde.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İlk başlangıcı ne zaman?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, bir yıl önceki soruşturma kararı.

Bizim soruşturmalarımız, kanunumuza göre altı ayda tamamlanmak durumunda ama şu ya da bu sebeple bu ilgili dairedeki uzmanlar olabilir, bu gecikme ya da teşebbüslerin konuyla ilgili, talepleriyle ilgili olabilir. Kurul bir katı ile ikinci defa altı ay süre verebilir ama bu süreler kullanılırken yine kurul kaynaklı veya teşebbüs kaynaklı talepler olabiliyor, bilgi elde etmekte gecikmeler bulunabiliyor. Bu yüzden takriben diyelim ki altı ay ya da bir yıl sürmesi gereken süre bir buçuk yılı ve bazı önemli dosyalarda bir buçuk yılı da aşabiliyor.

Efendim, konuyla ilgili olarak basında yer alan cezalara ilişkin hususlar tamamen spekülasyon teknik manada çünkü biz bir soruşturma açarken ihlal iddiasını soruşturduğumuzu, ihlal kararı verip verilmeyeceğinin kurulun takdirinde olduğunu ve buna göre ceza verilip verilmeyeceğini belirtiyoruz. Şimdiden "İhlal vardır, ceza verilecektir, üstelik bankalara şu kadar ceza verilecektir." demek teknik manada spekülasyondur. Her ne kadar dairenin bir raporu varsa da kurul bu rapora şu ya da bu şekilde itibar edebilir, etmeyebilir, farklı şekilde değerlendirmeler yapabilir.

Arz etmek istiyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, borsadaki bir sürü yatırımcı mağdur oldu.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Bizden kaynaklı değil o efendim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ama bunun önlemine de sizin almanız lazımdı. Böyle bir dalga çıktığı zaman bir açıklama yapmak zorundaydınız.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Yaptık efendim, esasen yaptık, aynı gün içinde yaptık. İnternet sitemizde kısa bir açıklama yaptık.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ama İnternet sitenizden yaptınız.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Efendim, AVM yasasıyla ilgili Sayın Bakanımızın açıklamaları bizim için de tabii ki geçerli.

Sayın Başkan, müsaade ederseniz, birkaç konuda önemli eleştirilerde bulunuldu, açıklama talebinde bulunuldu, onları da arz edeyim.

BAŞKAN – Buyurun.

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – İDO özelleştirilmesiyle ilgili yine kamuoyunda, medyada çeşitli yorum ve değerlendirmeler yapıldı. Konuyla ilgili çok sayıda şikâyetin bize intikal ettiği doğrudur ama biz özelleştirme tebliğimiz çerçevesinde, kanunumuz çerçevesinde hareket etmek durumundayız. Peki, kamu tekelinden özel tekele geçmek gibi bir ifade bir bakıma doğru ama İDO'nun özelleştirilmesi başka özelleştirmelerden ayrı şekilde telakki edilen, değerlendirilmesi gereken bir konu değil. Biz, hangi şartlarda özelleştirilirse daha rekabetçi olacağını bu özelleştirmenin görüş olarak ilgili idareye, İstanbul Büyükşehir Belediyesine bildirdik ama kanuna aykırı olarak peşinen "Siz şu şekilde özelleştiremezsiniz." diyemezdik. Nitekim, o alanda faaliyette bulunmayan bir teşebbüs özelleştirme ihalesi sonrası ihaleyi kazanınca bizim açımızdan da yapacak bir şey yoktu. Ama yetkimiz devam ediyor. Biz her durumda özelleştirme sonrası, özelleştirme öncesi de eğer kamu şirketiye onun için de soruşturma açıp ceza verebiliriz. Bu yetkimiz mahfuz, bu sorumluluğumuz şu an itibarıyla üzerimizde bulunan bir sorumluluk.

Sayın Aydın Ayaydın Bey'in bazı açıklamaları oldu. Sayın Hocam, bizim kurumumuzda uzmanlara değer verildiğinin çok anlamlı örneklerini hemen söyleyeyim. Uzmanlarımızdan bir tanesi şu anda kurul üyemiz. On beş yıllık bir kurum uzman aldı ve uzmanlar yetişti, kıdemli oldu, bir kurul üyemiz var. 2 tane başkan yardımcımız var, 6 tane daire başkanımız uzman kökenli. Son dönemde dışarıdan gelen arkadaşımızla ilgili hususen "rekabet savunuculuğu" diye telaffuz ettiniz ama Dış İlişkiler Eğitim ve Rekabet Savunuculuğu. Burası çeşitli fonksiyonların bir arada bulunduğu bir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 54

daire. Dış ilişkiler derken uluslararası ilişkileri kastediyoruz. Ayrıca, kurumsal ilişkiler diye kurumun kendi dış ilişkileri de var, ülke içi ilişkiler kurumlarla, buraya bir yönetici atadık. Bunun teknisyen olarak rekabet uzmanı olması gerekmiyor çünkü yönetici ve bir öğretim üyesi efendim.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Ama anne kız ilişkisiyle ilgili eğitim almış biri uygun mu oraya?

REKABET KURUMU BAŞKANI PROF. DR. NURETTİN KALDIRIMCI – Bir öğretim üyesi kendisi efendim ve yönetici sıfatıyla istihdam ediyoruz. Görevde kalmasına ilişkin şey de mevzuat çerçevesinde olabilecek bir şey, tabii onun dışına çıkamayız.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, bütçe ve kesin hesaplar üzerindeki görüşmelerimiz tamamlanmıştır.

Şimdi, sırasıyla bütçe ve kesin hesapları okutup oylarınıza sunacağım.

PROGRAMLAR VE ÖNERGELER

İlk olarak, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2013 yılı bütçesi ile 2011 yılı kesin hesabının oylanmasına başlandı)

(01 okundu)

BAŞKAN - Bir önerge var, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2013 yılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Bütçe Tasarısının aşağıda yer alan tertiplerine karşılıklarında belirtilen miktarda ödeneğin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Süreyya Sadi Bilgiç
İsparta

Vedat Demiröz
Bitlis

Ferit Mevlüt Aslanoğlu
İstanbul

Ku rum : Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
Yıl : 2013

TL

	<i>KURUMSAL</i>	<i>FONKSİYON</i>	<i>FİN</i>	<i>EKONOM</i>	<i>MİKTAR</i>
		<i>EL</i>		<i>İK</i>	
<i>EKLENEN</i>	31.01.00.04	01.3.9.00	1	03.5	5.150.000
<i>EKLENEN</i>	31.01.00.61	01.1.2.00	1	03.5	2.640.000
<i>TOPLAM</i>					7.790.000

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANI HAYATİ YAZICI (Rize) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe: Gümrük ve Ticaret Bakanlığının personel taşıma hizmeti 26.12.2005 tarihinde kurulan Gümrük Çalışanları Tüketim ve Yardımlaşma Kooperatifinden karşılanmakta iken söz konusu kooperatifin tasfiye aşamasına girmesi nedeniyle, merkez ve taşra birimlerinde devam etmekte olan personel taşıma hizmetinin sürekliliğinin sağlanabilmesi ve problem yaşanmaması amacıyla gerekli ödenek Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bütçesine eklenmektedir.

BAŞKAN – Hükümetin kabul etmiş olduğu önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilmiş önerge doğrultusunda tekrar ilgili bütçe fonksiyonunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2013 yılı bütçesi ve 2011 yılı kesin hesabının okunmasına devam edildi, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Gümrük Müsteşarlığının kesin hesabını okutuyorum:

(Gümrük Müsteşarlığının kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Rekabet Kurumu bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Rekabet Kurumunun 2013 yılı bütçesi ve 2011 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, böylece bugünkü gündemimizin birinci kısmında bulunan bütçe ve kesin hesaplar oylanmış ve kabul edilmiştir. Hayırlı olsun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 55

Sayın Bakanımıza, tüm Komisyon üyelerine ve bürokrat arkadaşlara, basın mensuplarımıza çok teşekkür ediyorum.

18.15'e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.58

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.24

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Karaman)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)

KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri, çok Değerli Başbakan Yardımcımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın, yazılı ve görsel basınımızın çok değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

6'ncı Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Gündemimizde Diyanet İşleri Başkanlığı, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı ile Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı bütçe ve kesin hesapları bulunmaktadır.

Şimdi sunumunu yapmak üzere Sayın Başbakan Yardımcıma söz vereceğim ancak sunuşunuzdan önce bürokrat arkadaşlar ayağa kalkıp kendilerini tanıtırlarsa Komisyon üyelerimize çok memnun oluruz.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Arkadaşlara teşekkür ediyoruz.

Şimdi sunuşlarını yapmak üzere Sayın Başbakan Yardımcımıza söz veriyorum.

Buyurun efendim.

Süremiz otuz dakika.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, kıymetli bürokratlar, basınımızın değerli mensupları; sözümün başında hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sunumumda, Diyanet İşleri Başkanlığı, TİKA ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının faaliyetleri ve 2013 bütçesi hakkında görüşlerimi sizlerle paylaşmak istiyorum. Öncelikle Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesi ve faaliyetleri üzerinde durmak istiyorum.

Diyanet İşleri Başkanlığı, Anayasa, kanunlar ve diğer mevzuatla kendisine verilen görev ve yetkiler doğrultusunda, İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürüten, toplumu din konusunda aydınlatan ve ibadet yerlerini yöneten bir kurumdur.

Diyanet İşleri Başkanlığı bilgi ve kaliteyi referans alan, sadece cami ve cemaatine değil, toplumun her kesimine hitap eden, açık ve şeffaf bir kurum olmaya özen göstermektedir. Kurum sadece ülke içinde değil, dünya genelinde de görünür bir prestije sahiptir.

Diyanet İşleri Başkanlığı siyasetin dışında kalıp çağın ve toplumun ihtiyaçlarını dikkate alarak, bilgi teknolojilerini de kullanarak, yaşanan gelişmeler doğrultusunda daha verimli bir hizmet yürütme gayreti içerisinde.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Diyanet İşleri Başkanlığının asli görevlerinden biri toplumu din konusunda aydınlatmaktır. Başkanlık bu görevini ifa ederken doğru dinî bilgiyi halka ulaştırmak, böylece bidat, hurafe ve batıl inançlara karşı halkımızın daha duyarlı olmasını sağlamak için çalışmaktadır. Camilerde yürütülen hizmetler toplumun ilim ve ahlakına, marifet ve hikmetine, birlik ve muhabbetine, yardımlaşma ve dayanışmasına katkı sağladığında asıl amacına kavuşacaktır.

Diyanet İşleri Başkanlığına verilen asli görevlerden birisi de yaygın din eğitimi konusudur. Bu alanda hizmet veren Kur'an kursları ve eğitim merkezleri fiziki ve eğitsel açıdan yeniden gözden geçirilerek iyileştirme çalışmaları devam etmekte olup Kur'an kurslarında ve hizmet içi eğitimlerde uygulanan programlar güncellenmiştir. Bu çerçevede Kur'an kurslarında okutulan ders kitapları ve eğitim materyalleri, uygulayanların görüşleri de dikkate alınarak sahasında uzman kişilere yeniden hazırlanmıştır. Kur'an kursları, toplumsal talepler sonucu ortaya çıkan hizmet çeşitliliği göz önünde bulundurularak eğitim-öğretim ve sosyal etkinlikler açısından yeniden yapılandırılmış ve daha da işlevsel hâle getirilmiştir. Hizmet içi eğitim programları, çağdaş eğitim bilimi ve din eğitimi bilimi verileri ile diğer alanlardaki yeniliklere göre personelimizin bilgi birikimi ve uygulama açısından kendilerini yenilemelerine imkân sağlayacak şekilde yeniden hazırlanmış ve uygulamaya konulmuştur. Kur'an kurslarındaki yaş sınırlaması kaldırılarak yavrularımızın Kur'an-ı Kerim'i öğrenme konusunda konulmuş bulunan ilkel bir yasağa da son verilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığı, hizmette verimliliği artırmaya yönelik olarak personelin eğitim seviyelerini yükseltmek amacıyla 1990'lı yıllarda başlayan İlahiyat Ön lisans Programına ilave olarak YÖK ve Ankara Üniversitesi ile varılan bir anlaşmayla bütün din görevlilerinin 4 yıllık fakülte mezunu olmalarını sağlamaya yönelik çalışmalar yapmıştır. Ankara

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 56

Üniversitesi İlahiyat Fakültesi bünyesinde başlayan İlahiyat Lisans Tamamlama Programı'nın "İLİTAM" diğer ilahiyat fakültelerinde de başlatılmasıyla yaygınlaşan programlara personelin yoğun bir şekilde katılımı teşvik edilmektedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Diyanet İşleri Başkanlığının yayınları toplumu din konusunda aydınlatmanın en temel ayağını oluşturmaktadır. Bu sebeple Başkanlık, dinin temel kaynaklarını referans alan, günümüzün dini ihtiyaç ve beklentilerini göz önünde bulunduran, kendisini sürekli yenileyen ve çağdaş yayıncılık ilkelerini dikkate alan bir anlayışla yayın hizmetlerini yürütmektedir. Başkanlık, toplumu din konusunda aydınlatma faaliyetlerini, hem hizmet verilen mekânlarda din hizmetlerinin bir parçası olarak hem de halka ve ailelere yönelik düzenlenen bilimsel-kültürel toplantılar, yayınlar ve yaygın eğitim programlarıyla sürdürmektedir. Başkanlık, hizmetlerini yayınlarıyla desteklemekte, toplumun her kesimine yönelik yayın politikasını çok yönlü değerlendirerek çocuk, genç, yaşlı, kadın, erkek toplumun bütün kesimleri için, okuyucuların seviyelerini de dikkate alarak, sağlıklı bilgi esasına dayalı bir yayın programı gerçekleştirmektedir.

Diyanet İşleri Başkanlığı, son dönemlerde farklı kültür gruplarına yönelik olarak alanında uzman akademisyenlerin yazdıkları bölümlerden oluşan İslam'a Giriş kitapları hazırlatmış. Hepsinin ana başlığı İslam'a Giriş olmak üzere, Ana Konulara Yeni Yaklaşımlar, Gençliğin İslam Bilgisi, Temel Esaslar ve Evrensel Mesajlar alt başlığı ile bir dizi kitapla birlikte, halkımızı diğer dinlerle ilgili doğru bir şekilde bilgilendirmeyi esas alan, Yaşayan Dünya Dinleri adlı bir kaynak eser yayınlamıştır. Hazırlanan bu kitaplar çocuk, genç ve kadın sorunlarıyla ilgilenen sivil toplum kuruluşlarımızla, kütüphanelere ve istek gelmesi durumunda diğer kuruluşlara da hediye olarak gönderilmektedir. Diyanet İşleri Başkanlığı bugüne kadar beş defa dini yayınlar kongresi gerçekleştirmiştir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Diyanet İşleri Başkanlığımızın yaptığı faaliyetlerden birisi de TRT'yle iş birliği yapmak suretiyle, TRT Anadolu kanalı üzerinden Diyanet TV'nin yayına başlamasıdır. Diyanet TV şu anda test yayınlarını sürdürmekte, günde 12 saat yayın yapmakta, 2013 yılı içerisinde de çalışmalar tamamlandığında 24 saat yayın yapacak bir kapasiteye ulaşacak ve ülkemizin her yerinde bu yayınların sağlıklı seyredilebilmesi için gerekli çalışmalar yapılıyor ve kapasite artırımı da gerçekleştirilecektir. Bunun da oldukça önemli bir hizmet olduğunu düşünüyoruz ve televizyon vasıtasıyla milletimizi doğru bilgilendirme yolu açılmış olacaktır. Ayrıca, Diyanet İşleri Başkanlığı yine basında, yayında, görsel ve yazılı medyada dini konularla ilgili yapılan çalışmalarda da kendilerine baş vuranlar olduğunda da onlar açısından da bir birlikişilik görevi yapmaktadır.

Diyanet İşleri Başkanlığını yurt dışı hizmetlerini koordine etmek üzere hâlen 22 ülkede büyükelçiliklerin bünyesinde Din Hizmetleri Müşavirliği ve 29 Başkonsolosluk bünyesinde Din Hizmetleri Ataşeliği bulunmaktadır. Ayrıca, Müşavirlik ve Ataşeliklerin emrinde, sınavla seçilen ve görev yapacakları ülkelerin dili, tarihi, sosyal ve kültürel yapısıyla ilgili özel bir eğitime tabi tutulan din görevlileri görevlendirilmektedir. Bugün itibarıyla Başkanlık; AB ülkeleri, Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Japonya, Avustralya, Türk Cumhuriyetleri, Balkanlar ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti olmak üzere toplam kırk ülkede bulunan vatandaş ve soydaşlarımıza, akraba topluluklara din hizmeti sunmaktadır. Bu ülkelerin bir kısmında cami, tarihi eser, okul, ilahiyat fakültesi, sosyal alanlar ve kültür merkezleri gibi fiziki mekânların inşasına, onarımına ve yaşatılmasına da doğrudan destek vermektedir. Ayrıca, ihdası uygun görülen 38 Din Hizmetleri Müşavirliği, 15 Din Hizmetleri Ataşeliği ve 20 Din Hizmetleri Koordinatörlüğü için 2013 yılında sınavla atama işlemleri gerçekleştirilecek olup hizmet sahası Afrika ve bazı Uzak Doğu ülkelerini de içine alacak şekilde genişlemektedir.

Diyanet İşleri Başkanlığı; Türk Cumhuriyetleri, Balkan, Kafkas ülkeleri ve Türk ve Müslüman topluluklarına götürdüğü hizmet anlayışını da ülkelerde yaşanan gelişmeleri dikkate alarak şekillendirmektedir. Sahih dini bilgi ve evrensel kazanımların yanı sıra yerel değerleri de esas alan Başkanlık, 1990'lı yıllara oranla her alanda bir istikrar yakalayan söz konusu ülkelere daha kalıcı hizmetler götürmeye önem vermektedir. Bu çerçevede, öncelikle sayısı 180'e ulaşan kardeş şehir uygulaması başlatılmış ve bugüne kadar birçok somut icraat yapılmıştır. Bu ülkelerde Başkanlığımızca kurulup faaliyet gösteren dini eğitim ve öğretim kurumlarının devamlılığı sağlanmıştır. Türk Cumhuriyetleriyle, Balkan ve Kafkaslarda yaşayan Türk ve Müslüman toplulukların din görevlisi ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla Kazakistan, Kırgızistan, Azerbaycan'da ilahiyat fakülteleri, Romanya ve Bulgaristan'da Yüksek İslam Enstitüsü ve ilahiyat koleji, Azerbaycan'da Bakü Türk lisesi, Romanya'da pedagoji lisesi ve Bulgaristan'a bağlı Rusçuk, Şumnu ve Mestanlı'da imam hatip liseleri açılmış olup bunların bütün ihtiyaçları için destekler Diyanet İşleri Başkanlığı ve Diyanet Vakfı tarafından sağlanmaktadır.

Kosova, Bulgaristan, Kırım, Arnavutluk, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Makedonya ve Bosna Hersek gibi ülkelere ilahiyat fakültelerinde lisans, yüksek lisans ve doktora öğrenimi görmek üzere öğrenciler de getirmektedir. Bu amaçla 2011-2012 eğitim öğretim yılında 84 farklı ülkeden 248 lisans, 43 yüksek lisans ve 27 doktora öğrencisi olmak üzere toplam 318 öğrenci getirilmiştir. Diğer taraftan bu bölgelerde hizmet veren mahalli din görevlileri de ülkemizde hizmet içi eğitime tabi alınmaktadır. Ayrıca, Kayseri Mustafa Germirli Anadolu İmam Hatip Lisesinde öğrenim görmek amacıyla çoğunluğu Afrika ülkelerinden olmak üzere değişik ülkelere 188 öğrenci getirilmiştir. 2012-2013 eğitim öğretim yılında bu sayı 175 lisans, 114 yüksek lisans ve 71 doktora olmak üzere toplam 360 öğrenciye çıkarılmıştır. İmam hatip liselerinde eğitim görmek üzere değişik ülkelere de 2012-2013 eğitim öğretim yılında Kayseri Mustafa Germirli Anadolu İmam Hatip Lisesine 151, İstanbul Fatih Sultan Mehmet Anadolu İmam Hatip Lisesine 71, Konya Selçuklu Mevlana İmam Hatip Lisesine 98 olmak üzere toplam 324 öğrenci getirilmiştir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 57

Diyanet İşleri Başkanlığı, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın din hizmetleri ihtiyacını karşılamak maksadıyla bir yandan din hizmetleri müşavirleri, öte yandan din hizmetleri ataşeleri, öte yandan da din görevlileriyle hizmet sunarken ülkelerin takındığı tavırlar da dikkate alınarak ve oradaki vatandaşlarımızın hizmet ihtiyacını karşılamak maksadıyla 2005 yılında uluslararası ilahiyat programını faaliyete geçirmiştir. 2006-2007'de 20, 2007-2008'de 49, 2008-2009'da 75, 2009-2010'da 93, 2010-2011'de 108, 2011-2012'de 133, 2012-2013'de 177 olmak üzere toplam 655 öğrenci ülkemize getirilmiş olup 2012 yılında da 66 öğrenci mezun olmuştur. Bunlar, ortaöğretimi Avrupa'daki ülkelerde bitiren, orada doğmuş, orada okumuş, oranın dilini bilen insanlardan oluşuyor ve döndükleri zaman da daha iyi bir eğitim verme imkânı bulunuyor. Ayrıca, Frankfurt Goethe Üniversitesi İslam İlahiyatı Bölümü Diyanet İşleri Başkanlığımızın da katkısıyla kurulmuştur. Burası da şu anda öğrenci almaktadır. Bunun yanında Strazburg'ta DİTİP bünyesinde 2011-2012 eğitim öğretim yılında eğitime başlayan ilahiyat fakültesinde 54 öğrenciyle eğitim ve öğretime devam etmektedir. Burada da Fransa Hükûmetinin de desteği bulunmaktadır. Yurt dışındaki vatandaşlarımızın bir yandan Türkiye'deki din görevlilerini göndermek suretiyle ihtiyaçlarını karşılarken öte yandan Türkiye'den din görevlisi istemeyen, bulunduğu ülkeden din görevlisi yetiştirme şartını koyma ihtimallerini dikkate alarak da bu konuda Diyanet İşleri Başkanlığımız ayrıca tedbirler almaktadır, çalışmalar yürütmektedir.

Diyanet İşleri Başkanlığında personel hizmetleri de objektif kriterler, görevin gerektirdiği nitelikler ve mevzuat çerçevesinde yürütülmektedir. Haç ve umre hizmetleri yine yılların tecrübesiyle başarı içerisinde yürütülmektedir ve Diyanet İşleri Başkanlığımızın her alandaki hizmetleri büyük bir tecrübe, birikim, bilgi ve başarıyla sürdürülmekte, ülkemizin her yanında hem ibadet yerlerinin yönetilmesi hem Kur'an kurslarımızda dinimizin ana kaynağı Kur'anı Kerim'in öğretilmesi ve dini bilgilerin aktarılması, hem eğitim merkezlerinde hizmet içi kurslarla din görevlilerinin bilgi ve görgülerinin artırılması, hem dini yüksek ihtisas merkezleri kurmak suretiyle ihtisas düzeyinde dini bilgilerin aktarılması konusunda önemli adımlar atılmıştır. Son çıkan kanunla on tane dini yüksek ihtisas merkezi kurulmasına yasal olarak zemin hazırlanmış ve bugüne kadar üç tane de dini yüksek ihtisas merkezî faaliyete geçirilmiştir. Diyanet İşleri Başkanlığımızın faaliyetleri devam etmektedir.

Diyanet İşleri Başkanlığına ayrılan bütçeye baktığınızda; 2013 yılı bütçesi 2012 yılına göre yüzde 18,34 artırılarak 4 milyar 604 milyon 649 bin TL'ye yükseltilmiştir. 2013 yılı bütçe tasarısının yüzde 81,28'i yani 3 milyar 742 milyon 870 bin Türk Lirası personel giderlerine, yüzde 13,79'u yani 635 milyon 14 bin TL'si sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderleri, yüzde 3,05'i yani 140 milyon 422 bin Türk Lirası mal ve hizmet alımı giderlerine, yüzde 1,39'unu da 64 milyon TL sermaye giderleri yani yatırımlara, yüzde 0,49'u 22 milyon 343 bin TL transfer harcamaları, cari transferler oluşturmaktadır. Bütçe tasarısının yüzde 95,07'sini personel giderleriyle sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri oluşturmaktadır. Diyanet İşleri Başkanlığının yürüttüğü hizmet ve faaliyetleriyle ilgili daha detaylı bilgiler konuşmamın tamamını içeren 2013 yılı bütçe sunuş konuşmasının içerisinde var, ben buradan özetlemiş oldum. Onun için Diyanet İşleri Başkanlığımızın 2013 yılı bütçesinin hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum. Umarım, bu bütçeyle Diyanet İşleri Başkanlığı 2013 yılında hedeflediği faaliyetleri başarıyla yerine getirir.

Sayın Başkan; değerli üyeler; ikinci kurum Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı, kısa adıyla TİKA olarak bilinen kurumumuz.

TİKA, Türkiye'nin birçok ülkede faaliyet gösteren, kapasite transferi yapan, işbirliği ve koordinasyon çalışmalarını yürüten, ülkemizin dost ve kardeş ülkelerle olan dayanışmasını pekiştirme görevini yerine getiren ülkemizin yüz akı kuruluşlarından bir tanesidir. Kalkınma yardımları, dünya barışı ve refahı için bir zorunluluk olduğu gibi, ülkelerin ince güç potansiyellerinin en önemli aracıdır. Günümüz dünyasında ülkelerin askerî ve ekonomik gücü kadar kendi kapasitelerini ihraç edebilmeleri, tecrübe ve bilgilerini paylaşmaları, dost ve kardeş ülkelerdeki kurumsal kapasiteleri arttırmaları ve çeşitli destekleri sağlamaları oldukça önemlidir. Kalkınma yardımlarının ülkemiz için bir kayıp değil bir kazanç olduğunu, ülkemizin özel sektörünün önünü açtığını, ülkemizin diplomasi potansiyelini artırdığını, ülkemizin müzahir unsurlarının güçlendirilmesine yol açtığını bilmek gerekir. Bunların da ötesinde akraba dediğimiz, kardeş dediğimiz, soydaş dediğimiz, dindaş dediğimiz insanlara yaptığımız yardımlar onlar için hayati derecede önem arz ediyor. Bu, bazen küçük bir su kuyusu oluyor, bazen bir hastane, bazen bir okul, bazen oradaki kamu personelin eğitimi, bazen polis eğitimi, bazen bir futbol topu ama onlar için oldukça anlamlı ve önemli yardımlar olmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uzun yıllar çalışmaların sürdürüldüğü Azerbaycan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan gibi ülkelerin yanı sıra bugüne kadar ülkemizin pek gündeminde olmayan Filipinler, Myanmar, Somali, Kolombiya, Küba gibi dünyanın başka ülkelerine de TİKA yeni yapılanmadan sonra uzanır hâle gelmiştir. Biliyorsunuz, TİKA, daha önce kurulduğunda Orta Asya Türk Cumhuriyetlerinin bağımsızlığına kavuşmasından sonraki süreçte yeniden inşası ve devlet olarak güçlü bir şekilde hayatîyetlerini devam ettirmesi konusunda Türkiye'nin yardım ve desteğini planlı bir şekilde yönetmek ve oralara aktarmak üzere kurulmuş bir teşkilattı. Ama zaman içerisinde Türkiye'nin dışarıda artan gücü, değişen politikaları çerçevesinde Balkanlara 2002'den sonraki süreçte açılan TİKA, daha sonra Afrika'ya, Asya'ya, Ortadoğu'ya dünyanın her tarafına açılan bir anlayışla kalkınma yardımları konusunda dünyanın en önemli, en prestijli örgütlerinden biri hâline gelmiştir ve TİKA şu anda 5 kıtada faaliyet gösteren, 100 ülkede faaliyeti olan ve 33 yerde koordinatörlüğü bulunan bir güçlü teşkilat, âdetâ Türkiye'nin dış politikadaki ince gücünden, yumuşak gücünden bir tanesi.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 58

Ben, hangi ülkeye gidersem gideyim orada TİKA dediğim zaman o ülkelerdeki insanların hatta bakanların, yöneticilerin yüzünün güldüğünü ve TİKA dediği zaman kalpten bir sevgiyle bize yaklaştığını görüyoruz ve bundan da büyük bir memnuniyet duyuyoruz. Çünkü, TİKA demek, Ay Yıldızlı Türk Bayrağı demektir. Nereye giderseniz gidin bu bayrak büyük bir gururla, büyük bir onurla Türkiye'yi, milletimizi oralarda temsil ediyor. Gerçekten yüz akı kuruluşlarımızdan bir tanesi.

Şu anda TİKA, 30 ülkede 33 program koordinasyon ofisiyle çalışmalarını yürütmekte, bunun yanı sıra 100'den fazla ülkeye de proje ve faaliyet desteği sunmaktadır. Bu gelişme ve genişlemeye bağlı olarak 2011 yılında TİKA'nın çalışma yaptığı bölgelerle gerçekleştirdiği proje sayısı 1473'e ulaşmıştır. Bu, çok önemli bir rakam zira, 1992 ile 2002 yılları arasında TİKA'nın faaliyet gösterdiği ülkelerdeki toplam proje sayısının 2241 olduğu düşünülürse bir yılda 1473 projenin ne kadar anlamlı ve önemli olduğu açıkça ortaya çıkar. 2002 yılı ile 2011 yılları arasında gerçekleştirilen proje sayısı 10 bin 86'dır. Yani 92 ile 2002 yılları arasında 2241 proje yani 10 yılda, bizim iktidar olduğumuz dönemdeki 10 yılda da baktığınızda 10 bin 86 proje, yaklaşık 5 kat bir artış var. 2011 yılında gerçekleştirilen 1473 projenin önemli bir kısmı ortak tarihî ve kültürel geçmişe sahip olduğumuz Balkanlar, Kafkaslar, Orta Asya ve Orta Doğu bölgelerinde gerçekleştirilmiştir. Projelerin 805'i Kafkaslar ve Orta Asya'da, 425'i Balkanlar'da, 202'si ise Orta Doğu ve Afrika bölgelerinde gerçekleştirilmiştir.

TİKA, ayrıca, ülkemizin yurt dışına yönelik olarak yaptığı çalışmalarının envanterinin tutulması ve uygulamanın koordinasyonunu da yapmaktadır. Bu koordinasyon sayesinde ülkemizin yapmış olduğu yardımların sağlıklı bir envanteri tutulabilmekte ve Türkiye'nin kalkınma yardımları konusunda görünürlüğü, resmî ve gerçekçi bilgilerle hem dünya kamuoyuna hem Türk kamuoyuna tanıtılmaktadır.

Bu envanter sonuçlarına göre Türkiye 2011 yılı itibarıyla 2 milyar 363 milyon dolar kalkınma yardımı yapmıştır. Bu rakam 2002 yılında 86 milyon dolardı. 2002 yılında 86 milyon dolar kalkınma yardımı yapan Türkiye, 2011 yılında 2 milyar 363 milyon dolar kalkınma yardımı yapmıştır. Ülkemizin resmî kalkınma yardımları 2010 yılında 967 milyar, 2011 yılında ise 1 milyar 273 milyon dolar olmuştur. Bu, aynı zamanda bir iltir, ülkemiz tarihinde resmî kalkınma yardımları ilk defa 1 milyar doların üzerine çıkmıştır. Bir çok ülke kalkınma yardımı kapsamında faaliyetlerini askıya alırken, bütçe imkanlarını kısıtlarken; ülkemiz artırma yoluna gitmiştir. Ülkemiz artık yardım alan değil; yardım yapan, tecrübesini paylaşan bir ülke hâline gelmiştir.

Sayın Başkan, değeri milletvekilleri; 2008/15 sayılı Başbakanlık Genelgesiyle yurt dışındaki kültürel mirasın korunmasına yönelik olarak yapılması gereken çalışmaların koordinasyonu da TİKA'ya verilmiştir. Bu çerçevede, yurt dışında bulunan ecdat yadigarı eserlerin korunması, ortaya çıkarılması, restorasyonu, bazılarının sıfırdan inşası gibi çok önemli faaliyetleri de TİKA hayata geçirmiştir ve bugüne kadar pek çok eser hem Balkanlar'da hem de başka yerlerde hayata geçirilmiştir. Bunlardan birkaç tanesini paylaşmak istiyorum: Moğolistan'da Türk Anıtları Projesi kapsamında Bilge Kağan Müzesi yapılmış ve ulaşımı kolaylaştırması için 46 kilometrelik yol yapılmıştır. Aynı şekilde Tonyukuk Yazıtları koruma altına alınmıştır. Bosna Hersek'te bulunan Drina Köprüsü'nün korunmasıyla ilgili çalışmalar devam etmektedir. Karadağ'da bulunan Nizam Cami'si 79 yıl aradan sonra TİKA tarafından yeniden ibadete açılmıştır. Üsküp'te Mustafa Paşa, Prizren'de Sinan Paşa Camileri faaliyete açılmıştır. Etiyopya'da Necaşi Türbesi'nin restorasyonu TİKA tarafından yapılacak, çalışmaları devam etmektedir. Afganistan'ın Belh vilayetinde Mevlana Celaledini Rûmî'nin doğduğu ev olarak bilinen Bahaeddin Veled Medresesi'nin restorasyonu yine TİKA'mız tarafından yapılacaktır. 1920'li yıllardan sonra Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün talimatıyla Afganistan'da yapılmış bulunan hastane şu anda kullanılmaz bir durumda. Başbakan'ımızın talimatıyla şimdi Aliabat'ta büyük bir hastane yapıyoruz, Atatürk'ün yaptığı hastaneyi âdeta yeniden inşa ediyoruz. Afganistan'ın bütün doktorları oradan yetişecek ve orada önemli faaliyetler görecekler.

Burada bir hatıramı Komisyon üyeleri müsaade ederse paylaşmak isterim. Karadağ'da bir medresenin mezuniyet törenine gittim. Orada Osmanlı Şehitliği var, Tüze kentinde. Osmanlı Şehitliğinin yanında da bir cami var. O camiyi de gidip ziyaret ettik, hakkında bilgi aldık. Karadağ'ın Diyanet İşleri Başkanı Rifat Feyziç dedi ki: "Buranın çok acıklı bir hikâyesi var, anlatmak isterim." dedi, buyur dedik. "1911 yılında bu caminin restorasyonu için Osmanlı sultanına burada yaşayan insanlar mektup yazmışlar ama 1912 yılında burası Osmanlı'dan ayrılınca cevap gelmedi. 1933 yılında da buradaki din görevlisi bir Hırvat tarafından şehit edilince cami tamamen kapandı, 2008 yılında Türkiye'nin Başbakanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatıyla cami yeniden restorasyonu ve diğer ihtiyaçları giderilerek ibadete açılacak hâle getirildi. 2011 yılının Kadir gecesinde de burası ibadete yeniden açıldı." Arkasından bir laf söyledi, dedi ki: "Sayın Bakanım, bizim mektuplarımıza lütfen cevap vermek için bundan sonra yüz sene beklemeyin." Çok dokundu bana, hakikaten yüz sene o insanlar sevgiyle beklemiş. Cevabı verdi Türkiye, yüz sene sonra da olsa ama bugün geline nokta Türkiye, cevapları yüz sene beklemeden, anında cevap verebilen bir ekonomik güce ve kudrete ulaştı.

Ayrıca, Makedonya'da Kocacık köyünde Atatürk'ün baba evi var ve yıllar yılı bu baba evi ihmal edilmişti. Şimdi, Atatürk'ün baba evi tarihî kayıtlardaki orijinal yapısına uygun bir şekilde yeniden inşa ediliyor ve inşaatı şu anda bitti. Oranın yoluyla ilgili birtakım çalışmalar var, o bittikten sonra cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün baba evini de orijinal yapısına uygun ve o günün şartlarına uygun bir şekilde faaliyete geçirme imkânını da yine TİKA marifetiyle yapmış olacağız. TİKA'mız gerçekten yüz akımız, gururumuz, Türkiye'nin, dünyanın her yerindeki bayrağını

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 59

onurla dalgalandıran bir kuruluştur ve bu çalışmalarını büyük bir özveriyle sürdürüyor. Ben, bundan sonraki süreçte de TİKA'ya başarılar diliyorum.

TİKA'nın 2013 yılı bütçesi rakamlarına baktığımızda –müsaadenizle onu da söyleyeyim, bitirmek istiyorum- yüzde 15'lik bir artışla 99 milyon 791 bin Türk Lirasıdır, TİKA'nın bütçesi. 2002 yılında TİKA'nın bütçesi 21 milyon 961 bin Türk Lirası, 2013 yılında da 99 milyon 791 bin Türk Lirasıdır, yüzde 15 oranında 2012'ye göre bir artış sağlanmıştır. Bu bütçenin TİKA'mız için hayırlı uğurlu olmasını ve TİKA'mızın gerçekleştirdiği faaliyetlere önemli katkılar sağlamasını ve faaliyetlerinde başarılı olmasını temenni ediyorum.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; 3'üncü kuruluş, Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı. Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığımız da Türk dış politikasının ince güçlerinden bir tanesi, yumuşak güçlerinden bir tanesi. Türk dünyasıyla, soydaşlarımızla, vatandaşlarımızla ve akraba topluluklarla yakından ilgilenmek maksadıyla kurulmuş bir teşkilatımızdır. Hükûmetlerimiz döneminde Türk dünyasına büyük ehemmiyet verilmiştir. 2006 yılında Türk Dünyası Belediyeler Birliği, Bakanlar Kurulu kararıyla kurulmuş ve belediyeler arasında iş birliği yapmak, kardeş şehir kültürü ve anlayışını hayata geçirmek adına önemli adımlar yapılmıştır, Türk Dünyası Belediyeler Birliği önemli çalışmaları devam ettirmektedir.

2008 yılında Yunus Emre Vakfı kurulmuştur. Bugün, Yunus Emre Vakfı yurt dışında Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri adı altında kültür merkezleri kurmakta ve burada Türkçenin öğretilmesi hem soydaşlarımıza hem akrabalarımıza hem vatandaşlarımıza hem de isteyenlere öğretilmesi Türk kültürünün, Türk tarihinin, Türkiye'ye ait güzelliklerin, sanatın, musikinin her alanda en iyi şeylerin, en doğru bilgilerin, en uzman kişiler aracılığıyla birinci ağızdan tanıtılması ve öğretilmesi konusunda büyük bir faaliyet içerisinde. Şu ana kadar yirmi altı tane yerde Yunus Emre Türk Kültür merkezlerini açmış bulunuyoruz. Kültürümüzü dünyaya birinci elden tanıtmaya adanmış tarihî bir adımdır. 2009 yılında Türk Konseyi kuruldu. Türk Dili konuşan Ülkeler İş Birliği Konseyi çok önemli, tarihî bir adım.

Yine, 2009'da Türk Parlamenter Asamblesi kuruldu. Tıpkı Avrupa Parlamenter Asamblesi gibi Türk Parlamenter Asamblesi de önemli bir görev ifa edecektir. Türk Konseyinin merkezi İstanbul'da; Türk Parlamenter Asamblesinin merkezi Bakü'de. Ayrıca 2009'da Türk Akademisi kuruldu. Türk Akademisi de yine Türk kültür ve tarihi alanında araştırmalar yapmak, ortak kültür ve tarih bilincini Türk dili konuşan ülkeler arasında yaygınlaştırmak adına önemli faaliyetler icra ediyor. Bunun merkezi de Kazakistan'ın başkenti Astana'dadır.

Yine TRT Avaz'ı faaliyete geçirdik. Hem Türk dünyasına hem de Türk dili konuşan herkese ve her kesime ulaşmak için önemli faaliyetler yapıyor.

Son olarak da 2011 yılında TİKA'yı, demin söylediğim gibi, beş kıtada faaliyet yapabilen, faaliyet üretebilen bir kuruluşa çevirdik.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı: Ana sloganı, nerede bir vatandaş nerede bir soydaş ve nerede bir akraba varsa orada olmayı kendisine şiar edinen, vatandaşlarımızın, soydaşlarımızın sorunları, akrabalarımızın sorunları, tespiti ve çözümü noktasında Hükûmetimize önerilerde bulunan, Türkiye içinde çözümü gerekli konuların Türkiye içerisinde Hükûmetimiz, Meclisimiz tarafından çözüme kavuşturulduğu, ancak diğer ülkeler tarafından çözümü gereken konuların da Dışişleri ve Hükûmetimizin ilgili birimleri tarafından ikili ve çok taraflı görüşmelerle dile getirilerek çözüme kavuşturulması konusunda önemli faaliyetler icra etmekte, ayrıca lobicilik alanında da çok önemli çalışmalar yapmaktadır.

Yine sivil toplum örgütlerinin desteklenmesi konusunda da ciddi çalışmalar yapmakta. Yurt dışında faaliyet gösteren sivil toplum örgütlerinin desteklenmesi ve Türkiye'den yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız, soydaşlarımız ve akraba topluluklarla ilgili çalışmalar yapanlarla ilgili de destekler sağlamakta, onlara rehberlik yapmaktadır. Haziran ayında, 2012 yılının Haziran ayında STK buluşmasını Ankara'da gerçekleştirdik. Yurt dışından 17 ülkeden 600 tane STK temsilcinin katıldığı bir toplantıyla biz burada STK'ların çalışmaları ve daha başarılı olmaları konusunda bir çalıştay yaptık. Bakanlarımız bu konuda etkin ve yetkin kişiler. Tecrübe ve bilgi paylaşımında bulunuldu, karşılıklı istişareler yapıldı.

Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın ailelerinden alınan çocuklar var. Şu anda 4 bin tane yavrumuz, gençlik daireleri tarafından, bizim Çocuk Esirgeme Kurumuna benzer yapılar tarafından Türk ailelerinden alınmış, gençlik daireleri marifetiyle ya bir Hristiyan aileye veriliyor veyahut da başka bir aileye veriliyor veyahut da kiliseye verilerek orada yetiştirilmesi sağlanıyor. Şu anda büyük bir dramla burada karşı karşıyayız, ciddi bir asimilasyonla burada karşı karşıyayız. Bu konuda bilincin artırılması için Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız, bütün kurumlarımız entegre bir çalışma yürütmekte ve bu amaçla Ankara'da bir çalıştay gerçekleştirdik. Bu konuda ne yapabiliriz, neler sağlanabilir, ne gibi adımlar atabiliriz, bu yavrularımızı kurtarmak için neler yaparız, bununla ilgili detaylı çalışmalar yürütüyoruz. Öncelikle, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın ailesinden alınmak durumunda kalan çocukları öncelikle Türk ailelerin alması için teşvikler yapıyoruz, bu konuda bilinçlendirme çalışmaları yapıyoruz. Bu mümkün olmadığı takdirde, sağlanamadığı takdirde, ailenin istediği bir aileye verilmesi konusunda çalışmalar yapılıyor. Bunun dışında da birtakım kurumlar, yapılar oluşturmak suretiyle orada bu yavruların barındırılması, eğitimi ve benzeri konularda çalışmalar yapıyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 60

Ayrıca yurt dışı cezaevlerinde çok sayıda vatandaşımız var. Türkiye’de konuşuluyor ama orada insan haklarının çok ciddi oranda ihlalleri var, çok ciddi problemler var, sorunlar var, sıkıntılar var. Bugüne kadar bu konuyla ilgili yapılan çalışmaları bir adım daha ileri götürmek suretiyle cezaevlerinde tutuklu ve hükümlü bulunan Türk vatandaşlarının, soydaşlarımızın sorunlarıyla da ilgilenmek için bir gayretin, bir çabanın içerisindeyiz. Bu alanda da Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Hakları Komisyonu Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı iş birliği yapıyor. Oralarda araştırılması gereken konular olduğu zaman İnsan Hakları Komisyonumuza biz iletiyoruz. Onlar da oraya elemanlarını göndererek, milletvekillerimizi göndererek, araştırma ekipleri göndererek buralarda incelemeler yapıyorlar, yapmaya da devam edecek.

Ayrıca Türkiye burslarını Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar marifetiyle organize ediyoruz. 2011 yılında Türkiye burslarına müracaat eden öğrenci sayısı 9 bindi, 2012 yılında Türkiye burslarına müracaat eden öğrenci sayısı 45 bin oldu, yaklaşık 5 kat arttı. Çünkü Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının kurulmasından sonra 1992’den beri devam eden bu süreç yeniden ele alındı, eksiklikler, aksaklıklar değerlendirildi, bu konuda bir eylem planı ortaya çıkarıldı, strateji belgesi hazırlandı ve Türkiye vatandaşlarının hem tanıtılması hem markalaştırılması için ciddi adımlar atıldı. Şu anda yaklaşık ülkemizde 40 bin civarında uluslararası öğrenci okumaktadır. 2012-2013 eğitim öğretim yılında 3916 öğrenci ülkemizde burs kazanmıştır, üniversitelerimizde okumaya devam etmektedir.

Burada şunu da vurgulamak istiyorum: Türkiye’de yükseköğretimde önemli gelişmeler oluyor. Yükseköğretim konusunda Türkiye’nin parlayan bir yıldız olduğunu görmek lazım. Biz vakıf üniversitelerine de diğer üniversitelere de burslu öğrenciler dışında kendi nam ve hesabına okuyacak öğrenciler için bunun çok önemli bir fırsat olduğunu, Türkiye’nin bu noktada bir yükseköğretim merkezi üssü hâline dönüşmeye aday olduğu bir gerçektir. Bu sene vakıf üniversiteleri öğrenci bulmakta sıkıntı çektiler. Ben buradan çağrı yapıyorum. Bir kısım öğrencileri burslu okutmak suretiyle o ülkelerdeki öğrencilerden kendi parasıyla okuyacak öğrencileri Türkiye’imize çekme imkânı var. 9 bin müracaatın 45 bine ulaşması, Türkiye’nin bu noktada cazibe merkezi olduğunun, çekiciliğinin bir göstergesidir. Ben bu noktada önemli adımlar atılacağına, Türkiye’mizin önümüzdeki yıllarda bir eğitim üssüne döneceğine de yürekten inancımı ifade etmek istiyorum.

Yine yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızla ilgili ciddi sorunlar var, onlarla alakalı da adımlar atmaya gayret ediyoruz. Bunlardan bir tanesi, mavi kart uygulamalarından kaynaklanan sorunlardı. Mavi kart, Türk vatandaşlığından izin almak suretiyle çıkan kişilerin Türkiye’deki birtakım ihtiyaçlarını karşılamak üzere çıkarılmıştı fakat zaman içerisinde aksaklıklar oldu, bu aksaklıkları gideren adımlar attık ve orada yaşayan kardeşlerimizin talepleri doğrultusunda bu düzenlemeleri yaptık. Şu anda, vatandaş olması, anayasadan kaynaklı zorunluluk olan memuriyet gibi, seçme seçilme hakkı gibi Anayasa değişikliği gerektiren konular hariç olmak üzere, mavi kart sahibi vatandaşlıktan çıkmış insanlarımız Türk vatandaşlarının sahip olduğu bütün hakları kullanma imkânını elde ettiler.

Son olarak, biliyorsunuz, yurt dışındaki vatandaşlarımızın oy kullanmasıyla ilgili önemli adımlar atıldı. Bu 2011 seçimlerinden önce yapılmıştı ancak değişiklik YSK’nın aldığı karar neticesinde birtakım imkânsızlıklar ifade edilerek uygulanamadı. YSK’yla, Dışişleri Bakanlığıyla, Adalet Bakanlığıyla ve ilgili bütün kurumlarla oturup konuşarak bu konuda bir yasal düzenleme yapıldı. Vatandaşlarımızın ilk seçimde oy kullanmaları için yasada gerekli ne gibi düzenlemeye ihtiyaç varsa bunlar YSK, Dışişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığıyla iş birliği içerisinde yapılarak uygulanabilir hâle getirildi. Anayasa Komisyonumuz, Genel Kurulumuzun kabulüyle de yasalastı. Bundan sonra yapılacak ilk Cumhurbaşkanlığı seçimi ve milletvekili seçiminde yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız, bağlı oldukları konsolosluk çevresinde sandığa gidip oy kullanma imkânını bulabileceklerdir. Hem daha az zahmet hem daha az masrafla bu haklarını kullanma imkânı elde edeceklerdir. Ben, bu vesileyle, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı bütçemizin de hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı bütçesi 2013 yılı tasarısıyla 9 milyon 401 bin Türk lirası personel maaş ve prim ödemeleri, 16 milyon Türk lirası mal ve hizmet alımları, 141 milyon 810 bin Türk lirası cari transferler olmak üzere toplam 167 milyon 211 bin Türk lirası ödenek tahsis edilmektedir.

2013 yılı içerisinde tahsis edilen bu ödeneklerin, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından amacı doğrultusunda, ülkemizin ve insanımızın yararına olan faaliyetlerde kullanılacağına olan inancımı ifade ediyor ve çalışmalarında Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığına da teşekkür ediyorum ve Komisyonumuza da bütçe çalışmalarında başarılar diliyorum, ayrıca sabır diliyorum. Tabii, biz gelip gidiyoruz ama sizler sürekli buradasınız, herkesi dinliyorsunuz, herkese eleştirilerinizi, önerilerinizi söylüyorsunuz, gerçekten sabır isteyen bir iş.

Ben bütün Komisyon üyelerine hem sabır hem de başarılar diliyor, hepinize saygıyla selamlıyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, asimilasyon çok kötü bir şey.

BAŞKAN – Sayın Başbakan Yardımcımıza kapsamlı sunuşları için çok teşekkür ediyorum.

Sayın Akçay, buyurun lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; Diyanet İşleri Başkanlığımızın muhterem temsilcileri, değerli basın mensupları, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 61

Bugün ülkemizin sosyal ve kültürel dokusunu derinden etkileyen çok önemli bir kurumun bütçesini görüşüyoruz. Diyanetin önemini anlatmaya bilmem gerek var mıdır, bence yoktur.

Değerli arkadaşlar, aslında uzun süre söyleyip söylememeyi düşündüğüm, tereddüt ettiğim fakat söylemezsem de vicdanımın razı olmayacağı bir iki hususu dile getirmekte fayda görüyorum.

Şimdi, Sayın Diyanet İşleri Başkanının makamının ağırlığı ve önemini takdirle ve temsille ilgili bir iki örnek vermek istiyorum.

Geçen yıl Değerli Bakanımız Sayın Fatma Şahin'i bir vesileyle ziyaret etmişti ve şu an tarihini de hatırlamıyorum, ancak basına, televizyonlara geniş şekilde yansıdı. Arkadaşlarımız herhâlde hatırlarlar, Diyanet İşleri yetkileri de o konuda bilgi de verebilirler. Tabii, hangi vesileyle bir Diyanet İşleri Başkanımız bir Bakanı ziyaret eder, böyle bir ziyaret doğru mudur? Türkiye Cumhuriyeti tarihinde bir Diyanet İşleri Başkanının bir Hükûmetin Bakanını ziyareti vaki olmuş mudur? Bunlar sorular ve bilmediğim durumlardır ancak yadırgadığım bir durumdur. Oradaki oturma düzeni hepten yadırgadığım bir durum. Sanki yapılan bir toplantının başkanı Bakan Sayın Şahin, bir masanın kenarında da Diyanet İşleri Başkanı. Doğrusu, ben o görüntüye de üzüldüm.

İkincisi, 2012 Temmuz ayı başında Sayın Diyanet İşleri Başkanımız Fener Rum Patriğini ziyaret etti. Ederdi etmezdi, ben tartışmanın o tarafında değilim, bana göre ziyaret etmemesi gerekirdi, yalnız onu tartışmak istemiyorum burada. Ancak ziyaret sırasında Fener Rum Patriğinden bir istekte bulundu, Diyanet İşleri Başkanımız; Atina'ya bir cami yapılması için yardımcı olmasını ve tavassut etmesini istedi. Allah aşkına, değerli arkadaşlar, Sayın Başkanın ne yaptığının farkında mı? Patriği hangi konuma oturttuğunun farkında mıdır? Patrik Yunanistan'ın Türkiye'deki bir temsilcisi midir, hangi statüdedir, muhataplığı nedir? Bunlar cevap arayan sorulardır değerli arkadaşlar.

Diyanet İşleri Başkanlığının etnik temelli açılım sürecine dâhil edilmesi konusu, Sayın Mehmet Görmez'in göreve gelme sürecinde de yoğun tartışılan konulardan birisidir. Hükûmet, Mayıs 2009'da sözüm ona önce "Kürt açılımı" diyerek, ondan sonra "millî birlik", vesaire diye adını da bir türlü tam koyamadığı bir açılımı başlatırken Başbakanın Kürtçe vaaz ve hutbe ısrarına Diyanet İşlerinin önceki Başkanı Sayın Ali Bardakoğlu'nun vaaz ve hutbede Türkçeden başka dil kullanılmasının ayrılmayı ve ötekileştirmeyi getireceği konusunda uyarıları, Başkanlıkta bir yönetim değişikliği operasyonunun ve bu değişikliğin yönünün ne olacağına ilişkin belirtileri ortaya koymuştur.

Sayın Başbakanın, Diyanetin kuruluş yıldönümündeki konuşmasında, Diyanetin, bir devlet projesi olan millî birlik ve kardeşlik sürecinde... Ayrıca bu devlet projesi filan da değildir. Bu nasıl bir proje? Böyle bir proje de yok. Resmen AKP'nin gizli ajandası var, o proje denilen şey. "Süreçte aktif rol almasını rica ediyorum." dedi. Efendim, resmî projeyi... Bir süreci vardır, nerede karar alınmış? Bakanlar Kurulu kararı mı vardır bu konuda, Meclisten bir kanun mu çıkmıştır?

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Bizde gizli yok Sayın Akçay. Gözünüzü seveyim, yapmayın!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şimdi onu tartışmayalım da...

Diyanet İşleri Başkanı da bu işe bulaştırılmıştır. Sayın Başbakan, Diyanetin o zamanki faaliyetlerini yön vermeye çalışırken bu sefer de "Farklı dil ve lehçelerde vaaz ve hutbe çalışmaları belli bir aşamaya geldi." açıklamasında bulundu. Ancak daha sonra Sayın Bardakoğlu'nun açıklamalarından anladığımız kadarıyla, Sayın Başbakanın bahsettiği çalışmaların, Diyanet dışında gerçekleşen çalışmalar olmaktan öte bir şey olmadığı ortaya çıktı. Diyanetin bir önemli misyonunun ülkemizde birlik ve beraberliğin sağlanması, ayrımcılığın önlenmesi olduğunu belirten Bardakoğlu, Diyanetin başka birtakım projelerin parçası olmak yerine kendi asli işini yapması gerektiğini ifade etmiştir.

Camilerde vaaz uygulamasında merkezî sistemin kaldırılarak mihraptan vaaz gerçekleştirilmesi ve Sayın Görmez'in "Bütün merkezî sistemin kablolarını keseceğim." sözü de acaba bu projenin bir parçası değil midir? Diyanet İşleri Başkanlığına geliş sürecinde Başbakan'a verdiği sözleri yerine getirme gayretini görüyoruz. Merkezî sistemin kaldırılması basit bir olay değildir arkadaşlar. Her şeyden önce, farklı İslamlar ve farklı Müslümanlıklar vardır da böyle bir uygulama getiriyorsunuz? Yani İstanbul'daki Müslümanlıkla bir başka şehrimizdeki Müslümanlık farklı mıdır? Mesele nedir? Mesele, Sayın Başbakanın, yukarıda çizdiği çerçevedir. Biraz önce iki cümlesini ifade ettim. Mesela, farklı dil ve lehçelerde vaaz ve hutbe çalışmasıdır. Anlaşılan odur ki bu istekler yerine getirilmektedir ve neticede mesele, camiye, okula ve kışlaya siyaset sokan bir anlayışın, milletin dinini, diyanetini dahi bölme girişimi olarak bunu değerlendiriyoruz.

Gelelim yeni bir yapılanmaya: Dini yüksek ihtisas merkezleri. 6002 sayılı Kanun'la ve 633 sayılı Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanun'un 8'inci maddesi değiştirilerek doğrudan başkana bağlı dini yüksek ihtisas merkezleri kurulmaktadır. Bu konuyla ilgili de Sayın Bakandan açıklama bekleriz.

Sayın Görmez'in "Bütün merkezî sistemin kablolarını keseceğim." söyleminin bir uygulaması olarak değerlendiriyorum ve dini yüksek ihtisas merkezleri ile âdeta yerel Diyanet İşleri Başkanlıkları mı oluşturuluyor? Türkiye'de Diyanet İşlerinde ademimerkeziyetçilik mi hayata geçiriliyor?

Bu hususları belirttikten sonra bir diğer husus da yurt dışı Türklerin dinî sorunlarına dairdir. Özellikle Balkanlarda ve Yunanistan coğrafyasında Türklerin dinlerini serbestçe yaşamalarına çeşitli engeller çıkarılmaktadır ve Yunanistan'daki dinî kurumlar baskı altındadır. Bu çerçevede, zaman zaman camilerinin kapatıldığı ya da kiliseye dönüştürüldüğüne dair haberler gelmektedir.

Kavala'daki caminin Aya Nikola Kilisesine dönüştürüldüğü iddiaları doğru mudur?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 62

Yaklaşık 2 bin soydaşımız ve dindaşımızın yaşadığı İstanköy'deki Defterdar Camisi'nin alışveriş merkezi yapıldığı, avlusunun kahvehane olarak kullanıldığı iddiaları doğru mudur?

Ayrıca, yine geçtiğimiz yıl Manisa'nın Salihli ilçesinde bazı camilerdeki Türk bayraklarının Salihli Müftüsü tarafından indirtildiği konusunu soru önergesi şeklinde Sayın Bakana da yöneltmiştik. Ancak gelen cevaplar yeterli ve ikna edici olmamıştır. Bayrak Kanunu gerekçe gösterilerek cevaplandırılmaya çalışılmıştır. Efendim, bayrağımız sadece Bayrak Kanunu'na göre asılmaz, bir de geleneğimiz ve göreneğimiz de vardır. Yani yüzlerce yıldır bayrağımızın asıldığı camiler var. Asılma mecburiyeti yok ama efendim, asılanların da kaldırılma mecburiyeti yok. Ama, maalesef, Salihli Müftüsü bunu kaldırtmıştır, bu bir hakikattir. Bu konuda ne gibi bir işlem yaptınız? Benim kendisinin... Çok fazla da konuşmak istemiyorum, bu kadarı yeterlidir. Bu konuda ciddi cevaplar istiyorum.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Sayın Başkanım, eğer siz uyarıp da bir cevap aldıysanız lütfen bilelim yani.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yok, yeterli cevap almadık Sayın Baştopçu.

Ben soru önergesi ve cevaplarının birer fotokopisini sizlere de verebilirim. Yani daha fazla ayrıntılı da konuşmak istemediğim için şimdilik burada konuşmama son veriyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akçay.

Sayın Celal Dinçer, süreniz beş dakika.

Buyurun lütfen.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Beş dakikalık sürede neyi anlatacağımı bilemiyorum ama on dakika olarak biliyordum, ona göre hazırlandım. Eğer müsaade ederseniz, beş dakika da Mevlüt Aslanoğlu Ağabeyimizin hakkını kullanacağım.

BAŞKAN – Beş dakika süre veriyorum, ilave...

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tarihte çok eskilere gitmeyeceğim. İkinci Dünya Savaşı'nda insanlık çok büyük acılar yaşadı, acılara tanık oldu. Sırf inançları ve ırkları sebebiyle fırınlarda yakıldı. 1, 5, 10 değil milyonlarca insan öldürüldü. O zaman cesetlerden tüten duman uluslararası toplumu harekete geçirdi. İnsanı, İslam'ın anlattığı gibi, Kur'an'daki tanımıyla kutsal bir varlık olarak kabul etme zorunluluğu duyuldu. Önce 1948'de insanın kendi kişiliğine bağlı devredilmez, vazgeçilmez hakları olduğuna dair bir bildiri yayınlandı. Daha sonra bunların sadece bildiri mahiyetinde kalmaması istendi ve uluslararası bir anlaşma yapıldı. Bu anlaşmada "Temel hak ve özgürlükler açısından ben bunları gerçekleştireceğim." diyen maddeler konuldu ve ülkeler imzaladı. 1975'te Helsinki süreci başlatıldı ve daha sonra 1990'da da Paris Şartı'yla son buldu. Neydi bu? Bu temel haklar ve özgürlükler bundan böyle devletlerin içişleri olmaktan çıkacaktı, uluslararası toplumun ortak alanı hâline gelecekti. Türkiye de bu anlaşmaya imza koyan onurlu devletlerden biriydi.

Bu temel hak ve özgürlüklere baktığımızda neyi görüyoruz? En masum hak olan, hiç kimsenin en ufak bir tereddüt göstermeksizin hak ve özgürlük olarak kabul ettiği inanç özgürlüğünü ve inanç hakkını görüyoruz. Afrika'nın en geri kalmış ülkelerinde bile bu haklar artık tartışılmıyor. Bu bildiriye imzalamış veya imzalamamış birçok ülke artık bu hakları tartışmıyor ama biz Türkiye'de maalesef tartışıyoruz. Eğer bu durum böyleyse, inanç özgürlüğü dediğimiz temel hak ve özgürlükler kapsamında yer alan, hem 1961 Anayasası'nda hem de 1982 Anayasası'nda yer aldığı biçimiyle hak ve özgürlüklerin başında gelen din hizmetlerinin ifası, aslında bir hakkın organize edilmesinden başka bir şey değildir. Türkiye'de bu organizasyonu bir kamu hizmeti olarak Diyanet İşleri Başkanlığı görmektedir.

Peki, bu konuda Diyanet İşleri Başkanlığı tarafsız bir şekilde herkesi kucaklayan bir hizmet vermekte midir? Bunu söylemek mümkün değil. Oysa Türkiye bu konuda çok rahat olması gereken bir ülke çünkü kendi mazisinden intikal eden mirası sebebiyle herkes bilir ki Batı'nın zifiri karanlık içinde yaşadığı dönemlerde, insan hakları ve özgürlüğü kavramlarının henüz oluşmadığı, feodalizmin kök saldığı Batı'da insanlar inançları nedeniyle engizisyon mahkemelerinde yargılanırken veya ırkları sebebiyle kazıklara çakılırken, 13'üncü Yüzyılda Anadolu'da Osmanlı ordusunun piri olan Hacı Bektaşî Veli "Düşmanın dahi insan olduğunu unutma." diyecek kadar insan sevgisiyle doluydu. Osmanlı toplumuna hâkim kıldığı bu İslam ahlakı sayesinde bu ülkede inanç özgürlüğü vardı. Osmanlı bu özgürlüğü hüküm sürdüğü tüm bölgelere taşıdı. Bugün Balkanlardan Orta Doğu'ya kadar uzanan bu coğrafyada bunun örneklerini görüyoruz ve bu sayede de altı yüz yıl hüküm sürdü.

Anayasa'mızda yer alan laiklik ilkesinden verdiğimiz ödümlerle birlikte ülkemizde mezhepler karşısında tarafsız ve eşitlikçi tutum büyük ölçüde sarsıldı. Diyanet İşleri Başkanlığı ve onun emir ve nüfuzu altındaki din sözcüleri de zaman zaman Alevilere cephe alırcasına bir tutum içine girmeye başladılar. Diyanet İşleri Başkanlığına göre Aleviler ve Sünniler arasında fark gözetilmemektedir. Zira iki grup arasında bazı yerel örf ve inanışlara ilişkin meseleler dışında temel dinî konularda herhangi bir fark söz konusu değildir. İster Sünni olsun ister Alevi olsun eşit şekilde hizmet götürülmektedir herkese, savunulan budur. Ancak Diyanet İşleri Başkanlığının, Alevi nüfusun dinsel ve mezhepsel inancından habersiz gibi görünerek bu köylere veya bu insanlara hiçbir şekilde hizmet vermediğini hepimiz görüyoruz.

Diyanet İşleri Başkanlığı gerçek anlamda laiklik ilkesine göre işlediği için 1960'a kadar Sünniler de Aleviler de rahat etmişti. Ne zamanki siyasi amaçlarla tavizler verilmeye başlandı, Diyanet İşleri Başkanlığı da belli bir inanç grubuna

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 63

hizmet verir hâle geldi. Aleviler şu anda Türkiye’de yaşar yaşamaz konumundadır. Geçmişte TRT’de yayınlanan bir tiyatro oyununun adıdır bu, yok farz edilmektedir. Kanun üzerinde yoktur, evet, kanun üzerinde herhangi bir Sünni tabiri diye bir ifade yoktur ama kanun üzerinde “Hırsızlık yapılır.” diye de bir şey yoktur. Diyanet İşleri Başkanlığı bu tavrını, bu ayırımcı tavrını hâlâ sürdürmektedir.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; peki, Alevilik nedir? Alevilik Allah’ın teklifini, Hazreti Muhammed’in peygamberliğini, Kur’an’ın Allah’ın emri olduğunu tartışmasız esas alan, öncelikle akla aykırı olmayan, İslam’ı zenginleştiren, İslam’ın tasavvufi yorum ve uygulamasıdır. Din ve vicdan özgürlüğü Anayasa’mızın 2, 5, 10, 12, 17 ve 24’üncü maddeleri ile Anayasa’mızın 90’ıncı hükmü gereği iç hukuktan üstün sayılan uluslararası sözleşmelerde de belirlenmiştir. Peki, Diyanet İşlerinin yaptığı hizmet nedir? Bir kamu hizmeti olarak mütalaa edilmiş, din hizmetleri de bir kamu hizmeti olarak mütalaa edilmiştir. Kamu hizmetinin herkese eşit olarak verilmesi gerekir. Bugün kamu hizmetinin eşit olarak verilmediğini hepimiz görüyoruz.

Diyanet İşleri Başkanlığı kendisini sadece bir mezhep, Sünni mezhebiyle sınırlandırmış ve Sünni mezhebi dışında kalan..

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - İlave bir dakika daha veriyorum.

CELAL DİNÇER (İstanbul) -... Alevi inancına sahip insanları yok saymıştır.

Ben bu kadar kısa süre içinde Sayın Bakanım bir soru soracağım. Sayın Bakanım bir konuşmasında diyordu ki: “Bir baba, bir anne çocuğunu yazın her türlü kursa, etkinliğe gönderiyor, kendi dinini, kitabını öğretmek istediğinde engelle karşılaşıyor. Bu bir demokrasi ayıbıdır, hukuk ayıbıdır, insan hakları ihlalidir. Türkiye’yi bu ayıptan kurtarmak için gerekeni yapacağız. Bu uyduruk yasayı değiştireceğiz.” dedi ve değiştirdi. Şimdi Sayın Bakanım soruyorum: Sayın Bakanım, yıllardır hak isteyen Aleviler için cemevlerine yasal statü tanımayan, bir yasa maddesiyle değiştirmeyen ve bu uyduruk yasayı ortadan kaldırmayan... Siz iktidar olarak kaldırmadığınız sürece bunu bir demokrasi ayıbı olarak görüyor musunuz, hukuk ayıbı olarak görüyor musunuz, insan hakları ihlali olarak görüyor musunuz? Bu konuda bir çalışma yapacak mısınız?

BAŞKAN – Lütfen tamamlayınız.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Evet, Alevi vatandaşlar -iki cümleyle Sayın Başkanım- ne istemektedir? Alevi vatandaşlar, din hizmetlerinin kamu hizmeti olarak sunulmasını istemektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Ayrıca, Alevi Bektaşî inancındaki vatandaşlar, ibadetlerinin mekânı olan cemevlerine ibadethane statüsü kazandırılmasını istemektedirler, genel bütçeden pay verilmesini istemektedirler. Alevilerin ibadet yeri olarak saydığı cemevlerinin bakımı, onarımı ve personel giderleri için bu bütçeden pay istemektedirler çünkü bu bütçeye Alevi vatandaşlar da vergi vermektedir. Bu konuda bütçede bir değişiklik yapılarak, bu bütçe kanununda, Diyanet İşleri Kanunu’nda değişiklik yapılarak Alevilerin de bu haklarının verilmesini arzu ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Adil Kurt, buyurun lütfen.

ADİL KURT (Hakkâri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, değerli bürokratlarımız, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bazı bakanlıkların bütçelerini biz burada değerlendirirken bu taraftan hep söylüyoruz, diyoruz ki: “Biz bu bütçeyi -muhalafet olarak ifade ediyoruz- yetersiz görüyoruz. Esasında bu bütçenin artırılması gerekir.” yönlü taleplerimizi ifade ediyoruz ama maalesef bu Bakanlık için bunu söyleyemeyiz. Bu sıradan bir bakanlık değil, hatta adını koymak lazım; bu, yaldızlı bakanlık. Hükûmet içerisindeki 11 bakanlıktan daha fazla bütçesi olan. Bütçesi -sadece bir kurumun bütçesini ifade ediyorum- Diyanet İşleri Başkanlığına ayrılan bütçe, toplam 4 bakanlığın genel toplamından daha fazla bir bütçe. Kabinede 11 bakanlıktan daha fazla. Öyle ki bazı bakanlıkların, çok önemli bazı bakanlıkların, örneğin Sağlık Bakanlığının 2 katı. Sadece bir Başkanlığa ayrılan bütçeden söz ediyoruz. Dolayısıyla bu Bakanlığa bir tanımlamak lazım. Şimdi, Anayasa’nın...

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Başkanlık... Başkanlık...

ADİL KURT (Hakkâri) – Diyanet İşleri Başkanlığının, Sağlık Bakanlığının bütçesinin 2 katı bütçeye sahip olduğunu ifade ediyorum Sayın Yüksel.

Dolayısıyla size hatırlatmak isterim, Anayasa’nın laiklik ilkesini size anımsatmak isterim: Kabinede 11 bakanlıktan fazla pay alan, bütçeden pay alan -toplam 4 bakanlığın- ki, Çevre Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı bütçesinin toplamından daha fazla bütçe alan bir kurum nasıl oluyor ki böyle bir ortamda biz devleti laik sayacağız, laiklik ilkesinden söz edeceğiz? Tamamıyla siyasal iktidarın tahakkümü altındaki bir kurumdur söz ediyoruz. Siz bir kuruma böyle bir bütçe ayırıyorsanız, para aktarıyorsanız o kurum sizin inisiyatifiniz dışında hareket edemez, dolayısıyla laiklikten söz edemezsiniz. İlk önce buradan girelim bir kere. “Yaldızlı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 64

bakanlık" diyoruz, nedenini açıklayacağım değerli arkadaşlar. Araştırdım, yani dinde "İsraf haramdır." kavramı vardır. Bu bütçeyi ayırırsanız israf da beraberinde gelecek. Bakanlığın önümüze koyduğu sadece iki kitabın maliyetini, adet maliyetini hesaplattım. Piyasadaki... Çok ağır kaldıramıyorum, kusura bakmayın.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Diyanetin değil.

ADİL KURT (Hakkâri) – Bakanlığın diyorum Sayın Bakanım.

Sayın Bakanım, ben, Bakanlığın bütçesinden sizin bize sunduğunuz iki kitabın piyasa maliyetini hesaplattım. Bakınız, size rakam vereyim: 120 adedin -şu geniş hacimli kitap- birim fiyatını hesaplattım; işçilik emeği hariç 7.500 TL tutuyor. Bakınız, şunun 100 adedi 3 bin liraya geliyor. Bakanlık kaç tane bastırmış bilmiyorum, rakamı saymadım. Dolayısıyla bu bir israftır.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Bastırmasa mıydı yani?

ADİL KURT (Hakkâri) – 115 gramaj kuşe kâğıdına değil de 90 gram kuşe kâğıdına bu basılmış olsaydı okunmayacak mıydı? Okunmayacak mıydı, onu soruyorum size. İsraf bu. Bildiğim bir konudur. Buradan soru sorarsınız altından çıkamazsınız, onu söyleyeyim.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Diğer bakanlıklara da itiraz edebilirsiniz. Diyanete gelince...

ADİL KURT (Hakkâri) – Elbette ki.

İfade edeyim: Şimdi, bu Bakanlığın... Daha doğrusu ben daha çok Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesi üzerinden yoğunlaşacağım, kusura bakmayın, yani bakanlık gölgede kalacak. Gölgede kalacak, size bağlı kurumlardır Sayın Bakan.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teşekkür etmeniz lazım. En güzel şekilde hazırlamış getirmişler, bize sunmuşlar. Teşekkür etmek lazım bence yani yadırganacak... Bir emek var orada.

ADİL KURT (Hakkâri) – İsrafa teşekkür edilmez.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İsraf değil o.

ADİL KURT (Hakkâri) – Diğer bakanlar da getirdi. İsrafa teşekkür edilmez, israfa eleştiri yapılır, bu israftır.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İsrafi öğrenmeniz lazım, israf ne demek öğrenmeniz lazım.

ADİL KURT (Hakkâri) – Daha söyleyeceğim, müsaade edersen onu da söylerim sana.

Şimdi, esasında Diyanet İşleri Başkanlığı diyoruz ama buradaki isim tanımlaması da yanlıştır. Hanefi mezhebi işleri başkanlığıdır bu, Türkiye'de Hanefi mezhebi işleri başkanlığıdır, başka bir şey değildir.

Bir mezhebin İslam'ın diğer mezhepleri üzerindeki tahakkümünü, otoritesini pekiştirme gayreti içerisinde, gayreti var burada.

Türkiye de esasında Sünni İslam'dır.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Adil Bey, bir şey söyleyeceğim, bir saniye, kusura bakmayın bölüyorum ama...

ADİL KURT (Hakkâri) – Zamanımdan gidiyor. Zamanımı zaman verseler kullanacağım.

BAŞKAN – Arkadaşlar lütfen not alın.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Otuz saniye verelim.

ADİL KURT (Hakkâri) – Süreyi siz mi veriyorsunuz? Başkan veriyor süreyi.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Araştırmadan konuşuyorsunuz. Geçen gün de "Meclis kapandı, 11 Şubatta Meclis açılmamış. Bu gündemleri sakladınız." dediniz. Hâlbuki o gün Meclis açılmamış. Siz Diyanette ne kadar araştırma yaptınız?

ADİL KURT (Hakkâri) - Hayır efendim. Ben onları getirdim, hiç de değil. Siz doğruyu bilmiyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Aydemir...

ADİL KURT (Hakkâri) – Çok açık ve net getirdim, getirdim ve önünüze koydum. Hiç de değil. Benim verdiğim bilgiler doğru bilgilerdi, aynen. Onun altına imza koyarım.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen karşılıklı konuşmayalım. Siz not alın, bir cevap verirsiniz, tamam.

ADİL KURT (Hakkâri) – Şimdi iki şey söyleyeyim: Bu kadar açık ve nettir. "Sünnilik" diyoruz, esasında...

MÜSLİM SARI (İstanbul) - Aleviler nerede, Aleviler? Aleviler nerede?

BAŞKAN – Arkadaşlar, tek tek konuşmayalım, konuşmacıyı dinleyelim.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Niye Alevilere hizmet vermiyoruz?

BAŞKAN – Sayın Sarı...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Diyanet de Sünni mi...

BAŞKAN – Sayın Aydemir, lütfen...

Arkadaşlar, lütfen karşılıklı konuşmayalım.

ADİL KURT (Hakkâri) – Bilmiyorum, bir hassasiyetinize parmak mı bastım? Bilmiyorum, anlamışım ama doğruyu konuşacağız biz burada.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Doğruyu konuşmak lazım.

ADİL KURT (Hakkâri) – Elbette ki doğruyu konuşacağız. Şimdi doğru niye bu kadar acı geliyor size?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Acı gelmiyor. Niye acı gelsin?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 65

ADİL KURT (Hakkâri) – Aynen bu, Diyanet İşleri dediğiniz, Diyanet İşleri Başkanlığı dediğiniz Hanefi mezhebi işleri başkanlığıdır. Bütün fonksiyonlarıyla böyledir.

Sadece Aleviliği inkâr etmiyor, Şafilığı de bu coğrafyada inkâr ediyor.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) - Nereden biliyorsun inkâr ediyor, nereden biliyorsun?

ADİL KURT (Hakkâri) – Evet, hepsini yaşıyoruz.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) –Ya, bırak Allah aşkına!

ADİL KURT (Hakkâri) – Yaşıyoruz, yaşayarak biliyoruz.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) - Bakın, sınav yönetmeliği Hanefi fıkına göreymi, personel sınav yönetmeliği.

ADİL KURT (Hakkâri) – Bakınız, bütün ders müfredatına bakınız. İlköğretimde, ortaöğretimde din dersine bir bakın, müfredatına bakınız. Hanefilik mi var orada yoksa gerçekten din mi öğretiliyor? Siz Şafilere kaç rekât namaz kıldığını bilmiyorsanız bu benim suçum değil ki.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) - Biliyoruz, biliyoruz, hepsini biliyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sen öğren Şafilığı, öğrenme diyen mi var?

ADİL KURT (Hakkâri) – Ben Şafiyim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tamam.

ADİL KURT (Hakkâri) – Çok şükür de biliyorum.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Biz Şafilere arkasından da namaz kılıyoruz, sen merak etme.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) - Sen namaz kılıyorsun da ona öğretmiyorsun ki yani İslam'a göre...

ADİL KURT (Hakkâri) – Değerli arkadaşlar...

BAŞKAN – Evet Sayın Kurt...

ADİL KURT (Hakkâri) – Sayın Başkan, ben süremin yarısını bile kullanamadım.

BAŞKAN – Kullandınız, ben içeride de izledim.

Buyurun, devam edin.

ADİL KURT (Hakkâri) – Yani, bu kadar, böyle sataşılmaz ki yani biz bir şey anlatmaya çalışıyoruz.

BAŞKAN – Devam edin.

ADİL KURT (Hakkâri) – Söz hakkı var. 26 kişisiniz. 26 kişi çıkar, ayrı ayrı söz hakkını da alırsınız, onar dakikadan iki yüz altmış dakika eder, konuşursunuz.

Ben on dakikayı kullanıyorum arkadaşlar ve benim on dakikada kullandığım süre, benim sarf ettiğim laflar sizi bu kadar incitiyorsa bir yanlış vardır bir yerde.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) - İncittiği için zaten...

ADİL KURT (Hakkâri) – Bir yerde bir yanlış var. Yanlış da, bir: Bu kurumun Anayasa'nın laiklik ilkesine aykırı oluşudur; iki: Din içerisinde, dinin belirli fonksiyonlarını inkâr eden, reddeden bir noktadadır. Hanefi mezhebinin diğer mezhepler üzerindeki tahakkümünü sağlayan bir kurumdur.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Sen bu söylediklerine inanmıyorsun aslında, inanmıyorsun.

ADİL KURT (Hakkâri) – Şimdi, esasında gelenek nedir? Muaviye'den bugüne kadar sürdürülen, İslam'a bulaştırılan iktidar hastalığıdır.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Bir de o çıktı.

ADİL KURT (Hakkâri) - Bu Yezid'in dine bulaştırdığı iktidar hastalığıdır. O günden bugüne kadar sürdürülen dinî tahakküm üzerinden toplumu yönetme algısıdır. Bunun dışına çıktığınız zaman doğruları görürsünüz. Mevcut iktidar Aleviler üzerinden kültürel asimilasyon politikası uyguluyor. Cem camii evleri yapmak suretiyle Aleviler üzerinden kültürel asimilasyon politikası devreye sokuldu.

Devam edeceğim Sayın Başkanım. Süremin yarısını kullanmadım.

Şimdi, biz bu kadar acı eleştirirken hoşnut muyuz zannediyorsunuz? Toplumu ne kadar yaraladığına, ne kadar ayırtırdığına dikkat çekmek için söylüyoruz. Diyanet İşleri Başkanlığının bu fonksiyonu toplumda ayırtırmaya, ötekileştirmeye sebebiyet verdiği için söylüyorum. Neye ihtiyaç ediyoruz? Bakınız, bu rakamları vermedi Sayın Bakan. Türkiye'de 81 bin yani verilen sadece maaş ödenekleridir. Yani 4 bakanlığın bütçesinden fazla bütçe Diyanet İşleri Başkanlığına sadece maaş ödemek için veriliyor, 90 bin personele maaş ödemek için yapılıyor. Ayrıca yardımlar yoluyla toplanan paralar bu bütçenin içinde değildir. Hatta hepsinin doğru düzgün muhasebesi yapıldığı zaman Türkiye'deki belki Millî Eğitim Bakanlığını bile geçecek bir bütçeye sahip olacak.

Başta yaptığım vurguyu şimdi de yapıyorum. Böyle bir bütçeyi devlet eliyle bir kuruma ayırdığınız zaman o kurumda, o kurum üzerinden özerklik söylemini geliştiremezsiniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Laiklik.

ADİL KURT (Hakkâri) – Laiklik söylemini geliştiremezsiniz, laik değildir.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakanın açlık grevlerine...

İki dakikanızı rica edeceğim. Başkanım, iki dakikaya ayarla, hiç kullanmayacağım fazlasını.

BAŞKAN – Lütfen toparlayınız efendim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 66

ADİL KURT (Hakkâri) – Bugün elli beşinci günü içerisinde olan açlık grevleriyle Sayın Bakanın sarf ettiği cümlelere de değinmeden geçemeyeceğim.

Sayın Bakan, Meclis lokantasından yemek yemek ayıp mıdır? Siz yemiyor musunuz? Biz de yiyoruz. Bizim, Meclis lokantasından yemek yememiz size niye bu kadar dokunuyor? Size açık ve net bir soru soracağım, isim vererek beyanda bulunduğunuz için sizin sorunuzun muhatabı benim. “Hakkâri milletvekillerinin çocukları nerede okuyor?” Benim çocuklarım Ankara’da devlet okulunda okuyor. Sizin çocuklarınız nerede okuyor?

BAŞKAN – Ya, o özel bir şey.

ADİL KURT (Hakkâri) – Bu bize de özeldir Sayın Başkan.

BAŞKAN – Elbette sana da özel, bize de özel, herkesin özel hayatı.

ADİL KURT (Hakkâri) – Hayır. Ben buradaki Komisyon... Ben bakın, ben 40 kişilik komisyon huzurunda bunu ifade ediyorum, Sayın Başkan Türkiye kamuoyunun önünde bunu ifade ediyor. Sizin çocuklarınız... Açıklayın burada. Ben isterseniz, benim çocuklarımın gittiği okulun ismini size vereceğim. Hangi okula gidiyor sizin çocuklarınız? Yani, Türkiye’nin acı sorunlarını, kangrenleşmiş sorunlarını başkasına çamur atarak, belden aşağı vurarak mı çözmeyi düşünüyorsunuz? Bu size yakışmıyor. Hakikaten bir kabine üyesinin, bir başbakan yardımcısının Türkiye’de böyle bir söylem içerisine –kusura bakmayın Başkanım, bunların söylenmesi gerek- bir başbakan yardımcısının bu söylem içerisinde olması ayıptır. Yakıştıramadım ben size açıkçası. Tekrar ediyorum, benim çocuklarım devlet okulunda okuyor, herkesin çocuklarının bindiği servise biniyor. Sizin çocuklarınız nerede okuyor? Ben de sizden bu sorunun cevabını istiyorum.

BAŞKAN – Evet. Teşekkür ediyoruz.

ADİL KURT (Hakkâri) – Son bir cümle de Kürtçe ibadete değineceğim. Daha on iki saniyem var.

İnsanlar bildiği dilden ibadet hizmeti alması dinin gereklerinden bir tanesidir, size bunu hatırlattırım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet. Teşekkür ediyoruz Sayın Kurt.

Evet, değerli arkadaşlar, şimdi Sayın Günal...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, öncelikle, Diyanet İşleri bakanlığıyla ilgili birkaç şey söyleyeceğim ama ben Sayın Kurt’un dediği gibi parasal açıdan değil, ben siyasi açıdan bakanlık hâline gelmenizi eleştireceğim. Diyanet İşleri Başkanlığı bağımsız bir kurum olarak kurulmuş –orada bir es vermem gerekiyor Hocam- onun için bağımsız bir kurum değil. Niye öyle söylüyorum? Atatürk diyor ki: “Cumhuriyetin iki ordusu var: Birisi manevi ordumuz yani Diyanetle ilgili konudan sorumlu olan Diyanet İşleri Başkanlığı, diğeri maddi ordumuz yani Genelkurmay Başkanlığıdır.” demiş. Sizin kanununuz çıkarken de geçen yılki Diyanet İşleri bütçesinde de hatırlatmıştım ve hem Diyanet İşleri Başkanlığının maaşını 5 lira, Genelkurmay Başkanından, aynı gün çıkan kanunda fazla vermiş hem de protokolde Başbakanlık Protokol Nizamnamesi’ne yazdırmış. İşte bunu şunun için tekrar ediyorum: Diyanete verilen önemi siyaset üstü kalması gerektiğini söylüyorum ama arkadaşlarımızdan birisi soru soruyor? “Niye Atatürk resmi yok web sitenizde?” diye “Biz siyaset üstüyüz.” diyorsunuz. Çok güzel. Peki niye öbür türlü siyasetin altına gidiyorsunuz? Yani o kadar çok siyasi bize şikâyetler geliyor ki Diyanet İşleri Başkanlığından. Web sitesine koyarken güzel “Siyaset üstüyüz.” açıklaması çok iyi ama gereği yerine getiriyor musunuz? Yani ben şaşıyorum, arkadaşlarımız hemen kızıyorlar bir şey söyleyince.

Bir cenaze namazında Başbakan kürsüye davet edilip konuşturulur mu? Biz “Bayram namazında filanca bakanımız da buradaymış.” diye yani bu piyanist şantörlerin, çıstak çıstak, gelen müşterilere “Hasan Bey hoş geldiniz.” der gibi bir şey ya.

BAŞKAN – Yani o farklı bir şey ...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir dakika arkadaşlar, söylediğimin delilini, size isterseniz ses kayıtlarını da getiririm yani. Söylediğim şeyi boşa mı söylüyorum? Cenaze namazında protokol konuşması mı olur? Veya diyorum işte “Falanca bakanımız burada.” diye vaiz oradan söyler mi ya? Bayram namazında böyle bir şey olur mu Başkanım? Allah rızası için. Çıkıyorsanız siyasetin üstüne, inmeyin altına o zaman. Yani tabii siz onu yapınca öbür taraftan bir başkanımız kalkıp “Adalet ve Kalkınma Partisinin amblemiyle Hazreti Peygamberimize nüfus cüzdanı düzenliyor. Şimdi, bu bir tutumla ilgili bir şey. Yani ben merak ediyorum görevden alındı mı o başkan?

Daha önce hani Mecliste büyük bir kavga yaşamıştık “Bizim için Peygamberdir.” dedi diye. Asıl yapanı sorumlu tutmamıştınız, ertesi gün çağırıp görevden alınmıştı. Sayın Bakanım, size soruyorum, bu başkanımızla ilgili değil, Bakanlık olarak siyasi kısmı sizinle ilgili tabii, siyasete alet olma kısmı Başkanlıkla ilgili de. Yani onunla ilgili bir şey var mı? Parti merkezinizden bir bilgi alabilerseniz herhangi bir soruşturma açılmış mı? “Kardeşim, sen deli misin? Peygamberimize nüfus cüzdanı düzenlenir mi?” diye bir şey söylemek lazım yani –Hocam sordu soruyu. Sağ olasın. Geldiniz mi Hocam? Görmedim.- yok, ben genel şeyin içerisinde örnek olarak söyledim, ben onu tartışmak için söylemiyorum Değerli Bakanım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 97

Şimdi, bakın, baştan söylediğim cümle önemli. “Bir, manevi ordumuz var.” diyor “Bir maddi ordumuz var.” diyor ve sırasını koymuş, maaşını da ona göre özellikle yerini de belirlemiş ki... Ve “Din eğitimi de okullarda verilir.” demiş, ondan sonra gelmiş, birtakım şeyler Diyanet İşleri Başkanlığıyla, tekkeleri, zaviyeleri kapattıktan sonra o eğitimin devlet eliyle düzgün bir şekilde verilmesi için kurmuş. Ee, şimdi, burada, hakikaten ciddi sıkıntı siyasileşme. Bu söylediğim sadece birkaç tane, partiyle ilgili veya siyaseti alet etme örneği idi.

Az önce Sayın Akçay bazı şeyler söyledi, onun bir kısmına ilişkin bir hatırlatma yapacağım çünkü geçen sene ben bütçe konuşmasında “Ne söyledim?” diye baktım fikri takiple ilgili, yine benzer şekilde Sayın Diyanet İşleri Başkanının böyle bir, Sayın Başbakanın bazı söylemlerini açma, uygulama yani siyasi söylemlerini... Hatırlarsanız “Açılımı en iyi Diyanet İşleri Başkanlığı uygulayacaktır, anlatacaktır.” dedi. Şimdi, dinî yüksek ihtisas merkezleri miydi Hocam, tam adı öyleydi herhâlde? Şimdi güzel. “Bunları yapacağım.” deyin ama arkasından “Biz bunu Diyarbakır’dan başlattık.” diyor ya. Diyarbakır halkı dinsiz mi Hocam? Yani niye oradan başlatıyorsun veya bunu niye öyle söylüyorsun? Yani dinî yüksek ihtisas merkezi veya orada sorun mu var? Yani arkasından diyor ama sadece o amaçla demiyor, bunu latife olsun diye söylüyor. Arkasından diyor ki: “Sayın Başbakanımız öyle söyledi, biz de açılım projesinin ayağını Diyarbakır’dan başlattık.” Bismillahirrahmanirrahim. Yeniden başlayacağız o zaman.

Şimdi, lütfen, bu kurum çok önemli. Bütçesini tartışırken de -sizler buradaydınız, Sayın Bakanım siz yoktunuz ama başka bakanımız vardı- o kadar özen gösterdiğimiz o kanun çıkarken hep birlikte burada olan arkadaşlarımız var, üyelerimiz var. Yani bunun neyi lazımsa eksiğiyle, personeliyle, birtakım hassasiyetler varsa “Özellikle bunu siyasete alet etmeyelim.” diye hep birlikte eksiğini söyledik, personelin haklarıyla ilgili sorunumuz varsa söyledik, gerisini “Ne varsa yapalım.” dedik. Ama ben şimdi bunları gördüm mü biraz hakikaten yani üzülüyorum Sayın Bakanım. Ona yakışır bir şekilde yapmamız lazım. Bize düşen bir şey varsa da hassasiyet göstermemiz lazım. Niye sordum o soruyu? Şimdi böyle bir şey söylenebilir, yanlış yapar, arkadaşımız böyle bir şey düşünmeden yapmış olabilir ama orada bir sıkıntı var ise onun soruşturulması lazım. Bir örnek söyleyeyim, benim kendi ilimde bir öğrenci vakası oldu. İl başkanının haberi dahi yoktu. Üniversitede birisi de girmiş, çıkmış, partinin önünde gözükmüş, o arada da çıkmış bir şeyin içerisinde, gazeteler çekmiş. Aynı günün akşamında il başkanını çağırırdı -adamin haberi bile yok, kim olduğunu da bilmiyor ama- “Orada öyle bir şeyin çıkmasına izin vermeyeceksiniz.” dedi, görevden aldı il başkanını. Akşamleyin çağırırdı, sabah görevinden aldı. Masum, haberi de yok ama o sorumluluğu, o adam “İzin vermeyeceksin.” dedi, bu kadar basit. Yani olabilir, niye olduğu, yanlış bu ama anında sorumlusu neyse çağırıp belli bir şekilde cezasını vermek lazım.

Kurum olarak da, yaptığımız açıklamalarda, Sayın Başkanım, zaman zaman soru önergelerimiz geliyor ve bunlara verdiğiniz cevaplara bakıyoruz. Yani sonrasında böyle çok şey oluyor yani bu normal vatandaşa fetva attığında verdiğimiz karar bile net cevaplar olmuyor. Birtakım şeylerde de sıkıntı yaşıyoruz. Ben bazı somut şeyleri daha sonra söyleyeceğim. Tabii, dinin alet edilmesi hiçbir şekilde hoş olmuyor yani bizim bunlardan kurtulmamız lazım. Hepimiz İslam dininin yüceliğini, kutsallığını biliyoruz. Her ne kadar Allah katında “Tek din İslam’dır.” demeyi azalttık isek de bazılarının isteği üzerine...

Yani gülmeyin Sayın Bakanım, yani her vakit de namaz kılmıyoruz. Cumadan cumaya gidiyoruz, orada söylüyorduk şimdi, ondan sonra, orada da geçiyor.

Bir de şöyle bir şey söylemiş Hocamız –yanlış, eğer, basına aksetmediyse-: “Efendim, işte cenaze namazları diğer ibadetler gibidir, cuma namazı gibidir. Burada toplu hâlde, ibadet esnasında tekbir getirmek mekruhtur.” diyor işte yüksek sesle. Biz gidiyoruz, onu diyor işte: “Yüksek sesle tekbir getirmek mekruhtur.” Ee gidiyoruz bayram namazına, Kurban Bayramında başlıyoruz “Allahuekber Allahuekber la ilahe illallahu Allahuekber” diye hepimiz bağırıyormuyuz? Hem de kalben en yüksek sesimizle o anda bağırıyoruz. Yani şimdi, hepimiz mekruh mu işliyoruz ibadet esnasında? Yani şimdi, söylenen şey siyasi bir slogan değil ki “Ya Allah bismillah Allahuekber” diyor çocuklar da. Bu bir, Fetih Marşı’nın içinden alınmış yani söylenen bir söylem: “Ya Allah bismillah Allahuekber.” Ya, bundan dahi rahatsız olarak kalkıp bir genelge yayınladınız mı Sayın Başkanım bu konuda? Onu söylüyorlar yani “Müftülüklere bunları anlatın.” dediniz, eğer dediyeniz çok vahim. Yani Allah’ın adının anılmasından... Siyasi bir slogan atılmıyor, bir şey yapılmıyordur. Yani bir şehit cenazesinde “Allah” adının anılmasından daha doğal, “Şehitler ölmez, vatan bölünmez.” denmesinden daha doğal ne olabilir ki? Yani bilemiyorum ben hakikaten. O zaman siyasi bir şey yerine getiriliyor, iktidarın talimatları yerine getiriliyor diye algılıyorum açıkçası.

Onun için çok fazla uzatmadan keseyim, çünkü şimdi Başkan uyaracak. Çünkü TİKA’yla ilgili de, yurt dışı akraba topluluklarımız var, birtakım şeyler yapıyor. Ama özellikle siz, öğrencilerle ilgili söylediniz: “Bazı yerlerde hâlâ talepler geliyor, 4 bin tane falan çağırırdık.” diye. Rakamlara baktım kaç olduğunu bilmiyorum ama hani kabaca, biraz daha seçici olabilirse...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – 3.116.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir de, geçen yıl biz Çin’e gitmiştik, tam bütçeden sonra olduğu için orada söyleyemedim. Doğu Türkistan’da Kaşgarlı Mahmut’un, Yusuf Has Hâcib’in türbesini ziyaret ettik. Sayın Genel Başkanımıza da, Sayın Kültür Bakanına da sonra bir proje için söyledik ama hem TİKA hem Yurtdışı Akraba Topluluklarla

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 68

ilgili olarak sizin de belki üzerinde çalışmanız gereken bir şey olabilir. Biraz şey var Sayın Bakanım, TİKA'nın birtakım şeyler yaptığını biliyorum, Kültür Bakanlığımız da yapıyor ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, toparlıyorum.

Etrafındaki şey biraz çok kötü duruyor. “Başka yerlerde, Moğolistan’da, şurada, şurada yaptık.” diyorsunuz. Eskiden beri belli yerlerde onarımlar yapıyoruz ama şehzadeliği bırakıp on beş yıl bütün Türk coğrafyasını tek tek gezip ilk Türk lügatini, Türk ansiklopedisini, ne diyorsanız artık, hepsini, antolojisini çıkaran Kaşgarlı Mahmut’un hele hele bu yıl ve önümüzdeki yıl Çin Yılı ve Türk Yılı içinde ve Türkiye’de karşılıklı olacağı bir dönemde bir... O burs programını mesela böyle Türkiye bursları değil de isim vererek yapıyorlar ya, “Yunus Emre Merkezleri” dediğimiz gibi sanki böyle bir veya Kaşgarlı Mahmut Türk Kültür Merkezi, hepsinin olacağı bir şey yapılabilir mi diye devlet adına bir projelendirme de...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) - O dille ilgili bursun ismi “Yunus Emre”, bursu koyduk yani...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Evet efendim. Yani işte diğer bir tanesini de bir şekilde, onu da, bu hem de Çin Kültür Yılı, Türk Kültür Yılı çalışmaları kapsamında anlaşmaların birine dâhil edebilirsiniz hem onun adını yaşatmış oluruz hem de oradaki türbe ve etrafı biraz şey duruyor yani üzücü boyutta, biraz daha hani Doğu Türkistan olmasının hassasiyeti var ama bu yumuşamayla beraber ikili ilişkiler çerçevesinde belki daha hızlı bir şekilde bir şeyler yapılabilir diye düşünüyorum. Yusuf Has Hâcib’in türbesi de öyle yani oraları biraz... Daha Çin’le olan ilişkilerimiz yeni geliyor, biliyorum belli seviye kazandı ama hassaten bu konuda bir şeyler yapılır, onların adına bir ortak... Çin’le bu öğrenci değişim programının adı “Kaşgarlı Mahmut Öğrenci Değişim Programı” olabilir, biraz oralardan getirebiliriz falan, bunu yaşatacak bir şeyler yapabilirsek çok memnun olacağız hem TİKA hem Yurtdışı Akraba Topluluklar ile ilgili.

Bir de, bu öğrencilerin zaman zaman çok büyük sorunları oluyor Sayın Bakanım. Biz hâlâ hocalık yapmıyoruz ama zaman zaman Gazi Üniversitesinden master yapan öğrencilerimizin şeyleri oluyor yani birtakım burslarında sıkıntı yaşadıkları söyleniyor, kesiliyor, bir şey oluyor, bazen uyum sorunu oluyor. Mesela bu başarıya göre falan oluyor Sayın Bakanım, uzuyor bir dönem, kalacak yer bulamıyorlar, bazen paraları olmuyor, biz kişisel şeylerle tamamlamaya çalışıyoruz. Sanki bunun içinde bir fon, bir şey oluştursak yani çok başarısızsa gitsin ama uyum sorunu yaşıyor, dönemsel bir şey oluyor, bu sefer... Yani burada biz çocukları beş senede bile mezun olanı atmıyoruz. Başarısızsa tabii gidecek ama böyle geçiş döneminde yaşanacak sorunlar için arkadaşlar bir şey oluşturabilirlerse daha rahat olur diye düşünüyorum, zaman zaman somut olaylar bize geliyor.

Çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Günal.

Sayın Ayaydın, buyurun lütfen.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, kurumlarımızın değerli temsilcileri, basınımızın değerli mensupları; ben de Diyanet İşleri Başkanlığı ve TİKA bütçesi üzerinde söz aldım, bu vesileyle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Diyanet İşleri Başkanlığı 1924 yılında kurulmuş, neredeyse cumhuriyetimizle yaşıt olan bir kurumumuzdur. Çok önemli görev ve işlevlere sahip hassas bir teşkilat olan Başkanlık, bu önemin karşılığını da fazlasıyla almakta, son yıllarda teşkilat yapısı değiştirilerek olanakları sürekli artırılmaktadır.

Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesi 4,6 milyar Türk lirası olup, bu tutar 11 bakanlığın bütçesinden daha büyüktür. Başkanlık bütçesinin büyüklüğü son yıllarda genel bütçe harcamalarının ortalama artışından daha hızlı bir oranda artmaktadır. 2012’de Başkanlığın ödenekleri yüzde 22 artırılırken, 2013 bütçesi ile de yaklaşık yüzde 19 oranında artış yapılmaktadır. Üstelik bu bütçeler de Başkanlığa yetmemektedir. 2011 yılında Başkanlık bütçesi başlangıç ödeneğinden 214 milyon Türk lirası fazla harcama yapılmış; 2012’nin ilk sekiz ayındaki gerçekleşme trendine bakılırsa bu yıl da bütçe ödenekleri Başkanlığın harcamalarına yetmeyecektir.

Yine, Diyanet İşleri Başkanı yapılan personel düzenlemeleri sonucunda kamu yönetiminin en tepesindeki bürokratlardan biri hâline gelmiştir. Kamuda böylesi unsurlar kurumsal prestij ve güç göstergesi olarak kabul edilmektedir.

Şüphesiz ki, bu kadar önem taşıyan bir alanda faaliyet gösteren kuruma sunulan olanaklar bu ülke vatandaşı olarak bizleri de memnun eder ama bu olanakların en iyi şekilde kullanılması kaydıyla. Zira bütçeyle ne kadar harcama yapıldığı, o harcamalarla nasıl ve ne kadar hizmet üretildiği ile birebir ilintilidir.

Diyanet İşleri Başkanlığının en önemli görevi halkımızı toplumumuzu dinî konularda aydınlatmaktır. Böylelikle Başkanlık, toplumda mevcut olan hurafe ve batıl inançları sonlandıracağı gibi, daha da önemli olarak vatandaşlarımız arasında hoşgörü, saygı ve kardeşlik bağlarının tesisine, bu bağların pekiştirilmesine hizmet etmektedir.

Başkanlığın bu misyonunu yerine getirirken elbette nüfusunun yüzde 99’unun Müslüman olduğu ülkemizde İslam âlemine gereken duyarlılığı göstermesi lazımdır. Müslüman halkımızın ibadetleri için ihtiyaç duyulan yerlere cami yaptırılması veya var olan camilerin bakım ve onarımına gereken hassasiyetin gösterilmesi kadar dinimizin gereklerini sağlıklı bir şekilde yurttaşlarımıza aktarılması gerekir. Camilerin yanında inançları doğrultusunda Alevi yurttaşlarımızın ibadetlerini yapmaları için cemevlerine de aynı sağduyu ile hareket edilmesi gerekir. Hatta Müslüman olmayan diğer

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 69

dinlere mensup yurttaşlarımızın da inançlarına ve ibadet türlerine gerekli hassasiyetin gösterilmesi ülke barışı ve huzuru açısından da son derece önemlidir. Ben nasıl dini inancım gereği camiye namaz kılmaya gidebiliyor isem, inancı gereği cemevine gitmek isteyen Alevi kardeşimin de bu talebi kadar doğal bir şey olamaz.

Meclis'te cemevi açılması konusunda Diyanet İşleri Başkanlığı, "Alevilik inancı İslam'ın tarihi süreçte ortaya çıkmış bir zenginliktir ve İslam dininin ibadet yerleri camilerdir." demiştir. Hatta Yargıtay da bu düşünceye paralel karar vermiştir. Oysa Arapların, yerine mescit ifadesini kullandığı cami kelimesi "cem" ifadesinden türemiştir, bir araya toplanma anlamındadır. Yani aslında işin ruhu aynı, maalesef uygulaması farklı.

Yine, dinler arası diyalog çabalarına -ki bunlara asla karşı değiliz- bakalım. Her ne kadar Diyanet İşleri Başkanımız "dinler arasında diyalog olmaz, din adamları arasında olur" diye konuya nüans katsa da, bu diyalog neden İslam dini içindeki farklı mezhep ve inanç grupları ile de geliştirilemez. Örneğin, bugüne kadar Diyanet yetkilileri kaç kez Alevi temsilcileriyle bir araya gelmiş, ne sonuçlar elde edilmiş, hangi projelerde, hangi paylaşımlarda bulunulmuştur acaba, merak ediyorum.

Oysa biliyoruz ki ya da daha doğru bir ifade ile öyle ümit etmek istiyoruz ki Diyanet İşleri Başkanlığı sadece Sünni Müslümanların değil Müslümanların tamamı ile gayrimüslim vatandaşlarımızın birlikte teşkilatıdır. Herkesin vergileriyle herkesin olan ülkemiz için çalışmak görev ve sorumluluğundadır.

Bu taraflı anlayış, bu yaklaşım toplumsal barışa, birbirimize saygı ve sevginin pekişmesine hizmet ediyor mu, yoksa tam da bunun tersi duygu ve düşüncelere meşruiyet mi kazandırıyor, takdiri sizlere bırakıyorum.

Şimdi izninizle, Diyanet İşleri Başkanlığının engelli memur alımına ilişkin yaşanan tabiri caizse skandala değinmek istiyorum.

Geçtiğimiz cuma günü Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının bütçe görüşmelerinde de dile getirdiğim gibi, maalesef ülkemizde bulunan yaklaşık 10 milyon engelli vatandaşımız kendi ayakları üzerinde durabilmek, toplumda kendilerinin de var olduğunu ilan edebilmek için iş beklerken kamuya ait on binlerce engelli kadrosu boş tutulmaktadır.

Nihayet 2012 yılında bu kadroların 7.746'sını doldurmak için hem merkezî sınav hem de kura ile yerleştirme yapılacağını açıklanmış, sonuçta 5.254 kişi atanmış ancak atanması düşünülen kadronun üçte 1'i yani yaklaşık 2.500 kadro boş kalmıştır. Boş kalan kadroların ise 1.821 adedi Diyanet İşleri Başkanlığına ait olup lisans düzeyinden ilana çıkılan 450 imam hatip kadrosunun 447'si; ilana çıkılan 499 Kur'an Kursu öğreticisi kadrosunun 497'si boş kalmıştır.

Şimdi sormak istiyorum :

Diyanet İşleri Başkanlığı kadrolarının tamamına yakını boş kalmasının nedeni nedir?

Kadrolar açılmadan önce merkezî sınav sonuçları iyice incelenseydi, bu kadrolara başvurabilecek sayıda engelli vatandaşın olmadığı görülmez miydi?

Bu engelli personel başka hizmet sınıfından istihdam edilemez miydi?

İnsanların muhtaçlık nedeniyle yıllardır beklediği bu tip uygulamalarda daha hassas ve daha dikkatli olmak her şeyden önce kul hakkına saygının gereği değil midir?

Umuyorum ki, bu şekilde bir yönetim ve uygulama anlayışına en kısa sürede nokta konur.

Son olarak, Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi (TİKA) ile Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı bütçelerine ilişkin birkaç tespit ve önerimi paylaşmak istiyorum.

Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi (TİKA), Sovyetler Birliği ve Doğu Bloku'nun dağılmasının hemen akabinde, başta Türk dilinin konuşulduğu cumhuriyetler ve akraba toplulukları ile Türkiye'ye komşu ülkeler olmak üzere, ülkelerin kalkınmalarına yardımcı olmak, bu ülke ve topluluklarla ekonomik, ticari, teknik, sosyal, kültürel ve eğitim alanlarında projeler ve iş birliğini geliştirmek amacıyla 1992'de kurulmuş, geçen yıl kasım ayında çıkan 656 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile teşkilat mevzuatı ve yapısı yenilenmiştir.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı ise AKP döneminin bir teşkilatı olup yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızla ilgili çalışmalar yapmak ve sorunlarına çözüm üretmek, soydaş ve akraba toplulukları ile sosyal, kültürel ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla bu topluluklara yönelik faaliyetler yürütmek amacıyla 2010 yılında 5978 sayılı Kanun'la kurulmuştur.

Amaçlara bakıyoruz temelde ortak, kullanılan kamu kaynakları ortak, hedef coğrafya ortak, yer yer aynı ve kesinlikle birbiriyle ilgili. Bu durumda insan kendisine sormadan edemiyor. Bürokrasiden, kaynak israfından, kamuda koordinasyon kopukluğu ve çok başlılıktan yakınırken, hele de bunu en çok dillendiren AKP Hükümetiyken, mevcut kuruluşu geliştirip etkinleştirmek yerine neden ayrıca bir tane daha benzer işlevde kamu kurumu oluşturulmuştur? Umarım ki cevap TİKA'nın yetersizliği değildir. Zira böylesi bir durumda ülke bürokrasisinde, hele de AKP yönetimleri döneminde kamu kurum enflasyonu yaşanacaktır, doğal olarak.

Yetersiz, kötü yönetimin çaresi benzer işlevde yeni bir teşkilat kurmak değildir ve olmamalıdır. Ha, amaç bu etkisizliği ve yetersizliği bahane edip yeni makam ve koltuklar yaratmak ise ona ne bir şey diyemem çünkü pek de şaşımam.

Bu iki teşkilatın mevzuatında da yer verilen ve az önce bahsettiğim tüm bu kurumsal amaç ve faaliyetler, günümüz dünyasında gittikçe önem kazanan işgial alanını ifade etmektedir. Küreselleşme ile birlikte dünya iyice

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 70

küçülmüş, toplumlar arası iş birliği ve kültürel yakınlıklar size ekonomik, sosyal ve siyasi pek çok kazanım sağlayacaktır. Günümüzde demokrasiyle birlikte lobilerin, toplumsal desteğin etki alanı da genişlemektedir.

Bu çerçevede, geniş bir tarihi, kültürel ve coğrafi hinterlandı olan ülkemizin sahip olduğu bu ayrıcalıklı konum ve avantajları realize etmek büyük önem taşımaktadır. Ancak bu işlevin yerine getirilmesi ise şüphesiz, herşeyden önce yetkin, koordinasyon içinde bir idare ile mümkün olacaktır. Bu tespiti paylaştıktan sonra, bir merak ile konuşmamı sonlandırmak istiyorum.

Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın samimi inanç ve duyguları kötü maddi emellere alet edilmiş, pek çok kişiden yüksek tutarda paralar toplanmış ve nihayet bu kişiler mağdur olmuştur. Acaba, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının bu konuda herhangi bir faaliyeti, araştırması veya çalışması olmuş mudur?

Bu duygu ve düşüncelerle Diyanet İşleri Başkanlığımızın ve TİKA'nın bütçesinin hayırlı ve uğurlu olmasını diler, hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ayaydın.

Sayın Uğur Aydemir, buyurun lütfen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, çok Değerli Başbakan Yardımcım, çok değerli Komisyon üyelerimiz, çok değerli bürokratlarımız, basınımızın çok değerli temsilcileri; ben de hepinizi saygıyla, sevgiyle, muhabbetle selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, din ve inanç bir toplumun olmazsa olmazlarından. Toplumun dinî ihtiyaç ve beklentileri, karşılanması gereken en büyük ihtiyaçlarından. Bu amaçla, İslam dininin temel kaynaklarına dayalı, doğru ve güncel bilgiyle toplumu din konusunda aydınlatmak, inanç, ibadet ve ahlak esaslarıyla ilgili işleri yürütmek ve ibadet yerlerini yönetmek üzere 1924 yılında Diyanet İşleri Başkanlığı kurulmuştur. Diyanet İşleri Başkanlığı, en köklü kurumlarımızdan birisidir.

Diyanet İşleri Başkanlığı, doğru dinî bilgiye, tecrübeye, birlik ve beraberliğe, karşılıklı sevgi ve saygıya, hoşgörüye, sosyal yardımlaşmaya ve dayanışmaya önem veren en önemli kurumlarımızdan birisidir. Diyanet İşleri Başkanlığımızın yurt içi ve yurt dışındaki vatandaşlarımıza, soydaşlarımıza, dindaşlarımıza yönelik irşat, aydınlatma, eğitim hizmetleri sadece dinî açıdan değil, millî, tarihî, sosyal ve kültürel değerler açısından da önem arz etmektedir.

Diyanet İşleri Başkanlığımızın en önemli görevi toplumu din konusunda aydınlatmaktır; yani din nedir, mezhep nedir. Böylece halkın hurafe ve batıl inançlarına karşı daha duyarlı olmaları sağlanabilir. Bu vazifesini din görevlileri eliyle yapmaktadır.

Çok Değerli Adil Bey yok ama şimdi, ben Adil Bey'e sözümden iki dakika vermiştim zaten, konuşmasında "sataşma" demişti ama.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Vermedin, o aldı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama ben kendi süremden verdim ona sonradan.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Vermedin, o aldı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ekledi Başkanımız.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Başkan verdi.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Değerli arkadaşlar, şimdi, tabii ki herkesin Şafi mezhebini öğrenme diye bir sorumluluğu yok, Hanefi mezhebini öğrenme diye de bir sorumluluğu yok. Yani inanan insan, kendi inancına göre...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Allah'a...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet inancına göre, kendi duygularına, inancına göre hayatını yaşamaya çalışır.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Allah'a inanıyor mu?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tabii ki Allah'a inanılıyor.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Tamam, bitti işte.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Allah inancında bir şüphemiz, şeyimiz yok. Sorun orada değil. Sorun şurada...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Hanefiliği İslam diye sunuyorsunuz, problem burada. Mezhep olarak sunmuyorsunuz, sorun burada.

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar... Lütfen arkadaşlar...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hanefi ve Şafi mezhebi, yani bunları öğrenmek isteyen arkadaşlarımız, kardeşlerimiz Diyanet İşleri Başkanlığımızın yeri belli, hocalarımızın yeri belli. Yani Alevilik bir din midir, değil midir? Yani bunu ne yapacağız?

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – İslam'ın içinde farklı bir yorumdur.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yetkili kimdir? İslam dini nedir? Hurafe nedir? Bunları ne yapmamız lazım? Bir bilene sormamız lazım.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Bilen Diyanet İşleri Başkanlığı değil... Hayır, olmaz.

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz.

Sevgili Kardeşim, lütfen.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 71

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Değerli arkadaşlar, devletimizin en çok bu kurumlarından birisidir dedik Diyanet İşleri Başkanlığımız. İnanırsınız, inanmazsınız, o ayrı bir konu ama o zaman yurt dışındaki diğer İslam alimlerine sorarsınız o zaman. Yani Türkiye'deki İslam alimlerine inanmıyorsak, hocalarımıza inanmıyorsak, diğer İslam ülkelerine bakarsınız, kendiniz veya Kur'an'ı Kerim'in tefsiri var, hocalarımıza sorarsınız.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Diyanet İşleri Başkanlığı fetva makamı değildir. Öyle bir şey olur mu!

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Bir dakika... Bana bak... Hangi İslam alimine?

BAŞKAN – Lütfen, arkadaşlar.... Ne demek? Lütfen, arkadaşlar.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Değerli arkadaşlar, şimdi şu var: Herkes kendi inancını yaşamakta hür mü, serbest mi, özgür mü? Yaşasın ama...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Değil, değil bu ülkede. Böyle bir mantık olur mu ya!

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Onu söylüyoruz işte.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ama burada şu yanlış yapmamamız lazım: Devlet vatandaşlarına doğru bilgiyi vermek zorunda.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Tüm vatandaşlarına...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hür ve doğru bilgiyi. Ve vatandaşlarını yanlıştan, yanlış bilgisinden arındırması lazım.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) –Allah'tan korkun ya!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Devletin görevi budur. Nasıl ki vatandaşlarımızı devlet terörden koruyorsa -öyle değil mi- nasıl ki can güvenliğini sağlıyorsa...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Din diye de Hanefiliği öğretsin!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – ... dinî bilgiler konusunda devlet en doğru bilgiyi...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sana göre en doğrusu!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bakın, mezhep ismi vermiyorum...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Ben de onu söylüyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – En doğru bilgiyi, Diyanet İşleri Başkanlığı eliyle ne yapması lazım? Halkına öğretmesi lazım. (CHP sıralarından gürültüler)

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sana göre en doğru!

BAŞKAN – Lütfen...

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Diyanet olursa olur, devlet olursa olmaz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Çok değerli arkadaşlar, din görevlileri millî birlik ve beraberliğin çimentosu ve harcıdır. Din görevlileri, içinde bulunduğu toplumun moral ve motivasyon kaynağıdır, halkımızın doğumundan ölümüne kadar, mutlu ve huzurlu anlarında her daim yanında olmuştur. Kimi zaman akil adam, kimi zaman hakem, kimi zaman sırdas, kimi zaman da arkadaş olarak hizmette sınır tanımadan fedakârlıklar içinde görevlerini layıkıyla yerine getirmektedirler.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Kimi zaman Alevi'nin katline ferman veren, kimi zaman "katli helaldir" diyen

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Din görevlileri toplumu kaynaştıran, mesai mefhumu tanımadan, mesai mefhumuna dikkat etmeden, yirmi dört saat vazifesinin başında olan kardeşlerimizdir.

Değerli arkadaşlar, ben burada tabii ki merkezî vaaz sisteminden, merkezî sistemden tekrar yerel, yani herkesin kendi bulunduğu bölgedeki düzene geçmesinden dolayı Diyanet İşleri Başkanlığımızı da başta tebrik ediyorum ve teşekkür de ediyorum. Niye? Çünkü hakikaten, son yıllarda Diyanet İşleri Başkanlığımız yüzde 70 oranında ilahiyat mezunu, yükseköğretim mezunu hocalarımızı bu camilere atamıştır.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Meleler, meleler...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Değerli arkadaşlar.... Bakınız...

RECAİ BERBER (Manisa) – Onu da siz anlatın.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Söz verirsiniz, onu da anlatırım size.

RECAİ BERBER (Manisa) – Veriyor Başkan.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tabii, tabii.

Kıymetli arkadaşlar, bakınız...

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Hepinize anlatırım isterseniz.

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen, Sayın Özkes...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İlahiyat mezunu, eğitim alan bir kardeşimizi bir camiye veriyoruz. Hocamızın görevi sadece camide namaz kıldırmak değil, o yöredeki halkı da en güzel şekilde aydınlatmak. Bu şekilde vaaz sistemine dönerek oradaki cami görevlisi kardeşlerimizin -işleyen demir ışıklar diyerek- bilgisini tazelemesini, kendini yenilemesine ve her geçen gün de toplumla daha iyi kaynaşmasını sağlamış durumdayız bu şekilde.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Birazdan vaazı okuyacağım, nasıl vaaz verdiğini.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 72

BAŞKAN – Lütfen, arkadaşlar...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Değerli arkadaşlar, Diyanet İşleri Başkanlığı merkezde, taşrada ve yurt dışında toplamda 100 bini aşkın personeliyle bu özverili çalışmayı yürütmektedir. Bu personelin yüzde 70'inden fazlası üniversite mezunudur. Bu seçkin personelle Diyanet İşleri Başkanlığı din hizmetleri alanında sadece ibadet ve mabetle sınırlı kalmamış, sosyal ve kültürel boyutları da kapsayacak şekilde yeniden yapılanmıştır. Bundan dolayı Başkanlığımıza teşekkür ediyoruz.

Diyanet İşleri Başkanlığı bilgi ve kaliteyi referans alan, sadece cami cemaatine değil toplumun her kesimine hitap eden açık ve şeffaf bir kurum olma niteliğine özen göstermektedir. Kurum sadece ülke içinde değil, dünya genelinde de görünür prestije sahiptir. Verilmekte olan din hizmetleriyle dinin onarıcı ve bütünleştirici fonksiyonunu hayata yansıtmaktadır.

Diyanet İşleri Başkanlığı çocuk ve gençlik sorunları, kadın hakları, doğal afetler hakkında bilinçlenmeyi engelli ve yaşlılara yönelik yeni yaklaşımları, çevre duyarlılığı, aile yapısının korunması gibi pek çok unsuru çalışmalarına da eklemiştir. Bu durum aslı görevi yurt içi ve yurt dışında bize temel din hizmetleri sunmak olan kurumun bu hizmetlere ek olarak toplumsal anlamda rehberlik eder hâle geldiğini de göstermektedir.

Ayrıca, müftülüklerde bulunan aile irşat ve rehberlik büroları bu amaca en iyi şekilde hizmet etmek için kurulmuştur. Diyanet İşleri Başkanlığı bu yönleriyle âdeta toplumsal bir koruyucu hekimlik vazifesi görmektedir.

Değerli arkadaşlar...

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Taşeron, taşeron!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Size göre ya!

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Size göre her şey taşeron zaten. Size göre doğru bir şey yok ki zaten, bu da normal!

Değerli arkadaşlar, bu kadar mabet, yurt içi ve yurt dışı hizmetleriyle 40 civarında ülkede bulunan vatandaş ve soydaşlarımıza ve akrabalarımıza din hizmetini bu bütçeyle çok fedakârca sunduğunu hep birlikte görüyoruz.

Şimdi, ben burada Diyanet İşleri Başkanlığımıza sormak istiyorum. Türkiye’de ve yurt dışında bu kadar cami yapılmıştır. Diyanet İşleri Başkanlığımızın bütçesinin çok büyük olduğu söyleniyor.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Cami yapım bütçesi orada yok! Hayır,hayır. Sakın ha!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Söyleniyor. Bütçesinin çok büyük olduğu söylenmektedir. Bütçemizin yüzde 95’i...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, söyler misiniz, cami yapım bütçesi yok burada.

BAŞKAN – Söyleyecek efendim, söyleyecek.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Diyanet İşleri Başkanlığımızın bütçesinin yüzde 95’i personele ayrılmaktadır.

Başkanım, Diyanet İşleri Başkanlığına cami için ne kadar bütçe ayrılmıştır? Cami yapımına Türkiye’de ne kadar bir para harcanmıştır? Bunları da öğrenebilirsek çok memnun olacağız.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Tiyatro oynama Allahaşkına!

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Cami bütçesi yok bunun içinde.

BAŞKAN – Lütfen, Sayın Özkes...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – 120 bin personeli...

BAŞKAN – Lütfen...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Vakıf yapıyor. Cami bütçesi yok burada.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ben de olmadığı için öğrenmek istiyorum. Merak ediyorum, yani Diyanet İşleri Başkanlığı olarak...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Vakıf yapıyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Vakıftan yapıyor...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Vakıftan ne kadar aktarılmıştır, merak ediyorum arkadaşlar. Yani Türkiye’deki cami sayısı kaçtır?

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Diyanet Vakfının bütçesini açıkla bir sen!

BAŞKAN – Lütfen...

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Açıklasın...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Değerli arkadaşlar, niye anlamakta zorluk... Ben soruyorum, merak ediyorum.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) –Diyanet Vakfının bütçesi açıklansın.

BAŞKAN – Sayın Özkes...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ben merak ettiğim için soruyorum. Türkiye’de kaç tane cami var, yurt dışında ne kadar cami var? Türkiye, Diyanet Vakfı ve Diyanet İşleriyle bu camilere ne kadar bütçe ayırmıştır? Çok mu zor soru sordum? Anlaşılması zor mu? Değil.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Tamam. Şimdi oldu.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Olmayan bir şeyi soruyorsun, olmadığını bile bile.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 73

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ne olmuyor?
BAŞKAN – Lütfen... Değerli arkadaşlarım, lütfen...
RECAİ BERBER (Manisa) – Olup olmadığına siz değil, orası karar verecek.
İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Kendin demedin mi “biliyorum” diye ama yine de soruyorsun!
BAŞKAN – Sayın Özkes, böyle bir usul yok. Lütfen...
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Değerli arkadaşlar, bakınız, şu var: Biz kurumlarımızda şeffaflık istiyoruz, her şeyde şeffaflık istiyoruz. Bir bilgiyi alırken... “Sünni Diyanet İşleri Başkanlığı” diye siz söylüyorsunuz.
İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Sünni değil...
BAŞKAN – Ben size ara vermeden söz vereceğim ve konuşun.
Lütfen, böyle bir usul yok.
ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sünni değil, Hanefi Diyanet İşleri Başkanlığı olarak...
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sünni Diyanet İşleri Başkanlığı diye bir Diyanet İşleri Başkanlığı yok.
Değerli arkadaşlar, Sünni Diyanet İşleri Başkanlığı olabilir mi?
İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Hanefi...
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hanefi Diyanet İşleri Başkanlığı olabilir mi? Bu kurumlarımıza bir saygısızlık değil midir? Yani niye biz kurumlarımızı itham altında bırakıyoruz? Nedir bunun şeyi? Hanefi Diyanet İşleri Başkanlığı mı? Sünni Diyanet İşleri Başkanlığı mı? Diyanet İşleri Başkanlığı buraya 5 kilometre. Diyanet İşleri Başkanlığımıza sordunuz mu?
MÜSLİM SARI (İstanbul) – Aleviler nerede? Alevilerle ilgili bir tek söz yok, söylesene bir tek söz.
BAŞKAN – Sayın Sarı...
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sormadınız. Ama nedir? Bilmediğiniz konularda ahkâm kesmeyi çok iyi biliyorsunuz.
ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sen bilmiyorsun! Cehaletini ortaya koyuyorsun!
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bilmediğiniz konularda ahkâm kesiyorsunuz? Her şeyde olduğu gibi, bilmediğiniz konularda ahkâm kesiyorsunuz.
MÜSLİM SARI (İstanbul) – Alevilerle ilgili tek söz söylemediniz.
ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Daha üç beş sene öncesine kadar... Sınav yönetmeliğine bakın. Personel nasıl alınıyor? Hangi fitrat? Hangi mezhep?
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hemen sınav yönetmeliğine nasıl geçtiniz? Niye hemen sınav yönetmeliğine geçtiniz? Niye? Çünkü doğruyu duymayı istemiyorsunuz veya doğru bilgiyi almayı da bilmiyorsunuz.
BAŞKAN – Lütfen... Lütfen...
ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Demagoji yapıyorsun! Yalan söylüyorsun! Olayı çarpıtıyorsun!
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Doğru bilgiyi Başkanımızdan alabilirsiniz.
BAŞKAN – Böyle bir şey yok! Lütfen...
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Değerli arkadaşlar, ben, burada son olarak şunu ifade etmek istiyorum: Son dönemlerde Diyanet İşleri Başkanlığımızın cami mimarisi konusundaki hassasiyetleri hakkındaki çalışmalarını da takdirle izliyoruz. Cami inşa edilebilir ama önemli olan cami imar etmektir. Camiler hem ibadet mekânımız hem de birlik mekânımızdır. Bu bağlamda, camiler asli fonksiyonlarını icra ettikleri müddetçe varlık sebeplerini yerine getirmiş olacaklardır.
Artık mimarisiyle de ön plana çıkan özgün camilerimiz yapılmaya başlandı. Geçmiş dönemlerin cami mimarisinin günümüze yansımaları değerlendirilerek günümüz gereksinimlerine cevap verebilecek yeni cami projeleri tasarımı ile çağdaş camilerde bulunması gereken işlerle de 21. yüzyıl cami mimarisi konusunda daha özgün projelerin ortaya çıkacağına inanıyorum.
Sonuç olarak asli görevlerini layıkıyla yerine getiren, bunun yanında ülkemizin diğer devlet kurumlarıyla daha iyi mutlu bir toplum yaratmak için koordineli çalışan Diyanet İşleri Başkanlığı çalışmalarına teşekkür ediyorum. 2013 yılı bütçesinin hayırlı olmasını Cenabıallah’tan temenni ediyorum, saygılar sunuyorum.
BAŞKAN – Sayın Aydemir çok teşekkür ediyorum ve birleşime 21.15’e kadar ara veriyorum.
Kapanma Saati. 20.22

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 21.23

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Karaman)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)

KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

---0---

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 74

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, 6'ncı Birleşimin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere devam ediyoruz.

Sayın Özkes, söz sizde, buyurunuz. Süreniz beş dakika.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan, şimdi, zatıalınız, ara verildi, yanıma geldiniz. Ben zatıalınıza, evet, “Bana bak Başkan.” dedim, belki bunun üslup olarak doğru olmadığını kabul ediyorum. Ama siz de bana, “Bana bak.” diyebilirsiniz ama siz bana “Terbiyesiz.” dediniz. Bu, “Bana bak Başkan.”ın karşılığı değildir, bu yanlıştır, siz Başkansınız. Biz agresif davranmış olabiliriz ama siz Başkanlığın vermiş olduğu mesuliyetle, sizin daha anlayışla davranmanız gerekirdi. Yani sizin bana... Ara verilmişti, siz buraya... Ara verildikten sonra oluyor bu olay yani zatıalınız orada makamda, Divanda Başkan sıfatıyla otururken ben size “Bana bak Başkan.” demedim, siz benim yanıma gelince söyledim. Dolayısıyla, oradaki, sizin o “Terbiyesiz.” keliminizi kesinlikle kabul etmiyorum ve doğru bulmuyorum ve kınıyorum. Yanlıştır ama bundan sonra müsaade edin ben konuşmamı yapayım.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Özkes, benim orada kullandığım ifade “Değerli Hocam” dedim, siz ellerinizi kaldırdınız, sanki benim üzerime yürüyecekmiş gibi “Bana bak Başkan.” diye ayağa kalktınız. Bunun üzerine...

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Ben ayağa kalkmadım.

BAŞKAN – Veya ayağa kalkar girişimde bulundunuz.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Bak, Sayın Başkanım, ben ayağa kalkmadım, ayakta olan sizsiniz.

BAŞKAN – Şunu da ifade edeyim ben, şunu ifade edeyim Değerli Hocam, yine aynı ifadeyi kullanacağım size, ben bugüne kadar ne Komisyon üyelerimize ne Komisyon dışından gelen hiçbir arkadaşımıza -buradaki tüm arkadaşlarımız şahittir- hiçbir zaman, hiçbir şekilde ne hakaretvari bir söylem ne de bir eylem içerisinde bulundum ama sizin...

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Bütün sorun orada, beni görünce kimyanız değişiyor efendim.

BAŞKAN – Yok efendim öyle bir şey.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Samimi söylüyorum.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Hoca, bir dinle ya! O seni dinledi, bir de sen dinle ya!

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Rica ediyorum, geçen sene de aynı şeyi söyledim, bu sene de, yani bana karşı kimya değişiyor.

BAŞKAN – Şimdi, Değerli Hocam, benim gözümde, buradaki Komisyon üyesi olan olmayan tüm arkadaşlarımız eşittir. Hatta ve hatta şunu da söyleyeyim: Burada her bir, Komisyon üyesi olan veya olmayan arkadaşlarımızın konuşma süreleri vardır, sabahki vardır, öğleden sonrası vardır. Bunu alıp bakabilirsiniz. Benim hangi Komisyon üyemize, ne kadar istisna tanıdığımı burada görebilirsiniz. Ben hiçbir arkadaşımızın burada... Eğer herhangi bir şey söylemek istiyorsa ve tekrarlara başlamamışsa istediği kadar konuşmasına fırsat veren bir insanım ve bunu da sürekli uygulayan bir kişiyim. Hiçbir zaman, hiçbir şekilde, hiçbir arkadaşımın konuşma süresini kesmek istemedim, sadece zaruri hâller dışında o arkadaşlarımızın konuşma sürelerine müdahale ettim. Bugüne kadar, ben bir yıldan beri bunu bu şekilde yürütüyorum. Ama belki siz, bilmiyorum, ben geçen seneyi hatırlamıyorum gelip gelmediğinizi ama belki ilk kez geliyorsunuz.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Hayır, geçen yıl geldim.

BAŞKAN – Geçen yıl geldiniz mi?

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Geldim

BAŞKAN – O zaman, ikinci gelişiniz. Bizim bu Komisyondaki çalışma şeklimiz bu yani insanlar, buradaki tüm Komisyon üyelerimiz, birbirimizle kardeş gibiyiz. Evet, eleştiriyoruz, her parti kendi görüşünü, düşüncesini ortaya sunuyor ama toplantı bittikten sonra bir araya gelip sohbetimizi yapabiliyoruz, konuşabiliyoruz ve bu anlayış içerisinde her bir arkadaşımızın hareket etmesi ve davranış eğilimi içerisinde olması beni de -açıkçası- memnun ediyor. Benim hiçbir zaman, hiçbir şekilde, hele hele size karşı -ki ben sizinle ikinci kez karşılaşıyorum, eğer geçen yıl gelmiş iseniz- ön yargılı davranmam söz konusu olamaz.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – O zaman benim yanıma hangi sebeple geldiniz?

BAŞKAN – Sadece, ben size şunu söyleyecektim, Değerli Hocam’la başlayıp, “Burada birbirimize karşı, biraz daha, kırıcı olmadan konuşalım.” şeklinde bir... “Yine düşünceniz, duygunuz ne ise aktaralım.” bunu söyleyecektim yani bu niyetle geldim ben size, gayet iyi bir niyetle geldim.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Sayın Başkan, ben dikkat ederseniz karşımadığınız arkadaşımızın konuşmasına kadar hiç müdahale etmedim. Sayın Bakanı saygıyla dinledim, herkesi saygıyla dinledim. Lakin, değerli arkadaşımız, “İster inanırsınız, ister inanmazsınız.” dedi, ben orada düğmeye bastım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “Zorla inanma.” dedim, “Zorla inanma.”

BAŞKAN – Burada şunu da ifade edeyim Sayın Özkes, burada, biz sizlere, özellikle, ben sizlere söz verirken, burada, Komisyon üyesi olan arkadaşlarımızın hakkını çiğneyerek ben size söz veriyorum, onu da söyleyeyim. Sayın Aslanoğlu da, özellikle sizlere söz verilmesini istediği için...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ben sizden rica ediyorum, o, benim size verdiğim listeyi okur musunuz? Onu da hassaten rica ediyorum, o listeyi okur musunuz?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 75

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Gerek yok.

BAŞKAN – Dolayısıyla, buradaki yöntem de şu, onu da söyleyeyim Sayın Özkes, biz şu şekilde yapıyoruz: Evet, Komisyon üyesi olan arkadaşlarımıza öncelik veriyoruz ama Sayın Aslanoğlu, Komisyon üyesi olmayan 2 arkadaşımız için öncelik istedi, dedi ki...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ama listeyi okur musunuz? Rica ediyorum.

BAŞKAN – Listemiz var.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Hayır, ona gerek yok.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – O listeyi okumanızı rica ediyorum Sayın Başkan.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Hayır, buna gerek yok.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Var, var efendim.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Burada, Komisyon üyeleri dışında kimse konuşmuyorsa ben ilk olmak istemem Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, bakın, burada, Celal Dinçer'den sonraki -ben size listeyi okuyorum- birinci sırada İhsan Özkes, Aydın Ayaydın, Kazım Kurt, Ali Özgündüz, Müslim Sarı ve Musa Çam. Bakın, Müslim Sarı ve Musa Çam'a ve Kazım Bey'e sizden sonra söz veren bir liste, Sayın Aslanoğlu'ndan bana gelen liste. Dolayısıyla, burada her bir grubumuza ben şunu da soruyorum: Sizdeki öncelik sırası nedir, ona göre söz verelim diyorum ve o çerçevede veriyoruz.

İkincisi, söz verirken de uyguladığımız yöntem şu: Örneğin, CHP'den başlamış isek 2'nci sırada MHP'ye veriyorum, 3'üncü sırada BDP'ye veriyorum, 4'üncü sırada ise AK PARTİ'ye veriyorum. Eğer herhangi bir partimizden konuşmacı yoksa tekrar aynı döngüde devam ediyoruz. Bizdeki çalışma usulü bu. Dolayısıyla birbirimize müsamaha göstermeye çalışıyoruz. Ben süre konusunda mümkün olduğu ölçüde, arkadaşlarıma esneklik göstermeye çalışıyorum, elimden gelen gayreti gösteriyorum. Dolayısıyla, açıkçası, sizin herhâlde içinizde olan...

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Bilemiyorum, belki benim tutumumdan mı kaynaklanıyor, onu da bilemiyorum, bir ön yargı da söz konusu olmuş olabilir ama...

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkanım, bu konuda yeterlilik önergesi veriyorum.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Hayır, hayır...

BAŞKAN – Evet, peki. Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Özkes.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Sayın Başkan, arkadaşlar anlayacak ki Komisyon dışındaki insanlar konuşmalı... Sadece ben konuşurum... Yani bu konuda böyle bir gelenek yoksa...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Hayır, İç Tüzük'e göre herkes konuşabilir.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Konuşmak isteyen herkese söz verilir.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – ...ben konuşmak da istemem

BAŞKAN – Hayır, efendim, niye? Söz vereceğim ben size.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Burada ben biliyorum ki buraya iştirak eden, buraya teşrif eden her milletvekili konuşmak isterse konuşur.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Konuşur, doğru, tamam. Sırası gelince konuşur. Sen de konuş.

SADIK BADAĞ (Antalya) – Sırası gelince... Sırası gelince...

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Varsa, 1'inci sırada ben olacağım.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Sırayı Başkan belirler.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Hayır, hayır... Sizin, 1'inci sırada...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Arkadaşlar... Arkadaşlar... Arkadaşlar, bu konuyu kesin!

BAŞKAN – Tamam, değerli arkadaşlar.

Şimdi, tabii, Sayın Özkes, o sıralama CHP'nin kendi içindeki sıralaması idi. Elbette, tabii, bu konuda yetki Başkanındır, bana aittir yetki. Kaldı ki, bizim, bütçeye başlamadan önce, daha doğrusu bütçenin ilk gününde almış olduğumuz bir karar var, o karar da işte Komisyon üyelerine öncelik verilmesi, Komisyon üyesi olmayan arkadaşlarımıza daha sonra söz verilmesi konusunda bir karar var ama ben o karara rağmen yine kendi inisiyatifimi kullanıp Komisyon üyesi olmayan arkadaşlara zaman zaman gruplarımızın talebi üzerine söz verebiliyorum.

Buyurun Sayın Özkes.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Sayın Başkanım, öncelikle, yedi sekiz dakika sürebilir. Müsamahanızı diliyorum.

Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunun Sayın Başkanı ve üyeleri, Diyanet ve TİKA, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının değerli yetkilileri, varsa kıymetli basın mensupları; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Cumhuriyetin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk Diyanet İşleri Başkanlığını da kurmuştur ama Sayın Görmez zamanında Atatürk'ün adı mevlit dualarında anılmaz oldu. Atatürk, Diyanet İşleri Başkanlığını siyasete alet olsun, din ticareti yapsın diye kurmadı; halkı dinî konularda aydınlatın diye kurdu. Ülkede cinci, büyücü, üfürücü, muskacı, hurafeci,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 76

medyum kol geziyor. Diyanet ise fakir fukarının, garip gurebanın vergileriyle oluşan bütçeyi lüks otellerde yeme programları düzenliyor.

Cumhuriyet olmasa Diyanet İşleri Başkanlığı olmazdı, cumhuriyet olmasa Sayın Erdoğan Başbakan olamazdı. Bu yıl cumhuriyet kutlamalarında ben de biber gazı yuttum.

ALİ BOĞA (Muğla) – Afiyet olsun.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Allah, Sayın Başbakana da biber gazı yuttursun inşallah!

Suriye’de akan kana Diyanet Başkanı da ortaktır.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Sayın Başkan, bu şekilde bu üslupla burada bu arkadaş konuşamaz.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Suriye Müftüsü yaklaşık bir yıl önce...

BAŞKAN – Şimdi, lütfen...

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Böyle bir üslup olur mu ya!

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – ...Türkiye’nin Diyanet Başkanıyla görüşmek...

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Tersten düşünün arkadaşlar. Aynı şeyi biz söylesek rahatsız olursunuz.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Hocam konuşurken söylemedim, orada birisi de müdahale etti.

BAŞKAN – Şimdi, değerli arkadaşlar, birincisi...

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – ...iki dinî lider olarak oturup konuşmak istedi.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Yani milletvekilinin biber gazı yutmasına “Afiyet olsun.” diyorsunuz ya!

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar... Lütfen müsaade edin.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – “Afiyet olsun.” diyor. Başkanım müdahale edin.

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen... Bu doğru bir üslup mu? Size soruyorum: Doğru bir üslup mu? Doğru bir üslup değil.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Efendim, herkesin ifade hürriyeti var.

BAŞKAN – Ama bakın burada bulunmayan bir şahsa yönelik doğru bir üslup değil. Bunun bu...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Başlarken yanlış başlıyorsunuz.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Bir milletvekilinin...

BAŞKAN – Bakın, Sayın Özkes, şunu ifade edebilirsiniz: Diyebilirsiniz ki, evet, böyle bir olaya maruz kalmaktan dolayı rahatsız olduğunuzu, bununla ilgili eleştirinizi yapabilirsiniz ama yani bir şahsa, burada bulunmayan bir kişiye yönelik herhangi bir temennide bulunmanız herhâlde doğru değil, böyle bir temennide bulunmanız herhâlde doğru değil, herhâlde böyle bir şey doğru değil. (Gürültüler)

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Bu arada, bana sıkılan...

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen... Lütfen Sayın Özkes.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Duayla olmazsa olmasın zaten, sonuçta biber gazı yiyor... (Gürültüler)

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlar, çok oturanın duası kabul olmaz zaten ya!

BAŞKAN – Lütfen...

Buyurunuz.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Suriye Müftüsü, yaklaşık bir yıl önce Türkiye’nin Diyanet Başkanıyla görüşmek, iki dinî lider olarak oturup konuşmak istedi ama Sayın Görmez görüşme talebini reddetti. Kadir Gecesi’nde TRT’de mevlit programında “Suriye’de özgürlükleri için mücadele eden kardeşlerimizi muvaffak eyle.” diye dua yapıldı. ABD, İsrail ve uşaklarından yardım alıp yönetime savaş açanlar İslam için mi çarpışıyorlar? Karşı taraftakiler Müslüman değiller mi? Din, dış güçlerin menfaatlerine göre mi uyarlanıyor? “Karısı kızı düğünde oynayan deyyustur.” diyen Yozgat Müftü Yardımcısı bu cüreti nereden alıyor? Sayın Bakanın memleketinde böyle densizliklerin olması manidardır. Kur’an kursu öğreticisi, imam hatip ve müezzin kayyum olarak 22 personelin sahte diploma ile görev yaptığının anlaşılması düşündürücüdür. AKP döneminde din-iman, cami-Kur’an istismarı son sürat devam ediyor. VIP camilerini, haccını ve sonunda cenazelerini de gördük, hamdolsun. Din görevlileri Diyanetin siyasallaşmasından rahatsızlar. Müftülerin atamaları mesleki başarılarına göre değil, AKP milletvekillerinin, il ve ilçe başkanlarının isteklerine göre oluyor. Temmuz ayında uygulanması gereken müftülük şefleri rotasyonunun kış aylarına girdiğimiz bugünlerde yapılması zulümdür. Hac ve umre görevlendirmelerindeki adaletsizlikler had safhadadır. AKP’nin 4+4+4 eğitim politikası hafızlık müessesine ağır darbe vurmuştur. Devlet memurları haftada iki gün izin kullanırken, haftada bir gün izin kullanan din görevlilerinin mesai ücreti ödenmelidir. Mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait camilerde görev yapan ve vakıflara ait hayrat vakıf lojmanlarında oturan din görevlilerinin, akara dönüştürülen lojmanlarının ecri misil davalarıyla büyük miktarlarda para cezalarına mahkûm edilmesine Diyanet ve AKP İktidarı seyirci kalıyor. Altı ticarethane üstü camiler çığ gibi çoğalıyor. Bedensel engelliler, yaşlılar, hastalar ve çocuklar bu camilere gitmekte güçlük çekiyorlar. “Hangi milletvekilleri, belediye başkanları ve parti üyelerinin cami altı iş yerleri var?” diye verdiğim soru önergesine henüz cevap alamadım.

Sayın Görmez Alevileri görmez, AKP dışındakileri görmez. Diyanet, Türkiye’nin Diyaneti olma vasfını kaybetmiş, AKP’nin Diyaneti olmuştur. Diyanet bütçesinde Alevilerin vergilerinin de olduğu bilinmez mi? Diyanet Alevilerin hakkını yiyor. Alevilerin oylanmasından ve cemevlerinin yasal statüye kavuşması önünde takoz olmasından vazgeçilmelidir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 77

Cemevlerinde kılınan şehit cenazelerine devlet erkânının katılmaması birlik ve beraberliğimize zarar vermektedir. Hacı Bektaş Veli Dergâhı devletin kazanç kapısı hâline getirildi. Devlet türbedarlık yaparak para kazanıyor. Bu yıl hacca gitmek için Irak'ta bekletilen ve otobüslerde, camilerde geceleyen hacı adayları oldu. Bu perişanlığın sorumlusu kimdir? Dünyanın en pahalı haccını yapan hacılarımızın parasından Sayın Görmez'in lojmanına 400 bin TL harcadığı anlaşıncı yabancı konuklara tahsis edildiği söylendi. Sayın Görmez, Allah her şeyi görür ve bilir. Kutsallık boyasıyla her şey gizlenmez. Sayın Başbakan sorduğum, 2011 yılı hac hesaplarıyla ilgili, fazladan harcanan 14 milyon 500 bin Suudi Arabistan riyali olduğu, bunun için temin edilen sahte faturalara emniyet güçlerinin el koyduğu iddialarının doğru olup olmadığı konusunda hâlâ cevap gelmemiştir.

BAŞKAN – Lütfen konuşmanızı tamamlayınız.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Tamamlıyorum Başkanım.

Diyanet ele veriyor talkını kendi yutuyor salkımı. Diyanet paraya doymuyor. 2006'dan beri camileri baz istasyonları kurdurarak her birinden yıllık 5-10 bin dolar alıyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – ...Diyanet cami cemaatinin sağlığını da bozuyor. Sayın Görmez'i eleştirenleri hedef alan, karalayan, tetikçi, sözde dinî İnternet siteleri var. Yaptıkları dine, imana sığmıyor ama sitelerinin başına "din" koymuşlar. Biz eleştirilerimizi Diyanetin itibarının korunmasına yönelik olarak yapıyoruz. Diyoruz ki: Diyanet AKP'den daha çok Allah'tan korksun ve Allah'ın kulları arasında ayırım yapmasın. Diyoruz ki: Diyanet kul hakkı yemesin, israf batağında boğulmasın. Din siyasetin vesayetine girmesin. Yüce dinimiz bin dört yüz yılı aşkın süredir vardır, kıyamete kadar da var olacaktır. Evrenseldir, tüm insanlığa gelmiştir, on yıllık AKP şemsiyesi altına sığmaz.

Teşekkür ederim. Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Çelebi, buyurunuz lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, değerli milletvekilleri, Bakanlığımızın değerli bürokratları ve basın mensupları; sizleri öncelikle saygıyla selamlıyorum.

Ben sabahki komisyonda yoktum. Bizim, cumartesi günü akşamüstü, Elâzığ'ın Sivrice ilçesinde bir kaza oldu. Orada 3 polisimiz şehit oldu, bunlardan 1'i benim ilimin Patnos ilçesindendi. Ben o vesileyle günübirlik gidip geldim. Ondandır da özellikle Taha Yasin Biçer'e ve diğer 2 polis arkadaşımıza ben burada Allah'tan rahmet dileyerek başlıyorum ve ülkemizin başı sağ olsun.

Ben özellikle Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı bütçesinde görüşlerimi sizlerle paylaşmak üzere söz almış bulunmaktayım.

Tarihî bir birikim açısından bakıldığında, Türkiye gerek bölge içi gerekse bölge dışı ülkelerden çok farklı ve kendisine has özelliklere sahiptir. Türkiye'nin günümüzdeki uluslararası konumunu avantaja çevirmenin en büyük rolü, tarihî mirasın dönüşüm seyrini ortaya koyarak oluşmuştur. Bu dönüşümün başak unsuru ise Osmanlı bakiyesi coğrafyalarda Osmanlı eserlerine sahip çıkan, onları gerektiğinde restore eden, yeri geldiğinde o eserlerin tekrar yöre halkına kazanımını sağlayan TİKA ile bir oluşum içerisine girmiştir.

Türkiye'nin siyasi kültürünü diğer toplumlardan farklılaştıran temel unsuru, hoşgörü iklimini Selçuklu ve Osmanlı ile tarihinden algılaması sonucu oluşmuştur. Vakıf medeniyetini altı asır bulunduğu tüm coğrafyalara -baktığınız zaman- bıraktığı eserler ile nakış nakış ören bir tarihi arkamıza alarak, o tarihin izlerine ise bugün TİKA ile sahip çıkarak sosyokültürel dinamizminizi ayakta tutuyor ve gelecek nesillerimize ve dünyaya miras olarak bırakmanın gayreti içerisinde çalışıyoruz.

Bugün, Balkanlarda, Orta Doğu'da, Kuzey Afrika'nın birçok ülkesinde Osmanlı izlerini hâlâ canlı olarak görüyoruz. Bu coğrafyalarda tarihe maddi ve manevi katkılarımız var. Osmanlı yapılarını; camileri, okulları, yolları, çeşmeleri, hastaneleri hâlâ kullanan ülkeler mevcuttur ve bunlar Türkiye'nin emanetidir o bölgelerde.

Yedi iklime hitap eden bu eserler bir medeniyet tasavvurudur. TİKA yaptığı yenilenme çalışmaları ile yedi iklime hitap eden bir medeniyet tasavvurunun sancaktarlığını yapmaktadır. Bugün dedeleri Osmanlı sınırında ölen çocuklar, TİKA ofislerini, projelerini gördüğünde "Hoş geldin Türkiye" cümlesi ile TİKA'yı ve bizleri alkışlamaktadır.

TİKA'nın bazı ülkelerde yapmış olduğu hizmetlerini sizlerle birlikte özetlemek istiyorum. Orta Asya'da eğitim dönemi, TİKA tarafından teknik yardım desteği verilen okullarda çalan zillerle başlamaktadır. Yine, Kenya'da Dadaab kampında, dünyanın 2'nci büyük mülteci kampında TİKA tarafından kurulacak mesleki eğitim merkezi on binlerce mülteciye umut dağıtmaktadır. Kosova'da Gazi Mestan'ın türbesinin restorasyonunda TİKA'nın imzası yer almaktadır. Bosna-Hersek'te, Makedonya'da üniversiteler, fakülteler, buradaki bizim üniversitemiz TİKA ile uluslararası standarda kavuşuyor. Gana'da, Benin'de, Moritanya'da, Moğolistan'da, Senegal'de, Komorlar'da ve dünyanın 100'den fazla ülkesinde on binlerce projenin altında yine TİKA'nın imzası bulunmaktadır.

Makedonya'da Kocacık köyünde bulunan Ali Rıza Efendi'nin anı evi şu an TİKA tarafından restore edilmektedir. Yine, Gostivar Belediyesi Yukarı Banitsa köyünde Mustafa Kemal Atatürk İlköğretim Okulu TİKA tarafından inşa edilmektedir. "1.000 Mektep Projesi" ile Bosna-Hersek'te yaklaşık 23.500 öğrencinin daha iyi koşullarda eğitim alması

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 78

sağlandı. Hacıçi sağlık ocağı Bosna-Hersek'te 5 bin kişiye sağlık hizmeti vermektedir. Karadağ Ulusal Kan Transfüzyon Merkezi'nin onarımı ve donanımı TİKA tarafından sağlanmaktadır ve sağlandı. "İnsana yapılan en büyük yardım eğitimidir." düşüncesinden yola çıkılarak Sırbistan'da Tutin köylerinde üç okul yeniden inşa edildi. Ayrıca, Sırbistan'da TİKA tarafından yaptırılan ve Boşnak ve Sırp ailelere verilen sosyal konutlar Balkanlarda barışın simgesi olma niteliğini taşımaktadır. TİKA ve Adalet Akademisi iş birliğiyle -bu çok önemli bir unsur bizim ülkemiz açısından da- Azeri hâkimleri ülkemize getirip ve uzman eğitim kazanmaları hususunda özellikle Adalet Akademisiyle iş birliği yapmaktadırlar. Yine, Kırgızistan'da Oş şehrinde TİKA tarafından 850 öğrencinin öğrenim görmesine imkân tanıyan, sosyal tesislerle donatılan meslek lisesi inşaatı devam ediyor. Yine, Oş şehrinde TİKA tarafından yaptırılan 150 yataklı hastanenin yapımı da devam etmektedir. Yalnızca Tacikistan'da TİKA tarafından bugüne kadar gerçekleştirilen projelerin maliyeti 12 milyon dolar tutarında. Sağlıkta mobil klinik sayesinde Özbekistan'da her yıl yaklaşık olarak 20 bin kişi sağlık hizmetlerinden yararlanmaktadır ve burada sağlık taramalarından geçiriliyor. Yine, Osmanlı Devleti tarafından 1912 yılında Harar'da açılan konsolosluk binası TİKA tarafından restore edilerek, yine Etiyopya'da bulunan Hazreti Necaşi'nin türbesinin restorasyonu TİKA tarafından yapılmaktadır. Belgrad'da bulunan Şeyh Mustafa türbesinin restorasyonu yine TİKA Başkanlığımız tarafından yürütülmektedir.

Tabii, bu örneklerimiz çok fazla. Sultan Sencer türbesi, Kosova'da Sultan Murat türbesi, Mısırdaki Ezher Şeyhliği ile iş birliğinde restore edilerek, eserler... Bu kısımdaki bazı eserleri sizlere arz etmek istiyorum: Ezher Camisi, daha önce Türk öğrencilerin yurt olarak kullandığı Revak El Etrak, Hüseyin Camisi, İmam Şafii Camisi, Filistin'de Kubbetüs Sahra hilalinin onarımı, Afganistan'da tadilatı yapılan Hazreti Muhammed Camisi dünyayı bir bütün olarak gördüğümüzün ve tarihe saygı projelerinde hiçbir ayırım yapmadan çalıştığımızın en güzel sembollerinden bir tanesi. Tabii, bunların bütünü yine TİKA tarafından yapılmaktadır.

Yapılan her restorasyon projesi ile ortak mirasa sahip çıkıyor, coğrafyayı âdetâ nakış nakış gibi işliyor TİKA'mız. Yine, Gazze'de çocuklar susuz kalmasın diye TİKA tarafından açılan on adet tuzlu sudan arındırma ünitesinde içme suları temizleniyor, yine aynı şekilde Gazzeli 600 bin çocuk TİKA sayesinde temiz içme suyuna kavuştu. Yine, Lübnan'da Suriyeli mültecilerin tedavisi TİKA'nın koordinasyonunda bölgeye giden doktorlar tarafından yapıldı. Afrika ve Ortadoğu'dan gelen genç diplomatların ülkemizde staj görmeleri sağlandı. Somali'de eğitim, sağlık, ulaşım, acil yardım, idari ve sivil yapılanma konusunda birçok projeleri gerçekleştiriyor, gerçekleştirmekte. Yine aynı şekilde, Somali Havalimanı'nın rekonstrüksiyon projesi TİKA tarafından yapıldı. Yine, Somali'de anayasa binası onarıldı. Son olarak, Sayın Başbakan Yardımcımız Sayın Bekir Bozdağ'ın 16 Temmuz 2012'de Somali'yi ziyaret etmeleri sırasında, tabii, o bölgedeki kamu kurumlarında bilgisayar eksikliği, nakışlığı olduğundan dolayı yine Türkiye tarafından 400 adet bilgisayar hibe edildi.

TİKA tarafından yaptırılan Türk Kültür Merkezinin açılışı da o dönemde gerçekleştirildi. 2012 yılı başlarında Türkiye'den Gazze'ye 1,6 milyon dolar tutarında ilaç yardımı gönderildi.

Bütün bunlar vizyoner bir devlet olma yolunda önemli bir mesafe katettiğimizizin göstergeleridir. Türkiye, artık hiçbir haksızlığa veya zulme veya yoksulluğa göz yumamaz. Büyük devlet olmanın sorumluluklarını yerine getirmektedir.

TİKA'nın yaptığı bu hizmetler ile gurur duyuyor, başta Sayın Başbakan Yardımcımız olmak üzere TİKA Başkanımız ve çalışma arkadaşlarına teşekkürlerimi sunarken, TİKA bütçesinin hayırlı ve uğurlu olmasını diliyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çelebi.

Sayın Kazım Kurt, buyurun lütfen.

KAZIM KURT (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, sayın bürokrat arkadaşlar; saygılar sunarak başlamak istiyorum.

Öncelikle, Diyanet İşleri Başkanlığıyla ilgili bir iki hatırlatma yapmak istiyorum. Anayasa'mızın 136'ncı maddesi bütün siyasi görüş ve düşüncelerin dışında kalarak ve milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek hareket etmek üzere Diyanet İşlerini görevlendirmiş ve bugüne kadar Diyanet İşleri toplumdaki gereken saygıyı ve kabulü görmüş ancak son dönemlerde Diyanet İşleri Başkanlığının tartışılmaya başlandığı ve görevlerini yaparken o bütünleşmeyi sağlama konusunda bazı sıkıntılar olduğunu ortaya koyuyor. Türkiye'nin bütünlüğü içerisinde değerlendirmelerimizi yaptığımız zaman İslam dininin sadece belli bir mezheple bağlantılandırılması ya da o mezhep paralelinde açıklanmaya çalışması tepkiler alıyor. Türkiye'de pek çok mezhep var, Türkiye'de pek çok dinî inanç var. Bunların, Diyanet İşleri bünyesinde kendisini bulmasını sağlamak gibi bir görevimiz bu Anayasa maddesinden dolayı var. Türkiye'de insanlarımızın, özellikle Alevi yurttaşlarımızın İslam içinde olduğunu kabul etmiyor muyuz? Bunu kabul ettiğimize göre, Diyanet İşleri Başkanlığının Alevi yurttaşlarımızla, hatta diğer mezhepteki yurttaşlarımızla ilgili de ciddi çalışmalar yapması gerekir diye değerlendiriyorum.

Türkiye pek çok tartışmayı yanlış bir mecraadan çıkararak yapıyor. Örneğin, Türkiye'de Diyanet İşleri Başkanlığının görevleri arasında şöyle bir şey var: Mushaf'ların, cüzlerin, meali mushaf'ların, Kur'an Kerim metinlerinin hatasız ve eksiksiz basım ve yayımını sağlamak üzere kontrol etmek ve onaylamak. Şimdi, böyle bir görevi üstlenmiş olan Diyanet İşleri Başkanlığı, bu sayılanların dışında önüne bir kitap geldiği zaman, bir yayın geldiği zaman ne yapar, nasıl bir tavır içerisine girer? Elbette, bunun doğru olmadığını, bunun yayınlanması hâlinde insanlarımızı zarar vereceğini anlatarak bir idari tedbir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 79

alır. Bu idari tedbir ne olabilir? Ya mahkemeye dava açar ya kendisi yetkisini kullanır, bu yayının yayımlanmasını engeller ama Türkiye ne yazık ki geçmiş yıllarda bu şekilde yayınları yasaklanmış kitaplar üzerinden bazı siyasi çıkarlar elde etmeye çalışarak bu işi siyasete alet etme yönünde bir çaba içerisinde. Yine, Diyanetin görevleri içerisinde -performans programında da dikkatlice yazılmış, çizilmiş- cami dışı din hizmetlerine ağırlık vermek, toplumsal sorunların çözümünde etkin rol almak önemli bir unsur ve bunu yaparken hangi toplumsal olaylar üzerinde rol almak istiyor Diyanet İşleri Başkanlığı ve bu işleri yaparken iş birliği yapmayı düşündüğü üç kurum -bir sivil toplum örgütü diye bir not var- bunlar kimdir, nedir; kamuoyunun düzgünce bilgilendirilmesinde yarar vardır.

Kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması önemli olduğu kadar hesap verebilirliğin ve mali saydamlığın sağlanması da zorunludur. Bu nedenle, Diyanet İşleri Başkanlığı ya da Vakfı hac ve umre hesaplarının kamuoyu tarafından bilinmesini sağlayacak formülü geliştirmelidir, ya İnternet sitesinde bunu yayınlamalı ya başka türlü bir biçimde bir önceki dönemin hac ve umre giderleriyle ilgili bir aydınlatma yapılmasında yarar vardır diye düşünüyorum çünkü çok tartışılan ve Diyanete yakışmayan söylentilerin devam ettiğini görüyoruz. Din hizmetlerini toplum her kesimine ulaştırmak ve etkinliğini artırmak çok önemli ama bunu meclerle kullanarak yapmanın çok doğru olmadığı kanaatindeyim ve meclerle ilgili Diyanet İşleri Başkanlığının görüşünün ne olduğunu da merak ediyorum.

Kısaca bunları söyledikten sonra yurt dışı Türkler ve akraba topluluklarla TİKA'yı aslında geçen yıl kanun hükmünde kararnameyle ayırıp yeni bir oluşum hâline getirdik. Dolayısıyla, bunların görev alanları birbirine çok yakın ama TİKA geçen yıldan bu yana bizim bildiğimiz TİKA olmaktan çıkıp farklı alanlara açılan, dünyayı belki yönlendirme hedefi olan bir kurum hâline geldi. O nedenle, onun uygulamalarını zaman içerisinde değerlendirmek durumundayız.

Soydaş ve akraba topluluklarla ilgili ciddi anlamda faal olmak gerektiğini, atak olmak gerektiğini düşünüyorum. Geçmiş dönemlerde sadece bu işlere şoven bir mantıkla bakmak yerine daha demokrat, daha kucaklayıcı ve insanlarımızın, yani dışarıdaki soydaş ve akraba topluluklarının refahını sağlayacak bazı yatırımları, bazı girişimleri ortaya koymamız gerektiğini düşünüyorum ve bence bunlarda -ki benim dedelerim de Kırım'dan gelme- en önemli sıkıntı Kırım Türklerinin yaşadığı sıkıntılardır. Kırım'da şu anda nüfusun yüzde 10'u civarında Kırım Türk Tatarı yaşamakta ama bir o kadar da Özbekistan'da yaşamak zorunda olan Kırım Tatarları Kırım'a dönememektedir. Kırım'a dönmesi için Türkiye'nin Özbekistan'la mutlaka bir iş birliği içerisine girmesi ve onunla ilişkilerini düzelterek Kırımlıların bir an önce öz vatanlarına dönmelerini sağlamamız gerekir. Bu yolda, akraba toplulukları ve hatta TİKA'nın da ayrıca çalışma yapmasında yarar vardır. Bu yapılırken özellikle ve öncelikle Kırım Tatar Millî Meclisinin, oranın -bir sivil toplumu ve seçilmiş bir meclisi olarak- iş birliği içerisine alınması ve onların yol göstericiliği doğrultusunda hareket edilmesi Türkiye açısından ve Türkiye'deki Tatarlar açısından önemlidir diye değerlendiriyorum.

Özellikle Kırım Tatar Pedagoji Üniversitesinin diploma denkliğinin sağlanması konusunda YÖK nezdinde girişimlerde bulunulması ve gereken kararların çıkarılması zamanla oradaki insanların Türkiye ile bağlarını biraz daha kuvvetlendirecektir, hatta Türkiye'den gidip orada okuyacak olan çocuklarımızın da orayla ilgili düşüncelerinin değişmesine neden olacaktır diye düşünüyorum.

Bu işler olurken hiçbir zaman akraba topluluklara irticai örgütlenmeleri götürecek, onların yolunu açacak yaklaşımlarda bulunmadan, demokratik ve laik bir mantıkla yaklaşmanın çok daha doğru olacağı kanaatindeyim. Özellikle Kırım ve Romanya, yani Avrupa'yla bağlantılı olan Balkanlardaki bölgelerde Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları doğrultusunda bazı hakları sağlama konusunda ciddi eğitimler verilebilir diye değerlendiriyorum.

Son olarak da şunu arz etmek istiyorum: Tüm bu ilişkiler olurken sanki kardeş şehir projelerine biraz fazla önem veriyoruz gibi geliyor. Oysa bu işin felsefesi bu olcaksa öncelikle Türkiye'de Belediye Yasası'nda kardeş şehirle ilgili bir düzenleme yapılması gerekir diye değerlendiriyorum çünkü şu anda kardeş şehir sadece "kardeş şehir" diye geçiyor. Kardeş şehrin Türk belediyeleri açısından herhangi bir yaptırımı yok, herhangi bir uygulama imkânı yok. Kardeş şehir seçtiği belediyelere Türk belediye başkanları hiçbir yardım ve katkıda bulunamıyor. Bunu gerek Sayıştay denetçileri ...

(Mikrofon otamatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kurt.

KAZIM KURT (Eskişehir) – Toparlıyorum efendim... gerek diğer denetçiler eleştiriyor. O zaman yasada bir düzenleme yaparak kardeş şehirler, diğer kardeş şehirlere hangi hizmetlere yapabilir, hangi katkıları sunabilir bunun açıklanmasında yarar vardır. Yasayla değilse bile en azından bir yönetmelik çıkarmak suretiyle bu işin gerçekleştirilmesi daha doğru olur ve sizin de o hedefleriniz doğrultusunda bir çalışma imkânı doğar. Bu değerlendirilirse yararlı olacaktır diye değerlendirerek bütçelerinizin hayırlı olmasını diliyorum. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özgündüz.

Buyurun.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum. Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, aslında lafı hiç eveyip, gevelemeye gerek kalmadan Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesinin, bu ülkeyi Türk ve İslam yurdu yapan ve 72 millete bir gözle bakan, bu ülkenin aydınlık yüzü olan Alevi kesime pay ayrılması

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 80

nedeniyle haksız ve İslami terminolojisi açısından da haram bir bütçe olduğunu belirtmek zorundayım. Sayın Diyanet İşleri Başkan Yardımcımız burada, diğer arkadaşlar da bu konuda ilim, irşat sahibidirler. İslama göre kul hakkı Allah tarafından bile affedilmeyecek bir haktır. Bu yaklaşık 5 milyar, 5 katrilyon bütçenin en az 1,5 katrilyonu bu ülkede yaşayan Sünni İslam dışındaki yüzde 90'ı da Alevi olan kesimden toplanan vergilerle bu bütçe ayrılmaktadır yani yarın bu ülkede bu genel bütçeye katkı yapan Sünni kesim dışındaki kesimler "Biz bu hakkımızı helal etmiyoruz." dedikleri andan itibaren bu camilerde ibadet edemezsiniz. O imamların arkasında namaz kılamazsınız, o elektriği yakıp, o aydınlıkta namaz kılamazsınız, o suyla abdest alamazsınız çünkü haramdır, kul hakkıdır, bu kadar açık, bu kadar net İslami açıdan.

Efendim, insani açıdan bakalım, hukuksal açıdan bakalım. "Efendim, Anayasamız böyle, işte Diyanet İşleri Başkanlığı Teşkilat Kanunu böyle." Bir defa Diyanet İşleri Başkanlığı Teşkilat Kanunu 82 Anayasasına göre yeniden yapılan bir Kanun değildir, o ayrı bir hukuksal tartışmadır, o konuya girmeyeyim. Mevcut 82 Anayasamıza göre "Diyanet İşleri Başkanlığı genel idare içinde yer alan ve laiklik ilkesi doğrultusunda bütün siyasî görüş ve düşüncenin dışında kalarak milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek özel kanunla verilen görevleri yerine getirir." Özel Kanun'a baktığımız zaman, özel Kanun'da diyor ki: "Diyanet İşleri Başkanlığı, İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak esaslarıyla işleri yürüten, toplumu din konusunda aydınlatan, ibadet yerlerini yöneten bir kurumdur." Yani özel Kanun'da sadece Diyanet İşleri Başkanlığı sadece İslam dinine ait işleri yürütmekle görevlendirilmiş. Dolayısıyla bu laiklik açısından tartışmalı bir durumdur. Peki, İslamın içinde gerçekten Diyanet İşleri Başkanlığı hangi fıkhi yorumu esas almıştır? Hiç kendimizi kandırmayalım, Sünni, Hanefi fikhini esas almıştır, değerli BDP Milletvekili arkadaşımız Adil Bey'in de dediği gibi bugün Sünni mezhep içinde yer alan Şafii inancı dahi Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından tanınarak kutsal anlamda temsil edilmemektedir, Diyanet İşleri Başkanlığının tüm yayınları, Sayın Vekilim, Diyanet İşleri Başkanlığının çıkardığı ilmi hallere bakarsanız örneğin, basit bir örnek vereyim: Abdesti bozan nedenler nelerdir diye baktığınız anda Hanefi fikhına göre abdesti bozan hâller sayılmış. Namaz nasıl kılınır dediği zaman, Hanefi fikhına göre namazın nasıl kılındığı anlatılır. Dolayısıyla, değerli arkadaşlar ...

VEDAT DEMİRÖZ (Bittis) – Fark yok ki.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Efendim, fark var, olur mu? Olur mu efendim? Şafii selam verirken farklı, Şafii şey yaparken farklıdır.

ADİL KURT (Hakkâri) – Bilmiyor musun farkı? Sen zaten bu farkı bilmiyor musun? Bunun kayda geçmesi gerekir, farkı bilmiyorsun.

BAŞKAN – Sayın Kurt, lütfen...

Sayın Özgündüz, lütfen devam ediniz.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; evet fıkhi tartışmayı tartışırız ayrı bir noktada ama bu konu, Alevilik meselesi, şimdi Sayın Bakanım birazdan cevap verirken bu bir teolojik tartışmadır diyecek, yaklaşımını biliyorum. Sayın Bakanım, teolojik tartışmayı kim yapacak? İşte mesela burada siz bu işi Diyanet İşleri Başkanlığı yapsın dediğiniz anda Sünni Diyanet İşleri Başkanlığına bu işi veremezsiniz. Efendim zaten teolojik onun gibi baksa zaten onun gibi olur, Sünni olur, o zaman farklı olmaz yani Alevilik, Caferilik, diğer inançlar, Şafilik, diğer gayrimüslimleri girmedik, orada da ayrıca Süryanilerle ilgili, Musevilerle ilgili, Hristiyanlarla ilgili birçok nefret suçu kapsamında değerlendirilecek hâlen yayınlar devam etmektedir, ders kitaplarında ne yazık ki yer almaktadır. En son Süryanilerle ilgili 10'uncu sınıf, Millî Eğitim Bakanlığının tarih kitaplarında işte bunlar haindir, işbirlikçidir falan şeklinde aşağılayıcı ibareler yer almaktadır. Hâlen bile devam etmektedir, o ayrı mesele. Yani konu teolojik tartışma olduğu zaman sizin gibi düşünmeyen bu 1,5 milyar Müslüman içinde 300-400 milyon Müslüman var yani kime göre teolojik tartışma? Bu konu teolojik bir tartışma olamaz, teolojik tartışmayı yapmak da bizim görevimiz değildir esasen, bu konu, siyasi, hukuki ve insan hakları meselesidir. Efendim kime ne? Yani ben senin gibi inanmıyorsam, senin gibi ibadet etmiyorsam...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Efendim, "işte İslamın farklı bir tasavvufi yorumudur." En son işte Diyanet İşleri Başkanlığı resmî görüşü şu: "İslamın da tek ibadethanesi vardır, camidir, buyurun gelin camiye." Tamam, yani buyurun gelin camiye benim gibi ibadet edin diyorsanız bu asimilasyondur, insanlık suçudur. Evet, camiye gelelim Sayın Bakan. Yüz bin caminiz var, gün de beş vakit ezan okunuyor, namaz kılınıyor haftada yedi gün, Allah kabul etsin. Perşembe akşamları Kocatepe'yi, Sultan Ahmet'i, Selimiye'yi açın bize gelip cem yapacağız, bu kadar basit. Yani biz de İslamın farklı bir yorumunu yapıyoruz, açın bize cem yapmaya geleceğiz yani sizin gibi ibadet etmek zorunda değiliz, bunu dersiniz asimilasyondur. Efendim, cem olur mu camide? Cami, zaten cem olunan yerdir kelime anlamı, ceman, toplanma yeridir. Efendim olur mu, müzik çalar mı? Peki kandillerde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, konuşmanızı tamamlayabilir misiniz lütfen.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Efendim, kandillerde "Şol cennetin ırmakları, Akar Allah deyu deyu." ilahiler okunuyor, tef çalınıyor yani illa da sanat müziği olunca oluyor da, Allah, Muhammed, Ali deyince, saz çalınca, zikredilince, semah dönünce mi olmuyor? Bakın iş buraya gider. Bu sorunu çözün, bu sorun çözülmelidir. Bu sorun çözülmeden bu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 81

ülkede inanın, hakikaten samimiyetle söylüyorum yani Sünni kardeşlerimizin o camilerde kıldığı namazların bile sarahati tartışılacaktır.

BAŞKAN – Evet.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Müsaadenizle Sayın Başkanım, bir şey söyleyeceğim, arkadaşımız konuşurken demişti. Sayın Bakan, bir tane fetva, sizin, Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde Muhammed Ebubekir Tanrıkulu, böyle bir arkadaş. 29 Haziran 2012 tarihinde Antalya Beldibi Camisine gidiyor, bir tane vaaz veriyor. Turizm bölgesi biliyorsunuz, diyor ki: “Ey cemaat, bu otellerde içki içiliyor, fuhuş yapılıyor, bu nedenle otel sahipleri günahkârdır.” Bu arkadaş, sizde çalışıyor mu, bu arkadaşın görevi nedir, orada hangi yetkiyle vaaz vermektedir? Ve bu vaaz hakikaten... Merkezî sistemi kaldırdınız bildiğim kadarıyla, il müftülüklerine verdiniz, o saatten sonra bu tür sıkıntılar çıktı, işte bu da “nasıl vaazlar verebilirim, toplumu nasıl aydınlatırım”ın bir güzel göstergesidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz Sayın Özgündüz.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – TİKA'ya söz kalmadı.

BAŞKAN – Buyurun.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Ben şimdi tartışmak istemiyorum ama Sayın Özgündüz Bey'e inşallah çalıştaylar konusundaki yorumunu öğrenmek isterim. Yani iki dakika verilirse...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Müsaade ederseniz iki dakika...

BAŞKAN – Yok, hayır, daha sonra bir araya gelip konuşabilirsiniz.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Ne oldu, nasıl oldu, sonuçları nedir? Böyle bir çalışma yararlı olur.

BAŞKAN – Daha sonra bunu yapınız isterseniz.

Evet, Sayın Kalaycı.

Buyurun lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, kıymetli bürokrat arkadaşlarım, sayın basın mensupları; öncelikle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, özellikle günü yetmediği için atanamayan fahri Kur'an kursu öğreticileri ki sayısının bin civarında olduğunu söylüyorlar, yine 2 bin civarında da vekil imam ve müezzin var, bunlarla ilgili bir çalışmanız var mı, bunlar kadrolara atanacak mı? Bunu sorarak başlıyorum konuşmama.

Burada şunu ifade edeceğim, burada bir başka sorun var, muhtemel ki tüm arkadaşlarıma aynı konu geliyordur, ilahiyat mezunu gençlerimiz var ama vekil imamlık yapmamış, vekil müezzinlik yapmamış, KPSS'ye girmiş, yüksek puan almış, atamayı bekliyor. Aslında onlara da bir haksızlık yapılmış oluyor yani burada sistemi bir düzenlemek lazım olduğunu düşünüyorum yani vekâleten atama yerine sürekli asaleten atama yapılırsa hiç olmazsa böylesi bir haksızlığa da meydan verilmemiş olur diyorum. Yani vekil görevlendirme yerine ihtiyaç varsa asaleten atamalar yapılarak bu ihtiyaç giderilsin, böylelikle ilahiyat bitirmiş arkadaşlarımız, KPSS sınavına girmiş arkadaşlarımız açısından bir haksızlık olmasın.

Yine çalışanların objektif kriterlere göre başarısını ölçecek, maddi veya manevi olarak ödüllendirecek bir sistem oluşturulmalı diyorum. Yine ayrıntılara girmiyorum çünkü sürem yetmeyecek, kurum içindeki bu ücret dengesizliğini mutlaka sağlamalıyız diyorum Sayın Bakanım.

Bir de yine sözümün başında bir sorum olacak şöyle: Ben hep her yerde de söylerim, burada da ifade edeyim, ben Türk milleti dualı bir millet diyorum, hem de Peygamber Efendimiz'in övgüsüne ve duasına mazhar olmuş bir millet diyorum. Maide Suresinin 54'üncü ayeti, birçok tefsir alimimiz 54'üncü ayeti kerimde “Allah tarafından geleceği müjdelenen ve övülen millet, Türk milletidir.” diyor. Ömer Nasuhi Bilmen, Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır, Bediüzzaman Said Nursî, Osman Kesioğlu, Celal Yıldırım gibi İslam âlimlerinin tefsiri böyle. Tabii, Sayın Başbakan Yardımcım, Hükûmetin görüşünü sormayacağım burada, Diyanet İşleri Başkanlığımızın bu tefsirlerle ilgili farklı bir yorumu var mıdır, Maide Suresi 54'üncü ayetle ilgili? Yani Hükûmete şunun için sormuyorum Sayın Bakanım, Türk milleti kimliğimizi ortadan kaldırmaya yönelik girişimler olduğu için sormuyorum, görüşü belli diyorum. Biz zaten dünkü kongremizde de “Türk Milleti Sensiz Asla.” derken bir anlamda Türk milletine mensup olmanın gurur ve şuurunun yanında manevi olarak da dayanağımız bu, bunu da ifade etmeden geçmeyeyim.

Bu şehit cenazeleriyle ilgili ben de bir iki kelimelik bir şey söyleyeceğim. Yeni uygulamada Sayın Bakanım, Diyanet İşlerinden herhâlde görevlendiriliyor, genelge gereği zannedersen on, on beş din adamımız, birinin elinde mikrofon, birinin elinde megafon, şehit cenazesi şehitliğe götürülürken tekbir getiriyor. Bunda bir mahzur yok tabii, bunda bir mahzur yok ama ne zaman getiriyor. “Şehitler ölmez, vatan bölünmez.” diye orada bir slogan atıldı mı hemen mikrofona gür bir sesle... Ya bunu yaşamış biri olarak anlatıyorum Sayın Bakanım yani bunun şöyle bir mahzuru olacak. Yarın vatandaş da elinde megafonda sıkmaya başlayacak. Yani bundan niye rahatsızlık duyuluyor? Bizim milletimiz cami avlusunda cenaze namazı esnasında slogan atılmayacağını bilir Sayın Bakanım yani orada sessizce namazını kılar ama caddede götürüyorsun, mezarlığa şehitliğe götürüyorsun, bırak orada da yani bunu söylesin, bunda ne mahzur var?

Bir de şunu anlatayım, Konya'da -siz bilirsiniz- Mürşitpınar Camimizde kılınır şehit cenazeleri, Emniyetin yanındaki, en küçük camimiz Konya'da. Onu tabii Konyalı yetkililerin sorumluluğunda olan bir şey ama orada yaşadığım bir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 82

şey: Vaazda, şehit cenazesi öncesi vakit namazında, vaazda hocamız, sürekli "Her nefis ölümü tadacaktır." ayeti kerimesini okuyarak bunla ilgili işte değerlendirmeler yapıyor. Dedim ki hocam, amenna yani bu da ayeti kerime ama bir şehit cenazesindeyiz, bir başka ayeti kerime de var. "Onlara ölü demeyin, onlar diridirler, 70 kişiye şefaatçilik yapacak." diye bunları anlatın dedim, niye sadece bu ayeti kerimeyle yetiniliyor diye. Bu böyle giderse dediğim gibi... Ki ben şuna da şahit oldum. Hoca'nın elinden mikrofonu kapıp söylemek istediğini söyleyen vatandaşlarımızı da gördüm yani bir ikilik yaratıyor. Niye gerek duyuluyor buna, niye rahatsız olunuyor ben çözebilmiş değilim yani milletimize güvenmiyor musunuz? Yani şehit cenazesinde nasıl davranılacağını sizden, hepimizden daha iyi bilir.

Şimdi şuna da geleceğim, tabii ben hem şahsım olarak hem partim olarak Diyanet İşleri Başkanımızın uygulamalarının eleştirilmesinden son derece üzüntü duyuyorum, kendimizin getirdiği eleştiriler anlamında. Geçen sene de Sayın Bakanım bu konuda biliyorsunuz karşılıklı görüşlerimizi ifade etmiştik. Geçen dönem burada bulunan arkadaşlarımız bilirler, Muzaffer Bey bilir, Mehmet Bey bilir. Daha önce Diyanet İşleri Başkanımız hakkında bizden bir ses duymazdınız Sayın Bakanım. İki senedir biz eleştiriyoruz ama bu bizden kaynaklı değil, Sayın Başkanın uygulamalarından kaynaklı, bizim o makama saygımız var ama bir parti görüşü doğrultusunda, bir parti uygulaması doğrultusunda hareket ederse, geçen sene de burada tartıştık Sayın Bakanım, o zaman biz de eleştirilerimizi tabii ki getireceğiz. Yani geçen sene siz de savunmaya kalkmıştınız "Ya bu Kardeşlik Projesi" diye, ben de demiştim "Kardeşlik adına ne dersenez deyin, bu AKP'nin projesi, Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz bunu yıkım projesi olarak görüyoruz." dedim. Diyanet İşleri Başkanımız, bunu savunursa biz o zaman nasıl itibar edeceğiz dedim.

Şimdi yine iki uygulamasıyla ilgili burada görüşlerimi ifade edeceğim.

Kadir Gecesinde, biliyorsunuz kutlu gece, bin aydan daha hayırlı olduğunu Cenabı Allah'ın Kur'an-ı Kerim'de buyurduğu gece. TRT'den yayınlanan mevlit programında, Sayın Diyanet İşleri Başkanı "Suriye'de özgürlükleri için mücadele eden kardeşlerimizi muvaffak et." diye dua etmiş. Ben dinlemedim ama basınımızda yer aldı, itibar ettiğim bir büyüğüm de bunu köşesinde yazdı. O nedenle doğru olduğuna inanıyorum. Yine de bunla yetinmedim, Başkanlığın sitesinde acaba bu konuda basında yer alan haberi yalanlayan bir açıklama var mı diye baktım, onu da göremedim. Şimdi, Sayın Bakanım, bu duaya "amin" denir mi? Yani orada muhalifler İslam adına mı mücadele ediyor? Yoksa Amerika, İsrail, Avrupa Birliği adına mı? Karşısındakiler gayrimüslim mi? Bu duaya PKK'nın uzantısı olan PYD'de mi dâhil, muhaliflere yapılan bu duaya? Böyle bir duaya hakikaten, değerli arkadaşlarım, içinde kabul eden olur mu, niye böylesi bir dua etme gereği duyuyor anlamak mümkün değil.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yüce Allah doğrusunu yapar, niyetleri görür, onu yapar.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani benim endişem şurada Sayın Bakanım, yani böyle, partinin görüşleri doğrultusunda değerli Hocamız görüşlerini ifade etmeye devam ederse, bu uygulamalar devam ederse o zaman bazı ülkelerdeki gibi camiler mamiler falan ayrılmaya başlayacak. AKP'nin camisi, MHP'nin camisi, CHP'nin camisi gibi...

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Ağzından yel alsın Sayın Vekilim.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani endişemi söylüyorum yani Diyanet İşleri Başkanı hepimizin Başkanı, siyaset üstü olmalı, yani siyasi projelerin uygulayıcısı konumuna düşmemeli yani bizim buradaki eleştirilerimizin dayanağı bu.

Yine Erkan Bey'de burada ifade etti, Sayın Başkan Fener Rum Patrikhanesini ziyaret etti. O ayrı, eder etmez ona bir şey demiyorum. Ama orada bir pazarlık ettiği basına yansıdı, Atina'da cami, bunun karşılığında Heybeliada Ruhban Okulunun açılmasını talep ettiği yer aldı. Hatta basında "Diyanetten Ruhban Okuluna yeşil ışık." gibi başlıklar atıldı, "Ruhban Okulu açılmalı" gibi başlıklar atıldı. Bir defa yani hangi yetki, neye göre böyle bir pazarlığa giriyor bunu anlamak mümkün değil. Benim aklıma şu geliyor yani hep bürokratları öne atan bir Hükümet var, hani terörle yapılan müzakerelerde de yine bürokratların arkasına saklanan bir Hükümet var karşımızda, burada da mı yani kendi taleplerinizi bürokratlara yaptırma gibi bir durum mu söz konusu Sayın Bakanım? Yani bunu gerçekten çok yadırgadığımı burada ifade edeceğim yani Diyanet İşleri Başkanımız Heybeliada Ruhban Okulunun açılmasıyla ilgili niye girişimde bulunuyor ve bulunduğu kişiyi hangi muhatap olarak kabul ediyor?

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Ama biliyor muyuz yani doğru mu yani, bir de o var, doğru mu yani?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Doğru ama bir yalanlama yok bu günlerce yer aldı basında Muzaffer Bey. Yani yalanlama olsa ben Diyanetin sitesine baktım da geldim yani acaba ola ki...

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Hangi birine cevap vereceksin?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sen cevap veriyorsun zaten.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – İyi ama bu çok önemli bir konu.

Bak bir şey söyleyeyim, BDP Milletvekilimiz Altan Tan bir eleştiri yapmış, ona hemen basın açıklaması yapıp farklı görüş ifade etmişler, onu buldum basın açıklamalarında ama bu konuya yönelik bir açıklama yok. Daha ilginç, CNN Türk gibi burada isim de vereceğim yani NTV gibi, haber ajansları gibi artık itibar etmemiz gereken yerlerde basınımızda yer alan bir haber. Şimdi tabii çok ilginç, Selanik Metropoliti de hemen oradan görüşünü açıklamış, diyor ki: "Heybeliada Ruhban Okulu açılırsa ve İstanbul'u ziyaret eden Hristiyanlar, Ayasofya'da yılda iki, üç kez ayin yapılırsa o zaman cami yapılmasına izin vereceğiz."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 83

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bitiriyorum, yani ne noktaya geliyoruz?

Bir de şunu söyleyeceğim yine Sayın Başkanımızın değerlendirmesi, diyor ki: “Biz bu ahlaki sorumluluklarımızı doğrudan yüce İslam dininden alıyoruz, gayrimüslim vatandaşlarımızı ülkemizin asli bir unsuru olarak görüyoruz.” Yani şeyi farklı yere getiriyor, biz farklı bir unsur mu görüyoruz gayrimüslim vatandaşlarımızı? Biz de yani kendimize eşit olarak görüyoruz.

ADİL KURT (Hakkâri) – Sizin yerinize de konuşuyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yine o değerlendirmesinde diyor ki: “Haklar ve özgürlükler konusunda muadelet esasının ahlaki olmadığını düşünüyorum. Herhangi bir ülkenin diğer bir ülkeye sen oradaki Müslümanlara veyahut dindarlara ne kadar hak verirken ben o kadar hak veririm veya ne kadar haksızlık yaparsan benimde o kadar haksızlık yaparım demesini büyük bir ülkeye, büyük bir kültüre, büyük bir medeniyete şahsen hiç yakıştıramıyorum.” Şimdi yani bu ne perhiz bu ne lahana turşusu hesabı. Niye buraya getirip bağlıyor? Bunu da anlamak mümkün değil. Zaten bu konuda hemen birtakım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Birtakım kişiler hemen işte “Yunanistan hata yapıyor diye biz de kendi vatandaşımız olan Rumları insan haklarından mahrummu edeceğiz?” gibi böyle kaba mantıkla, demagojik gevezelikle görüş ileri sürülüyor. Biz bu görüşler ifade ederken gayrimüslim vatandaşlarımıza kesinlikle bir haksızlık, bir eşitsizlik yapılmasını savunmuyorum. Yani birey olarak, Türkiye Cumhuriyeti’nin vatandaşı olarak hangi haklara sahipsem elbette ki benim gayrimüslim vatandaşım da buna sahip çıkacağız ama buradaki mesele farklı bir mesele. Yani bu bir bireysel hak anlamında değil, Lozan’la çerçevesi çizilmiş bir mesele bu. Yani Lozan’ı çiğneyelim... Zaten o noktaya doğru gidiyoruz yani Patrikhaneye biliyorsunuz taşınmaz tescil ettik yani tüzel kişiliği olmayan bir kuruma taşınmaz verdi bu Hükûmet. Böyle ekstra bir anlamda tüzel kişiliğini kabul etti, yarın ekûmenikliğini kabul edecek yani yarın da herhâlde Vatikan gibi ayrı bir devlet kurmak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Başkanım, belki çok süreme riayet edemiyorum.

İkide bir sözüm kesiliyor. Tabii ben mesela orayı ziyaret ettiğinde Sayın Bakan, şunu da sormasını isterdim, o orta kapı var ya “King kapısı” –iyi bilirsiniz o kapıyı- o kapıyı açmalarını acaba talep etti mi? Yani buradaki herkes biliyor diye biliyorum, Sayın Başkanım, anlatıyım isterseniz “King kapısını”.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bilmezler yahu.

BAŞKAN – Nerede o?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Biliyorsunuz 1800’lü yıllarda 10 bin Müslümanın, Türk ve Müslümanın ölümüne neden olan, orada Mora isyanında birinci derecede sorumlu olan Patrikhanenin Patriği, 1820’lerde -tarihi yanlış vermeyeyim- Osmanlı tarafından orada asılıyor.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) - Osmanlı asıyor.

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – O kapıya asıyor, kapıya.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Onlar da yemin ediyor, “Bu kapıda bir Türk büyüğü asılmadan bu kapıyı açmayacağız.” diye kapatmışlar, o tarihten beri kapalı.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) - Sayın Bakanım açtırıyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Sayın Bakanım, bunu ben Sayın Arınç’a da sordum, o da ziyaret etti biliyorsunuz. Hatta Sayın Bülent Arınç’ın geçmişte sözü var “Anadolu’nun bağrına saplanmış bir hançer gibidir.” diye Heybeli Ruhban Okuluyula ilgili, ben bu eleştirimi yapınca aynen kendi dediği ifadeyi bulayım dur. Dedi ki Sayın Arınç: “Samimi olarak itiraf ediyorum, Avrupa Birliğine taraftar olmayı vatan hainliği sayan bir düşünceden bugünkü noktaya geldim.” Ne diyeyim artık bilmiyorum Sayın Bakanım yani. Yok, bu, zabıtlara geçen bir ifade.

Ben kurumlarımızın bütçelerinin hayırlara vesile olmasını diliyorum. Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Adil Bey, gözün aydın, Kürtçe savunma hakkı Sayın Başbakan talimatıyla artık uygulamaya geçiyormuş, gözünüz aydın.

ADİL KURT (Hakkâri) – Nasıl değerlendiriyorsunuz?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ben değil, ben gözünüz aydın diyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Kalaycı, tamam mı? Teşekkür ederim sağ olun.

Problem benden kaynaklanmıyor, buradaki kronometreden kaynaklanıyor.

Evet Sayın Yüksel, söz sırası sizde.

Buyurun lütfen.

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Sayın Bakanım, çok değerli Bakanlığınızın çok değerli, birbirinden değerli bürokratları, çalışma arkadaşlarımız, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, misafir milletvekili arkadaşlarımız, basınımızın çok değerli üyeleri...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Mehmet Ağabey, o mikrofon bozuk istersen şu öne gel, sesiniz gelmiyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 84

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Siz muhalefetin sesini kısıyorsunuz , muhalefet sizin sesinizi açıyor.

BAŞKAN – Evet Sayın Yüksel.

Buyurun lütfen.

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Çünkü biz sizleri çok seviyoruz.

Ben öncelikle TİKA'yla başlamak istiyorum, kitapta TİKA'nın açılımı Türkiye'nin birçok ülkede faaliyet gösteren, kapasite transferi yapan, iş birliği ve koordinasyon çalışmaları yürüten, ülkemizin dost ve kardeş ülkelerle olan dayanışmasını pekiştirme görevini yerine getiren, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı olarak ifade ediyor ve bu TİKA'yla ilgili, Başkanlığımızla ilgili Ekrem Çelebi kardeşim, diğer arkadaşlarımız bayağı detaylı bilgi verdi. Ben, bahsedilmeyen birkaç konuya değinmek istiyorum. Tüm siyasi polemiklerden uzak, hangi siyasi görüşten olursa olsun, her Türk vatandaşını gururlandıran, ülkemizi temsil etme görevini hakkıyla yerine getiren TİKA ülkemizin yüz akı olmaya devam etmektedir. TİKA giderek kökleşen bir kurumumuz olma yolunda hızla ilerlemekte, son on yılda büyük atılımlara ve projelere imza atan TİKA, yirmi yılda pek çok mesafe katetmiş, birçok projeye imza atmış, işbirliği ve kalkınma alanında da önemli tecrübe sahibi olmuştur. Orta Asya, Güney Asya, Kafkaslar, Orta Doğu, Balkanlar, Afrika ve Latin Amerika'da kuşatıcı bir çalışma temposuyla faaliyetlerini yürütmektedir. Uzun yıllardır çalışmalarını sürdürdüğü Azerbaycan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan gibi ülkelerin yanı sıra bugüne kadar ülkemizin pek çok gündeminde olmayan Filipinler, Tuvalu, Myanmar, Somali, Kolombiya, Küba, Libya, Tunus ve pek çok diğer ülkelerde çalışmalar yapmakta, toplam 100 fazla ülkede, 5 kıtada, 33 yerde de koordinatörlüğünü sürdürmektedir. Kalkınma yardımı ve teknik iş birliği yaptığımız ülkelerle geçmişten gelen bağımız, ortak kültürümüz ve ortak bir coğrafyayı da paylaşmamız nedeniyle sadece teknik kapsama giren projeler değil, kültürel iş birliği anlamında da projelerin yapılması önem arz etmektedir. Bu nedenle, TİKA müşterek kültürel eserlerin korunması amacıyla çeşitli çalışmalar yapmaktadır, bu sayede yurt dışındaki pek çok eserin restorasyonu, koruma altına alınması ve tanıtımının yapılması sağlanmıştır. Aynı zamanda ecdat yadigarı olan bu eserlerimizin korunması hem bugün hem de gelecek nesillerimiz için oldukça önemlidir. TİKA vasıtasıyla yaptığımız kültürel iş birliği projeleri sayesinde uzun yıllar ilgisizlik nedeniyle unutulmuş, sahip çıkılmamış, bu nedenle tahrip edilmiş, yurt dışındaki pek çok eserimiz de restore edilerek kurtarılmıştır. TİKA'yla ilgili şu ana kadar başarı çalışmalarından dolayı ben Başkanımıza ve Sayın Bakanımıza çok teşekkür ediyorum.

Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığımız da 6 Nisan 2010 tarihinde kurulmuş ve teşkilatlanmasına çok hızlı bir şekilde başlamış, bir taraftan elli yıldan beri sahipsiz bir şekilde kalan yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın sorunları, diğer taraftan Orta Asya, Balkanlar ve Afrika'da buluna soydaş ve akraba topluluklarımız ve bu ülkelerle ilişkilerimiz, 1991 yılından beri devam eden uluslararası öğrencilere ilişkin programların yeniden tasarlanması, yurt dışındaki sivil toplum kuruluşlarıyla yürütülen çalışmalara ağırlık verilmesi, kurulduğu ilk günden itibaren kuruluş kanununun kendisine verdiği büyük sorumluluğun farkında olarak 2012 yılında da aktif bir çalışma içerisine girmiştir.

Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı iki yıl gibi kısa bir süre içerisinde önemli konularda başarılı çalışmalar yapmıştır. Bunlardan bazıları –Sayın Bakan da bunları sıraladı, ben özet geçeceğim- oy verme, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız daha önce oy verebilmek için ancak sınırlara gelip gümrüklerde oy verebiliyorlardı, bu çalışmalar sonrasında artık vatandaşlarımız yurt dışında bulundukları yörelerde oy verebilecek, oylarını kullanabilecekler. Mavi kartla ilgili hemen hemen yurt dışında yaşayan 380 bin vatandaşımızın da sorunu çözüme kavuşmuştur. 2011 yılının Almanya'ya göçün başlangıcının 50 yıl olması sebebi nedeniyle göçün 50'nci yılı çerçevesinde çeşitli etkinlikler yapılmış, ayrıca ihracatımızın artmasında önemli katkıları sivil toplum örgütlerimizle iş birliği içerisine giren Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığımız 7-8 Haziran tarihlerinde Ankara'da yurt dışında yaşayan vatandaşlar ve sivil toplum kuruluşları buluşmasını gerçekleştirmiş, 17 ülkeden 600 sivil toplum örgütünün katıldığı bir toplantı olmuştur. Ayrıca, soydaş ve akraba topluluklarına ilişkin çalışmalarda çeşitli ülkelerden soydaş akraba topluluklarına mensup ülkemizin kültürel değerlerini daha yakından tanımak isteyen gençlere yönelik kültür programları düzenlenmiştir. Dışişleri Bakanlığının ayrıca Stratejik Araştırmalar Merkezi tarafından yürütülen "Balkan Savaşından Balkan Barışına" adlı projeye de destek verilmiştir. "Uluslararası öğrencilere ilişkin çalışmalar ve Türkiye bursları" adı altında da Türkiye'nin uluslararası öğrenciler için bir eğitim üssü olması hedefi ile 1991 yılından itibaren öğrencilerle ilgili yürütülen çalışmalar bu sistemi yeniden tasarlamıştır. Her yıl burslara 9 bin dolayında başvuru olurken yürütülen tanıtım, on-line başvurma imkânı ve diğer çalışmalar sonucunda 45 bin müracaat alınmış, bunlar arasından 4 bin öğrenci seçilmiştir. Burslara ilişkin olarak daha önce herhangi bir başarı kriteri bulunmazken belirlenen baraj sayesinde daha nitelikli ve gelecek vadeden başarılı öğrencilerin Türkiye'ye getirilerek ülkeleri ile Türkiye arasında köprü olmaları amaçlanmıştır.

TİKA'nın yaptığı görevlerin hemen hemen aynısını aynı zamanda Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklarımızın, iki başkanlığımızın yaptığı görevleri... Şu ana kadar dünyanın pek çok ülkesi de yurt dışında yaşayanlarla ilgili teşkilatlar kurmuşlar, bunların en başında Rusya gelmekte, Rusya'da yurt dışında Ruslarla Ruslar Müsteşarlığı, Hindistan'da Yurt Dışındaki Hintliler Bakanlığı, Azerbaycan'da yine Diaspora Bakanlığı, Yunanlılarda da bununla ilgili bir genel sekreterlik bulunmaktadır. Her konuda ihtisaslaşma olduğu gibi bu konuda da bir ihtisaslaşma vardır. TİKA ile Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklarının çalışmaları... Daha önce dâhilîye uzmanları, hasta gittiği zaman, hemen hemen her konuda uzmanlıklarını gösterir, hemen hemen her konuda hastaya bakabilirler idi ama zamanımızda artık her konunun uzmanı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 85

var, her bölümün uzmanı var, uzmanlaşma, ihtisaslaşma anlamında bir yönelim vardır. Burada da aynı şekilde Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı ile TİKA, aynı şekilde, yurt dışıyla ilgili çalışmalarımızda bir ihtisaslaşmanın sonucunda iki ayrı Başkanlık gibi görünse de ortak çalışmalar sayesinde ülkemize önemli katkılar sağlamışlardır. Yeni kurulan kurumlar olmasına rağmen 2010 yılından bu yana son derece geniş bir coğrafyada aktif çalışmalar yürüten Başkanlığı, tarihî ve kültürel misyonumuz açısından sürdürdüğü çalışmalardan dolayı tebrik ediyor, TİKA ve Yunus Emre Enstitüsü gibi kurumlarımızla birlikte yürütülen örnek çalışmadan dolayı da teşekkür ediyoruz.

Diyanet İşleri Başkanlığına geldiğimizde de burada... Benim geçen yılki konuşmalarım da var Sayın Bakanım, burada. Değerli arkadaşlar, gördüğüm şey şu: Geçen yıldan bugüne pek değişen bir şey olmamış. Aslında hepimizin gönülleri güzel, ben kimsenin gönlünde bir karanlık görmüyorum; herkesin düşünceleri güzel, ben düşüncelerde bir olumsuzluk görmüyorum. Ama belki anlatış tarzında, belki anlama ve algılama tarzımızda farklılıklar olabilir. Önemli olan insan olmak, beşer olarak, insan olarak eşrefi mahlukat olmamız yani yaratılmışların en şereflisi olmamızdır. Hayvanlar dahi koklaşarak anlaşıyorsa insanların konuşarak mutlaka anlaşması lazım. Hele böyle bir platformda milletvekilleri olarak bizlere çok önemli görevler ve sorumluluklar düşmektedir değerli kardeşlerim. Evet, farklı düşünebiliriz, farklı inançlarımız olabilir ama sonuç itibarıyla mutlaka bizler aynı yöne, aynı Allah'a yöneliyoruz. Bunun yönleri, yönelişleri farklı olabilir ama niyetin halis olması önemlidir. Bizim dinimiz "Ben Müslüman'ım." dedikten sonra o kişinin Müslümanlığını kabul etmemiz gerektiğini öğreten bir dindir, diğerleri bu işin teferruatıdır.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Niye? Gereği yapılsın o zaman. Yani bunlar temenniler ama bunun ötesine geçelim, gereği yapılsın.

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – İnşallah Müslim Bey. Ben de onları söylüyorum Kardeşim. Ben de onları söylemeye çalışıyorum.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Güzel temenniler.

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Temenni, tamam, mutlaka temenni de temennilerin de sonuca ulaşmasını, ben onu söylüyorum. Bakın, geçen yıldan bu yana... Ha, bu konu, bunu söylerken çalışılmamış mıdır? Mutlaka çalışılmıştır, mutlaka bir şeyler yapılmaya çalışılmıştır ama sizler de şu konuda hak verin, birbirimize hak verelim: Bu konu yani insanlık var olduğundan beri, Habil'le Kabil'den beri devam eden bir konudur, yeni bir konu değildir. İnsanlar var oldukça her beynin farklı düşüncesini saygıyla karşılamak zorundayız. Ama inanış, ibadet, Allah'a yöneliş noktasında da farklı farklı düşüncelerimiz olabilir ama bunların mutlaka belli bir konu altında, birlik altında disipline edilmesi lazım. Ben cemevlerinde zikredildiğini biliyorum, ben cemevlerinde "Allah" dendiğini biliyorum, ben cemevlerinde zikredilerek Allah'a yönelen insanları biliyorum. Ha, bunu farklı kullananlar da var, Aleviliğin ayrı din olduğunu söyleyip de bizleri değişik fraksiyonlar içerisine sokup inanç dünyamızda fırtınalar koparmak isteyenler de var. Bırakın herkes inandığını inandığı gibi yaşamaya çalışsın. Burada Cenabı Allah diyor ki: "Ben yeryüzünü mescit kıldım." Yani bir Müslüman kilisede de namaz kılabilir, dağda da namaz kılabilir, evde de kılabilir, camide de kılabilir ama cem olma, cemaat olma, bir araya gelme, bunun pozitif bir enerjisi vardır, birlikte olmanın yarattığı güzel bir enerji vardır. İnsanlar buna ihtiyaç duyduğu için yapar ve insanlar yarattığının özelliğini, yaratıldığının sırrını çözebilmek için vardır, yoksa biz bu dünyaya sadece yiyip içip yaşamak için gelmedik. Bu dünya bir imtihan dünyası, hepimiz değişik farklı şekillerde imtihan oluyoruz, ayeti kerimeyle bu malum bir konudur. Evlatlarımızla, çocuklarımızla, eşlerimizle, varlıkla, yoklukla, sağlıklıla, her şeyle imtihan oluyoruz. "Sabredenlere müjdeler olsun, isyanlara vah ki vah!" diyor Cenabı Allah Kur'an-ı Kerim'de.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Bağışlayın, o ayet değil, hadistir.

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Onunla ilgili bir ayet de var ama tam detay bilemiyorum, ayet de var. Olabilir Hocam yani ben sizler kadar bu konunun uzmanı değilim ama ben en azından hissiyatımı burada dile getirmeye çalışıyorum.

Sonuç itibarıyla güzel bir dinin mensuplarıyız ve ben hâlâ şunu anlayamıyorum: Bin yıl önce Muaviye'nin yaptığından, Yezid'in yaptığından dolayı bir Sünni'nin sorumlu tutulması... Neden Sünni olduğumu ben de bilmiyorum, annem, babam Sünni olduğu için ben de Sünni'yim.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bravo doğrusu bu.

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Taklidî imanla, tahkiki imanı ele aldığımız zaman hep taklidî imanda gidiyoruz, aslolan tahkiki imandır, araştırmadır, araştırarak yolumuzu bulabilmedir. Ama neden camiye giderim, neden namaz kılarım, neden iyilik yapmak, neden hayır yapmak, neden şu yapmak, neden bu yapmak? Bu soruları artırmak mümkündür, önemli olan bunu sorgulamaktır. Neyi niçin yaptığımızı, beynimizle gönlümüzü, düşüncemizle dilimizi birleştirebilmemizdir.

Ben bu duygu ve düşüncelerle kendisini Bakanlıktan önce de tanıdığım, inandığım, yüreğine, inancına güvendiğim Değerli Bakanımızın bu konuda çok başarılı işler yapacağını şu ana kadar da önemli işler başardığına inanıyorum ve kendisine sonsuz güveniyorum. Çünkü çok hassas bir konunun başında görev alıyor Sayın Bakanım. Dolayısıyla Sayın Bakanıma bu konuda yaptığı çalışmadan dolayı teşekkür ediyorum. Önümüzdeki günler, aylar, yıllarda da kendisiyle her konuda istişare edilebilecek bir kişi olması dolayısıyla da kutluyorum.

Bu vesileyle Diyanet İşleri Başkanlığımızın, diğer kuruluşlarının bütçelerinin hayırlı olmasını diliyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 86

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ediyorum Sayın Yüksel.

Sayın Sarı, buyurun lütfen.

MÜSLÜM SARI (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri ve hâlâ kalmışsa sayın mensupları; hepinize iyi akşamlar diliyorum.

Sözlerime başlamadan önce Sayın Mehmet Yüksel'in sözlerinden etkilendiğimi itiraf edeyim. Çok güzel temenniler bunlar ama siyaset kurumuna düşen görev kuşkusuz temennilerin ötesine geçmek ve gereğini yerine getirmektir. Geçen sene de birçok şey söyledik ama bunların hiçbirisinin gerçekleşmediğini siz de söylediniz, biz yine burada söyleyeceğiz, bir dahaki sene yine söyleyeceğiz ama inanın ki yine bir şey değişmeyecek.

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Gerçekleşen şeyler vardır ama belki...

MÜSLÜM SARI (İstanbul) – Yine bir şey değişmeyecek yani yapısal ve temel sorunlar değişmeyecek.

Şimdi, ben bugünün odağını Türkiye'nin en önemli sorunu hâline getirilen din ve diyanet meselesine getirmek istiyorum. Ama hemen şunu belirtmek isterim: Türkiye'de devlet ve din ilişkilerinde yaşanan mesele dinlerin ya da inançların yapısal özelliklerinden kaynaklanmamaktadır. Daha açık biçimde ifade edersek dinler ve inançlarla ilgili problemler çıktığında bilinmelidir ki, onlar suçsuzdurlar. Çünkü hiçbir din ve inanç, ölümü, yokluğu, yoksulluğu, hırsızlığı ve cinayeti övmez ve önermez. Oysa yakından bakıldığında dinler tarihinin neredeyse kanla yazıldığı görülecektir. Suçlu olanlar bu inançları tecrübe edenlerdir. Suçlu olanlar onları siyasal iktidarlara muhatap edenlerdir.

Günümüzde ve özellikle de son otuz yıldır dünya genelinde artan radikal hareketler ve terörize olmuş, marjinalleştirilmiş dinsel pratikler dine ve inanca ilişkin yeni sorgulamaları da beraberinde getirmiştir. Yine genel olarak İslami hareketlerle özdeşleştirilen dinsel fanatizm ve radikalizm başta Avrupa ve ABD olmak üzere bütün bir coğrafyanın en önemli sorunlarından birisi olmaktadır. Tam da bu noktada belirtmek isterim ki, artan ve yükselen dinsel fanatizm İslam'ın verdiği mesajla ilgili olmaktan ziyade İslam'ın uygulanış biçimleriyle ilgilidir. Zaten Orta Doğu'daki İslami hareketlere bakıldığında görülecektir ki mezhepler arası çatışmanın en önemli özelliği diğerini yok saymaktır, diğerine yaşam hakkı tanımamak ve kendi dinsel pratiğini tek bir gerçekmiş gibi sunmaktır. Bu durum dinsel fanatizmin yükselişe geçtiği bütün coğrafyalarda bu şekildedir.

Bugün Orta Doğu'da radikal gruplar birbirlerini, kelimenin tam anlamıyla kesmektedirler. Şiiler ve Sünniler diğerine yaşam hakkı tanımaz bir biçimde birbirleriyle savaşmaktadırlar. Peki, sözde din savaşları sürerken "siyasal iktidar" dediğimiz olgu bu meselenin neresinde durmaktadır. Hemen cevap vereyim: Tam ortasında. Siyasal iktidarlara hesaba katmaksızın yapılacak her analiz ciddi eksiklikler ve yanlışları da bünyesinde barındıracaktır.

Bizler Avrupa'nın yaşamış olduğu din savaşlarından önemli dersler çıkarmalıyız. Bu savaşların asıl nedenine yakından bakıldığında görülecektir ki, tıpkı bugünkü gibi, siyasal iktidarlardan dini söylemi kendi çıkarları doğrultusunda kurumsallaştırmak istemesi ve kilise ve modern devletin dünyaya hükmetme çabasıdır. Bugün ortada ciddi bir İslamcı radikalizm sorunu vardır ve bu sorun hem Türkiye ve Orta Doğu'yu hem de Avrupa'yı sarsacak boyutlara gelmiştir. Sorunun bu boyuta taşınmasında Batı ülkelerinin rolünün sanıldandan büyük olduğunu düşünüyorum. Özellikle Irak ve Suriye'de mezhepler üzerinden fanatizmin artırıldığını ve burada Batı'nın rolünün olduğunu bizler biliyoruz. Ancak bilinmelidir ki dinsel fanatizm sadece olduğu bölgeyi sarsacak bir ateş değildir. O fanatizmin ateşi büyüyerek bütün dünyaya yayılabilecek kadar büyük ve güçlüdür.

Bu denli yakıcı ve önemli bir sorunun çözülmesi için yapılması gereken gerçek bir laik ve seküler bir sistemin bir an önce kurumsallaşmasıdır. Bunu yaparken dinin bir gereksinim olduğunu, inancın inanç sahiplerine ait olduğunu unutmamalıyız. Bizler, dini, bir bütün olarak gerici ilan ettiğimizde, ki bu genel olarak yapıldı, önemli bir hataya düşüyor ve onun toplumsal işlevini göz ardı ediyoruz. Kısacası dinin bir gerçeklik olarak, somut bir gerçeklik olarak, hatta çağdaş bir gerçeklik olarak yanı başımızda olduğunu unutuyoruz.

Biliyorsunuz bu konuda özellikle sol cemahtan en bilinen örnek Marx'ın "Din halkın afyonudur." sözüdür. Ancak ben hemen bu sözün yeterince anlaşılmadığını görüyorum. Söz yalnızca bu kadarıyla ele alınıyor ve Marx'ın sözü âdeta kısaltılarak din ile solun ilişkisi daha başından yanlış kurgulanıyor:

Marx şöyle diyor kitabında: "Dinsel üzüntü, bir ölçüde gerçek üzüntünün dışı vurumu ve bir başka ölçüde de gerçek üzüntüye karşı protestodur. Din ezilen insanın iç çekişi, kalpsiz bir dünyanın kalbi, tinin dışlandığı toplumsal koşulların tinidir. Din, halkın afyonudur."

Kuşku yok ki Marx bir ateistti. Ve dini bir kurum olarak dünya üzerinden kaldırmak isterdi. Ancak yazdığı binlerce sayfada tıpkı komünist sistemde hayatın nasıl olacağına ilişkin hiçbir şey söylemediği gibi dinin nasıl ortadan kaldırılacağına ilişkin de hiçbir şey söylemedi. Çünkü Marx yalnızca dünya üzerine gelmiş en iyi analistlerden birisiydi.

Şimdi metne bir bütün olarak yeniden baktığımızda görülmesi gereken şudur: Dini çile, aynı zamanda, gerçek çilenin ifadesidir ve aynı zamanda gerçek çileye karşı bir başkaldırıdır. Yani din, baskı altındaki yaratığın iniltisidir, vicdansız dünyanın vicdanıdır, ruhsuz hâllerin ruhudur. Marx çok açık biçimde bir kurum olarak dine karşı olmasına ve ateist olmasına karşın dinin bu işlevi üzerinde oldukça vurgulu şekilde durmaktadır. Din bağımsız bir olgu olarak halkların,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 87

insanların hem acılarının dışı vurumudur hem de bizzat bu acılara başkaldırısıdır. İşte burası çok önemli. Çünkü siz bir kurum olarak dinin işlevini anlamadan, dine saldırarak olursanız aynı zamanda bu işlevlere de saldırırsınız. Yani aslında toplumun kendisine saldırırsınız ve insanlar kendilerinin elinden kendi acılarını engelleyen ilacın alınmasına inanın sandığınızdan fazla sinirleneceklerdir.

Bu noktayı konuşmanın sonuna kadar akılda tutmak kaydıyla şimdi neden Marx'tan sonra pozitivist bir anlayışa doğru, yani dini geri bir form olarak gören ve onu gördüğü yerde ezmek için uğraşan bir anlayışa doğru kayıldığını da göstermek gerekiyor. Öyleyse bizlerin sorunu dinle ya da inançla değil, onun uygulanış biçimleriyle olmalıdır. Başkasına yaşam hakkı tanımayan, kendisini tek gerçeklik olarak sunan, totaliter, otoriter bütün anlayışların karşısında olmak her bireyin boynunun borcudur. Tam da bu noktada yeni bir tanıma ihtiyaç duyuyoruz. "Dinsel gericilik" dediğimiz şey nedir? Ne anlatmak ister? Daha doğrusu illa ki böyle bir terimi kullanacaksak, kendimizi kullanmak zorunda hissediyorsak dinsel gericiliği neyle tanımlayalım?

Şimdi İslamiyet'ten bir örnek vermek isterim: İster Ortodoks ister heterodoks olsun İslamiyet'in dünya için öngördüğü şey şudur: Dünya aslında değersizdir. Dünyevi değerler ve özellikle maddi değerler oldukça değersiz ve geçicidir. Eğer insan o maddi değerlere el uzatırsa, başkaları da onları paylaşmak için üstüne saldıracaktır. El uzatmaz ise kimse ona bulaşmayacaktır. Şimdi tam da bu noktada dinsel gericiliğin ne olduğunu söyleyeyim: Gericilik tam da bu dünyaya teslim olmaktır. Dine teslim olduğu için değil, dünyaya teslim olduğu için yüzlerce defa devletin olanaklarıyla hacca gitmektir mesela. Kızının, oğlunun düğününü şatafatlı otellerde yapmaktır, dünyaya teslim olduğundan dolayı paraya ve dünyanın imparatorluk hâline baş eğmektir.

Türkiye'de siyasi iktidarın, kendi din anlayışı dışındaki hiçbir anlayışı hoş karşılamadığı görülmektedir. Özellikle Alevilerin yaşam alanları kısıtlanmakta, onların vergilerinden kesilerek beslenen Diyanet İşleri Başkanlığı Alevilere hizmet götürmek bir yana, onları yok saymaktadır. Bugün 100 binin üzerinde personeli ve 5-6 bakanlığın bütçesinden daha büyük bütçesiyle Diyanet İşleri Başkanlığı yalnızca bir mezhebin hizmetindedir. Siyasal iktidarın nasıl bir mezhep yandaşlığı yaptığının en güzel örneğini zaten Başbakanın konuşmalarından biliyoruz. AKP İktidarı Sünni olmayan hiç kimseye tahammül edemeyen bir iktidardır. Ancak bundan daha vahim olan şey vardır ki Diyanet İşleri Başkanlığı Sünniliğini yaşamak isteyen vatandaşlarımızı da zapturapt altına almakta...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜSLİM SARI (İstanbul) - ... ve sadece kendilerine biat eden Sünnilere hizmet götüren bir anlayışı inşa etmeye çalışmaktadır. Bizler ülkemizde yalnız inananların değil, yalnız Müslümanların değil, ateistlerin ve gayrimüslimlerin de vatandaş olduklarını ve onların haklarının da devlet tarafından korunması ve kollanması gerektiğine inanıyoruz.

Dinin içine düştüğü bu durumdan kurtarmak ancak ve ancak onu bu hâle getirenlerin doğru bir şekilde tespit edilmesiyle mümkündür. İranlı ünlü filozof Ali Şeriatî "Sizi rahatsız etmeye geldim" derken tam da bu zümreyi hedef alıyordu. Onun "Dine Karşı Din" kitabını okuduğunuzda göreceksiniz ki din temsil edilebilir bir şey değildir. Tam da bu nedenle kimse din adına bir koltuğa sahip olamaz ve ona oturamaz.

Ben daha fazla uzatmaksızın konuşmama antik Yunan'dan bir bilgenin Seneca'nın sözleriyle son vermek istiyorum: "Din sıradan insanlar için gerçek, iktidarlar için ise sadece kullanışlıdır."

Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Evet, Sayın Çam söz sırası sizde.

Buyurunuz efendim.

MUSA ÇAM (İzmir) - Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan, kamu görevlilerimiz, saygıdeğer basın mensupları hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Diyanet İşleri Başkanlığı; Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının bütçesini görüşüyoruz; öncelikle adı geçen başkanlıkların 2013 yılı bütçelerinin hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Milletvekilleri, bütçe görüşmelerinin doğası gereği maalesef tek bir söz hakkını üç kurum için kullanmam gerekiyor. Böylesi bir durumda bırakın üç kurumu yalnızca bir kurumu dahi hakkıyla ele almak mümkün değil. O sebeple, Diyanet İşleri Başkanlığı ile ilgili sınırlı olarak görüşlerimi paylaşmak istiyorum. Gerçi Sayın Başkan anlaşılan Meclis üstünlüğüne dayalı siyasal rejimimizi ve yüce Meclisin denetim yetkisini yeterince önemsememektedir. Ancak umudum tutanaklara lütfedip daha sonra bakacakları konusunda Sayın Bakanın gereken uyarıyı yapacağı yönündedir.

Bu vesileyle Kurumun politikalarına ve Başkanına dair kendi görüş ve eleştirilerime geçmeden önce Sayın Bakana ve açıklamalarına dair birkaç hususun altını çizmek isterim. Sayın Bozdağ'ın deneyimli ve çalışkan bir bakan olduğuna sanırım birçoğumuz hemfikir, tabii, bir de Sayın Başbakana ne kadar bağlı olduğuna. Sayın Bakan Bozdağ, Diyanet İşleri Başkanlığını düzenleyen Anayasa'nın 136'ncı maddesi ile ilgili "Bu madde içinde laiklik ilkesiyle bağdaşmayan bir husus var. Yeni düzenlemede laiklikle bağdaşmayan bu hususun da Diyanet İşleri Başkanlığını düzenleyen maddeden çıkarılmasında fayda vardır. Nedir o? 'Genel idare içinde yer alan Diyanet İşleri Başkanlığı laiklik ilkesi doğrultusunda' diye başlıyor... Yani görevini yaparken 'laiklik ilkesi doğrultusunda görev yapar' diye bir görev tanımı yapıyor. Yani laikliğin izin verdiği kadar din anlatımına, laikliğin izin verdiği kadar hizmete izin veren yapı var. Bu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 88

müdahaleci bir laiklik anlayışıdır, doğru bir şey değildir." demektedir. Kendisine hatırlatmak isterim ki Sayın Bakanın rahatsızlık duyması gereken Anayasa'mızda devletin nitelikleri arasında sayılmış olan laiklik ilkesi değildir. Sayın Bakan rahatsız olacaksa Diyanet İşleri Başkanlığından ve bu kurumun kendisi ve Sayın Başkanı tarafından idare ediliş biçiminden rahatsız olmalıdır. Laikliğin izin verdiği kadar değil, artık günümüzde devlet eliyle verilmeyen din hizmeti noktasına gelinmesi gerekmektedir, çağdaşlığın gereği budur. Sayın Bakan sanırım farkında değil, fakat Diyanet İşleri Başkanı olarak görev yapan, Sayın Başkan çağdaş değerlere uzak bir görüntü vermektedir.

Sayın milletvekilleri, Diyanet İşleri Başkanlığımızın hazırladığı 2013 yılı performans programında çok önemli bir alıntı var. Ulu Önder Atatürk'ten yapılan alıntı şöyle diyor: "Bizim dinimiz en tabii ve makul dindir. Ve ancak bundan dolayıdır ki son din olmuştur. Bir dinin tabii olması için akla, fenne, ilme ve mantığa uygun olması gerekir. Bizim dinimiz bunlara tamamen uygundur." Ben bu görüşü benimsiyorum. Fakat üzülererek belirtiyorum ki kurumun başkanı pek benimsemiyor, akla, mantığa, içinde yaşadığımız çağa uymaz yasaklar talep ediyor. Kendisi farkında olmayabilir ama belki Sayın Bakan uyabilir. Diyanet İşleri Başkanlığımızın üstlendiği görev son derece titiz bir çalışmayı gerektirmektedir. Çünkü Başkanlık kutsal İslam dini ve dinin gereklerini hayata geçirmek üzere oluşturulmuştur. Bu sebeple Başkanlığın öncelikli sorumluluğu yurttaşlara hizmet götürmektir. Bu amacı gerçekleştirirken yasal ve anayasal çerçeve içerisinde bu faaliyetini sürdürecektir. Aynı şekilde yurttaşlarımız arasında gayrimüslim-Müslim, Alevi-Sünni gibi ayrımların yapılamamasını temin etmek gibi bir sorumluluğu da vardır. Eylemleri temel hak ve özgürlüklere karşı olamayacağı gibi her tür eşitsizlik konusunda da özenli olmalıdır. Ayrımcılığa yol açmamalıdır. Çünkü kullanılan kimsenin şahsi kaynakları değil, kamu kaynaklarıdır. Bu görüşleri dile getirenler de bir cemaatin ya da şirketin değil, kamunun görevlileridir. Herkes bunun farkına varmalıdır. Buna büyük özen gösterilmelidir. Toplumsal bütünlüğümüz açısından bu yapıyı oluşturan tüm unsurlara eşit mesafede bulunulmalı, kurumun varlığını sorgulatarı hâle getirecek olan, bir grubun çıkarlarını diğerlerine göre ön planda tutma çabasına girilmemelidir. Ayrıca bu titizliğin Diyanet İşleri Başkanından en ücra bölgemizdeki cami imamına kadar bütün kurum personeline gösterilmesi gerekir. Bunun için de ihtiyaç duyulan aydın bir din görevlisi kadrosudur.

Ne geçmişte ne de günümüzde Diyanet İşleri Başkanlığınca, dinin evrensel koşulları gereği uygulanan programların karşısında olmamız söz konusu olamaz. Ancak, özellikle son yıllarda ülkemizde kaygı verici bir gelişmeyi gözlemliyorum. Maalesef AKP İktidarının yanlış politikaları sonucu derinleşen eğitim seviyesindeki ciddi körelme kendini din eğitiminde de göstermektedir.

Sayın Başkan, değerli Milletvekilleri; değinmek istediğim bir diğer husus, bir dönem kamuoyunda önemli yer tutmuş olan meleler konusudur. Geçtiğimiz dönemde Diyanet İşleri Başkanlığının, doğu ve güneydoğu illerine yönelik başlattığı mele projesi kapsamında ilk atamaları yaptığı bilinmektedir. Basına yansıdığı kadarıyla anlaşılmaktadır ki bu atamalar mülakat şeklinde yapılan bir sınavla ve din bilgisi yeterliliği, Kuran-ı Kerim becerileri ve din dili bilgisi ölçülerek yapılmıştır. Bu konuya dair yapılan açıklamada "Sınav münasebetiyle gördük ki örgün eğitim dışında farklı eğitim imkânlarından yararlanarak din eğitimi alanında kendini yetiştiren epey vatandaşımız var. Yurtiçinde, yurtdışında, herhangi bir eğitim kurumunda eğitim almış olabilir, özel şahıslardan eğitim almış olabilir. Bunu belgelemesini istedik ve belgesi olanları kabul ettik." ifadelerine yer verilmiştir. Bu ifadelerden aslında herkesin mele olarak atanabileceğini, evde özel eğitim alınmasının yeterli olacağını mı anlamalıyız? Bu yol, aydın din adamları yetiştirme eğiliminden yoksun bir kurumun siyaseten başvuracağı bir yoldur. Biraz önce ısrarla vurgulamaya çalıştığım, dinimizin çağdaş gereklerine uygun yapılanmasında mele olarak hizmet verecek şahısların yerini; yeterliliğini ve formasyonlarını gerçekten merak ediyorum. Bu vesileyle de özel şahıslardan eğitim alan kişilerden istemiş olduğunuz belgelerin neler olduğunu ve geçerlilik şartlarını da açıklarsanız sevinirim. Acaba Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde görev yapmakta olan personelin başka kurumlara geçiş yapmaları sonucunda mı evde eğitim alan kişileri mele olarak atamaklasınız? Zira 30 Mart 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunmuş olduğum yazılı soru önergemde, Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidara geldiği tarihten günümüze kadar Diyanet İşleri Başkanlığından Milli Eğitim Bakanlığına kaç personelin kurumlar arası nakil yoluyla geçiş yaptığını sormuş ve soruma karşılık Milli Eğitim Bakanı verdiği cevapla, bu oranın yaklaşık yüzde 20 gibi oldukça yüksek bir rakam olduğunu öğrenmiştim. Bu cevaptan ve "mele"lerle ilgili açıklamadan da anlaşılabileceği üzere, acaba Diyanet İşleri Başkanlığı geçiş yoluyla diğer kurumlara eleman sağlamakla meşgulken kendine gerekli personeli yetiştirememekte midir?

Sayın başkan Değerli Milletvekilleri, değinmek istediğim bir diğer husus da Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesidir. Başkanlığın bütçesi 11 Bakanlığın bütçesinden daha yüksektir. 2002'de Diyanetin bütçeden aldığı pay 548 milyon TL iken, 10 yıl içinde bu rakam 9 kat artarak 4 milyar 600 milyon liraya çıkmıştır. Böyle bir artışa rağmen acaba neden hâlâ bir yetersizlik söz konusudur ve alanınıza girmesi beklenen işleri başka fonlardan transferlerle yapmaktasınız. Şöyle ki, 13.07.2012 tarihli Toplum Yararı Çalışma Programları (TYÇP) başlıklı ve Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerine İŞKUR tarafından gönderilen bir yazı ile, Diyanet İşleri Başkanlığı ile yapılan yazışmalar sonucunda camilerimiz ile Kur'an kurslarımızda çevre temizliği, kurumsal alt yapının yenilenmesi, bakım, onarım ve temizlik hizmetlerinin Toplum Yararı Çalışma Programı eliyle yapılacağı belirtilmektedir. Ayrıca bu programların İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarından onay alınarak ve il müdürlüklerine tahsis edilen ödenek çerçevesinde uygulanması istenmiştir. Konuya dair, Çalışma ve

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 89

Sosyal Güvenlik Bakanımıza bir soru sormuştum, henüz cevaplanmadı. Bütçe görüşmeleri vesilesiyle aynı soruyu size de sormak isterim: Acaba bütçedeki böylesi bir artışa rağmen Diyanet İşleri Başkanlığının kendi bütçesi yetersiz midir ki bu yola başvurulmaktadır? Eğer ki böylesi bir yetersizlik varsa, bu durumu burada konuşup halletmek mümkün değil mi?

Son olarak, Başkanlıkla ilgili yürüyen bir tartışmaya değinmeyi gerekli görüyorum. Bu tartışmanın özünü siyasallaşmadır. AKP hükümetinde Başkanlık bir devlet kurumu kimliğini kaybetme noktasına gelmiştir. Günlük siyasete malzeme edilmiştir. Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun camilerimizin geçmişte ahır olarak kullanılmadığına yönelik ifadesinin yarattığı tartışmada, açıklama yapmaya davet ettiği Diyanet İşleri Başkanımız Sayın Görmez "Başkanlığımızın günlük siyasetin konusu haline getirilmesi ve bunun bir parçası olmasına yol açacak bir davete muhatap olması üzücü olmuştur." biçiminde bir açıklama yapmış fakat Sayın Başbakan'dan talimat aldığı gün bu sözlerini unutmamıştır. Nitekim, Diyanet İşleri Başkanı, Sayın Başbakanın talimatı üzerine hemen bir fetva yayınlamakta bir beis görmemiş ve "Kürtaj haram ve cinayettir. Çocuk düşürmek ve aldırma gebeliği önleyici tedbirlerden değildir. Çocuk aldırma cinayet hükmündedir." şeklinde bir açıklama yapmıştır. "Başkanlığımızın günlük siyasetin konusu haline getirilmesi sizi bu kadar üzüyorsa bunu Başbakan'a söylemekten neden çekindiniz?" diye sormak isterdim fakat belli ki Sayın Başkanın yüce Meclise hesap vermekten daha önemli işleri bulunmaktadır. Başkanının içine düştüğü siyasallaşmadan il müftülüklerinin uzak durmasını da beklemiyoruz. Nitekim, 29.04.2011 tarihinde Düzce Müftülüğü camilerde okuttuğu bir hutbeyle, DİSK'e bağlı Birleşik Metal-İş Sendikasına üye olan 120 işçinin işten çıkarıldığı bir sırada işveren lehine tavır almış, arkadaşlarının uğradığı haksızlığı protesto etmek için tepki ve dayanışma eylemi düzenlemiş olanları hedef göstermiştir. Hutbede "İşi yavaşlatmak ve iş yerine zarar vermek, kârı ve kârlılığı azaltıcı davranışlarda bulunmak çalışanı ağır dini mesuliyet altına sokar." denilmiştir. Bununla birlikte, Diyanet İşleri Başkanlığı makamı Başbakanın açıklamalarını ve gaflarını düzeltme yeri değildir. Alevi yurttaşlarımızın ibadet yeri olan cemevi için "ucube" diyen Başbakanı savunmak Başkanın görevi hiç değildir. Sayın Görmez, "Ben, Sayın Başbakan'a o 'ucube' kelimesini sordum. Sayın Başbakan da bana aynen şunu ifade etti: 'Benim bizihi cemevini kastetmem mümkün değil. Kaçak yapılan bir bina vardı. Binanın kendisi de pek çok eksiklikler içeriyor. Canların niyaz evleri olan cemevlerini kastederek böyle bir şey demiş olmam mümkün değil.' dedi. Bana burada sorulmasaydı bunu hiç ifade etmek istemezdim. Çünkü benim mümkün olduğu kadar siyaset dilinden, siyasetten uzak durma gibi bir mecburiyetim var." açıklaması inandırıcılıktan uzaktır. Cemevlerini ucube olarak tanımlamış Başbakanın tarihi gafını toparlamak için kendisine maaş ödenmiyor. Keşke Başbakanın gaflarını düzeltmek yerine Sayın Başkan, konuya dair çözümler üretmek cemevlerine hak ettiği yerin verilmesini sağlamak için çaba harcasaydı. Başbakanın açıklamaları düzeltilince cemevlerinin ve Alevi yurttaşlarımızın sorunları çözülmüş olmazdı ne yazık ki.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz günlerde Danimarka'da, Hollanda'da ve değişik yerlerde Peygamberimize ve İslam dinine yapılan hakaretleri hep birlikte izledik ve dinledik. Bundan ne kadar üzüntü duyduğumuz açık ve nettir ve bunları şiddetle kınıyoruz ve protesto ediyoruz. Ancak, Sayın Başbakan da cemevlerine ucube demekle kalmıyor, yaptığı her konuşmada ve miting alanında Genel Başkanımıza hakaret etmektedir. Bir başbakan, hiç durmadan, hiç durak vermeden kendi ülkesinin vatandaşlarını açıkça bölecek, ötekileştirecek ifadelerde bulunabilir mi? İşte size bazı örnekler vermek istiyorum. 29 Nisan 2011, yer TUSİAD genel kurul salonu; Sayın Başbakan şöyle diyor: "Biliyorsunuz, ana muhalefet partisinin genel başkanı Alevidir ama Hacı Bektaş Veli'yi bile anlamamış." Muş, 30 Nisan 2011; Kastamonu, 4 Mayıs 2011; aynen şöyle diyor: "Alevilik vardır kendisinde." Amasya, 5 Mayıs 2011; Kahramanmaraş, 8 Mayıs 2011; Afyon, 10 Mayıs 2011: "Güya ana muhalefet partisinin başkanı Aleviymiş." Denizli, 13 Mayıs 2011; Malatya, tarih 18 Mayıs 2011. Ve bu konuşmaların tümünde de bir mezhebe yollama yaparak, orada bulunan, miting alanında bulunan kendi taraftarlarına "Yuh" çektiriyor, bir kenarda duruyor ve "Yuh" çektiriyor.

2011 Seçim kampanyasında meydanlarda: "Biliyorsunuz, bu Kılıçdaroğlu Alevidir." deyip, kalabalıktan "Yuh" kürekleri bekleniyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar; Sayın Başbakanın diline pelesenk olan bir söz daha var. "Yaratılanı severim, yaratanı ötürür." diyor ama öbür tarafta da, miting alanlarında karşıda bulunan bir başka siyasi partinin genel başkanının mezhebinin söyleyerek "Yuh" çektirmektedir. Biraz önce Sayın Mehmet Yüksel söyledi, tekrarlamak isterim. Burada Sayın Bakan, sayın milletvekilleri, kamu çalışanları ve basınımızın değerli temsilcileri var. Şimdi sormak isterim: Burada bulunanlarımızın, hangi birimiz, anamızı seçme şansımız oldu? Babamızı seçme şansımız oldu mu? Doğum yerimizi seçme şansımız oldu mu? Cinsiyetimizi seçme şansımız oldu mu? Peki, dinimizi ve mezhebimizi seçme şansımız oldu mu? Olmadı. Bunların tamamı birer zenginlik iken, bunların özellikle Başbakan tarafından kaşınmasını asla kabul etmek mümkün değildir.

Son sözüm: Sayın Bakan, bu vesileyle tekrar etmek isterim ki, sorumluluğunuzdaki bir kurumun başkanının iktidarınızın bir memuru değil, laik bir ülkede tüm yurttaşlara eşit hizmet götürmesi beklenen bir kurumda görev yapan bir şahsiyet olduğunu hatırlayınız ve hatırlatınız. Bu sizin sorumluluğunuzdadır.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Evet, son söz...

Sayın Gümüş, söz alacaksınız.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 90

Sayın Aslanoğlu, siz almayacaksınız herhâlde.

Sayın Gümüş, buyurunuz.

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Teşekkür ederim, sağ olun.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

TİKA, yani Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı bir kanun hükmünde kararname ile kurulan kurumlarımızdan biri. Son dönemde yasama çalışmaları o kadar fazla baypas edildi ki artık sayısını biz de karıştırdık. Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmaları âdeta bir külfet gibi algılanır oldu. Kanunlar hakkında son derece haklı ve yapıcı katkılarımız dahi kulak ardı edilmektedir.

Hizmet birimleri değiştirilen TİKA'nın büründüğü şekil, bizlere Hükûmetin yurt dışı politikasını bir anlamda özetlemektedir. TİKA'nın yurt dışı faaliyetlerinde akraba topluluklarla olan ilişkilerimizden ziyade, Ortadoğu, Afrika ülkelerine verilen önem söz konusudur TİKA'da. Bu da, tıpkı Millî İstihbarat Teşkilatımıza ilişkin görüşmelerde ifade ettiğim gibi, dış politikada her nasıl olduysa Hükûmet politikası hâline getirilen, âdeta bölgesel, âdeta yayılmacı izlenim veren ama şapkadan başka tavşanların çıkma ihtimalinin yüksek olduğu davranış tarzımız, dünyanın bugünkü güç karmaşası içinde âdeta süper güçlerin inisiyatiflerinin bizim bölgeye yansımasıdır. Daha sade söyleyeyim: Bu politikaların bizim değirmenimize su taşıyacağı konusu şüphelidir. Yarın süper güçlerin bölge politikası değiştiğinde bizim çaba ve emeklerimiz ne olacaktır?

Biraz önce ne demek istediğimizi merak eden kayıtlardan bakar.

Dünyanın yeni güçleri, süperleri, eski kıtanın ve Afrika'nın zemininde kendisine yer ararken, ABD ve Avrupa kendi başarılarının tartışmalı olduğu coğrafyalarda “Stratejik ortak” diye adlandırdığı, kendine yakın düşündüğü ülkelerin organları ve etkileriyle var olmaya çalışmaktadır.

Bakin, Afrika'ya... Batıların başarısız olduğu bölgelerde TİKA faaliyet göstermektedir. “İki tesadüfün bir anlamı vardır.” derler ama bu alanda tesadüf çok fazladır. Bu ülkelerdeki etkinliğimiz bazen TİKA ve cemaatlerle söz konusu değil midir? Yani, TİKA'nın yanında bu ülkelerde bazen cemaatleri de görüyoruz. Ne gariptir ki Türkiye'nin dış politikası, bütün dünya yeni şartlar nedeniyle tezlerini değiştirirken, “Ulusalılık bitti.” diyen bir Bakana emanettir. Bakan, “Ulusalılık -yani milliyetçilik diyemiyor, ulusalcılık diyor- bitmiştir arkadaşlar.” diyor. Bunu kalkın, “Milliyetçilik bitmiştir.” diye millete söyleyin, bakalım ne diyecekler.

Şimdi, Esad'a “Esed” diyoruz, politikayı değiştirdikten sonra; milliyetçiliğe de, kendi grubunuza “Ulusalılık” diyorsunuz. Söyleyin bakalım, Bakanınız gitsin, “Milliyetçilik Türkiye'de bitmiştir.” desin, bakalım oylarınız ne olacak. Sanıyoruz, birileri yurt dışındaki Türklerle ve akraba topluluklarla devlet adına geliştirilebilecek ilişkilerin sakıncalı olduğu görüşündedir, ya da bu görüş bir şekilde empoze edilmektedir.

TİKA'nın, insan hakları mücadelesi veren Uygurlara sırtını dönmesi tabloyu ortaya koymamakta mıdır? Uygurlu kadınlar geldi bütün dünyadan, burada toplandılar, çağırıldı, izin verdiler ve aynı gün toplantıları iptal edildi. Ondan sonra politikacı politikacı gezdiler. Niye iptal edildi, kendilerine açıklandı mı? Dünyanın her yerinden geldi bu kadınlar, “İnsan hakları var, orada kan dökülüyor.” dediler. Biz de dedik ki: “ Hem orası kullanıyor, hem öbür taraf kullanıyor.” Biz niye buna ses çıkarmadık? Çin'le yaptığımız, yüzde 10 katkı koyduğumuz ithalat-ihracat meselesi yüzünden mi? Orada 25 milyon halk var ve kan dökülüyor, bundan sonra daha da dökülecek, süperler arasında çerez olacaklar. “Milliyetçilik...” tabii “...bitti.” dersiniz.

TİKA, yurt dışı temaslarını, Hükûmetin dış Türklere karşı olan tavrını ve Arap ülkelerindeki kimi radikal algılara sahip olan örgütlerle olan yakın samimiyetini gözeterek yeniden örgütlenmiştir. Dış Türklere ve akraba topluluklarla ilişkili verilen sözler tutulmaz ve hatta yasaklamalar söz konusu edilirken, İslami Cihat, Hamas gibi radikal örgütlerin liderlerinin ve üyelerinin Türkiye'ye gelmesi organize edilmektedir. Kırmızı bültenle aranan Irak Cumhurbaşkanı Yardımcısı Haşimi'ye ev ve koruma verilmektedir. Suriye iç savaşından kaçan Arap mültecilere Hatay ve Kilis'te mülteci kampları kurulurken, ne haziindir ki haklarında Çin yönetimi tarafından gıyabında idam cezası verilen birçok Uygur Türkü'ne Türkiye oturma hakkı vermiyor, başkanlarına da gelmek için vize verilmiyor. Ona Amerikancı dediler, biz gittik Japon Parlamentosunda, Parlamentoyu açmışlardı, dedi ki: Amerika... Başkanlarına buraya vize vermemişlerdi. İşte Amerikan ajanı... Biz, gözümüzle gördük ki Rabia Kadir'e Amerika'nın desteğiyle alternatif çıkardılar, düşürmeye kalktılar. Rabia Kadir'i Uygur entelektüelleri korudu. Biz, Türklere vize vermiyoruz ama Haşimi'ye veriyoruz.

Konu Suriye olunca mangalda kül bırakmayan AKP Hükûmeti, konu dış Türklere olduğunda anlamazdan gelmektedir. Ve O Türki cumhuriyetlerin hiçbirisi sevmiyor sizi onu da söyleyeyim, bu uygulanan politikalardan dolayı.

TİKA konusunu biraz daha açık ifade edeyim. TİKA uzun bir süredir ABD'nin Ortadoğu, Balkanlar, Afrika ve diğer coğrafyalarda ABD politikalarının bir uygulama birimi hâline gelmiştir. Bugün bunu göremeyene şaşırmamak mümkün değildir. Bu nedenle TİKA, ulusal özelliğini yitirdiği gibi Türk cumhuriyetleri ve Rusya Federasyonu tarafından mevcut Hükûmetin mesafeli olarak algılanması ve hatta açıkça sevilmemesi nedeniyle Türk cumhuriyetleri ve genel olarak BDT (Bağımsız Devletler Topluluğu) ülkelerinde başarısız ve etkisiz hâledir. Tek tük işler var, hani “Arayı çok da koparmayalım.” diye. Onlar yani göstermelik işler.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 91

Herkes bu işin gerilediğini biliyor Türki cumhuriyetlerle. Ama Güney entegrasyonu bitiyor arkadaşlar, hani “Osmanlı” falan diye yola çıktınız ya, o entegrasyon bitmek üzere, çünkü ABD yoğunluğunu Ortadoğu'dan alıyor, Çin'e doğru kaydırıyor. Orada “Osmanlılık yapacağım.” diyorsunuz, Osmanlılık... Büyük bir tepki var bölgede, orada Arapların liderliğini şimdiki Mursi -Mısır Cumhurbaşkanı- almaya başladı. Türkiye zannedildiği kadar, burada, Türkiye'de tanıtıldığı kadar desteklenen bir ülke değil, karşılığı yok. Para verirsiniz alkışlayanlar olur.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – 2012 yılı içerisinde kaç tane yabancı ülkeye gittiniz?

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Ben mi? Ben oldukça çok yabancı ülkeye gittim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Merak ediyorum, yani çok net konuştunuz ya ondan dolayı...

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Ben jeopolitik uzmanıyım, dünyanın her yerini izliyorum. Eğer, mesela Güneydoğu Asya'yla ilgili konuşuyorsam Güneydoğu Asya'da en aşağı 1,5 ay geçirdim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Anladım, izlemek farklıdır ama...

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Arkadaşım, şu anda uzmanlar bu ülkelere gittikleri için uzman olmazlar, böyle bir şey yok. Yani, artık dünyanın her yerinde bu işler yazılıyor, strateji diye bir şey var, kitaplar yazılıyor. Öyle gezmekle olsaydı, bütün turizm firma genel müdürleri strateji uzmanı olurdu.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Anladım, izlemek farklıdır, yaşamak lazımdır ama hissetmek farklı bir şeydir.

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Yahu, gidin hissedin arkadaşım, gelin ondan sonra burada konuşalım, fikriniz varsa konuşun. Gittim mi, gitmedim mi, bilmem ne? Sizin söylediğiniz ülkelerden çoğuna da gittim yani onu söyleyeyim.

Millî İstihbaratın başına getirilen Hakan Fidan'ın bir önceki görev alanının TİKA Başkanlığı olduğunu düşündüğümüzde tablo biraz daha netleşecektir. TİKA'yı çok iyi tanıyan bir MİT Müsteşarı elbette bu iki devlet kurumunun sözde yeni Osmanlı hayali için biçilmiş bir kaftandır. Bu yeni Osmanlı hayallerinde AKP çok stratejik yanılsama içindedir. Batı'ya fazla güvenmiştir ya da AKP değişen dünya dengelerinin ve küresel yaklaşımların farkında değildir. Yani, Ortadoğu'da önünüze gelen hesapların çoğu... Yani İngilizler söylüyor ya: “Artık bu şekiller değişecek, artık Türkiye'nin biraz daha orada söz hakkı olacak, yeni dengelerde.” Bu şartların tümü 7-8 sene önce çizildi, 10 sene önce söylendi. 4-5 senedir olaylar değişiyor, açın gazeteleri, bugünkü gazetelerde bile görürsünüz.

Bugün gelinen nokta, Hükûmet politikasının başta Suriye olmak üzere bütün Ortadoğu'da duvara toslamasıdır. Tahmin ederiz ki AKP içinde Suriye'nin zannedildiği kadar kolay lokma olmayacağını düşünenler ve Hükûmeti de bu konuda uyarılar olmuştur. AKP'nin kendisinin Batılı güçlerin vazgeçilmez bir aracı olduğunu Suriye'de ispat etme dürtüsü bu uyarılara kulak asmasının önüne geçmiş olacak ki bu politikalarda ısrar edilmiştir. Biz, Hükûmetin Suriye karşısındaki ısrarcı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, lütfen...

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Bir 3-4 dakika alacağız herhâlde.

BAŞKAN – O kadar sürmeyecek herhâlde.

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Biz, Hükûmetin Suriye karşısındaki ısrarcı ve anlaşılma tutumunu gelişmiş ülkelerin gündeminde kalmak ve gerçekte bozuk olan ekonomik ve sosyal yapıyı yapay dış desteklerle bir müddet daha ayakta tutmak ve böylelikle Hükûmeti sürdürebilmek kaygısı olarak açıklıyoruz. Ancak ne var ki ortada hatalı bir hesap vardır, o da Türkiye Cumhuriyeti'nin bu şekilde yönetilemeyeceğidir. Hükûmet, elinde dış politikada değerlendirilmesi gereken altın fırsatlar olmasına rağmen, ağırlıklı olarak TİKA'yı Ortadoğu halklarını ikna çabası için kullanmış, ne Türklerin yaşadığı diğer ülkelerle ne Türki cumhuriyetlerle, ne de akraba topluluklarla ekonomik ve siyasi bütünleşme alanları yaratılamamıştır. Kimi iddialara göre, özellikle Türki cumhuriyetlerdeki TİKA, buraları cemaat ofislerine döndürmüş hâldedir, zaten şikâyet de oralarda bu konuda geliyor, özellikle Rusya ve Özbekistan tarafından. Bu nedenle, başta Özbekistan ve Rusya olmak üzere birçok ülkede TİKA'ya ciddi kuşku ve mesafeye bakılmaktadır. Bu bir gerçektir.

Değerli katılımcılar, Diyanet İşleri Başkanlığımız laik ve demokratik bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'nin bir kurumudur ve ona göre davranmalıdır. Laiklik, vatandaşlarımızın inanç özgürlüklerinin teminatıdır, daha doğrusu böyledir. Şimdi farklılaşma devam ediyor, zira Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk, laikliği din ile dünyevi işleri birbirinden ayrı tutmak olarak tanımlamıştır. Bu tanım, insanların dinî görevlerini de hakkıyla yerine getirmesini garanti almaya yöneliktir. Aynı zamanda laiklik, dini politikanın kirliliğinden koruyan bir teminat işlevindedir. Tüm bu çerçevede baktığımızda Diyanet İşleri Başkanlığının âdeta kabinenin bir başkanlığı gibi siyasi konularda fikir beyan etmesi, siyasi konulara dinî bakış açısıyla yaklaşması, konulara siyasi, dinî bakış açısıyla yaklaşması laiklikle çelişmez mi? Elbette çelişir ama “Ne olmuş ki?” diyebilirsiniz ama biz -yine de söyleyeyim- bir gün hatırlatırız.

BAŞKAN – Lütfen, konuşmanızı tamamlayabilir misiniz?

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Vallaha, birkaç dakika daha izin, bitireceğim.

Mevlüt Bey, bana bir 5 dakika verir misiniz?

BAŞKAN – Lütfen Sayın Gümüş.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Devam et.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 92

BAŞKAN – Devam edelim.

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Türkiye’de Hükûmetin siyasi konularda her İslami bakış açısı talebine anında cevap veren bir kurum hâline gelen Diyanet, kendisi de bu durumu zaman zaman abarttığının farkında olacak ki arada bilim adamlarından da destek beklemektedir.

Burada başka bir konuda uyarmak isterim. Kürtaj tartışmaları başlar başlamaz fikrini “Kürtaj haram ve cinayettir.” şeklinde açıklamıştır. Kürtajın cinayet olduğunun bütün bilim adamlarının desteklediği bir fikir olduğunu ifade etmiştir. Bilim dünyasında böyle konular konusunda yüzde yüz fikir birliği olmaz. Çünkü bilim bu değildir; bilim sorgular, şüphe duyar, araştırır ve öğrenir. Soru sorar, soruları yanıtlarken yeni soruların açığa çıkması bilimi geliştiren motivasyondur. Kürtaj konusu daha çok etik bir konu. Peki, daha güncel siyasi konular olan Kürt meselesinden kadına dönük şiddete, ulusal bayramlarımızdan TSE ürünlerine önem vermeye kadar her tür günlük ve siyasi yaklaşımımıza, dünyevi meseleye dâhil olan Diyanet İşleri Başkanlığının -birçok bakanlığın 5-6 katı- devasa bütçesiyle bir bakanlık görüntüsü verdiği açıktır. Hükûmeti, eğer niyeti bu kurumu kabineye dâhil etmekse bunu fiilen yapmak yerine daha doğruya doğruya gündeme getirmeye davet ediyorum.

Burada, küçük 2-3 tane sorum var, isterseniz bunu şey yapayım. Bunlardan birisi: Niçin Kutlu Doğum Haftası 23 Nisana denk gelecek şekilde sabitlenmiştir. Bu konu Hicri takvime göre uygulansa daha uygun olmaz mıydı?

Camilerin seçim zamanlarında din görevlilerince siyasi mesajlar verilen yerler olması normal midir? Bu durum en başta dine zarar vermez mi?

Diğer bir konu: Dinin ticari alanlarda sömürülmesi bu dönemin sembolü hâline gelmiştir. Evde başka sokakta başka davranışların sayısı sizin döneminizde artmıştır. Dini siyasallaştırmak, tüm dünya tarihinde iktidarın sömürüsü olarak bilinir ve dine zarar verdiği açık olarak kabul edilir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, soru cevap işlemi bölümüne geçiyoruz. Aslında sorular soruldu ama belki yine soru sormak isteyen arkadaşlar var. Yorum yapmadan... Sadece soruları alacağım değerli arkadaşlar.

SORULAR VE CEVAP

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ben bugün konuşmayacak mıyım Sayın Başkan?

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Şey bırakmadınız bende, bugün...

BAŞKAN – Siz bugün dinlenin, çok yorulunuz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Moral bırakmadınız, moral.

BAŞKAN – Evet, Sayın Çam.

MUSA ÇAM (İzmir) – Soru, direkt soru soruyorum.

BAŞKAN – Doğrudan sorular lütfen.

MUSA ÇAM (İzmir) – TİKA bütçesinin 20’nci sayfasında ülkemizin resmî kalkınma yardımları 2010 yılı 967 milyar, 2011 yılında ise 1 milyar 273 milyon dolar olmuştur. Burada bu 967 milyar nedir? TL midir, nedir? Belli değildir, 1 milyar 273 milyar dolar olmuştur. Bu konuda bir açıklama...

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Özgündüz...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, geçen hafta basına da yansıdı; Suud Vehhâbî yönetimi, Peygamberimizin mezarının da bulunduğu Mescidi Nebevi’yi yıkarak yerine 6 milyar dolarlık bir cami inşaatına başlayacakmış. Geçmişte de, 1926’da da buna benzer bir olay olduğunda Atatürk tarafından bunun engellendiği bilinmektedir. Hükûmetiniz bu konuda Suud yönetimiyle irtibata geçti mi? Bu konuda tepkiniz ne olacak? Böyle bir şeye kalkması hâlinde Suudi Arabistan’la ilişkileri gözden geçirmeyi düşünüyor musunuz? Birinci sorum bu.

Sayın Bakanım, ikinci bir mesele yurt dışı Türklerle ilgili. Hollanda’da yaşayan yurttaşlarımız, 2004 yılına kadar Türkçe dersi okullarda seçimek olarak okutuluyordu fakat Hollanda Hükûmeti ekonomik nedenlerle artık bu dersleri vermemektedir ve Türkiye’den öğretmen gönderilmesine de sıcak bakmamaktadır. Bu konuda Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır? Çünkü orada yaşayan yurttaşlarımızın çocukları belli merkezlerde açılan kurslarda ancak anadillerini öğrenmektedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Sarı...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Evet, ben de 22 tane soru hazırlamıştım ama 5 tanesini sorayım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 93

Birincisi: Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesinin ödeneklerinde, başlangıç ödeneklerine göre yüzde 18'lik artış var. Enflasyonun ve büyüme varsayımlarının toplamının yüzde 10 civarında olduğunu düşündüğümüzde yüzde 8'lik bir reel artış anlamına geliyor. Bu büyük artışın nedeni nedir?

İkincisi: "Alevi açılımı" ne oldu Sayın Bakan? Sonuç ne? Niye durdu?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Faruk Çelik Bakana soracaksınız onu.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Diyanetle ilgili boyutu da var bunun.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Faruk Çelik Bakan.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Evet.

Üçüncüsü: Biraz önce Sayın Vekilimiz gündeme getirdi, yani "Kızının oyun oynamasına tepki göstermeyen deyyustur." diyen Yozgat Müftü Yardımcısı ne oldu? Yani, bununla ilgili bir soruşturma başladı mı, bunun hukuki durumu nedir?

Bir başka soru: Alevilerin ibadethanesi neresidir Sayın Bakanım, cemevleri nedir, nasıl tanımlıyorsunuz, net olarak duymak istiyorum?

Son sorum Diyanet İşleri Başkan Yardımcısına. Ama bir bürokrat olarak değil tamamen vicdanlarının sesini dinleyerek cevap vermelerini istiyorum: Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesinin sadece bir mezhebe tahsis edilmesi konusunda neler hissediyor, yani ruh ve duygu hâli nedir? Yani, bütün hukuki durumun ötesinde tamamen kendi vicdanınızla cevap vermenizi istiyorum. Adil buluyor mu bunu yani?

BAŞKAN – Sayın Günel...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, vekil imamlıkla ilgili bir talep vardı, şeyde söyleyemedim zaman yetmediği için. Daha öncekilere vermiştik 2005'den önce ama yaklaşık 5 bin kişi olduğu söyleniyor, çoğu da zaten kadroda çalışanlarla ilgili yani. Ondan sonra 2010'da tamamına vermedik ama vardı yani kadrolu olanlar, yani başka kadrosu olup vekil imamlıktan sonra kadro alamayanlardan bahsediyorum, onlarla ilgili bir talep var.

Bir de, ben hacla ilgili şeyi söyleyecektim, unuttum. Anam üç senedir gidemedi, artık umudunu kaybetti, umreye göndereceğim. Yani, yenilere böyle Allah ömür versin de yaş yetmiş beşe geldi. Onu gençken gidip görmek lazımdı, ancak görme şansı oldu. "Bu eskiden kalanları yeniden sokuyoruz kuraya." dediniz ama hâlâ umudumuzu kaybetmek üzereyiz. Çalışanların da böyle bir talebi var: "On yıl çalışıp üç sefer giden var, kırk yıl biz çalışıyoruz biz, emekli oluyoruz, bir sefer de umreye, hacca bizi de görevlendirsinler." diyorlar Sayın Bakanım. Yani hiç olmazsa Diyanette çalışan arkadaşların şöyle bir görmesi, onu vaaz ederken ortamı yaşayarak anlatması daha iyi olabilir. Üst düzey hariç, diğer arkadaşlardan da şöyle dağıtarak görevlendirme olursa diye bir talepleri var.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Günel.

Şimdi, soru, görüş ve eleştirilere...

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Sayın Başkan, bir soru sorabilir miyim?

BAŞKAN – Sorunuz mu var?

Buyurunuz.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Sayın Bakan, malumunuz olduğu üzere ecdat kalesi yıkıldı. Kâbei Muazzama'da ecdadımızın yaptığı revakların yıkılması söz konusu ve bu engellenemiyor anlaşılan o ki. Türkiye'ye bu enkazın taşınmasıyla ilgili haberler okuyoruz. Bu bir çaresizliğe kılıf olmuyor mu?

Mescidi Nebevi'deki Peygamberimizin kabriyle alakalı, arkadaşımız sorduğu için es geçiyorum.

Bir diğer konu da, daha taze bir olay: Geçtiğimiz cuma günü Trabzon'un Araklı ilçesinde bir köyde –köyün adı da Taştepe köyü- cami açılışı yapılıyor. Bu cami açılışına Sayın İçişleri Bakanımız İdris Naim Şahin katılıyor, ancak geç geliyor bu cami açılışına ve konuşmayı da çok uzatıyor, aldığımız habere göre bir buçuk saate yakın cuma namazının gecikmesi söz konusu oluyor ama en az bir saat olduğu daha çok konuşuluyor. Bu doğru mudur? Böyle, cuma namazlarını aksatacak derecede siyasilerin inisiyatif kullanmasına karşı tedbirler alınabilir mi?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, şimdi soru, görüş ve eleştirilere cevap vermek üzere Sayın Başbakan Yardımcımız, size söz veriyorum, buyurun efendim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, saygıdeğer üyeler; öncelikle hepinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Gerçekten çok değerli görüşler ortaya çıktı, çok önemli eleştiriler yapıldı. Bunların hepsinden elbette ki çalışmalarımızda istifade edeceğiz ve bu çerçevede, bundan sonraki çalışmalarında kurumlar da kendileri açısından gereken çıkarmayı yapacaktır. Biz de Hükûmet olarak bunlardan istifade edeceğiz. Ancak bazı soruların hem cevaplarının açığa kavuşması hem de yanlış anlaşılımların önlenmesi için cevaplandırılmasında fayda var, görüşlerin de, soruların da.

Ben, öncelikle Sayın Erkan Akçay'dan başlamak istiyorum. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanımızla Diyanet İşleri Başkanımızın görüşmesini eleştirmişti. Tabii, görüşebilir mi Diyanet İşleri Başkanı? Görüşebilir. Bundan önce de Diyanet

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 94

İşleri başkanları zaman zaman bakanları ziyaret etmişler, görüşmüşlerdir. Bizden önceki hükümetler döneminde de var, bizim dönemimizde de var. Sadece Fatma Hanım'ı değil, başka bakanları da ziyaret edebilir, bunda herhangi bir sakınca yoktur. Kaldı ki bu ziyarette, kadına karşı şiddetin önlenmesine ilişkin, Diyanet İşleri Başkanlığıyla Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı arasında ortak bir çalışma yapabilir miyiz, nasıl yaparız, buna dair görüşmeler yapılmıştır. Daha sonra da benim de katıldığım bir toplantıda Aile ve Sosyal Politikalar Bakanımızla beraber bu konuda bir iş birliği protokolü imzalandı ve bu protokol çerçevesinde de şimdi Diyanet İşleri Başkanlığı bu konuda bilinçlendirme çalışması yapmaktadır. Nerede? Kendi imkânları çerçevesinde, kendi görev alanı içerisinde bunu yapmaktadır. Bunda yadırganacak bir şey yok.

"Patrik'ten cami konusunda -Atina'ya cami yapılması konusunda- bir talebi oldu mu?" diye, bu konuda herhangi bir talebi, Diyanet İşleri Başkanının, olmadığını arkadaşlar bana ifade ettiler, yani olay bu.

"Vaazda merkezi sistem kalktı mı, kalkması iyi mi oldu, neden kalktı?" Şimdi, tabii, merkezî sistemin kaldırılması doğru bir adımdır. Zira bu konuda Diyanet İşleri Başkanlığı -demin rakamlar vardı burada elimde- 13 bin civarında kişiyi eğitmeden geçirerek, vaaz yapabilme niteliklerine sahip olduğunu tespit ederek bunlara bu imkânı vermiştir. Ayrıca müftüler var bu konuda, vaaz yapmak için, vaizler var ve imam hatipler içerisinde ve diğer din görevlileri içerisinde de böylesi bir eğitim çalışması yapılmıştır. Halkın da bu bir talebidir. Biliyorsunuz, merkezî vaaz sistemi 28 Şubatın da bir eseridir. İnsanlar yüz yüze vaaza daha çok önem veriyorlar. Hatta bir vatandaşımız bana söylemişti, "Bunu kaldırın, ben şimdi camide vaaz dinlerken gaip ten ses geliyor gibi düşünüyorum, çok rahatsız oluyorum, sohbet edenle aynı ortamda olmak isteriz." demişti. Vatandaşlarımızın da bu konuda yoğun talepleri vardı ve biz halkımızın bu yoğun taleplerine cevap verdik, bu konudaki sistemi kapattık.

Ayrıca, hutbeler de bundan sonra görevliler tarafından okunuyor ve illerde hutbelerle ilgili bir komisyon var ve bu komisyon tarafından da hutbeler -ne yapılıyor- inceleniyor. Mahalline göre, oranın ihtiyaçlarına göre yerinden hazırlanan hutbeler okunuyor. Ankara'da hazırlanan bir hutbenin Kars'ta veya Edirne'de veya Yozgat'ta, oradaki o günün günceliyle bağdaşması pek mümkün olmuyor. O da bir ihtiyaç ve o da düzeltildi. Bu da faydalı bir adımdır.

Tabii, dinî yüksek ihtisas merkezlerinin kurulmasını söylediler. Dinî yüksek ihtisas merkezleri bir ihtiyaçtan doğdu. Şu anda Diyanet İşleri Başkanlığı, en son çıkan kanun ve KHK ile beraber 10 yerde, Türkiye'de dinî yüksek ihtisas merkezi kurulma kararı alınmıştır. Bunlardan şu ana kadar İstanbul, Konya ve Erzurum'da dinî yüksek ihtisas merkezi kurulmuştur. Diyarbakır'da da kurulacaktır. Bunlar kurulurken herhangi bir saikle değil, bulunan yerin o iş için uygun olmasıyla alakalıdır ve ülkemizin her bölgesinde bunların açılmasına önem veriyoruz. 10 ayrı yerde dinî yüksek ihtisas merkezi açılacaktır. Bunun tek amacı, dinî konuda yüksek ihtisaslaşmayı sağlamak ve bu konuda gereken eğitimi vermektir. Bunun altında herhangi bir şey aramak doğru değildir. İyi niyetle atılmış, bence gerçekten de çok yararlı ve faydalı bir adım olduğunu düşünüyorum.

Rodos ve İstanköy'deki soydaşlarımızın kültürel değerleriyle ilgili çalışmalar elbette yapılıyor; Türkçe dil derslerinin verilmesi, Türkiye'de geziler düzenlenmesi, üniversitelerde bursla öğrenci okutulması ve bu çerçevede oradaki ecdat yadigârı eserlerin tamiri, bakımı konusu da dâhil olmak üzere. Bu konuda, tabii, Yunanistan hükûmetinin ciddi engellemeleri var. Şu anda, doğrudan, bu konuda, Yunanistan hükûmeti izin vermediği için adımlar atma noktasında sıkıntılarımız var ama biz oradaki ecdat yadigârı bütün eserlerin, cami dâhil, medrese dâhil, hamam dâhil, saray dâhil, ne varsa, kale dâhil, bunların hepsinin korunması, muhafazası için gayretlerimiz, çabalarımız devam ediyor. Bu Ramazan Bayramı'nda da Batı Trakya seyahatimiz oldu ve oradaki kardeşlerimizin sorunlarını daha yakından görme, inceleme fırsatı bulduk. Tabii, Yunanistan'da bundan epeyce bir rahatsızlık da duydular ama oradaki durumu biz yakından biliyoruz, sorunları da biliyoruz ama orada sıkıntılar var, onun da farkındayız ama buna rağmen oradaki kardeşlerimizin sorunlarını kendi sorunumuz gibi görüyor ve onların üzerine gitmeye ve çözmeye devam ediyoruz.

Camilere bayrak asmayla ilgili bir şey söyledi Erkan Bey. Tabii, camilere bayrak asılması şeklinde bir uygulama yok ama törenler olduğu zaman, herhangi önemli bir şey olduğu zaman ve bu konunun odağında da camiler olduğu zaman, o zamanlar asılabilir. Ayrıca, tabii, bu konuda, bayrak asmayla ilgili, Bayrak Kanunu da var, bu çerçevede bunlar yapılıyor. Yoksa Diyanet İşleri Başkanlığının "Camilere bayrak asmayın, bayrak astırmayın" yani böyle bir talimatı yok. Salihli Müftüsüyle ilgili de çağrılıp konuşulmuş orada bir şey olduğuyla alakalı ve orada da herhangi bir şikâyet de gelmemiş ve herhangi bir soruşturma da başlatılmamış, herhangi bir vatandaşımızdan da bu konuda bir şikâyet gelmemiş. Onu özellikle arz etmek istiyorum. Tabii, bunun altında bir art niyet aramanın da anlamı yok. Yani Türkiye'nin her yerinde camilerdeki uygulama neyse, oralarda da aynısıdır.

Tabii, pek çok milletvekili arkadaşım Alevi kardeşlerimizle, vatandaşlarımızla ilgili sorular sordular. Eğer uygun görürseniz bütün bunların hepsine bir şey içerisinde cevap vermek istiyorum. Tabii, Celal Dinçer Bey burada yok ama ilk o dile getirdi ve o çerçevede başka arkadaşlarımız da dile getirdiler. Biz Alevi vatandaşlarımızın sorunlarını çözmek için samimiyle bu meseleye sahip çıktık. Faruk Çelik Bakanımız döneminde Alevi çalışmaları yapıldı, 7 adet çalıştay yapıldı ve bunun sonucunda nihai rapor da yayınlandı ve bu konuda herkesle, her kesimle konuşarak neler yapılacağı konusunda büyük bir arayış içerisinde olundu. Ortaya bir de bu konuda rapor çıktı ve bu rapor çerçevesinde de bazı adımlar da atıldı. Örneğin, ortaöğretim...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sonuç?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 95

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bir tane.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Efendim, söyleyeyim müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Bir saniye müsaade edin.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – ...ortaöğretimdeki din kültürü ve ahlak bilgisi ders kitaplarında yer alan Alevilikle ilgili kısımlar, Alevi kardeşlerimizin onayladığı, Alevi olan vatandaşlarımız tarafından yazıldı ve onların onayıyla, onlar “Tamam, bu böyledir, böyle olmalıdır” dedikleri kabulle beraber ortaöğretim...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Yüzde 20’si, Sayın Bakanım, yüzde 20’si alındı.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hayır, hayır. Bakın, bu konuda bizim hiçbir müdahalemiz olmadı. Eğer bir eksiklik varsa, bu onayı, bu kabulü veren arkadaşların onayı ve kabulüyle oldu.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Bakanım, verilerin sadece yüzde 20’si alındı.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bizim Hükümet olarak “Siz bunu böyle yazıyorsunuz, bu böyle değildir, şöyledir.” diye bir müdahalemiz söz konusu değil ama onu biz yazmadık yani bu konunun...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Hayır, yazılanın yüzde 20’si alındı sadece.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Alevi kardeşlerimiz yazdılar ve bununla ilgili bir adım atılmış oldu. Tabii, Sivas olayları nedeniyle, orada Madımak Oteliyle alakalı, Alevi kardeşlerimizin talepleri vardı. Yıllar yılı bu mesele konuşuldu. Bu, biliyorsunuz, 93 yılında oldu. O zaman biz hükümette biz değildik, SHP-DYP Koalisyon Hükümeti vardı. O dönemden bugüne kadar konuşulan bir konu. Adım da atılmadı, pek çok talepler dile getirildi ve bu konuda adımı yine biz attık ve orayı kamulaştırmak suretiyle oradaki o yapıyı Alevi kardeşlerimizin talepleri doğrultusunda yeni bir hâle getirdik. O yüzden burada da ciddi bir başka adım atıldı.

Öte yandan, Alevi klasiklerini Türkçeye kazandırma noktasında önemli bir adım daha attık. Şu anda Diyanet İşleri Başkanlığı... Tercümesini de yeni Alevi kardeşlerimiz yapıyor bu konudaki uzman insanlar. Orijinal metni bir tarafa, bugünkü Türkçesi bir tarafa olmak üzere tercümeler yapıldı. Mesela, Şerhi Besmele, Makalat, Velayetname, Kitabı Cabbar Kulu, Destanı İbrahim, hepsi yayınlandı bunların hepsi.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Bakan, ibadethane konusunda ne düşünüyorsunuz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Efendim, geleceğim, cevap vereceğim. Müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Lütfen...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Bunlar çok teferruat.

BAŞKAN – Hayır, hayır...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Teferruat değil. Ben cevap vereceğim. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Sarı... Lütfen... Lütfen sabırla bekleyelim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sarayname, Erkanname, Fütüvvetname, Cenkname, Dar Kitabı, Uyûnül Hidaye, Şeyh Safi Buyruğu gibi eserler, orijinal eserler...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Zaman kaybediyoruz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – “Bize de gönderilsin.” diyorum. Daha önce önermiştik çünkü yayınlansın diye. Haberimiz olsun.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Tabii, göndeririz efendim. Ben Diyanet İşleri Başkanlığındaki arkadaşlara şimdi talimat veriyorum. Buradaki bütün Komisyon üyelerimize bu kitaplardan birer nüsha yarın gönderelim.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sadece Komisyon üyelerine mi Sayın Bakanım?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ali Bey, size de, İhsan Hocama da.

BAŞKAN – Ali Bey’i düşünelim efendim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yani burada bugün görüş belirten bütün arkadaşlarımızın hepsine bu konuda biz yardımcı olalım.

Şimdi, Diyanet İşleri Başkanlığı, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – İbadethane konusunda bir şey demediniz efendim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Söyleyeceğim, müsaade ederseniz efendim.

BAŞKAN – Sayın Sarı, gelecek, lütfen...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hayır, konuyu değiştiriyorsunuz efendim.

BAŞKAN – Yok canım, yok...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Değiştirmiyorum, Alevilikle ilgili konuşuyorum.

BAŞKAN – Sayın Sarı, sabırlı olun.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Oraya da değineceğim, müsaade ederseniz...

Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızdan Alevi kardeşlerimizin kurduğu dernekler, vakıflar, bizden falanca kişiyi bize gönderir misiniz diye talepleri oluyor onlara hizmet etmek noktasında.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 96

Şimdi, elimdeki rakam 2012 yılında 45 tane, 2011 yılında 33 tane, 2010 yılında 22 tane ve diğer zamanlarda onların talepleri doğrultusunda, onların arzu ettikleri kişileri biz oraya gönderdik. Ayrıca, TİKA, Hacı Bektaş Veli Kültür Derneğinin düzenlediği 2'nci ve 3'üncü Uluslararası Halk Ozanları Hacı Bektaş Buluşmalarına destek oldu. Yine 10 Muharrem Aşure Günlerine de destek oluyoruz. Arnavutluk Bektaş Merkezi tezyinatını biz yaptık. Şu anda Makedonya'da Harabati Baba Tekkesi var Kalkandelen'de. Bununla ilgili de Başbakanımız talimat verdi, o tekkeyi de yine orijinaline uygun bir şekilde biz yapıyoruz. Sarı Saltuk Buluşmaları Romanya'da yapılıyor. Dünya Bektaş temsilcilerinin de içinde olduğu 17 ülkeden katılan bütün katılımcıların her türlü giderlerini yine TİKA tarafından biz karşılıyoruz ve bu noktada adım attık, adımlar atıyoruz.

Türkiye'de cemevlerinin sayısını bir değerli milletvekilimiz sormuştu, cevap vermiştim onlara. O rakamları da müsaadenizle söylüyorum.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Kamu kaynağı var mı orada hiç?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bir şey söyleyeceğim efendim. Camilerde de kamu kaynağı yok. Bir tane camide kamu kaynağı... Vatandaş yapıyor. Müsaade buyurun.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – İmamın maaşını veriyorsunuz Sayın Bakanım, 4,6 katrilyon para aktarıyorsunuz..

BAŞKAN – Sayın Sarı...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ben cemevini söylüyorum Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Sayın Sarı...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Dedenin maaşını da verin.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ben cemevini söylüyorum.

BAŞKAN – Sayın Sarı, lütfen, bekleyin, eksik olursa yine...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Karıştırmayın, söyleyeceğim onları da şimdi.

90 yılından önce Türkiye'de inşa edilen cemevi sayısı 90'a kadar 106 tane. 1990-2000 arasında 163 tane cemevi, 2000'le 2012 yılları arasında 329 tane cemevi olmak üzere şu anda Türkiye'de 598 tane cemevi bulunmaktadır. Yani baktığınız zaman, bizim dönemde yapılan...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Siz mi yaptınız?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hayır, biz yapmadık efendim. Camileri de biz yapmadık. Bunların hepsini vatandaşlarımız yaptı.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Yani yapmış gibi bir imaj yaratıyorsunuz da.

BAŞKAN – Lütfen, bitsin, gerekirse...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bakın, bu, bu konudaki uygun bir ortamın olduğunu gösterir. Bu memleketi yıllar yılı CHP yönetti. Kaç tane yapıldı? (CHP sıralarından gürültüler)

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ne zaman yönetti?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Olur mu canım? 50'ye kadar siz yönettiniz.

BAŞKAN – Lütfen siz devam ediniz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – İnanç konuşuyoruz, size yakışmıyor. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bana yakışmıyor değil...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, CHP yönetti diye böyle bir şey yok ya!

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ben şeyi söylüyorum...

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bakın, hiç, hiç inançla... Ben bir görüş söylüyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – CHP yönetmedi ama! Böyle bir şey yok ya, böyle bir şey yok!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bakın, Türkiye'de Alevi kardeşlerimizin sorunlarıyla...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır ya!

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – ...ilk defa devlet katında Alevi çalıştaylarıyla beraber, hükümetlerimiz döneminde...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Bakanım, ibadethaneye gelir misiniz?

BAŞKAN – Sayın Sarı...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – ...muhatap alınmış ve bu noktada çalışmalar yapılmıştır.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Çok net bir soru soruyorum, bunlar için çalıştaylara gerek yok.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bir başka konu...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Çok net: İbadethane konusunda ne düşünüyorsunuz?

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Sarı...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ben söyleyeceğim, söyleyeceğim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 97

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ama zaman geçiyor.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Zaman geçiyor ama benim cevabımı siz tayin etmeyin, ben tayin edeyim. Yani siz cevabımı tayin ederseniz buyurun siz cevaplayın ama ben kendi cevabımı vereceğim, sırasını da ben tayin edeceğim.

Şimdi, cemevlerinin ibadethane olmasıyla ilgili konu Türkiye’de tartışılıyor. Herkes bir tartışma yapıyor. Bu konu değişik milletvekillerimiz tarafından soru önergelerine de konu oldu ve benim imzamlı, en son elimde var, Sayın Ensar Öğüt’ün sorduğu bir soruya verdiğimiz cevap var, ben o ilgili kısmı okumak istiyorum buradan. O benim bir görüşümdür aynı zamanda ama bu konu benim görüşümle olacak bir konu da değil. Ali Bey söyledi, bu esasında teolojik bir konu. Onların tartışması lazım. (CHP sıralarından gürültüler)

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sorun burada zaten..

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi... Müsaade buyurun... Şimdi diyor ki: İslam dininin ortak mabedi...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – İşte, bakın, Sayın Bakanım, bu savunmayı yapacağınızı biliyordum. Olmaz, insan hakları sorunu...

BAŞKAN – Sayın Özgündüz...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – “Bu, insan hakları, anayasal vatandaşlık meselesidir.” bu kadar basit.

BAŞKAN – Sayın Sarı...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – ...ibadethanesi cami ve mescitlerdir. Cami ve mescitler belirli bir mezhebin değil, kendisini Müslüman olarak gören ve tanımlayanların ortak mabedidir. Hazreti Peygamber’den itibaren günümüze kadar İslam tarihinin hiçbir döneminde cami ve mescitlerden başka ibadethane söz konusu olmamıştır. İslam’ın on dört asırlık tarihinde cami ve mescitler, mezhebi ve meşrebi ne olursa olsun, bütün Müslümanların ortak mabedi olarak varlığını sürdürölmüştür.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – O zaman, Sayın Bakanım...

BAŞKAN – Sayın Özgündüz... Lütfen...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bugün bütün mezheplerin, bakın, Hanefi olsun, Şafii olsun, Maliki olsun, Hanbeli olsun, başkaca mezhepler olsun, ameldeki mezhepleri, itikatta Sünni olsun, Şia olsun veya Sünniliğin içinde farklı gruplar, Şia’nın içerisinde farklı gruplar olsun, hangisi olursa olsun hepsinin ortak mabedi camidir. Suriye’ye gidin, camidir; İran’a gidin, camidir; Irak’a gidin, camidir; Arabistan’a gidin, camidir. Kaç tane İslam ülkesi varsa, oraya gidin, ortak mabet her yerde camidir. Bütün dinlerde de ortak mabet tektir. Hiçbir dinin iki tane ortak mabedi yoktur. Onun için bu noktadaki tartışmaları doğru bir yere koymak lazım. Esasında, tekke ve zaviyelerle ilgili, geçmiş tarihî yapıları incelediğiniz zaman tekke ve zaviyelerin içerisinde dergâh olarak kullanılan yerlerin olduğunu, erkan yeri olarak bilinen yerlerin olduğunu, yine, bunların içerisinde bizzat camilerin, mescitlerin bulunduğu da aşikârdır. Ben şimdi Harabati Baba Tekkesi’ni söyledim, Makedonya’da çok önemli ve sembol bir yerdir, Kalkandelen’de. İçinde mescit vardır. Türkiye’imize gelin, işte, Nevşehir’de Hacı Bektaş Veli’nin bulunduğu yerde, baktığınızda, yine onun içinde...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Onlar sonradan yapılmıştır Sayın Bakanım, onları tartışmaya girmeyelim.

BAŞKAN – Sayın Özgündüz...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – ...efendim, bakın, şey vardır... Onun dışında, diğer tarikatlara baktığınızda hepsinde erkan yeri vardır. Gidin, Mevlânâ’ya bakın.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Bakanım...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hayır, hayır, şunun için söylüyorum...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Benim ibadethanemin ne olacağına siz karar veremezsiniz.

BAŞKAN – Sayın Sarı...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ben karar veremem zaten. Ben onun için...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Eğer ben “Burası benim ibadethanemdir.” diyorsam, devlet olarak orayı korumaya almak zorundasınız. Karar veremezsiniz!

BAŞKAN – Sayın Sarı...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ben karar veremem ama...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Siz karar veremezsiniz!

BAŞKAN – Sayın Sarı, lütfen...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – “Camidir.” diyemezsiniz!

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ben karar vermiyorum. Sordun, görüşümü söylüyorum; sen sordun, görüşümü söylüyorum.

BAŞKAN – Hayır, zaten “camidir” demiyor Sayın Sarı.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Deminden beri “Görüşün nedir?” diye soruyorsun. Benim görüşüm, yanlış, doğru...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 98

BAŞKAN – “Camidir.” demiyor.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – “Benim evim ibadethanemdir.” dersem devlet olarak onu güvenceye almak zorundasınız.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Öyle şey olur mu?

BAŞKAN – Buyurun.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi, görüşümü sordunuz, ben görüşüm söyledim. Siz kabul edersiniz, etmezsiniz. (CHP sıralarından gürültüler)

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Bu bir itikat meselesi değil, eşit anayasal yurttaşlık meselesi.

BAŞKAN – Sayın Sarı...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bir başka şey...

BAŞKAN – Buyurun.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, esasında bu konuyla ilgili...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Yedi çalıştay boşuna yapmışsınız.

BAŞKAN – Lütfen...

Sayın Bakan, buyurunuz siz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi, Sayın Başkan, esasında biz... Bu konuyla ilgili Türkiye’de çok tartışma yapılıyor. Bu tartışmanın yapılması da doğal yani biz bu tartışmaları kökünden çözecek tartışmayı da doğru yerden yapmamız lazım.

Ben şimdi bir kanun okuyacağım, elimde, kanunun ismini söylemeyeceğim ama... Madde 1, diyor ki: “Türkiye Cumhuriyeti dahilinde gerek vakıf suretiyle gerek mülk olarak şeyhının tahtı tasarrufunda gerek suverî aharla tesis edilmiş bulunan bilûmum tekkeler ve zaviyeler sahiplerinin diğer şekilde hakkı temellük ve tasarrufları baki kalmak üzere kamilen seddedilmiştir” Yani “Tekke ve zaviyede mülkiyet hakkı, şeyle tamamen kaldırılmıştır.” diyor. “Bunlardan usulü mevzuası dairesinde filhal cami veya mescit olarak istimal edilenler ipka edilmiştir.” “Onlar açıktır.” diyor. “Alelûmum tarikatlerle şeyhlik, dervişlik, müritlik, dedelik, seyyitlik, çelebîlik, babalık, emirlik, nakiplik, halifelik, falcılık, büyüçülük, üfürükçülük ve gayıptan haber vermek ve murada kavuşturmak maksadiyle nüshacılık gibi unvan ve sıfatların istimaliyle bu unvan ve sıfatlara ait hizmet ifa ve kisve iktisası memnudur.” Yani bunların hizmet yapması, bu sıfatlarda ve kıyafet giyilmesi yasaktır. “Türkiye Cumhuriyeti dâhilinde...”

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Şimdi ne alakası var cemevleriyle bunun Sayın Bakan?

BAŞKAN – Efendim, lütfen bir dinleyin.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bir şey söyleyeceğim ama niye söyleyeceğimi bir dinleyin.

“Türkiye Cumhuriyeti dahilinde salatine ait veya bir tarikata veyahut cerri menfaate müstenit olanlarla bilûmum sair türbeler mesdud ve türbedarlıklar mülğadır. Seddedilmiş olan tekke veya zaviyeleri veya türbeleri açanlar veyahut bunları yeniden ihdas edenler veya aynı tarikat icrasına mahsus olarak velev muvakkaten olsa bile yer verenler ve yukarıdaki unvanları taşıyanlar veya bunlara mahsus hidematı ifa veya kıyafet iktisa eyleyen kimseler üç aydan eksik olmamak üzere hapis ve elli liradan aşağı olmamak üzere cezayı nakdi ile cezalandırılır.

Şeyhlik, Babalık ve Halifelik gibi mensupları arasında baş mevkiinde bulunanlar altı aydan az olmamak üzere hapis ve 500 liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasından başka, bir yıldan aşağı olmamak üzere sürgün cezası ile cezalandırılırlar.” Şimdi, bu Kanun 677 sayılı, 30/11/1925 tarihinde kabul edilen, Tekke ve Zaviyelerle Türbelerin Seddine Ve Türbedarlıklar İle Bir Takım Unvanların Men Ve İlgasına Dair Kanun, çıkarılmış. Şimdi, Anayasa’nın da...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Bu, devrim kanunu Sayın Bakanım, ne alakası var cemevleriyle?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Devrim kanunu işte onu söylüyorum, ben de onu söylüyorum.

Anayasa’nın 174’üncü maddesinde de diyor ki: “Anayasa’nın bu devrim kanunlarının herhangi bir...”

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Bakan, cemevlerini oraya sokamazsınız, yanlış efendim...

BAŞKAN – Bir müsaade eder misiniz Sayın Özgündüz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bir dakika kardeşim, bir söyleyeyim.

Diyor ki: “Bu devrim kanunlarının herhangi bir maddesinin Anayasa’ya aykırı olduğuna ilişkin anlaşılabilir ve yorumlanamaz.” Bunları, Anayasa’ya aykırı anlama ve yorumlama yasağı da koyuyor. Şimdi, biz...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ha, bu yüzden yapamıyorsunuz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hayır, bir şey... Bu yüzden yapamıyorsun değil...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Niye yapamıyorsunuz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi, bir defa, biz bu meseleyi doğru tartışmamız lazım. Şimdi, bu Kanun, çok açık, yürürlükte ve meri bir kanun. Şimdi diyor ki: “Şu, şu, şu sıfatları kullanmak yasak.” Efendim, bir şey söyleyeyim, bakın, bir şey söyleyeyim...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Bakanım, cemevi sayılmıyor orada bakın, cemevini oraya sokamazsınız.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 99

BAŞKAN – Var, o da var, hepsi var, dedelik de var, hepsi var da...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ben şimdi... Bakın, başka şeyler de var. Ben şimdi bir başka kanun... Mesela şurada okuyacağım bakın...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Bakan, o zaman perşembe akşamları camileri açın. Samimi olun lütfen, yoksa hakkımızı helal etmeyiz, hakkımızı helal etmeyiz. Kıldığınız namaz, namaz değil, haberiniz olsun.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – “Ağa, Hacı, Hafız, Hoca, Molla, Efendi, Bey, Beyefendi, Paşa, Hanım, Hanımefendi ve Hazretleri gibi lakap ve unvanlar kaldırılmıştır.” Şimdi, bunların hepsini biz kullanıyoruz. Beyefendi, bey, hanım, hanımefendi demiyor muyuz? Bunlar belki o devrin şartları içerisinde yapılması gereken doğru şeylerdi ama şimdi bu noktada, bakıyorsun, bir yandan “Elimizde bu Kanun var, bunun Anayasa’ya aykırı olduğu şeklinde yorum yapamaz.” diyor Anayasa, “Sen de böyle anlayamazsın.” diye anlama yasağı da koyuyor. Öte yandan, biz kalkıp başka yerlerin, bu Kanunu –benim görüşümü söylüyorum ben- bu Kanunla ilgili adım atmak lazım eğer biz bu meselede kalıcı bir çözüm istiyorsak o zaman... Adım atmazsak o zaman ne yapmış olacağız bakın...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Alakası yok. Sayın Bakanım, yok, kusura bakmayın, biz tekkelerin, zaviyelerin tekrar açılmasına karşıyız, olmaz öyle şey. Cemevleri o Kanuna girmez.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Adım atmazsak, çok açık söylüyorum... Ali Bey, ister kabul et, ister kabul etme, ben açık söylüyorum, bu Kanunu kaldırmadan yapılacak her adım muvazaadır, kanuna karşı hiledir. Onun için diyoruz ki: “Kanuna karşı hile yapmayalım.” Eğer varsa CHP, gelsin, oturup bunu konuşalım, bunu konuşalım...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Hayır, o yanlıştır Sayın Bakan, o oyuna gelmeyiz biz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Oyunla alakası yok, bunun oyunla alakası yok. Bakın, çok açık bir şekilde... Ben o yüzden, bu konularla alakalı tartışmaların doğru bir zeminde yapılmasında faydalı olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Özgündüz, orada dedelikten tutun da hepsini kapsıyor. Yani ama “Bu konuşulsun.” diyor. Burada bunu uzatmanın çok fazla bir anlamı yok.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Efendim, haksızlık, bakın, Sayın Başkanım, yüz bin cami var, Allah kabul etsin, 598 cemevine tahammül edemiyorsunuz. Böyle bir adaletsizlik olur mu ya?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bu tartışılın, ben “Böyle olsun.” demiyorum. Ama...

BAŞKAN – Şimdi, şunu söyleyeceğim, Sayın Bakanım, saat 23.55, sabah bizim programımız var. Biraz kısa kesebilirsek...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ben o zaman, yazılı cevap da verebilirim sorulara.

BAŞKAN – Lütfen, lütfen...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Biz o sorularımıza cevap istiyoruz ama. Sayın Bakan, hayır, ama ben çok net sorular sordum, buna cevap istiyorum.

BAŞKAN – Lütfen biraz... Yazılı olarak cevap verecek efendim, yazılı cevap verecek.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ben bunlara cevap almak istiyorum.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi, Sayın Adil Kurt’un soruları var. Tabii, bunlarla ilgili, Diyanet İşleri Başkanlığının Hanefi İşleri Başkanlığı olduğunu söyledi. Tabii, Diyanet İşleri Başkanlığı, bu yönde çok yoğun eleştiri alıyor, farklı farklı kesimlerden eleştiriler alıyor. Esasında, Diyanet İşleri Başkanlığı mezhep esaslı bir teşkilat değil.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Ama uygulaması o yönde.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yani Atatürk’ün kurduğu en doğru teşkilatlardan bir tanesi de Diyanet İşleri Başkanlığıdır ve bu ülkenin birliğinin, dirliğinin çimentosudur...

BAŞKAN – Lütfen, Sayın Özgündüz...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – ...ve Diyanet İşleri Başkanlığı, bütün tarikatların, bütün anlayışların, bütün inanışların, bütün mezheplerin üstünde bir yerde durmakta ve gerek kanun, gerekse Anayasa, Diyanet İşleri Başkanlığına İslam’ı anlatma görevi vermektedir, mezhepleri anlatma görevi vermemektedir.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Alevilik nerede Sayın Bakan? Alevilik nerede temsil ediliyor? Temsil ediliyor mu Alevilik?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Onun için Diyanet İşleri Başkanlığı bu noktada görev yapmakta. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Lütfen, Sayın Sarı, Sayın Özgündüz lütfen...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi, Diyanet İşleri Başkanlığı hem Hanefi mezhebine ilişkin kitaplar yayınladığı gibi, Şafii ilmi hali dâhil, Şafii mezhebine ilişkin kitaplar da yayınlanmakta, Caferi ilmi hali dâhil, Caferi ile ilgili kitaplar da yayınlanmaktadır. Bu noktada da...

Yayınlar var Sayın Özgündüz, sana gönderelim istiyorsan. Şimdi, size de gönderelim, yayınlar var, takip ederseniz görürsünüz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 100

Ayrıca, biz şu anda Kahire’de bulunan İmam Şafii Türbesi’nde -Sayın Başbakanımızla Kahire seyahati sırasında konuşuldu- çok kötü bir durumdaydı, İmam Şafii Türbesi’ni de onarma noktasında adımlar attık, TİKA bu noktada çalışmalarını sürdürüyor, İmam Şafii Hazretlerinin türbesini de inşallah onaracağız ve uygun, daha kullanışlı hâle gelecek.

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi, Sayın Kurt, Meclis lokantasında yemekten bahsetti, bir de çocukların okulundan bahsetti. Benim çocuklarımla ilgili, hangi okulda olduğuna dair soruları oldu. Benim, şimdi, o sözlerim çok açık, çok net. Şimdi, Hakkâri’de çocukları okula göndermesin diye PKK terör örgütü ve BDP’liler ailelere baskı yapıyorlar ve “Çocukları okula göndermeyin.” diyorlar, okulları bombalıyorlar, işte üniversitelere molotofkokteyli atıyorlar. Bunlar gündemde olduğu zaman ben şunu söyledim: Siz bir yandan Hakkâri’deki benim kardeşlerime “Çocuklarınızı okula göndermeyin.” diye baskı yapıyorsunuz, şunu yapıyorsunuz bunu yapıyorsunuz, okula gönderenleri tehdit ediyorsunuz; öte yandan kendi çocuklarınızı okutuyorsunuz. Onların hangi okullarda okuduğunu biliyoruz. Hakkâri’de okuyanı yok, ben onu söyledim. Ben kimsenin, yoksa çocuklarının hangi okulda okuduğunun derdinde değilim, bunu araştırmak “Şurada okuyor, burada okuyor.” diye kınamak da fevkalade yanlış bir şeydir. Herkes çocuğunu istediği yerde okutur. Ama başkalarının evlatlarının okumasına da, okula gitmesine de engel olmaz, benim söylediğim odur. Benim sözümü çarpıtmıştır.

ADİL KURT (Hakkâri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bunda hiçbir şey yok Sayın Kurt, bunda hiçbir şey yok.

ADİL KURT (Hakkâri) – Hayır, çok şey var. Bakan, “BDP’liler okulları bombalıyor.” diyor.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Cezaevlerinde... Ben “BDP’liler” demedim.

BAŞKAN – Orada bir dil sürçmesi oldu, PKK’yı kastediyor.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – PKK’lılar okulları bombalıyor ve BDP’liler de baskı yapıyor, çağrı yapıyor “Çocuklarınızı okula göndermeyin.” diye.

ADİL KURT (Hakkâri) – Dediniz siz onu.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bırakın onu, biz kimin ne yaptığını biliyoruz

ADİL KURT (Hakkâri) – Siz çocuklarınızı hangi okula gönderiyorsunuz?.

BAŞKAN – Sayın Kurt...

ADİL KURT (Hakkâri) – Lütfen, bu sözlerin düzeltilmesi gerekiyor.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bir başka şey: Cezaevlerindeki açlık grevleriyle alakalı da ben konuştum, sözlerimin de arkasındayım. Bir yandan “Açlık grevi yapın.” bir yandan “Ölüm orucuna yatın, ölüm orucu tutun.” deyip oradaki insanları ölüme teşvik ederken, teşvik değil bu, baskı yaparak, açlık grevi yapması için çaba gösterirken, bir yandan PKK talimat veriyor, öte yandan BDP’liler bunların bu işi yapması için kamuoyu oluşturuyor ve bunları ölüme terk eden bir yaklaşım ortaya koyuyor. Öte yandan da bakıyorsunuz, yiyorlar, içiyorlar, keyiflerine bakıyorlar, ben bunu söylüyorum. Oradaki Kürt kardeşlerimizin çocuklarını ölüme mahkûm edip bir yandan göbeğine bomba bağlayıp hadi ölüme gönderirken öte yandan “Aç aç kalk kendini ölüme mahkûm et.” derken öte yandan keyif çatıyorlar, biz onu söylüyoruz. Onu söylememde de herhangi bir yanlış yok. Yoksa lokantada yemek yemeyi kınamamız fevkalade yanlış bir şeydir.

Bir başka arkadaşımız, şehit cenazeleriyle ilgili sorular sordu. Diyanet İşleri Başkanlığı bu noktada bir genelge yayınlamıştır, doğrudur. O genelgeyle ilgili de Sayın Hasan Hüseyin Türkoğlu’nun bir sorusu var, biz o soruya da cevaben bunu da gönderdik. Tabii, Diyanet İşleri Başkanlığı yaptığı genelge de cenaze namazlarının İslami usullere göre kılınabilmesi için dikkat edilmesi gereken hususları dile getiren bir genelgedir. Tabii, bizim cenaze namazlarımızda, şimdi, dua okunur, zikir yapılır, ölenin mağfireti için Allah’tan dilekte bulunulur, o noktada bir ibadettir ve bu çerçevede yapılır. Ama şimdi, cenaze namazları işte alkışlar, sloganlar, bir sürü o işin maneviyatıyla, İslamî usulleriyle bağdaşmayan bir sürü işler yapılıyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Müslüman olmayanın cenaze namazı kılınır mı Sayın Bakanım?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Diyanet İşleri Başkanlığı hurafelerle, batıl inanışlarla, İslam’la bağdaşmayan işlerle mücadele etmek ve bunların karşısında doğru olanı söylemek anayasal bir görevdir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani cenazede “Onun Müslümanlığına inanır mısınız?” diye sorulur mu? Hayır, şimdi, konuşturacaksınız beni. Müslüman olmayanın cenaze namazı kılınmıyor mu?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Onunla ilgili de bir sunum...

BAŞKAN – Sayın Bakan, kalan kısımlara isterseniz yazılı cevap verin.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Peki, Sayın Başkan, ben diğer sorulara arkadaşlarımla yazılı cevap verelim.

BAŞKAN – Yazılı cevap verelim. Sadece Sayın Kurt’a çok kısa bir söz vereceğim. Sayın Kurt’a BDP’den dolayı, bir dakikalık.

Buyurun Sayın Kurt.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Bakan, o Mescidi Nebvî konusunda cevap verebilir misiniz?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 101

ADİL KURT (Hakkâri) – Sayın Başkan...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ona cevap vereyim efendim. Sayın Başkan Mescidi Nebevî ile ilgili vereyim, arkadaşlar ondan sonra istersen şey yapsın.

Şimdi, Mescidi Nebevî'nin yıkılması diye bir şey söz konusu değildir. Orada Mescidi Nebevî'nin etrafında bulunan bazı konutların yıkılarak çevrenin genişletilmesine ilişkin bir proje hazırlanmış ve Suudi Arabistan Kralı da bundan epeyce bir zaman önce Mescidi Nebevî'ye bizzat gelerek bu projenin başlangıç startını vermiş ve proje de orada ilan edilmiş yani Mescidi Nebevî'nin kenarında da o proje duruyor ve bu, yıkılması değil etrafındaki bazı yerleşim yerlerinin yıkılarak Mescidi Nebevî'nin çevresinin genişletilmesidir.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Bakan, basına yansıyan yıkılmasıdır. Böyle bir şey olursa tepkiniz ne olur?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ali Bey, bakın, o bilgi yanlış biz basında çıktıktan sonra baktık, öncesinden baktık...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Bakanım, bunu vahhabiler yapabilir. Hatta bu bütün vahhabilere...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Efendim, bakın, Mescidi Nebevî'yi hiç kimse yıkamaz, yıkması da mümkün değildir, Türkiye ve bütün Müslümanlar bunun karşısında durur, kimsenin gücü onu yıkmaya yetmez yani onu bilin.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Hah, çok güzel, işte bunu istiyorum.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Bunun cevabını almak istiyorum, Yozgat Müftü Yardımcısına ne oldu?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Biz de bununla ilgili, revaklarla ilgili, revakların bulunduğu yerlerin yıkılmasıyla ilgili bir iki senedir konuşulan konu var. Gerek Dışişleri Bakanlığı gerek Diyanet İşleri Başkanlığı bu noktada görüşmeleri de var. Şimdi, o revakların olduğu yere baktığınızda Suudi yetkililerin söylediği gibi bir rahatlık meydana getirmeyecek. Diyelim, revakları yıktığınızda tavaf sırasında bir rahatlık meydana getirmiyor eğer amaç oysa bu revakların sökülmesi veya yıkılması bu amaca teminden uzak. Yani, biz bunu yetkililerle görüşüyoruz. Eğer böyle bir ihtiyaç varsa biz bu ihtiyaca karşı çıkmayız, çünkü milyonlarca insan geliyor oraya. Ama bu ihtiyacı, bu dediğiniz revakların yıkılması karşılamaz, karşılaması mümkün değil, o yüzden bu ihtiyacın dile getirilmesi bizim açımızdan kabul edilebilir gözüküyor, bu noktada teknik görüşmeler de yapıldı ve şu ana kadar yıkılması yönünde kamuoyundaki tartışmaların dışında alınmış bir karar yok. Biz, yıkılmaması hususunda girişimlerimizi, çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Yozgat Müftü Yardımcısıyla ilgili de Diyanet İşleri Başkanlığı resen soruşturma başlattı, oraya bir müfettiş gönderdi, müfettiş raporunu hazırlayacak. Onun söylediği sözleri tasvip etmemiz mümkün değildir.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Görevde midir şu anda? Nerede görevdedir?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Tabii, görevde, Yozgat'ta görevdedir.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Yozgat da mı? Açığa alınmamış mıdır yani?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Alınmamıştır.

BAŞKAN - Evet, bununla ilgili işlemi başlatmışlar Sayın SARI.

Sayın Kurt'a BDP'yle ilgili husus konusunda kısa, bir dakikalık söz veriyorum.

ADİL KURT (Hakkâri) – Sayın Başkan, öncelikle hükümet yetkisi...

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Sayın Başkanım, bir dakika söz istiyorum.

BAŞKAN – Bir saniye... Lütfen, veremeyeceğim. Doğrudan BDP'yi ilgilendirdiği için söz veriyorum, yoksa vermem.

Lütfen buyurun.

ADİL KURT (Hakkâri) – Sayın Başkan, öncelikle bugün akşam üzeri Hükümet Sözcümüzün açlık grevleriyle ilgili yaptığı açıklamayı önemseyeceğimizi ve bir ufuk, bir umut ışığı yaktığını, yakmak olarak değerlendireceğimizi ifade etmek istiyorum. Bu açlık grevleriyle ilgili olarak, ilk günden itibaren biz BDP olarak bütün olanaklarımızı kullanarak, görüşme kapılarını aralamak için bütün olanaklarımızı kullanarak bu sorunun daha fazla sıkıntı yaratmadan çözülmesi için çaba içerisinde olduk. O insanları açlık grevine teşvik etmiş olsaydık bunu yapmazdık, bu bir.

İkincisi, biz BDP olarak hiçbir zaman, hiçbir şekilde...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Açlık grevine kendileri mi başladı?

BAŞKAN – Lütfen tamamlayınız.

ADİL KURT (Hakkâri) – Biz, okullarla ilgili olarak grup başkan vekillerimizin bizzat ağzından, bu okullara dönük şiddet eylemlerini tasvip etmediğimizi ve yanlış olduğunu açık ve net bir şekilde ifade ettik, bu da iki.

Üç: Biz, açlık grevlerinin hangi süreçlerle, ne şekilde başladığını biliyoruz, Hükümet de biliyor.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Biz de biliyoruz.

ADİL KURT (Hakkâri) - Bunu burada isterseniz oturur saatlerce konuşuruz, bu konunun nasıl olduğunu açıklayabiliriz.

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ediyorum Sayın Kurt.

ADİL KURT (Hakkâri) – Bu son cümlemiz, çocuklarla ilgili...

BAŞKAN – Son cümlelerinizi söyleyin.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 102

ADİL KURT (Hakkâri) – Son cümlemi çocuklarla ilgili söyleyeyim.

Sayın Bakanım, biz açık, net söyledik size. 3 Hakkâri milletvekili var. Benim çocuklarım burada devlet okulunda okuyor, 2 çocuğum. Eş Başkanımızın çocukları Diyarbakır'da devlet okulunda okuyor. Sayın Esat Canan'ın çocukları üniversite öğrencisidir ve Hakkâri dışındaki üniversiteleri kazandıkları için oralarda okuyorlar. Sizin çocuklarınız nerede okuyor, hangi imam hatipte okuyor? Hangi devlet okulunda okuyor? Onu bize açıklayın.

BAŞKAN – O sizi de ilgilendirmez. Lütfen... Lütfen... Sizi ilgilendirmez.

Sayın Bakan, buyurun, son sözlerinizi alalım.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, ben bütün arkadaşlara...

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Camide ibadet edildiği gibi, yeryüzünün her yerinde ibadet edilir.

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen buyurunuz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hocam, bakın, ben diğer arkadaşların eleştirilerine bir şey demem ama sizin eleştirilerinizi baktığım zaman biraz sizin bir şeyinize de bakmak lazım. Siz, bakın, bu eğitimi aldınız. Peygamberimizden beri İslam dünyasında gösterir misiniz, caminin dışında bir tane mabet var mı?

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Bakınız, bayramlar, ibadethane...

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen... Sayın Özkes, Sayın Bakan, lütfen...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Namaz her yerde kılınır ama caminin alternatifi İslam dünyasında hiçbir tarihte olmamıştır.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Bakınız, bayramlar... Peygamberimizin hadisi vardır: "..."^(x)

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen buyurunuz.

Sayın Özkes, böyle bir usul yok, lütfen...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Namaz kılmak için... Her yerde namaz kılınır, her yer mabet değildir.

BAŞKAN – Sayın Bakan...

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Sayın Başkan, bir şeyi düzeltmek istiyorum.

BAŞKAN - Söz vermiyorum, çünkü...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Her yer mabet değildir.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, bütçe ve kesin hesapların oylanmasına geçiyoruz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Siz doğruyu söylemiyorsunuz, hesabı nasıl vereceksiniz bilmiyorum. Hocam ben seninle tartışmam hocam. Dini tersinden okumayı marifet sayan bir insansınız, sizinle neyi tartışacağım?

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Dinî bir yanlış düzeltmek istiyorum.

BAŞKAN – Lütfen Sayın Özkes... Sayın Özkes...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Seninle neyi tartışacağım, her şeyi tersinden okuyorsun, hesabını sen vereceksin ben bilmem.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Hristiyanlıkta sadece kilise...

BAŞKAN – Sayın Özkes...

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Efendim, nasıl okuduğunuzu bütün Türkiye biliyor, biz de biliyoruz.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Allah bilsin.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Allah da biliyor, zaten o da biliyor, zaten biliyor. Sen hesabını ona göre ver. Benim hesabımı ben vereceğim.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Peygamberimizin hadisini...

BAŞKAN – Sayın Özkes, lütfen...

Sayın Özkes, burası teknik bir Komisyon. Burayı lütfen bir kavga arenasına dönüştürmeye kalkmayın, böyle bir eğilim içerisine girmeyin. Lütfen, bugüne kadar böyle bir şey yaşamadık, biz bundan sonra da yaşamak istemiyoruz. Eğer sizinle ilgili herhangi bir husus olsaydı, mutlaka ben size söz verirdim. BDP'ye yönelik doğrudan Sayın Bakanın bir ifadesi oldu, o nedenle Sayın Kurt'a ben söz verdim ama sizin sorunuza da Sayın Bakan cevap verdi.

İHSAN ÖZKES (İstanbul) – Dinî bir yanlışlık yapıyorsunuz, onu düzeltmeye çalışıyoruz.

BAŞKAN – Lütfen, onu dışarıda konuşun ama bu ortam değil, böyle bir ortam değil.

Sayın Bakan, son sözlerinizi almak istiyorum.

Buyurun lütfen.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, ben bütün arkadaşlara dile getirdikleri görüşlerden dolayı, eleştirilerden dolayı tekrar teşekkür ediyorum. Diyanet İşleri Başkanlığı, Türk İşbirliği ve Koordinasyon

^(x) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan bir dilde kelimeler ifade edildi.

T B M M

Sayfa : 103

Ajansı Başkanlığı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının 2013 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, katkısı olan Komisyon üyelerimizin her birine ayrı ayrı teşekkür ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Başbakan Yardımcımıza teşekkür ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, bütçe ve kesin hesapların oylamasına geçiyoruz.

Şimdi sırasıyla bütçe ve kesin hesapları okutacağım.

PROGRAMLAR VE ÖNERGELER

Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Diyanet İşleri Başkanlığının 2013 yılı bütçesinin okunmasına başlandı)

(08 okundu)

BAŞKAN – Bir önergemiz var, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçe ile kabulünü arz ve teklif ederiz.

Musa Çam

Kazım Kurt

Müslim Sarı

İzmir

Eskişehir

İstanbul

Ferit Mevlüt Aslanoğlu

Haluk Ahmet Güneş

Istanbul

Balıkesir

[illegible]

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 104

N												250.000.000
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Neden katılmadığınızı da söyleyebilir mi Sayın Bakan?

BAŞKAN – Evet, Sayın Aslanoğlu size söz veriyorum.

Buyurun lütfen.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan, bu benim onuncu sene buradayım. On senedir de bu önergeyi vermekten artık utaniyorum. Bu ülkede 73 milyon insanın Diyanet İşleri Başkanlığı ortak çatısı, herkesin inanç konusunda sığınacağı bir limandır, Sayın Başkanım, Sayın Bakanım.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Onda şüphe yok.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ancak siz bu konuda samimi değilsiniz. Yapılan çalıştaylar, bu insanlar bir şekilde inançlar... Ben yüce Allah'a dua eden herkese saygı gösteririm. Yüce Allah'a kim dua ediyorsa, yüce Allah'a kim insan için iyilik diliyorsa, kul hakkı yemiyorsa benim için hangi inançtan olursa olsun iyi adamdır. Allah, önce insanın iyi adam olmasını emreder. Yüce Allah önce insanın iyi adam olmasını emreder, kul hakkı yememesini emreder. Ama siz bu konuda samimi değilsiniz. "Katılmıyorum." demekle hakikaten bu konuda samimiyetinizi, sadece siz değil, şurada oturan herkes... Onuncu bütçe Sayın Bakan, kimler geldi kimler geçti, Sayın Yazıcıoğlu'yla başlayıp Sayın Aydın'la başlayan, Sayın Atalay'la başlayan, Sayın Faruk Çelik bilemiyorum başkası girdi mi araya, artık utaniyorum bunu söylemekten de. Siz de artık insanların bu kadar samimi duygularını her zaman ötelemeye alıştınız, onun için ben önce vicdanımda sonra yüce Allah'a karşı sizi Allah'a havale ediyoruz kul hakkı yediğiniz için.

BAŞKAN – Evet, o tabii, Allah bilir.

Sayın Sarı.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Bakan, şimdi, burada çok açık bir adaletsizlik var.

Şimdi, bakın 73 milyon insanın vergileriyle teşkil edilmiş bir Başkanlık var ama bu Başkanlık 73 milyon kişiye hizmet etmiyor, çok açık ve nettir.

Söz gelimi gayrimüslimler, Diyanet İşleri Başkanlığından nasıl bir din hizmeti alıyor? Hiçbir biçimde, bu toplumun çok önemli bir kesimini oluşturan Aleviler, Alevilerle ilgili çalıştaylardan bahsettiniz. Çalıştaylar yapmaya bile gerek yok, sorun son derece basittir. Bir kişinin ibadethanesini herhangi bir yetkili makam buna vaaz verebilecek, fetva verebilecek hiçbir yetkili makam yoktur. Bir kişi: "Ben filanca şeye inanıyorum, benim ibadethanem de bu evdir." derse, "Burası benim mekânımdır." derse devlet onu güvence altına almak zorundadır ve eşit anayasa yurttaşlık içinde bu talepleri karşılamakla yükümlüdür. Kanunlara, yönetmeliklere, bakış açılarına, dinsel meselelere sığınmayın bu bir itikat sorunu değildir bakın. İtikat sorunu olduğunu düşünerek ve dinsel bir iman sorunu olarak düşünerek kendi meşrebinizin içinde sorunu yeniden inşa ediyorsunuz. Sorun son derece açıktır, eşit anayasal yurttaşlık çerçevesi içinde, herkesin kendisini ifade edebileceği bir Diyanet İşleri Başkanlığı istiyoruz. Eğer bu böyle olmayacaksa Diyanet İşleri Başkanını lağvedelim, din vergisi koyalım Avrupa'da olduğu gibi, herkes kendi dini inancına uygun olarak istediği kurumdan dini özgürlüğünün gereği olarak gerekli olan din hizmetini alsın ve söz konusu olan vergi de oraya gitsin.

BAŞKAN – Evet, Sayın Sarı teşekkür ediyorum.

ADİL KURT (Hakkâri) – Önergenin aleyhinde söz istiyorum.

BAŞKAN – Veremem.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Bu bağlamda, Cemevlerinin statüsüyle ilgili düşüncelerinizi yeniden gözden geçirmenizi öneriyorum ve önergeye olumlu oy istiyorum. Benim için, katılmadığınız yeri lütfen açıklayınız.

BAŞKAN – Sayın Kurt, bakın, ben size bir söz hakkınız olsa veririm, fazlasıyla veririm ama şu anda veremem, lütfen.

Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Başkan, önergeye niye katılmıyor?

BAŞKAN – (Diyanet İşleri Başkanlığının 2013 yılı bütçesi ve 2011 kesin hesabının okunmasına devam edildi, oylandı, kabul edildi)

Şimdi de Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığının 2013 yılı ve bütçesi ve 2011 kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 105

(Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının 2013 yılı bütçesi ve 2011 kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, böylece, gündemimizde bulunan bütçe ve kesin hesaplar oylanmış ve kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun.

Sayın Başbakan Yardımcımıza, ilgili kamu kurum ve kuruluş yetkililerine, tüm Komisyon üyelerimize çok teşekkür ediyor, yarın saat 10:00'da programımızda bulunan diğer kurum bütçelerini görüşmek üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 00.20